

Οδηγός Σπουδών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

<http://www.ecedu.upatras.gr>

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2022 – 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΙΔΡΥΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ	3
1.1 ΙΔΡΥΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ	3
2. ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΤΕΕΑΠΗ)	4
2.1. ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΠΠΤ)	4
2.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΕΕΑΠΗ	4
2.3. ΤΟΜΕΙΣ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	4
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	7
3.1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	7
3.2. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	7
3.4. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	13
3.5. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	14
3.6. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	15
3.7. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ	15
3.8. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	16
3.9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ.....	17
3.10. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ - ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2022-2023	18
4. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	26
4.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ.....	26
4.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΩΣΗΦΙΩΝ	26
4.3 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ	26
4.4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	27
4.5 ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	27
4.6 ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ.....	27
4.7 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΜΦ	27
4.8 ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2021-2023	28

1. ΙΔΡΥΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

1.1 ΙΔΡΥΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών ιδρύθηκε με το Νομοθετικό Διάταγμα 4.425 της 11^{ης} Νοεμβρίου 1964 ως αυτοδιοικούμενο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου υπό την εποπτεία του Κράτους.

Τα Πανεπιστημιακά όργανα σύμφωνα τις διατάξεις του Ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις των νόμων 4025/2011, 4076/2012, 4115/2013 και 4485/2017 είναι ο/η [Πρύτανης](#), ο/η οποίος/α ορίζει για την υποβοήθηση του έργου τους [Αναπληρωτές Πρύτανη](#), και η [Σύγκλητος](#).

Το Πανεπιστήμιο αποτελείται από [Σχολές](#) που καλύπτουν μια ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων. Κάθε Σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των [Τμημάτων](#). Τα Τμήματα αποτελούνται από Τομείς. Τα όργανα της Σχολής είναι ο Κοσμήτορας, η Κοσμητεία και η Συνέλευση. Τα όργανα του Τμήματος είναι ο/η Πρόεδρος, η Συνέλευση του Τμήματος και, εφόσον έχουν συσταθεί Τομείς, ο/η Διευθυντής/-τρια του Τομέα και η Συνέλευση του Τομέα.

Οι [Υπηρεσίες](#) του Πανεπιστημίου Πατρών, των οποίων προϊστάται ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος, περιλαμβάνουν δύο Γενικές Διευθύνσεις, τη Γενική Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και τη Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Προγραμματισμού και Δικτύων, καθώς και ένα σύνολο από ανεξάρτητες οργανικές μονάδες.

Οι νομοθετικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας, καθώς και η ειδικότερη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Πατρών, βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου στη διεύθυνση <https://www.upatras.gr/el/framework>

2. ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΤΕΕΑΠΗ)

2.1. ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΠΠΤ)

Το 1982 με το νόμο 1268/82 οι Ανώτερες Σχολές Νηπιαγωγών και οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες αναβαθμίστηκαν σε ΠΠΤ (Πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών και Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης). Αρχικά δημιουργήθηκαν τρία Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών, στα πανεπιστήμια της Πάτρας, της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Έκτοτε δημιουργήθηκαν άλλα έξι. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 320/83 τα ΠΠΤ, έχουν σαν αποστολή να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες, να καλύπτουν τις ανάγκες της εκπαίδευσης σε ζητήματα παιδαγωγικής και να παρέχουν στους πτυχιούχους τους άρτια επιστημονική κατάρτιση για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Το έτος 2005 το Τμήμα μας μετονομάστηκε από Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών σε Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΕΑΠΗ), γεγονός που αντανακλά το σύγχρονο επιστημονικό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό προσανατολισμό των σπουδών του.

2.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΕΕΑΠΗ

Πρόεδρος Τμήματος:

Καθηγητής ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ, 2610969340

Αναπληρωτής Πρόεδρος:

Καθηγητής ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ, 2610997624

Γραμματέας:

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, 2610969310

Διοικητικοί Υπάλληλοι:

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΝΥΦΑΝΤΗ, 2610969306

ΜΑΡΙΑ ΣΟΥΖΑ, 2610969828

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ, 2610969307

Διεύθυνση Τμήματος: Παν/πολη, 26 504, ΡΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Ηλεκτρονική Διεύθυνση Γραμματείας (e-mail): graecedu@upatras.gr

Δικτυακός Τόπος Τμήματος: www.ecedu.upatras.gr¹

ΕΤΕΠ Πληροφορικής:

ΣΠΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, 2610969341, snikolaou@upatras.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ:

Τομέας Γνωστικής και Διαφορικής Ανάλυσης:

Επίκουρη Καθηγήτρια ΕΙΡΗΝΗ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗ, 2610997178

Τομέας Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ, 2610969305

Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Ανάλυσης:

Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, 2610997795

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ, 2610969390

2.3. ΤΟΜΕΙΣ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΕΑΠΗ) λειτουργούν 3 Τομείς και 4 Εργαστήρια.

¹ Συνιστάται στις φοιτήτριες και του φοιτητές του Τμήματος να επισκέπτονται το δικτυακό τόπο του Τμήματος (<http://www.ecedu.upatras.gr/>) για ανακοινώσεις και θέματα που αφορούν στις σπουδές τους.

² Οι ξένες γλώσσες που προσφέρονται είναι: Αγγλικά (κωδικός μαθήματος

➤ Οι Τομείς του Τμήματος:

ΤΟΜΕΑΣ Α:

Γνωστικής και Διαφορικής Ανάλυσης

Διευθυντής

Επίκουρη Καθηγήτρια, Ειρήνη Σκοπελίτη

Μέλη του Τομέα Γ.Δ.Α.:

Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

	Τηλέφωνο	E-mail
Καθηγητές		
Κώστας Ζαχάρος	2610 997664	zacharos@upatras.gr
Δημήτρης Κολιόπουλος	2610 969819	dkoliop@upatras.gr
Στάθης Μπάλιας	2610 969302	balias@upatras.gr
Αναπλ. Καθηγητές		
Ευγενία Αρβανίτη	6934 078689	earvanitis@upatras.gr
Μαρίντα Εργαζάκη	2610 969390	ergazaki@upatras.gr
Μαρία Πούλου	2610 969824	mpoulou@upatras.gr
Επικ. Καθηγητές		
Ειρήνη Σκοπελίτη	6933 078645	eskopel@upatras.gr
Αριστέα Φύσσα	2610 969312	arfysa@upatras.gr

Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π. Ι/ΙΙ)

Ανδρεάννα Κουφού	2610 997726	A.Koufou@upatras.gr
Κωνσταντίνος Λαβίδας	2610 969332	lavidas@upatras.gr

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Βασιλική Οικονομοπούλου-Κοζία	2610 969303	kozia@upatras.gr
-------------------------------	-------------	--

ΤΟΜΕΑΣ Β:

Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής

Διευθύντρια

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Μαρία Καμπεζά

Μέλη του Τομέα Θ.Ε.Π.:

Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

	Τηλέφωνο	E-mail
Καθηγητές		
Αντώνης Βάος	2610 997792	vaos@upatras.gr
Θανάσης Καραλής	2610 969340	karalis@upatras.gr
Βασίλης Κόμης	2610 969339	komis@upatras.gr
Κώστας Ραβάνης	2610 997624	ravanis@upatras.gr
Νικόλαος Τσέλιος	2610 969342	nitse@ece.upatras.gr
Αναπλ. Καθηγητές		
Ρένια Γασπαράτου	2610 997637	gasparat@upatras.gr
Μαρία Καμπεζά	2610 969305	kampeza@upatras.gr
Αλεξάνδρα Μουρίκη	2610 990219	mouriki@upatras.gr
Βασιλική Ρήγα	2610 997799	vriga@upatras.gr
Επικ. Καθηγητές		
-		

Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Γεωργία Παρπαρούση	2610 997829	papparou@upatras.gr
--------------------	-------------	--

Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π. Ι/ΙΙ)

Αγγελική Βελλοπούλου	2610 997748	avello@upatras.gr
Μαρία Κεντροτά	2610 997169	kentrota@upatras.gr
Αναστασία Μισιρλή	-	amisirli@upatras.gr
Νατάσσα Ράικου	2610 997767	araihou@upatras.gr
Αγγελική Τζαβάρια	2610 997246	tzavara@upatras.gr
Μαρία Φραγκάκη	2610 997764	fragakim@upatras.gr

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Κλεονίκη Μπαρτζελά	2610 969948	bartzela@upatras.gr
Σπύρος Νικολάου	2610 969341	snikolaou@upatras.gr

ΤΟΜΕΑΣ Γ:
Κοινωνικής Θεωρίας και Ανάλυσης

Διευθυντής
Αναπληρωτής Καθηγητής, Δημήτρης Πολίτης

Μέλη του Τομέα Κ.Θ.Α.:

Διδακτικό – Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

	Τηλέφωνο	E-mail
Καθηγητές		
Μαριάννα Κονδύλη	2610 997796	kondyli@upatras.gr
Γεράσιμος Κουστουράκης	2610 969825	koustourakis@upatras.gr
Παντελής Κυπριανός	2610 997794	kiprian@upatras.gr
Αμαλία Υφαντή-Καλοφώνου	2610 997548	Ifanti@upatras.gr

Αναπλ. Καθηγητές

Δημήτρης Πολίτης	2610 999795	dimpolitis@upatras.gr
Νεκτάριος Στελλάκης	2610 969829	nekstel@upatras.gr

Επικ. Καθηγητές

-

Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Γρηγόρης Δαβράζος	2610 997765	gdavrazo@upatras.gr
Φωτοπούλου Βασιλική	2610 969329	vfotopoulou@upatras.gr

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Χριστιάννα Γατομάτη	2610 969394	xgatomat@upatras.gr
---------------------	-------------	--

➤ Τα Εργαστήρια του Τμήματος:

α) Διδακτικής των Θετικών Επιστημών
(Υπ. Απόφαση Αριθμ. 42421/Β1, Φ.Ε.Κ. 913/15.05.09)
Διευθυντής: Καθηγητής Κωνσταντίνος Ζαχάρος

β) Παιδαγωγικών Ερευνών και Επιμόρφωσης
(ΦΕΚ Β600/4.4.2016).
Διευθυντής: Καθηγητής Θανάσης Καραλής

γ) Γλώσσας και Λογοτεχνίας
(Π.Δ. 14/96)
Διευθύντρια: Καθηγήτρια Μαριάννα Κονδύλη

δ) Κοινωνιολογίας και Εκπαίδευσης
(Π.Δ. 14/96).
Διευθύντρια: Καθηγήτρια Αμαλία Υφαντή

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

3.1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 320/83 τα Πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα, έχουν σαν αποστολή να προάγουν τις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και να παρέχουν στις/στους πτυχιούχους τους άρτια επιστημονική κατάρτιση για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Το ΤΕΕΑΠΗ επιδιώκει την αριστεία τόσο σε Ελληνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Είναι προσηλωμένο στις αρχές της αξιοκρατίας και της δημοκρατίας, μέσα σε ένα ακαδημαϊκό πλαίσιο δημιουργικής διδασκαλίας και έρευνας που αποβλέπει στην ενίσχυση των γνωστικών μεθόδων και διαδικασιών διαρκούς εκπαίδευσης.

Σκοπός του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Πατρών είναι

- ο εφοδιασμός των φοιτητριών και φοιτητών μας με ένα σύγχρονο και αναγκαίο θεωρητικό υπόβαθρο που θα τους καθιστά επαρκείς στην στελέχωση θέσεων σε τομείς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης από το προπτυχιακό μέχρι το προχωρημένο μεταπτυχιακό επίπεδο, και
- η παραγωγή γνώσης στις επιστήμες της εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής, το ΤΕΕΑΠΗ δεσμεύεται να εφαρμόσει διάφορες διαδικασίες ποιότητας που θα ελέγχουν και θα αποδεικνύουν:

- i) την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και εξασφάλιση προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων για την ανώτατη εκπαίδευση.
- ii) τη δημιουργία ισχυρού υποβάθρου στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και ειδικότερα στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης

iii) την προετοιμασία της επαγγελματικής σταδιοδρομίας και της ανταγωνιστικότητας των αποφοίτων του μέσα από την κατανόηση της επιστήμης με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και μεθόδους, βασισμένες τόσο στη βιβλιογραφία όσο και στην έρευνα

iv) την ανάπτυξη της ικανότητας των αποφοίτων του, μέσα σε μια ταχύτατα εξελισσόμενη διεθνοποιημένη επιστημονικά κοινωνία, να συνεχίζουν τη διανοητική τους εξέλιξη

v) την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε περιοχές των επιστημών της εκπαίδευσης

vi) την παραγωγή γνώσης μέσω βασικής έρευνας και της εφαρμογής και της αξιολόγησής της, καθώς και την παρακολούθηση των σύγχρονων εξελίξεων και εφαρμογών των πορισμάτων της σχετικής έρευνας

vii) την εισαγωγή των φοιτητριών/ών σε πρακτικές έρευνας μέσω προσφερόμενων μαθημάτων που εισάγουν στην έρευνα στις επιστήμες της εκπαίδευσης, καθώς και μέσω της Πτυχιακής εργασίας, που η εκπόνησή της μπορεί να επιλεγεί από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του Τμήματος.

3.2. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Οι σπουδές στο ΤΕΕΑΠΗ έχουν διάρκεια τεσσάρων ετών.

Για την απόκτηση του **Πτυχίου** ο/η φοιτητής/-τρια πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε **σαράντα οκτώ (48)** συνολικά μαθήματα, που αντιστοιχούν σε **240 πιστωτικές μονάδες** (στο εξής ΠΜ ή ECTS) ή διαφορετικά, **144 διδακτικές μονάδες (ΔΜ)**.

Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν πέντε (5) ECTS ή διαφορετικά τρεις (3) ΔΜ. Ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων φοίτησης που απαιτούνται για τη

λήψη του πτυχίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος από **οκτώ (8)** εξάμηνα.

Αναλυτικότερα:

Α. Τα μαθήματα που προσφέρονται είναι εξαμηνιαία και χωρίζονται σε **Υποχρεωτικά (Υ)** και **Επιλογής (Ε)**. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτείται επιτυχής εξέταση σε **όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα**, ανεξάρτητα από το σύνολο των συγκεντρωμένων ECTS (έστω κι αν το σύνολο αυτό υπερβαίνει τις 240 ECTS). Το σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων δεν δύναται να είναι μικρότερο του ενός τρίτου του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Σε περίπτωση αδυναμίας του Τμήματος να προσφέρει κάποιο (-α) από τα προσφερόμενα υποχρεωτικά μαθήματα, ο/η φοιτητής/-τρια οφείλει να δηλώνει στη θέση του (-τους) κάποιο (-α) από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής.

Β. Οι φοιτητές/-τριες οφείλουν να επανεγγράφονται στην αρχή κάθε **εξάμηνου** με δήλωσή τους στη Γραμματεία του Τμήματος, όπου θα δηλώνονται ηλεκτρονικά όλα τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν στη διάρκεια του εξαμήνου. Ειδικές οδηγίες αναρτώνται από τη Γραμματεία στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.ecedu.upatras.gr/>).

Γ. Για να διδαχθεί ένα κατ' επιλογήν μάθημα θα πρέπει να το επιλέξουν τουλάχιστον οκτώ (8) φοιτητές/-τριες. Το μάθημα είναι δυνατόν να διδαχθεί και με λιγότερους φοιτητές/-τριες εφ' όσον συμφωνούν οι υπεύθυνοι/-ες διδάσκοντες/-σες.

Δ. Ορισμένα μαθήματα επιλογής έχουν μορφή σεμιναρίου. Επειδή ο αριθμός των φοιτητών/-τριών που μπορούν να τα παρακολουθήσουν είναι περιορισμένος (ορίζεται από τον διδάσκοντα/-σα), οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έρθουν σε συνεννόηση με τον/την διδάσκοντα/-σα, στην αρχή του εξαμήνου, πριν εγγραφούν στο αντίστοιχο μάθημα ώστε να ενημερωθούν για τους προαιτούμενους περιορισμούς-προϋποθέσεις.

Ε. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα (χειμερινό και εαρινό). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τουλάχιστον τρεις (3) εβδομάδες για την εξεταστική περίοδο. Αναλυτικές πληροφορίες για το ακαδημαϊκό ημερολόγιο (έναρξη μαθημάτων, διάρκεια ακαδημαϊκών εξαμήνων και επίσημες αργίες) αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, καθώς και στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου.

ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου.

ΣΤ. Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Για οποιοσδήποτε διαφορές ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος σπουδών, σε σχέση με τα προηγούμενα, επιλαμβάνεται η Γ.Σ. του Τμήματος.

Ζ. Οι φοιτητές/-τριες μπορούν να δηλώνουν έξι (6) μαθήματα σε κάθε εξάμηνο (δηλαδή τριάντα (30) ΠΜ ή ECTS). Στα μαθήματα περιλαμβάνονται τα υποχρεωτικά του εξαμήνου αυτού και μαθήματα επιλογής. Τα μαθήματα επιλογής μπορούν να ακήνουν στο τρέχον εξάμηνο, αλλά επιπλέον μπορεί να είναι μαθήματα επιλογής προηγούμενων εξαμήνων (χειμερινού ή εαρινού, ανάλογα με το εξάμηνο που διανύεται), τα οποία δεν έχουν επιλέξει στο παρελθόν, εφόσον αυτά διδάσκονται στο τρέχον ακαδημαϊκό εξάμηνο. Αυτή η δεύτερη περίπτωση ισχύει για όσες/όσους φοιτούν από το 2ο έτος και μετά.

Η. Οι φοιτητές/-τριες, από το 3^ο εξάμηνο και μετά, με την εγγραφή τους σε κάθε εξάμηνο, σε περίπτωση που οφείλουν μαθήματα προηγούμενων ετών, έχουν τη δυνατότητα επιπλέον των έξι (6) μαθημάτων, να δηλώσουν όσα μαθήματα οφείλουν από τα προηγούμενα έτη, υποχρεωτικά ή/και επιλογής, αντίστοιχων εξαμήνων. Προϋπόθεση για να μπορούν οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν εκ νέου ένα μάθημα στο οποίο έχουν αποτύχει είναι το μάθημα να διδάσκεται στο ακαδημαϊκό έτος δήλωσής του. Στις περιπτώσεις που κάποιο από τα μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων δεν μπορεί να επιλεγεί από

τον/την φοιτητή/-τρια (π.χ. δεν διδάσκεται), παρέχεται η δυνατότητα αντικατάστασής του με μάθημα του ίδιου εξαμήνου.

Θ. Ο/η φοιτητής/-τρια που φοιτεί στο 4^ο έτος μπορεί να επιλέξει στο 8ο εξάμηνο (εαρινό) να εκπονήσει **Πτυχιακή Εργασία**, ενώ οι επι πτυχίου φοιτητές/-τριες έχουν αυτή τη δυνατότητα και στο χειμερινό εξάμηνο που αντιστοιχεί στο 7^ο εξάμηνο του προγράμματος σπουδών. Η Πτυχιακή Εργασία αντιστοιχεί σε δέκα πέντε (**15**) ECTS. Σε αυτή την περίπτωση οι φοιτητές/-τριες για την απόκτηση πτυχίου οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς σε 45 τουλάχιστον μαθήματα συν την πτυχιακή εργασία. Για να εκπονήσει ο/η φοιτητής/-τρια πτυχιακή εργασία, συνιστάται να επιλέξει μαθήματα επιλογής ανάλογα με το αντικείμενο της εργασίας του/της και επιπλέον να δίνει έμφαση σε **μαθήματα που σχετίζονται με τη μεθοδολογία της έρευνας**.

Αναλυτικότερες πληροφορίες για τις προϋποθέσεις εκπόνησης πτυχιακής εργασίας βρίσκονται στο κεφάλαιο 3.4 («Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας»).

I. Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης διδασκαλίας μαθημάτων και των εξεταστικών περιόδων και η διάρκειά τους καθορίζονται από τη Σύγκλητο σύμφωνα με το ετήσιο ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο ανακοινώνεται στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τμήματος.

Με βάση την απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών, το **ακαδημαϊκό ημερολόγιο για το έτος 2022-2023** διαμορφώνεται ως εξής:

ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΙ ΛΗΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Χειμερινό)

Έναρξη μαθημάτων: 03.10.2022

Λήξη μαθημάτων: 13.01.2023

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Εαρινό)

Έναρξη μαθημάτων: 20.02.2023

Λήξη μαθημάτων: 02.06.2023

ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΙ ΛΗΞΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Χειμερινό)

Έναρξη εξετάσεων: 23.01.2023

Λήξη εξετάσεων: 10.02.2023

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Εαρινό)

Έναρξη εξετάσεων: 12.06.2023

Λήξη εξετάσεων: 30.06.2023

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022

26.08.2022 – 23.09.2022

Με βάση το πάγιο νομικό πλαίσιο, οι φοιτητές/-τριες κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου δικαιούνται να εξεταστούν μόνο στα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου, κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο του εαρινού εξαμήνου, ενώ την εξεταστική του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού).

Οι επί πτυχίω φοιτητές/-τριες έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν σε μαθήματα υποχρεωτικά και επιλογής όλων των εξαμήνων και στις τρεις εξεταστικές περιόδους, με την προϋπόθεση ότι τα μαθήματα έχουν διδαχθεί στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος και το έχουν δηλώσει.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Οι φοιτητές/-τριες του ΤΕΕΑΠΗ οφείλουν, σε κάθε εξέταση, να αποδεικνύουν τη φοιτητική τους ιδιότητα επιδεικνύοντας τη Φοιτητική Ταυτότητα κατά την παράδοση του γραπτού τους.

ΙΑ. Ο βαθμός του πτυχίου συνοδεύεται από χαρακτηρισμό ως εξής:

- **Άριστα:** για βαθμό από 8,50 έως 10
- **Λίαν Καλώς:** για βαθμό από 6,50 έως 8,50 (μη συμπεριλαμβανομένου)
- **Καλώς:** για βαθμό από 5,00 έως 6,50 (μη συμπεριλαμβανομένου)

ΙΒ. Η ξένη γλώσσα προσφέρεται ως μάθημα επιλογής στο 1ο έτος (1ο και 2ο εξάμηνο). Οι φοιτητές/-τριες μπορούν να δηλώνουν την ξένη γλώσσα **μία μόνο φορά**, είτε στο χειμερινό είτε στο εαρινό εξάμηνο του 1ου έτους.

Η ξένη γλώσσα διδάσκεται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου και στο Τμήμα μας, για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23, προσφέρονται οι εξής ξένες γλώσσες: Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Γερμανικά και Ρωσικά.

Η επιτυχής αξιολόγηση στην ξένη γλώσσα αντιστοιχεί σε 5 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

ΙΓ. Οι φοιτητές/-τριες που έχουν εγγραφεί σε ενδιάμεσα εξάμηνα με τη διαδικασία των **κατατακτήριων εξετάσεων**, οφείλουν να εξεταστούν στα υποχρεωτικά μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων και δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση συμπλήρωσης 240 π.μ. για την απόκτηση πτυχίου. Επίσης, οι φοιτητές και φοιτήτριες που προέρχονται από **μετεγγραφή**, απαλλάσσονται από τον αντίστοιχο αριθμό

μαθημάτων που έχουν επιτυχώς εξεταστεί στο Τμήμα που φοιτούσαν. Παράλληλα, τους πιστώνονται οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες.

3.3. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ-ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Η επαγγελματική επάρκεια των φοιτητών/-τριών στο ΤΕΕΑΠΗ Πατρών τεκμαίρεται από την επιτυχή συμμετοχή τους σε μαθήματα που συνδέονται με την Πρακτική Άσκηση, συνολικού «φόρτου» 40 ECTS. Τα μαθήματα αυτά διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

Πρώτον, τα **Υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης** (συνοπτικά: **ΥΠΑ**) και δεύτερον, τα **Επιλογής Πρακτικής Άσκησης** (συνοπτικά: **ΕΠΑ**). Αναλυτικότερα:

Α) Υποχρεωτικά μαθήματα Πρακτικής Άσκησης (ΥΠΑ)

Πρόκειται για **πέντε** (5) υποχρεωτικά μαθήματα με 5 ECTS το καθένα. Τα εν λόγω υποχρεωτικά μαθήματα είναι τα εξής:

1. **Προσχολική Παιδαγωγική** του 3ου εξαμήνου: 5 ECTS.
2. **Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων Ι** του 5ου εξαμήνου.
3. **Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο Ι**, του 6ου εξαμήνου.
4. **Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων ΙΙ** του 7ου εξαμήνου.
5. **Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο ΙΙ**, του 8ου εξαμήνου.

B) Μαθήματα Επιλογής Πρακτικής Άσκησης (ΕΠΑ)

Οι φοιτητές/-τριες οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς σε **τρία (3)** κατ' επιλογήν μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (ένα κάθε έτος), τα οποία έχουν συνδεθεί οργανικά με την Πρακτική Άσκηση, συνολικού φόρτου 15 ECTS.

Για τον σκοπό αυτό συγκροτείται **κύκλος μαθημάτων Επιλογής Πρακτικής Άσκησης (ΕΠΑ)**, που προσφέρονται από το 3ο εξάμηνο (2^ο έτος) έως και το 8ο (4^ο έτος). Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αυτών των μαθημάτων πραγματοποιείται συνδυασμός θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής εφαρμογής σε συγκεκριμένα διδακτικά περιεχόμενα (που ορίζονται από τον διδάσκοντα/-σα του μαθήματος). Ειδικότερα, τα μαθήματα που συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο μαθημάτων Επιλογής Πρακτικής Άσκησης καθορίζονται σε ετήσια βάση με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος και αναγράφονται στον Οδηγό Σπουδών.

- Συνιστάται τα μαθήματα ΕΠΑ να αντιστοιχούν στο έτος φοίτησης κάθε φοιτήτριας/τη. Δηλαδή, οι Β-ετείς να επιλέγουν τα προσφερόμενα του Β έτους, οι Γ-ετείς του Γ έτους κ.ο.κ..
- Προτού επιλέξουν ένα μάθημα ΕΠΑ οι φοιτήτριες/ές θα πρέπει να έχουν έρθει σε συνεννόηση με τον/την διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος καθώς η συμμετοχή των φοιτητριών/τών στα μαθήματα ΕΠΑ δε μπορεί να ξεπερνάει τον αριθμό που ορίζει ο/η διδάσκων/σκουσα.
- **Με δική τους ευθύνη**, οι φοιτήτριες/ές δηλώνουν στην ηλεκτρονική γραμματεία αν ένα μάθημα επιθυμούν να το δηλώσουν **είτε** ως ΕΠΑ (συνδεδεμένο με την ΠΑ) **είτε** ως Μάθημα Επιλογής.

- Κάθε εξάμηνο, σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από το γραφείο πρακτικής άσκησης, πραγματοποιείται η **Εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης** στα νηπιαγωγεία και αφορά την πρακτική άσκηση που συνδέεται με τα μαθήματα ΥΠΑ αλλά και την πρακτική άσκηση που συνδέεται με τα μαθήματα ΕΠΑ. Η εβδομάδα αυτή πραγματοποιείται σε διαφορετικές ημερομηνίες για κάθε έτος, **είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές/τριες**, και κατά τη διάρκειά της οι φοιτητές/τριες των ετών 2ο, 3ο και 4ο, παρατηρούν και συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία σχεδιάζοντας, εφαρμόζοντας και αξιολογώντας συγκεκριμένες μαθησιακές δράσεις (αναλόγως στο τι έχει οριστεί στο μάθημα ή τα μαθήματα του κύκλου Πρακτικής Άσκησης).
- Η παρακολούθηση των μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης (ΥΠΑ & ΕΠΑ), των συνδεδεμένων με αυτά εργαστηρίων και η πρακτική άσκηση στις τάξεις των νηπιαγωγείων σε συγκεκριμένες ημερομηνίες αλλά και κατά την εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης αποτελούν **υποχρεωτικές δεσμεύσεις** για τις/τους συμμετέχουσες/οντες φοιτήτριες/τές.
- Τα νηπιαγωγεία στα οποία τοποθετούνται οι φοιτήτριες/ες ορίζονται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης.
- Η συμμετοχή στην εβδομάδα Πρακτικής Άσκησης πιστοποιείται στον/ην διδάσκοντα/ουσα με: α) το παρουσιολόγιο και β) την επιτυχή περαίωση της εργασίας που η/ο φοιτήτρια/τής έχει αναλάβει.
- Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης επιλαμβάνεται κάθε ιδιαίτερου θέματος που προκύπτει και σε σοβαρές περιπτώσεις προτείνει λύσεις στη Συνέλευση του Τμήματος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα μαθήματα επιλογής που συνδέονται με την Πρακτική Άσκηση.

Μαθήματα επιλογής που συνδέονται με την Πρακτική Άσκηση			
Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Έτος	Εξάμηνο
Ρένια Γασπαράτου	Φιλοσοφία της Παιδείας	2	3 ^ο
Γεράσιμος Κουστουράκης	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία II	2	3 ^ο
Ευγενία Αρβανίτη	Πολυπολιτισμικότητα και Σχεδιασμοί Μάθησης	2	4 ^ο
Αντώνης Βάος	Σχεδιασμός Εικαστικών δραστηριοτήτων	2	4 ^ο
Μαρίντα Εργαζάκη	Βασικές έννοιες Οικολογίας	2	4 ^ο
Στάθης Μπάλιας	Τα Δικαιώματα του Παιδιού	2	4 ^ο
Βασιλική Ρήγα	Κινητικό Παιχνίδι και Κινητικός Γραμματισμός	2	4 ^ο
Κώστας Ζαχάρος	Ειδικά Θέματα Διδακτικής Εννοιών των Μαθηματικών	3	5 ^ο
Βασίλης Κόμης	Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με ΤΠΕ στην Πρώτη Σχολική Ηλικία	3	5 ^ο
Γεωργία Παρπαρούση	Μουσικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο	3	5 ^ο
Ειρήνη Σκοπελίτη	Νόηση και Μάθηση: Θεωρίες και Πρακτικές Εφαρμογές	3	5 ^ο
Θανάσης Καραλής	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων	3	6 ^ο
Δημήτρης Κολιόπουλος	Εισαγωγή στις ΦΕ και την Επιστημονική Καλλιέργεια II	3	6 ^ο
Πολυξένη Μανώλη	Σχεδιασμός Πολυγλωσσικού Υλικού στην Προσχολική Εκπαίδευση	3	6 ^ο
Μαρία Πούλου	Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Δυσκολίες στο Κανονικό Σχολείο	3	6 ^ο
Παντελής Κυπριανός	Θεσμοί Προσχολικής Αγωγής στην Ευρώπη	4	7 ^ο
Δημήτρης Πολίτης	Η Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο	4	7 ^ο
Νεκτάριος Στελλάκης	Οικογενειακός Γραμματισμός	4	7 ^ο
Αμαλία Υφαντή-Καλόφωνου	Ειδικά Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής	4	7 ^ο
Αριστέα Φύσσα	Αξιολόγηση και Σχεδιασμός Προγραμμάτων στην Ενταξιακή Εκπαίδευση	4	7 ^ο
Αλεξάνδρα Μουρίκη	Αισθητική Αγωγή: Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	4	8 ^ο
Κώστας Ραβάνης	Προχωρημένα Θέματα Διδακτικής της Φυσικής	4	8 ^ο
Νικόλαος Τσέλιος	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού	4	8 ^ο

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ανάλογα με τη χρηματοδότηση, ένας μικρός αριθμός φοιτητριών/ών του Δ' έτους κατά το εαρινό εξάμηνο μπορούν να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση ως υπότροφοι του Προγράμματος «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης», Τμήμα ΤΕΕΑΠΗ Παν. Πατρών (με MIS 5000516 και ΦΚ Ε.521), που υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Οι υπότροφοι παρακολουθούν το μάθημα επιλογής του 8ου εξαμήνου «Πρακτική Άσκηση μέσω ΕΣΠΑ», με διδάσκοντα τον κ. Νεκτάριο Στελλάκη, που είναι και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος. **Για τους υποτρόφους το συγκεκριμένο μάθημα αντικαθιστά το υποχρεωτικό μάθημα πρακτικής (ΥΠΑ) του 8^{ου} εξαμήνου.**

Μεταβατικές διατάξεις για την Πρακτική Άσκηση

1. Στην περίπτωση που κάποιου/-ες έχουν ήδη εξεταστεί επιτυχώς σε ορισμένα από τα μαθήματα «Επιλογής Πρακτικής Άσκησης», πριν την εφαρμογή του παρόντος συστήματος, πρέπει να επιλέξουν άλλα διαφορετικά μαθήματα για να κατοχυρώσουν την επάρκειά τους στην «Πρακτική Άσκηση». Κι αυτό γιατί η διδασκαλία των εν λόγω μαθημάτων σε προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη δεν ήταν προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις της Πρακτικής Άσκησης.

2. Όσες/όσοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 ήταν **τεταρτοετείς φοιτητές**, η επάρκειά τους στην Πρακτική Άσκηση τεκμαίρεται από τα εξής:

- Την επιτυχή εξέτασή τους στο μάθημα Προσχολική Παιδαγωγική του 2^{ου} έτους, 3^ο εξάμηνο,
- την επιτυχή εξέτασή τους στο υποχρεωτικό μάθημα του 7^{ου} εξαμήνου «Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων II» του 4^{ου} έτους

(πρόκειται για αλλαγή τίτλου του μαθήματος «Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων»).

3.4. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαδικασία δήλωσης και εκπόνησης

1. Ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει να εκπονήσει **πτυχιακή εργασία** (στο εξής ΠΕ) η οποία **αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) ΠΜ**. Σε αυτή την περίπτωση, μειώνονται κατά 3 τα εξαμηνιαία μαθήματα επιλογής που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου.

2. Η ΠΕ δηλώνεται στο τελευταίο (8^ο) εξάμηνο σπουδών. Όμως, συνιστάται η ουσιαστική ενασχόληση του φοιτητή να ξεκινά **τουλάχιστον ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο νωρίτερα**. Επίσης, συνιστάται σε όσους επιθυμούν να εκπονήσουν ΠΕ να επιλέγουν τα μαθήματα που σχετίζονται με τη μεθοδολογία της έρευνας.

3. Το θέμα της ΠΕ δηλώνεται με αίτηση του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος κατά την εγγραφή του στο 8^ο εξάμηνο σπουδών. Στην αίτηση για την εκπόνηση ΠΕ αναφέρονται το θέμα της ΠΕ και το όνομα του επιβλέποντα καθηγητή με την ενυπόγραφη αποδοχή του για την επίβλεψη της ΠΕ.

4. Οι ΠΕ εξετάζονται από τον επιβλέποντα και ένα ακόμα μέλος ΔΕΠ ή ΕΕΠ (τον συνεξεταστή). Ο συνεξεταστής μπορεί να ανήκει σε οποιοδήποτε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα διδακτικά ή ερευνητικά ενδιαφέροντα του συνεξεταστή θα πρέπει να εντάσσονται στο ευρύτερο γνωστικό πεδίο της ΠΕ.

5. Η ΠΕ εκπονείται κατά προτίμηση ατομικά. Σε ειδικές περιπτώσεις και κατόπιν συναίνεσης του επιβλέποντα καθηγητή, είναι δυνατή η εκπόνηση ΠΕ από ομάδα δύο ατόμων. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να είναι διακριτή η συμβολή του καθενός στην έρευνα και τη σύνταξή της.

6. Η παρουσίαση της ΠΕ πρέπει να γίνεται στα πλαίσια μιας από τις τρεις (3) εξεταστικές περιόδους.

7. Μια τουλάχιστον εβδομάδα πριν την καθορισμένη ημερομηνία παρουσίασης, ο φοιτητής/η φοιτήτρια πρέπει να παραδώσει από ένα αντίγραφο της ΠΕ, σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, σε κάθε μέλος της εξεταστικής επιτροπής. Η ημερομηνία, ώρα και τόπος της εξέτασης γνωστοποιούνται δύο τουλάχιστον ημέρες πριν την παρουσίαση, δεδομένου ότι η διαδικασία είναι ανοικτή.

8. Η υποστήριξη της ΠΕ είναι προφορική ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής και άλλων πιθανώς διδασκόντων-παρατηρητών. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να έχει εκ των προτέρων συνεννοηθεί με τον επιβλέποντα για τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας. Η διάρκεια της παρουσίασης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 30 λεπτά της ώρας. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος να δεχθεί διευκρινιστικές ερωτήσεις ή και εποικοδομητική κριτική από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ή και από άλλους παριστάμενους διδάσκοντες του Τμήματος ή/και άλλων Τμημάτων. Τη συζήτηση με αφορμή την υποστήριξη της ΠΕ συντονίζει ο επιβλέπων.

9. Μετά την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής ενσωματώνει διορθώσεις και σχόλια που του έχουν γίνει πιθανά από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και μέσα σε διάστημα πέντε (5) ημερών υποβάλλει ένα (1) αντίτυπο της πτυχιακής εργασίας στη Γραμματεία του οικείου Τομέα, το οποίο παραμένει στη Γραμματεία για εύλογο χρονικό διάστημα.

10. Την ημέρα της παρουσίασης, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει για τη βαθμολόγηση της εργασίας. Για τη βαθμολόγηση συνεκτιμούνται η ποιότητα της ΠΕ και η υποστήριξή της. Ο βαθμός της ΠΕ υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών των δύο μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η βαθμολογία κατατίθεται εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος σε ειδικό έντυπο (βαθμολόγιο) όταν πληρούνται όλες οι προηγούμενες προϋποθέσεις.

11. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει τη δυνατότητα βελτίωσης της ΠΕ και επανυποβολής της, εφόσον συμφωνούν προς τούτο και οι 2 εξεταστές, μετά από αίτησή του/της στη Γραμματεία του Τμήματος. Η παρουσίαση της βελτιωμένης Π.Ε. γίνεται το νωρίτερο στην επόμενη εξεταστική περίοδο. Αν αποτύχει και δεύτερη φορά, ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να την αντικαταστήσει με 3 μαθήματα επιλογής ή με αίτησή του στη Γραμματεία να ζητήσει νέο θέμα στην ίδια ή σε άλλη γνωστική περιοχή, με τον ίδιο ή άλλο επιβλέποντα, και δηλώνει εκ νέου την Π.Ε. στην επόμενη περίοδο εγγραφής/δήλωσης μαθημάτων.

Μορφή της Πτυχιακής Εργασίας

Η έκταση της εργασίας αποτελεί συνάρτηση των ιδιαιτεροτήτων και των απαιτήσεων του γνωστικού αντικειμένου στο πλαίσιο του οποίου εκπονείται.

Η ΠΕ συνήθως περιλαμβάνει την εισαγωγή, τη σχετική έρευνα στο θέμα, τη μεθοδολογία έρευνας, τη διεξαγωγή της, την ανάλυση/συζήτηση των αποτελεσμάτων, τα συμπεράσματα ή τον επίλογο και τις βιβλιογραφικές αναφορές.

Σε κάθε περίπτωση η υποβολή της Πτυχιακής Εργασίας συνοδεύεται από δήλωση ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

Η ειδικότερη μορφή της Πτυχιακής Εργασίας ορίζεται από τον διδάσκοντα/-σα που την επιβλέπει.

3.5. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Πολλά από τα προσφερόμενα μαθήματα εκτός από θεωρητικό έχουν και πρακτικό χαρακτήρα. Οι φοιτητές θα πρέπει να εκπαιδεύονται στην εφαρμογή των γνώσεων που έχουν αποκτήσει. Στα μαθήματα αυτά η **εργαστηριακή άσκηση θεωρείται υποχρεωτική**. Λεπτομέρειες για

τον τρόπο οργάνωσης των εργαστηρίων παρέχονται από τους διδάσκοντες στην αρχή κάθε εξαμήνου.

3.6. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Οι φοιτήτριες/-τές που επιθυμούν να δηλώσουν συμμετοχή σε μαθήματα με μορφή σεμιναρίου θα πρέπει να συνεννοηθούν με τη /τον διδάσκουσα/-ντα κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας του εξαμήνου, όπου θα ανακοινώνονται η διαδικασία διεξαγωγής του μαθήματος καθώς και ο τρόπος αξιολόγησής του.

3.7. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Γενικά

Στην προσπάθεια σύσφιξης των σχέσεων των φοιτητριών/φοιτητών και των μελών ΔΕΠ και της ουσιαστικότερης αντιμετώπισης των προβλημάτων των πρώτων που άπτονται των επιστημονικών τους σπουδών, το ΤΕΕΑΠΗ καθιερώνει τη λειτουργία του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή (ΣΚ).

Στόχος του θεσμού του ΣΚ είναι να δοθεί η δυνατότητα σε κάθε φοιτήτρια/φοιτητή να αποκαταστήσει ένα πλαίσιο αλληλεπιδραστικής και άμεσης επικοινωνίας με τα υπεύθυνα για την εκπαίδευσή του μέλη ΔΕΠ. Με τον τρόπο αυτό κάθε φοιτήτρια/φοιτητής γνωρίζει από πού να αντλήσει αξιόπιστη, έγκυρη και γρήγορη πληροφόρηση για κάθε επιστημονικό θέμα τόσο σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Τμήματος και του Ιδρύματος όσο και με το γενικότερο επιστημονικό πλαίσιο.

Παράλληλα, η πληροφόρηση που αποκτούν οι ΣΚ στα πλαίσια της συμβουλευτικής διαδικασίας βοηθά στην κατανόηση των

προβλημάτων που αφορούν το πρόγραμμα σπουδών και την εν γένει λειτουργία του Τμήματος και στην επίλυσή τους μέσω των αρμοδίων οργάνων.

Ορισμός του Συμβούλου Καθηγητή

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, και το αργότερο ένα μήνα μετά το τέλος των εγγραφών, ορίζεται για κάθε πρωτοετή φοιτήτρια/φοιτητή ο σύμβουλος καθηγητής της/του, ο οποίος είναι ένα από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Οι πρωτοετείς φοιτητές συναντώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα με τον ΣΚ τους.

Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που δικαιολογημένα δεν απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. λόγω εκπαιδευτικής άδειας, προβλήματος υγείας, κλπ), ορίζονται ως ΣΚ πρωτοετών φοιτητριών/φοιτητών στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους. Η ανάθεση πρωτοετών φοιτητριών/φοιτητών σε κάθε ΣΚ γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με τυχαίο τρόπο. Ο αριθμός των πρωτοετών φοιτητών ισοκατανέμεται μεταξύ των ΣΚ. Σε περίπτωση απουσίας ενός ΣΚ για μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. λόγω εκπαιδευτικής άδειας, προβλήματος υγείας, κλπ), η Γραμματεία του Τμήματος αναθέτει στους φοιτητές του απουσιάζοντος ΣΚ έναν νέο ΣΚ. Η ανάθεση γίνεται με ισοκατανομή των φοιτητών αυτών στους υπόλοιπους ΣΚ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι, ένας/μία φοιτητής/φοιτήτρια μπορεί να ζητήσει την αλλαγή του ΣΚ του. Φοιτητής που επιθυμεί κάτι τέτοιο πρέπει να κάνει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος εξηγώντας τους λόγους. Η δυνατότητα ικανοποίησης του αιτήματος του/της φοιτητή/φοιτήτριας θα εξεταστεί από τη Συνέλευση του Τμήματος στην πρώτη της συνεδρίαση μετά την κατάθεση της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση για αλλαγή ΣΚ απαιτεί πλειοψηφία των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ρόλος και αρμοδιότητες του Συμβούλου Καθηγητή

Ο ΣΚ ενός/μιας φοιτητή/φοιτήτριας παραμένει ο ίδιος μέχρι την περάτωση των σπουδών της/του. Οι φοιτητές/-τριες συζητούν με τον ΣΚ τους κυρίως θέματα της ακαδημαϊκής τους ζωής τους απασχολούν (αλλά ενδεχομένως και προσωπικές δυσκολίες, οικογενειακά προβλήματα, προβλήματα υγείας, που μπορεί να επηρεάζουν τις σπουδές τους). Ο ΣΚ θα προσπαθεί, όσο είναι δυνατόν, να δίνει ή να προτείνει λύσεις στα τυχόν προβλήματα που προκύπτουν. Σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούται όμως να εγγυάται εκ των προτέρων λύση για κάθε πρόβλημα, ούτε υποκαθιστά θεσμοθετημένα όργανα ή φορείς που εμπλέκονται στο τυχόν πρόβλημα του/της φοιτητή/τριας. Το Δ.Σ. και η Γ.Σ. του Τμήματος επιβλέπουν τη λειτουργία του θεσμού.

Μεταξύ των άλλων οι ΣΚ:

- Παρακολουθούν την πρόοδο της/του φοιτήτριας/φοιτητή στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών και συνεργάζονται μαζί της/του προκειμένου να παίρνει τις καταλληλότερες αποφάσεις που θα μεγιστοποιήσουν το μαθησιακό αποτέλεσμα και θα ελαχιστοποιήσουν τον απαιτούμενο χρόνο.
- Βοηθούν στην επιλογή των κατάλληλων μαθημάτων για την ικανοποίηση των ειδικών ακαδημαϊκών απαιτήσεων που προσαρμόζονται καλύτερα στους βραχυχρόνιους και μακροχρόνιους στόχους (π.χ. μεταπτυχιακές σπουδές) της/του κάθε φοιτήτριας/φοιτητή.
- Κατευθύνουν τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές σε άλλους φορείς ή υπηρεσίες του Ιδρύματος που μπορούν να βοηθήσουν με διάφορους τρόπους, όπως εγγραφές, οικονομική βοήθεια, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, αθλητισμό, επαγγελματική αποκατάσταση, κλπ.

Συναντήσεις

Οι πρωτοετείς φοιτήτριες/φοιτητές θα συναντώνται ως ομάδα με τον ΣΚ τους σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η πρώτη συνάντηση (συνάντηση υποδοχής) γίνεται σύντομα μετά την επίσημη έναρξη του χειμερινού εξαμήνου. Επόμενες συναντήσεις θα ορίζονται σε από κοινού συμφωνηθείσες ημερομηνίες. Από το 2^ο έτος σπουδών και μετά δεν θα υπάρχουν τακτικές συναντήσεις, αλλά συνιστάται να γίνεται τουλάχιστον μία συνάντηση ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο.

3.8. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι μεταβατικές διατάξεις αφορούν τις φοιτήτριες και τους φοιτητές που το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 βρίσκονταν στο 4^ο έτος. Οι συγκεκριμένες/-οι φοιτήτριες και φοιτητές οφείλουν να δώσουν έμφαση στα επόμενα:

1. Στο Π.Σ. του 2013-14 πολλά μαθήματα είχαν αλλάξει είτε εξάμηνο είτε τύπο, δηλαδή, από υποχρεωτικά έγιναν επιλογής ή αντίστροφα. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, που τα έχουν ήδη εξεταστεί επιτυχώς, θα πρέπει να τα υπολογίσουν ως είχαν, δηλαδή υποχρεωτικά αν ήταν υποχρεωτικά και επιλογής αν ήταν επιλογής, και σε όποιο εξάμηνο τα εξετάστηκαν επιτυχώς. Συνεπώς, τα μαθήματα αυτά δεν πρέπει να δηλωθούν ξανά. Οι αλλαγές ισχύουν από το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 και εφεξής.
2. Σχετικά με την ξένη γλώσσα: Οι επί πτυχίω φοιτήτριες και φοιτητές, εφόσον έχουν ήδη εξεταστεί επιτυχώς σε κάποιο μάθημα γλώσσας, διατηρούν τις αντίστοιχες διδακτικές μονάδες. Το μάθημα αυτό αντιστοιχεί σε πέντε (5) πιστωτικές μονάδες. Σε διαφορετική περίπτωση, θα ενταχθούν στο παρόν Π.Σ., το οποίο ορίζει ως προαιρετική την ξένη γλώσσα και προβλέπει την επιλογή της σε ένα μόνο εξαμηνιαίο μάθημα.

3.9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Το ΤΕΕΑΠΗ από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 χορηγεί στις/στους πτυχιούχους φοιτήτριες/-τές του Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Το Παράρτημα Διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Στόχος του παραρτήματος είναι να παράσχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς "διαφάνειας" και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου, στο οποίο επισυνάπτεται αυτό το παράρτημα.

**3.10. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2022-2023**

*ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ*

1^ο ΕΤΟΣ – 1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_167	Α. ΒΑΟΣ / Μ. ΚΕΝΤΡΩΤΑ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ESC_110	ΕΙΡΗΝΗ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ESC_130	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_145	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_127	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ	5
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_140	Γ. ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ/ Ν. ΜΠΑΡΤΖΕΛΑ	5
ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ESC_150	Β. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ	5
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Ι	ESC_155	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ	5

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ²

ΜΕΛΟΣ Ε.Ε.Π. ΔΙΔΑ-
ΣΚΑΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ
ΓΛΩΣΣΩΝ

5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ³	ESC_165	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ	5
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ECS_160		5

² Οι ξένες γλώσσες που προσφέρονται είναι: Αγγλικά (κωδικός μαθήματος ESC_191), Γαλλικά (κωδικός μαθήματος ESC_193), Γερμανικά (κωδικός μαθήματος ESC_195) και Ρωσικά (κωδικός μαθήματος ESC_199). Οι φοιτητές/-τριες **μπορούν να δηλώσουν μόνο μια ξένη γλώσσα και μόνο σε ένα από τα εξάμηνα Α' και Β'.**

² Αλλαγή τίτλου του μαθήματος: «Νεοελληνική Ιστορία»

1^ο ΕΤΟΣ – 2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_220	ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ESC_210	ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΝΤΟΚΑ	5
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_517	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	5
Ο ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_347	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ	5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΙΙ	ESC_260	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ	5
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ESC_920		5
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ESC_170		5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ESC_305	ΕΙΡΗΝΗ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗ	5
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_240	Γ. ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ/ Ν. ΜΠΑΡΤΖΕΛΑ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_235	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ESC_115	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ	5
ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.-ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ESC_135	Α. ΒΑΟΣ / Μ. ΚΕΝΤΡΩΤΑ	5
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ⁴		ΜΕΛΟΣ Ε.Ε.Π ΔΙΔΑΣΚΑ- ΛΕΙΟΥ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	5

⁴ Οι ξένες γλώσσες που προσφέρονται είναι: Αγγλικά (κωδικός μαθήματος ESC_191), Γαλλικά (κωδικός μαθήματος ESC_193), Γερμανικά (κωδικός μαθήματος ESC_195) και Ρωσικά (κωδικός μαθήματος ESC_199). Οι φοιτητές/-τριες **μπορούν να δηλώσουν μόνο μια ξένη γλώσσα και μόνο σε ένα από τα εξάμηνα Α' και Β'.**

2^ο ΕΤΟΣ – 3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	ESC_225	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ	5
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι	ESC_505	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΑΝΩΛΗ	5
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι	ESC_520	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ	5
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_270	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.- ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ESC_245	Α. ΒΑΟΣ / Μ. ΚΕΝΤΡΩΤΑ	5
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΙΙ	ESC_610	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_322	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	ESC_645	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΖΑΧΑΡΟΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_275	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ	5
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ESC_335	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΑΝΩΛΗ	5

ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_325	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ	5
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ	ESC_455		5
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_875	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ	5
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΠΑΡ+ΕΡΓ.)	ESC_375	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ	5
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_485	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ	5

2^ο ΕΤΟΣ – 4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_405	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_431	ΑΡΙΣΤΕΑ ΦΥΣΣΑ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_255	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ	5
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_410	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΡΧΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ESC_425	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ	5
ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_125	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ	5
ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ESC_415	ΕΙΡΗΝΗ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗ	5
ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_905	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ	5
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ESC_465	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	5
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	ESC_360	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ	5

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_420	ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ	5
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	ESC_370	Κ. ΖΑΧΑΡΟΣ	5
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.-ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ/ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_267	Α. ΒΑΟΣ / Μ. ΚΕΝΤΡΩΤΑ	5
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_445	ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΑΛΙΑΣ	5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
--------	---------	-------------------------	------

3^ο ΕΤΟΣ – 5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_510	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ	5
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_513	Α. ΒΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ / Α. ΜΙΣΙΡΗ / Ν. ΡΑΪΚΟΥ / Α. ΤΖΑΒΑΡΑ / Μ. ΦΡΑΓΚΑΚΗ / Β. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	5
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_310Α	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ	5
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι	ESC_315	Κ. ΛΑΒΙΔΑΣ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_540	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ	5
ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ: ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	ESC_579	ΑΡΙΣΤΕΑ ΦΥΣΣΑ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_311	Κ. ΛΑΒΙΔΑΣ	5
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_569	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ	5
ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_590	ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ	5

ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ESC_765	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ	5
ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_555	ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ	5
ΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ: ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_581	ΕΙΡΗΝΗ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗ	5
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΠΑΡ+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_560	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ	5
ERASMUS 1	ESC_ERA1		5
ERASMUS 2	ESC_ERA2		5

Ανεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_530	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΖΑΧΑΡΟΣ	5
ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ESC_435		5
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ESC_501	Θ. ΚΑΡΑΛΗΣ / Ν. ΡΑΪΚΟΥ	5
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ESC_670	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ	5

3^ο ΕΤΟΣ – 6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_605	ΜΑΡΙΝΤΑ ΕΡΓΑΖΑΚΗ	5
ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_665	Γ. ΠΑΡΠΑΡΟΥΣΗ / Ν. ΜΠΑΡΤΖΕΛΑ	5
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_211	Α. ΒΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ / Α. ΚΟΥΦΟΥ / Α. ΜΙΣΙΡΛΗ / Ν. ΡΑΙΚΟΥ / Α. ΤΖΑΒΑΡΑ / Β. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	5
ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ESC_615	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ESC_625	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ	5
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_627	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ	5
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_629	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ	5
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_740	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΒΑΝΗΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΙΙ (ΠΑΡ+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_330	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ	5

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_636	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ	5
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ) ⁴	ESC_650	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΑΝΩΛΗ	5
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	ESC_620	ΑΡΙΣΤΕΑ ΦΥΣΣΑ	5
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_480	Κ. ΛΑΒΙΔΑΣ	5
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_925	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ	5
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_790	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ	5
ERASMUS 3	ESC_ERA3		5
ERASMUS 4	ESC_ERA4		5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_230		5
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ESC_675		5
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ	ESC_930	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ	5

⁴ Αλλαγή τίτλου του μαθήματος: «Εκπαιδευτικό Υλικό για τη Γλώσσα σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα Μάθησης»

4^ο ΕΤΟΣ - 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ	ESC_825	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ	5
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_950	Α. ΒΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ / Α. ΜΙΣΙΡΛΗ / Ν. ΡΑΙΚΟΥ / Α. ΤΖΑΒΑΡΑ / Μ. ΦΡΑΓΚΑΚΗ / Β. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	5
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_900	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_785	ΑΡΙΣΤΕΑ ΦΥΣΣΑ	5
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_830	ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ	5
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ESC_635	Γ. ΚΑΛΙΑΜΠΟΣ	5
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_835	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ	5
Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_915	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	5
Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_766	ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΛΟΥ	5
ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	ESC_705	Γ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ	5

ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΗ
(ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_767	ΧΡ. ΤΣΙΡΜΠΙΑ	5
ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_770	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ	5
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙ ΠΤΥΧΙΩ ΦΟΙΤΗΤΕΣ) ⁵	ESC_PTYX		15
ERASMUS 5	ESC_ERA5		5
ERASMUS 6	ESC_ERA6		5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_745		5
ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ESC_935	ΡΕΝΙΑ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΥ	5
ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ.)	ESC_890	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ	5

⁵ Η Πτυχιακή Εργασία αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) π.μ. Σ' αυτήν την περίπτωση μειώνονται κατά τρία (3) τα εξαμηνιαία μαθήματα επιλογής που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου (περισσότερα για την Πτυχιακή Εργασία υπάρχουν στην παράγραφο 3.3).

4^ο ΕΤΟΣ - 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Υποχρεωτικά

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ESC_810	ΑΜΑΛΙΑ ΥΦΑΝΤΗ	5
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΙ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ. /ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_518	Α. ΒΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ / Α. ΚΟΥΦΟΥ / Α. ΜΙΣΙΡΛΗ / Ν. ΡΑΙΚΟΥ / Α. ΤΖΑΒΑΡΑ / Β. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ	5

Μαθήματα Επιλογής

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ: ΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΩΝ ΝΟΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	ESC_881	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΑΝΩΛΗ	5
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_637	ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ	5
ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	ESC_840	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ	5
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ» (ΠΑΡ.+ΕΡΓ. -ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ESC_660	ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΣΤΟΥΡΑΚΗΣ	5
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ESC_870	ΜΑΡΙΑ ΚΑΜΠΕΖΑ	5
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ	ESC_570	ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ	5
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_877	Γ. ΚΑΛΙΑΜΠΟΣ	5

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ⁶	ESC_PTYX		15
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_880	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΛΙΟΣ	5
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	ESC_910	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΡΗΓΑ	5
ERASMUS 7	ESC_ERA7		5
ERASMUS 8	ESC_ERA8		5

Ανενεργά Μαθήματα

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ECTS
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (ΠΑΡ.+ΕΡΓ./ΠΡΑΚΤΙΚΗ)	ESC_730	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΟΥΡΙΚΗ	5
ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ESC_850		5

⁶ Η Πτυχιακή Εργασία αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) π.μ. Σ' αυτήν την περίπτωση μειώνονται κατά τρία (3) τα εξαμηνιαία μαθήματα επιλογής που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου (περισσότερα για την Πτυχιακή Εργασία υπάρχουν στην παράγραφο 3.3).

4. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΕΕΑΠΗ με τίτλο «Επιστήμες της Εκπαίδευσης» επανιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. 669/11786 απόφαση (17-4-2018) (ΦΕΚ 1536/4-5-2018 τ. Β') και ισχύει όπως ενεκρίθη από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αρ. συνεδρ. 133/30-3-2018) και τη Συνέλευση του ΤΕΕΑΠΗ (αρ. συνεδρ. 10/7-2-2018) και τροποποιήθηκε από την υπ' αριθμ. 139/887/20560 απόφαση (28-6-2021) (ΦΕΚ 3216/22-7-2021 τ. Β') και ισχύει όπως ενεκρίθη από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αρ. συνεδρ. 188/28-6-2021) και τη Συνέλευση του ΤΕΕΑΠΗ (αρ. συνεδρ. 23/11-5-2021). Διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4485/2017, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές (ΦΕΚ 3899/25-10-2019 τ. Β') και του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΦΕΚ 2693/2-7-2019 τ. Β').

4.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) είναι η ανάπτυξη υψηλού επιπέδου έρευνας και η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών στις «Επιστήμες της Εκπαίδευσης». Η ευρύτητα του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου αντιμετωπίζεται με τη λειτουργία τριών επιμέρους ειδικεύσεων, οι οποίες καλύπτουν διαφορετικές πτυχές του.

Οι ειδικεύσεις του ΠΜΣ είναι οι εξής:

1. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Διδακτικές διαδικασίες, Εκπαιδευτικά προγράμματα, Αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση.
2. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση.
3. Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση.

Το ΠΜΣ οδηγεί αποκλειστικά στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις «Επιστήμες της Εκπαίδευσης».

4.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών Πανεπιστημιακών Τμημάτων της αλλοδαπής αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΑΤΕΙ. Αίτηση μπορούν να υποβάλουν και τελειόφοιτοι των παραπάνω Τμημάτων σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εκάστοτε προκήρυξη. Οι προϋποθέσεις εισαγωγής, σπουδών και αποφοίτησης από το ΠΜΣ ορίζονται από τον σχετικό νόμο, τον Κανονισμό του ΠΜΣ και τις αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος.

4.3 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας.

Σε περίπτωση που συντρέχουν τεκμηριωμένοι λόγοι αδυναμίας παρακολούθησης του ΠΜΣ, οι ΜΦ μπορούν να ζητήσουν αναστολή φοίτησης η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) εξάμηνα.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας) οι ΜΦ μπορούν να πάρουν παράταση φοίτησης μέχρι και ένα έτος.

Οι αιτήσεις αναστολής ή παράτασης της φοίτησης αξιολογούνται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

4.4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες (ΜΦ) εντάσσονται εξ αρχής σε μια από τις τρεις ειδικεύσεις (βλ. 4.1). Οι υποχρεώσεις τους ολοκληρώνονται εφόσον παρακολουθήσουν και εξεταστούν επιτυχώς σε εννέα (9) τουλάχιστον μαθήματα και εφόσον περατώσουν επιτυχώς και τη διπλωματική τους εργασία. Αναλυτικότερα:

Για τη απόκτηση ΔΜΣ οι ΜΦ υποχρεούνται να συγκεντρώσουν 30 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) ανά εξάμηνο φοίτησης και, συνεπώς, 120 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) συνολικά. Οι 90 από αυτές προέρχονται από την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε συνολικά εννέα (9) υποχρεωτικά και κατ' επιλογή μαθήματα κατά το 1^ο, 2^ο και 3^ο εξάμηνο φοίτησης, ενώ οι 30 προέρχονται από την επιτυχή εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας κατά το 4^ο εξάμηνο φοίτησης.

Όλα τα προσφερόμενα μαθήματα διαρκούν τρεις ώρες την εβδομάδα και η συμμετοχή των ΜΦ είναι υποχρεωτική. Σε όσα μαθήματα κρίνεται αναγκαίο προβλέπεται επιπλέον δίωρη φροντιστηριακή άσκηση.

Οι ΜΦ έχουν δυνατότητα να εξεταστούν μέχρι δύο φορές σε κάθε μάθημα, κατά την εξεταστική περίοδο του εξαμήνου διδασκαλίας του μαθήματος και κατά την εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ή μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, οι ΜΦ έχουν τη δυνατότητα υποβολής αίτησης επαναξέτασης, η οποία αξιολογείται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

4.5 ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Οι ΜΦ υποχρεούνται να ανανεώνουν κάθε εξάμηνο την εγγραφή τους στην ηλεκτρονική γραμματεία του Τμήματος, σε συγκεκριμένες κάθε φορά προθεσμίες, και να δηλώνουν τα μαθήματα που θα

παρακολουθήσουν στη διάρκεια του εξαμήνου. Επίσης, οι ΜΦ υποχρεούνται να δηλώνουν στην ηλεκτρονική γραμματεία τη διπλωματική τους εργασία στο εξάμηνο που προβλέπεται.

Οι ΜΦ που δεν ανανέωσαν την εγγραφή τους και δεν παρακολούθησαν μαθήματα ή δεν διεξήγαγαν έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνουν την ιδιότητα του/της ΜΦ με διαγραφή τους από το ΠΜΣ του Τμήματος.

4.6 ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ

Οι ΜΦ έχουν επιπροσθέτως τις εξής υποχρεώσεις:

(α) Υποχρέωση συμμετοχής σε ερευνητικά σεμινάρια ή ημερίδες που οργανώνονται στο πλαίσιο του ΠΜΣ. Τα ερευνητικά σεμινάρια αφορούν παρουσίαση και ανάλυση θεωρητικών και μεθοδολογικών ζητημάτων και αποτελεσμάτων εμπειρικών ερευνών, καθώς και παρουσίαση και ανάλυση των διπλωματικών εργασιών των ΜΦ πριν από τη συγγραφή τους.

(β) Υποχρέωση συμμετοχής σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, σε εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις, στην υποβολή πρακτικών ασκήσεων, στη διεξαγωγή προπτυχιακών εξετάσεων και γενικά στην ομαλή εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος. Η ανάθεση των παραπάνω καθηκόντων σε κάθε ΜΦ γίνεται μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

4.7 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΜΦ

Οι ΜΦ εκλέγουν εκπροσώπους για τη συμμετοχή τους στη Συνέλευση του Τμήματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον σχετικό νόμο.

4.8 ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2021-2023

Στο 1^ο έτος (εξάμηνα 1^ο & 2^ο), οι ΜΦ παρακολουθούν τα δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα «Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Ποσοτικές Προσεγγίσεις» (1^ο εξάμηνο) και «Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Ποιοτικές Προσεγγίσεις» (2^ο εξάμηνο), καθώς και τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής, από τα οποία δύο (2) τουλάχιστον - και συγκεκριμένα ένα (1) ανά εξάμηνο - ανήκουν στην ειδίκευσή τους.

Στο 2^ο έτος (εξάμηνα 3^ο & 4^ο), οι ΜΦ παρακολουθούν στο 3^ο εξάμηνο το υποχρεωτικό μάθημα «Σχεδιασμός Διπλωματικής Εργασίας», καθώς και δύο (2) μαθήματα επιλογής, από τα οποία ένα (1) τουλάχιστον ανήκει στην ειδίκευσή τους. Στο 4^ο εξάμηνο εκπονούν τη Διπλωματική Εργασία.

Για τις διετίες 2021-2022 και 2022-2023, τα προσφερόμενα μαθήματα είναι τα ακόλουθα:

A. Υποχρεωτικά Μαθήματα για όλες τις ειδικεύσεις

1^ο εξάμηνο

Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Ποσοτικές Προσεγγίσεις (Κ. Λαβίδα/Β. Κόμης)

2^ο εξάμηνο Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Ποιοτικές Προσεγγίσεις (Λ. Σωτηρόπουλος)

3^ο (ή 2^ο) εξάμηνο

Σχεδιασμός Διπλωματικής Εργασίας

4^ο εξάμηνο

Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

B. Μαθήματα Επιλογής ανά ειδίκευση

1. Διδακτική των Θετικών Επιστημών: Διδακτικές διαδικασίες, Εκπαιδευτικά προγράμματα, Αξιολόγηση και Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

1^ο εξάμηνο

- Εισαγωγή στη Διδακτική των Θετικών Επιστημών (Κ. Ραβάνης)
- Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη Διδασκαλία και τη Μάθηση (Β. Κόμης)
- Ζητήματα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Μ. Πούλου)
- Μουσειολογία και Εκπαίδευση (Δ. Κολιόπουλος)

2^ο εξάμηνο

- Διδακτική των Μαθηματικών: Ερευνητικές Διαστάσεις της Μαθηματικής Εκπαίδευσης (Κ. Ζαχάρος)
- Διδακτική της Πληροφορικής: Ερευνητικές Προσεγγίσεις στη Μάθηση και τη Διδασκαλία (Β. Κόμης)
- Σύγχρονες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις στην Προσχολική Εκπαίδευση (Μ. Καμπεζά)
- Ψυχολογία της Νόησης (Ε. Σκοπελίτη)

3^ο εξάμηνο

- Διδακτική της Φυσικής: Ερευνητικές Προσεγγίσεις στη Μάθηση και τη Διδασκαλία (Δ. Κολιόπουλος)
- Ειδικά Θέματα Διδακτικής της Βιολογίας (Μ. Εργαζάκη)
- Επιστήμη του Ιστού και Εκπαίδευση (Ν. Τσέλιος)

4^ο εξάμηνο

- Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

2. Κοινωνική Θεωρία, Πολιτική και Πρακτικές στην Εκπαίδευση

1^ο εξάμηνο

- Εκφράσεις Πολιτισμού και Εκπαίδευσης (Λ. Σωτηρόπουλος)
- Εκπαιδευτική Πολιτική και Συγκριτικές Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις (Α. Υφαντή)

2^ο εξάμηνο

- Δια βίου Μάθηση και Εκπαίδευση Ενηλίκων (Θ. Καραλής)
- Ζητήματα Διαπολιτισμικότητας και Ετερότητας στην Εκπαίδευση (Ευ. Αρβανίτη)
- Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης (Π. Κυπριανός)

3^ο εξάμηνο

- Δημοκρατία και Εκπαίδευση (Στ. Μπάλιας)
- Κοινωνιολογία της Εκπαιδευτικής Γνώσης και των Εκπαιδευτικών Πρακτικών (Γ. Κουστουράκης)

4^ο εξάμηνο

- Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

3. Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση

1^ο εξάμηνο

- Εκφράσεις Πολιτισμού και Εκπαίδευσης (Λ. Σωτηρόπουλος)
- Οι Τέχνες στην Εκπαίδευση (Α. Βάος)
- Φυσικός και Σχολικός Γραμματισμός: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Πρακτικές (Ν. Στελλάκης)

2^ο εξάμηνο

- Προσεγγίσεις στην Αισθητική Θεωρία και Αγωγή (Α. Μουρίκη)
- Θεωρίες Λογοτεχνίας (Δ. Πολίτης)

3^ο εξάμηνο

- Κοινωνιογλωσσολογικές Προσεγγίσεις στους Πολυγραμματισμούς (Π. Μανώλη)
- Σωματική Έκφραση, Πολιτισμός και Εκπαίδευση (Β. Ρήγα)

4^ο εξάμηνο

- Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ^ο ΕΤΟΣ – 1 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.....	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	13
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ.....	16
1 ^ο ΕΤΟΣ – 1 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	20
ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	21
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι.....	25
ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ..	28
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Ι	32
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	35
1 ^ο ΕΤΟΣ – 2 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	37
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	38
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	42
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Ι	45
Ο ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	48
1 ^ο ΕΤΟΣ – 2 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	51
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	52
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΙ.....	55
ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	58
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΥ	61
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι.....	65
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΙΙ	69
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	72
2 ^ο ΕΤΟΣ – 3 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	75
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	76
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι	80
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι	84
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	87
2 ^ο ΕΤΟΣ – 3 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	91
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	92
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	95
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	98
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ.....	101
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	106
ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	109
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΙΙ	113
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ	116

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	119
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	123
2 ^ο ΕΤΟΣ- 4 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	127
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.....	128
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	131
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ Ι	135
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	138
2 ^ο ΕΤΟΣ – 4 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	142
ΑΡΧΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	143
ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	147
ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	151
ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	154
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	158
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	161
ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ	165
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	170
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	173
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.....	176
3 ^ο ΕΤΟΣ – 5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	181
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ι.....	182
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	185
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι.....	190
3 ^ο ΕΤΟΣ – 5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	194
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	195
ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ	197
ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ: ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	201
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	205
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	208
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	211
ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ	214
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	218
ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	221
ΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ: ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	224
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.....	227
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ.....	231
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	235
3 ^ο ΕΤΟΣ – 6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	238
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	239
ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	242
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.....	245

ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	249
3^ο ΕΤΟΣ – 6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	251
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	252
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	255
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II	258
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ	261
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ.....	265
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ II	268
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ II	271
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	274
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ.....	277
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II	281
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	284
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ.....	287
ΣΧΕΔΙΑΜΟΣ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	291
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ	294
4^ο ΕΤΟΣ – 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	297
ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ.....	298
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ II.....	301
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	304
4^ο ΕΤΟΣ – 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	307
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ...	308
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	312
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ	316
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.	319
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	322
Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	326
Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	329
ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	332
ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	335
ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ.....	338
ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗ	
ΜΑΘΗΣΗ	341
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	345
4^ο ΕΤΟΣ – 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	348
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	349
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	
II.....	352
4^ο ΕΤΟΣ – 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	356
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ.....	357
ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ: ΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΩΝ ΝΟΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	360
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	363

ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	367
ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	369
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	372
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	378
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ 2014-2020	381
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	384
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ.....	386
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	390

1^ο ΕΤΟΣ – 1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC 167	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
Εργαστήριο	2		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/PN1439/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • είναι σε θέση να κατανοεί τις διεργασίες που υπεισέρχονται στην καλλιτεχνική πράξη • κατανοεί τις βασικές προϋποθέσεις που υπεισέρχονται στο σχεδιασμό εικαστικών δραστηριοτήτων
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p>

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή προκειμένου να παρασχεθεί το θεωρητικό πλαίσιο εντός του οποίου τίθενται ζητήματα σχετικά με την τέχνη και την αισθητική εμπειρία.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Γενική έννοια, σκοπός και βασικές προϋποθέσεις της εικαστικής αγωγής
- Περιοριστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης
- Στάδια της καλλιτεχνικής διεργασίας
- Χρήσεις και έλεγχος των εκφραστικών μέσων και η ανάδειξή τους στο σχολικό περιβάλλον

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη (διαλέξεις και εργασίες στο εργαστήριο)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>εργαστήριο</p>	<p>26</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>60</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (50%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής <p>II. Ατομικές εργασίες (50%)</p>	

Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,
Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη
/ Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους
φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αρντουέν, Ι., 2000, *Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο*, Αθήνα, Νεφέλη

Βάος, Α., 2008, *Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως διδακτική πράξη*, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος

Γκαγιώ, Μπ.- Α, 2002, *Πλαστικές Τέχνες. Στοιχεία μιας διδακτικής – κριτικής*, Αθήνα, Νεφέλη

Charman, L., 1993, *Διδακτική της τέχνης- Προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική αγωγή*, Αθήνα, Νεφέλη

Ρόμπινσον, Κ.,1999, *Οι τέχνες στα σχολεία, αρχές, πρακτικές, προβλέψεις*, Αθήνα

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Journal of Aesthetic Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_110	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1524/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα προσφέρει μία συστηματική εισαγωγή στην επιστήμη της ψυχολογίας, μέσα από τις καθιερωμένες θεωρίες του κλάδου και τις πρόσφατες εξελίξεις. Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται μία εισαγωγή στην ιστορία και τη θεωρία της ψυχολογίας και παρουσιάζονται οι κύριοι ερευνητικοί τομείς της ψυχολογίας καθώς και οι μέθοδοι έρευνας και η δεοντολογία στις ψυχολογικές έρευνες. Εξετάζονται οι βιολογικές βάσεις της συμπεριφοράς και της νόησης και τέλος παρουσιάζονται αναλυτικά οι βασικές λειτουργίες του ανθρώπινου νου (αισθητηριακές διεργασίες, αντίληψη, μνήμη, γλώσσα, σκέψη, μάθηση).</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν διαμορφώσει μία εικόνα για το αντικείμενο μελέτης της επιστήμης της ψυχολογίας • Να κατανοούν τους διαφορετικούς στόχους των κλάδων της αλλά και την επιστημονική αλληλεπίδραση μεταξύ τους • Να διαθέτουν μία θεωρητική βάση για τις κύριες λειτουργίες του ανθρώπινου νου, όπως αυτές προσεγγίζονται από την επιστήμη της ψυχολογίας
--

<ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τα κατάλληλα θεωρητικά σχήματα για την ερμηνεία ψυχολογικών φαινομένων • Να μπορούν να διασυνδέσουν το επιστημονικό και ερευνητικό περιεχόμενο της ψυχολογίας με άλλες επιστήμες • Να προσεγγίζουν κριτικά σύγχρονα ζητήματα της επιστήμης της ψυχολογίας 		
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> </td> <td> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> </td> </tr> </table>	<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 		

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στην επιστήμη της Ψυχολογίας • Ιστορική Αναδρομή • Τομείς έρευνας της σύγχρονης Ψυχολογίας • Μέθοδοι έρευνας στην Ψυχολογία • Βιολογικές βάσεις της ανθρώπινης συμπεριφοράς και νόησης • Θεωρίες για την ανθρώπινη ανάπτυξη: γνωστική & κοινωνική ανάπτυξη • Μάθηση υπό το πρίσμα του συμπεριφορισμού και της γνωστικής ψυχολογίας • Αντίληψη ως γνωστική διεργασία • Μνήμη: Δομικά μέρη, Λειτουργία, & Είδη μνημονικής καταγραφής • Γλώσσα: Δομικά μέρη & Θεωρίες γλωσσικής ανάπτυξης • Σκέψη: Βασικές λειτουργίες του ανθρώπινου συλλογισμού
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>								
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 								
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>33</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου</td> <td>26</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	33	Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6	Σύνθεση τελικού φακέλου	26
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	33								
Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6								
Σύνθεση τελικού φακέλου	26								

<p>Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	εργασίας	
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & Ερωτήσεις Σύντομης Ανάπτυξης (70%) II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (30%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Atkinson, L.R., Atkinson, C.R., Smith, E.E., Bem, J.D., & Nolen-Hoeksema, S. (2003). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία του Hilgard, Τόμος Α & Β*, (Επιμ. Γ. Βορριά, Μπ. Ντάβου, & Ζ. Παπαληγούρα), Εκδόσεις Παπαζήση.

Βοσνιάδου, Σ. (2005). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία, Τόμος Α & Β*, Εκδόσεις Gutenberg.

Coon, D. & Mitterer, J. O., (2013). *Introduction to Psychology: Gateways to Mind and Behavior*. Canada: Cengage Learning.

Eysenck, M. W. (2010). *Βασικές Αρχές Γνωστικής Ψυχολογίας*. (Επιμ. Ε. Βασιλάκη), Εκδόσεις Gutenberg.

Hayes, N. (1998). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία, Τόμος Α* (Επιμ. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη), Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

Ρούσσοσ, Π. (2011). *Γνωστική Ψυχολογία. Οι Βασικές Γνωστικές Διεργασίες*. Εκδόσεις Τόπος,

Σαμαρτζή, Σ. (1995). *Εισαγωγή στις Γνωστικές Λειτουργίες*. Εκδόσεις Παπαζήση.

Schacter, D. L., Gilbert, D. T., & Wegner, D. M., (2012). *Ψυχολογία*, (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Εκδόσεις Gutenberg.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, Το Περιοδικό της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Εκδόσεις Πεδίο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_130	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1555/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στα βασικά ζητήματα των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης με στόχο να προσανατολιστούν οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες στα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος Σπουδών. Συγκεκριμένα μελετώνται και αναλύονται, σε εισαγωγικό επίπεδο, το εύρος των Επιστημών της Εκπαίδευσης, οι σκοποί της αγωγής, η σχέση της Παιδαγωγικής με άλλες επιστήμες, η σχέση της οικογένειας με το σχολείο, ο ρόλος του εκπαιδευτικού, καθώς και οι μέθοδοι έρευνας στο χώρο των Επιστημών της Εκπαίδευσης. Τέλος, προσεγγίζονται σύγχρονες προβληματικές όπως το φύλο, το περιβάλλον, η δημιουργικότητα και η κριτική σκέψη.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφει τα βασικά πεδία των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης. • Αναγνωρίζει τη σχέση της Παιδαγωγικής Επιστήμης με άλλες επιστήμες. • Προσεγγίζει κριτικά σύγχρονα ζητήματα των Επιστημών της Εκπαίδευσης. • Διασυνδέει το περιεχόμενο της Παιδαγωγικής με άλλες επιστήμες. • Επιλέγει κατάλληλα θεωρητικά σχήματα για την ερμηνεία φαινομένων στο χώρο της

<p>Εκπαίδευσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συναρτά τα φαινόμενα και τις εξελίξεις στο χώρο της εκπαίδευσης με τις ευρύτερες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εννοιολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση και την εκπαίδευση • Τυπολογίες εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων • Ιστορικά στοιχεία για την εξέλιξη των Επιστημών της Εκπαίδευσης • Ψυχολογία και Παιδαγωγική • Κοινωνιολογία και Παιδαγωγική • Γενική και Ειδική Διδακτική • Η έρευνα στην εκπαίδευση • Φύλο και εκπαίδευση • Ο ρόλος του εκπαιδευτικού • Η διαφορετικότητα στην Εκπαίδευση • Δημιουργική σκέψη και καινοτομία • Κριτική σκέψη
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>29</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	29	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30												
Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6												
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	29												
Αυτοτελής Μελέτη	60												
Σύνολο Μαθήματος	125												

<p>ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (60%) II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (40%)</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Καρράς, Κ. (2014). *Η Παιδαγωγική Επιστήμη άλλοτε και τώρα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η. Γ. (2009). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Παιδαγωγικής: Εναλλακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικές Προεκτάσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Hofstetter, R., & Schnenwly, B. (2005). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Houssaye, J. (2000). *Δεκαπέντε Παιδαγωγοί – Σταθμοί στην Ιστορία της Παιδαγωγικής Σκέψης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Mialaret, G. (2008). *Επιστήμες της Εκπαίδευσης: η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Mialaret, G. (2011). *Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Bartlett, S., & Burton, D. (2012). *Introduction to Education Sciences*. London: Sage Publications.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_145	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις θεωρίας (3), διαλέξεις εργαστηρίου (2)	5	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1407/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα στοχεύει στο να κατανοήσουν οι φοιτητές θεμελιώδεις αρχές της Επιστήμης της Πληροφορικής, να αναπτύξουν δεξιότητες στη χρήση ενός υπολογιστικού συστήματος και των βασικών εφαρμογών που αφορούν στην επεξεργασία και στη μετάδοση δεδομένων και να εξοικειωθούν με τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Επίσης να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης πληροφοριακών συστημάτων και να αναπτύξουν μεταγνωστικές δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να εντάξουν τις ΤΠΕ στις κοινωνικές και επαγγελματικές δραστηριότητες με εποικοδομητικό τρόπο.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφει βασικές έννοιες της Πληροφορικής. • Αναγνωρίζει τη σημασία της χρήσης των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική διαδικασία . • Προσεγγίζει κριτικά σύγχρονα ζητήματα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των

<p>Επικοινωνιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διασυνδέει το περιεχόμενο των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών με άλλες επιστήμες. • Επιλέγει κατάλληλα θεωρητικά σχήματα για την ερμηνεία φαινομένων στο χώρο της Εκπαίδευσης. • Συναρτά τα φαινόμενα και τις εξελίξεις στο χώρο των ΤΠΕ με τις ευρύτερες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες 			
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> </td> </tr> </table>		<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 			

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο: Το μάθημα επικεντρώνεται στη διάσταση της επεξεργασίας της πληροφορίας μέσω των ΤΠΕ.

- Ο υπολογιστής ως σύστημα: βασικές έννοιες της πληροφορικής (δεδομένα και πληροφορία, αναπαράσταση και επεξεργασία δεδομένων), περιγραφή της αρχιτεκτονικής του υπολογιστή (υλικό, δομή και λειτουργία ενός υπολογιστή, περιφερειακές συσκευές, είδη και κατηγορίες λογισμικού). Νέες τεχνολογίες όπως ταμπλέτες, επιπλάμιοι υπολογιστές κ.α.
- Ο υπολογιστής ως εργαλείο: κύριες έννοιες και λειτουργίες βασικών εφαρμογών (λειτουργικό σύστημα, γλώσσες προγραμματισμού, εφαρμογές γραφείου, εφαρμογές επικοινωνίας κ.α.).
- Ο υπολογιστής στην κοινωνία: επισκόπηση και κριτική αξιολόγηση των εφαρμογών πληροφορικής στο σύγχρονο κόσμο, με αναφορές σε τεχνολογίες υπερμέσων και πολυμέσων και στον Κυβερνοχώρο. Διερεύνηση της τρέχουσας πρακτικής εισαγωγής των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Εισαγωγή στην Επικοινωνία Ανθρώπου Υπολογιστή. Ζητήματα ασφάλειας, πνευματικών δικαιωμάτων και ιδιωτικότητας.

Περίγραμμα διαλέξεων

1. Εισαγωγή
2. Βασικές έννοιες πληροφορικής
3. Μοντέρνες εφαρμογές υπολογιστικής τεχνολογίας: Διαδίκτυο, Κοινωνικά δίκτυα, Κοινωνικός υπολογισμός, Πανταχού παρών υπολογιστής
4. Μηχανές αναζήτησης / Η ψυχολογία του Διαδικτύου / Ποσοτικοποιημένος εαυτός (quantified self)
5. Υλικό υπολογιστή
6. Λογισμικό: Λειτουργικό σύστημα
7. Δίκτυα υπολογιστών/ Ασφάλεια υπολογιστών

8. Εισαγωγή στη Ψυχολογία της Αλληλεπίδρασης: Αλληλεπίδραση Ανθρώπου Υπολογιστή
9. Ευρετική αξιολόγηση/ System Usability Scale (SUS) /Keystroke Level Model
10. Εκπαιδευτική τεχνολογία /Διαδίκτυο και Εκπαίδευση
11. Web 2.0 στην Εκπαίδευση
12. ΤΠΕ και Κοινωνία
13. Ειδικά θέματα ΤΠΕ: Crowdsourcing, Τεχνητή Νοημοσύνη, Recommender Systems

Περιεχόμενο εργαστηρίου

Οι φοιτητές χρησιμοποιούν υπολογιστές για να εκτελέσουν απλές εργασίες, όπως:

- Γνωριμία με τον υπολογιστή και τα συστατικά του μέρη
- Διαχείριση υπολογιστή με το λειτουργικό σύστημα
- Αποστολή, λήψη και διαχείριση μηνυμάτων στο Διαδίκτυο
- Αναζήτηση στο Διαδίκτυο (χρήση διαδεδομένων μηχανών αναζήτησης)
- Εργασίες δακτυλογράφησης, διαχείρισης και μορφοποίησης κειμένου
- Εργασίες καταγραφής και μοντελοποίησης αριθμητικών δεδομένων σε λογιστικό φύλλο
- Αξιοποίηση Τεχνολογιών Web 2.0 (Wikis, Blogs κ.α.) στην εκπαίδευση
- Σχεδίαση και υλοποίηση απλών αλγορίθμων με εργαλεία διαγραμματικής αναπαράστασης
- Δημιουργία εκπαιδευτικών παιχνιδιών
- Τεχνικές αξιολόγησης λογισμικού

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις Εργαστηριακή διδασκαλία με την καθοδήγηση συνεργαζόμενου προσωπικού Εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων με χρήση διαδεδομένων εφαρμογών</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση υπηρεσιών Web 2.0 (Google Drive) 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="708 1258 1038 1285"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1043 1258 1370 1285"><i>Φόρτος εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="708 1292 1038 1346"><i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)</i></td> <td data-bbox="1043 1292 1370 1346">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 1352 1038 1406"><i>Εργασίες εργαστηρίου και προαιρετική εργασία</i></td> <td data-bbox="1043 1352 1370 1406">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 1413 1038 1440"><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td data-bbox="1043 1413 1370 1440">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 1447 1038 1473"><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td data-bbox="1043 1447 1370 1473">125</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)</i>	65	<i>Εργασίες εργαστηρίου και προαιρετική εργασία</i>	25	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	40	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας Εξαμήνου</i>											
<i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)</i>	65											
<i>Εργασίες εργαστηρίου και προαιρετική εργασία</i>	25											
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	40											
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη /</i></p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (60%) II. Εργαστηριακές ασκήσεις (40%) III. Προαιρετική εργασία (έως και 10% επιπλέον στην τελική βαθμολογία)</p>											

Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Beekman, B., & Beekman, G. (2015). *Εισαγωγή στη Πληροφορική (10η Έκδοση)*, Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.

Evans A., Martin, K., & Poatsy, M.A. (2014). *Εισαγωγή στην Πληροφορική (Pearson)*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Shelly, G, Cashman, T, Vermaat, M, and Walker, T. (2009). *Discovering Computers 2009: Concepts for a Connected World*. Cambridge, Massachusetts: Course Technology.

1^ο ΕΤΟΣ – 1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_127	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1424/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p><i>και Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει βασικές έννοιες βιολογίας ανθρώπου προκειμένου να υποστηρίξει τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές στην οικοδόμηση ενός βασικού επεξηγηματικού μοντέλου για τη λειτουργία του ανθρώπινου σώματος και τη μεταβίβαση γονιδίων/χαρακτηριστικών από γενιά σε γενιά. Μία τέτοια γνωστική υποδομή είναι απαραίτητη αφού ως μελλοντικές/μελλοντικοί εκπαιδευτικοί θα κληθούν να σχεδιάσουν διδακτικές/μαθησιακές δραστηριότητες σε σχέση με το ανθρώπινο σώμα. Επιπλέον, το μάθημα επιδιώκει να ενημερώσει και να προβληματίσει τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές για σύγχρονα βιολογικά θέματα με έντονο κοινωνικό ενδιαφέρον και ηθικές προεκτάσεις (π.χ. γονιδιακή θεραπεία), εμπλέκοντάς τους ενεργά σε συζητήσεις επιχειρηματολογικού χαρακτήρα, «παιχνίδια ρόλων» και διαδικασίες «λήψης απόφασης».

Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτήτριες /φοιτητές θα πρέπει:

- Να έχουν κατανοήσει το «κύτταρο» ως μία εξαιρετικά δυναμική οντότητα, καθώς και ως τη βασική δομική μονάδα του ανθρώπινου σώματος.
- Να έχουν κατανοήσει σε ένα βασικό επίπεδο τη δομή και τη λειτουργία του πεπτικού, του αναπνευστικού και του κυκλοφορικού συστήματος και να είναι σε θέση να εξηγούν τη συμβολή τους στην κάλυψη των ενεργειακών μας αναγκών.
- Να έχουν κατανοήσει σε ένα βασικό επίπεδο την ιδέα του ελέγχου και του συντονισμού των δραστηριοτήτων του σώματός μας από το νευρικό σύστημα και την ιδέα της ομοιόστασης.
- Να έχουν κατανοήσει σε ένα βασικό επίπεδο τη δομή και τη λειτουργία του αναπαραγωγικού μας συστήματος και τη διαδικασία της αναπαραγωγής.
- Να έχουν κατανοήσει βασικές έννοιες γενετικής και να έχουν συνθέσει ένα βασικό επεξηγηματικό μοντέλο σε σχέση με τη μεταβίβαση των γονιδίων από γενιά σε γενιά, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο αυτά καθορίζουν τα χαρακτηριστικά μας.
- Να έχουν εξοικειωθεί με τις έννοιες των γενετικών ασθενειών, του γενετικού ελέγχου και των «νέων θεραπειών».
- Να είναι σε θέση να κάνουν συσχέτιση «δομής - λειτουργίας» σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης του σώματος.
- Να είναι σε θέση να οικοδομούν επεξηγηματικούς συλλογισμούς σε σχέση με το σώμα χρησιμοποιώντας τη «στρατηγική του γιο-γιο».
- Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το οπτικό μικροσκόπιο για παρατήρηση παρασκευασμάτων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με τα εξής θέματα:

- «Ο κόσμος των κυττάρων»
  - Τα κύτταρά μας
  - Η δραστηριότητα των κυττάρων μας
  - Η ιδέα της ομοιόστασης στο κυτταρικό επίπεδο
  - Τα επίπεδα οργάνωσης των κυττάρων στο σώμα μας
- «Πώς το σώμα μας εξασφαλίζει ενέργεια;»
  - Το πεπτικό σύστημα
  - Το αναπνευστικό σύστημα
  - Το κυκλοφορικό σύστημα
- «Πώς το σώμα μας ελέγχει τις λειτουργίες του;»
  - Το νευρικό σύστημα
  - Η ομοιόσταση στο επίπεδο του οργανισμού
- «Γονίδια & Κληρονομικότητα»
  - Το αναπαραγωγικό σύστημα
  - Βασικές έννοιες γενετικής
  - Μεταβίβαση κληρονομικών ασθενειών
  - Γενετικός έλεγχος & νέες θεραπείες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις (παρουσίαση και συζήτηση του θέματος μελέτης, ατομική/συνεργατική διερεύνηση σχετικών «φύλλων εργασίας» και συζήτηση σε επίπεδο τάξης) • Στο εργαστήριο, πρόσωπο με πρόσωπο<ul style="list-style-type: none"> - Συνεργατική διερεύνηση «φύλλων εργασίας» με τη διαμεσολάβηση τεχνολογικών εργαλείων (μικροσκόπιο, υπολογιστής) - Διάλογοι επιχειρηματολογικού χαρακτήρα / «παιχνίδι ρόλων» για κριτική προσέγγιση θεμάτων σε σχέση με γενετικές ασθένειες και «νέες θεραπείες»
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class Παν-μίου Πατρών • Παρουσιάσεις PowerPoint • Animations • Βίντεο • Εκπαιδευτικό λογισμικό • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (9 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>27</p>
	<p>Εργαστηριακές ασκήσεις (4 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>12</p>
	<p>Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις</p>	<p>5</p>
	<p>Σύνθεση φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων</p>	<p>16</p>
	<p>Ατομική Μελέτη</p>	<p>65</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & σύντομης ανάπτυξης (100%).</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Εργαζάκη, Μ.: «Βασικά Θέματα Βιολογίας Ανθρώπου: Σημειώσεις Μαθήματος»
 Hoagland, M., & Dodson, B. (2015). *Πώς λειτουργεί η Ζωή; Ένας εικονογραφημένος οδηγός στην Επιστήμη της Βιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κάτοπτρο.
- Campbell N.A, Reece J.B., Urry, L.A., Cain, M.L., Minorsky, P.V., & Jackson, R.B. (2010). *Βιολογία, τόμος Ι*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Ζόγκζα, Β. (1998). «Θέματα Γενετικής Ανθρώπου»: Ελληνική εκδοχή της Ενότητας 4 των «Εκπαιδευτικών Υλικών» της EIBE (<http://archiv.ipn.uni-kiel.de/eibe/UNIT04GR.PDF>).
- Williams, G. (2006). *New Biology for You, Student Book*. UK: Nelson Thorns Pbs.
- Williams, G. (2000). *Advanced Biology for You*. UK: Nelson Thorns Pbs.
- Johnson, G. B. (1994). *Human Biology: Exploring Concepts*. USA: WCB Pbs.
- Enger, E.D., Kormelink, J.R., Ross, F.C. and Smith, R.J. (1994). *Concepts in Biology*. USA: WCB Pbs.
- Starr, C. & McMillan, B. (1997). *Human Biology*. USA: Wadsworth Pbs.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC 140	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1420/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια αναμένεται να:

- Να γνωρίζει βασικές μουσικές έννοιες
- Να γνωρίζει βασικά στοιχεία οργανογνωσίας και μορφολογίας της ευρωπαϊκής μουσικής.
- Να έχει αναπτύξει ικανότητες γραφής και ανάγνωσης απλής παρτιτούρας
- Να έχει αναπτύξει δεξιότητες εκτέλεσης απλών ρυθμικών μουσικών οργάνων
- Να έχει αναπτύξει δεξιότητες εκτέλεσης μελωδικών οργάνων (μεταλλόφωνο, φλογέρα) και τραγουδιού
- Να έχει αναπτύξει δεξιότητες σύνθεσης και εκτέλεσης μουσικής ατομικά και ομαδικά
- Να έχει αναπτύξει την ικανότητα να σχεδιάζει απλές μουσικές δραστηριότητες με τη χρήση της φωνής και των μουσικών οργάνων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Πρόγραμμα Σπουδών και μουσική αγωγή στην προσχολική ηλικία
- Ήχος και μουσική
- Βασικά στοιχεία θεωρίας της μουσικής
- Οργανογνωσία της ευρωπαϊκής μουσικής
- Μορφολογία της μουσικής

Το εργαστήριο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ήχος, παραγωγή ήχου με ηχογόνα σώματα (φωνή, ανθρώπινο σώμα, αντικείμενα). Γνωριμία με τα μουσικά όργανα "Orff"
- Ανθρώπινη φωνή: αναπνοή, τεχνική τραγουδιού
- Μουσικά όργανα ρυθμού, τεχνικές παιξίματος
- Μουσικά όργανα μελωδίας: φλογέρα ή μεταλλόφωνο (επιλογή οργάνου). Τεχνική, ασκήσεις, παιδικά τραγούδια διαβαθμισμένης δυσκολίας
- Τραγούδι, ατομικό και ομαδικό παίξιμο μουσικών οργάνων, παιδική ορχήστρα
- Γραφική παρτιτούρα, τρόποι καταγραφής και αποτύπωση της μουσικής στο Νηπιαγωγείο
- Αυτοσχεδιασμός, μουσική δημιουργία
- Σχεδιασμός μουσικών δραστηριοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)</p>									
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού Χρήση διαδικτύου (video) 									
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση φωνής και μουσικών οργάνων (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </table>	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση φωνής και μουσικών οργάνων (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39									
Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση φωνής και μουσικών οργάνων (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26									
Αυτοτελής Μελέτη	60									
Σύνολο Μαθήματος	125									
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (50%), ερωτήσεις σύντομης απάντησης, πολλαπλής επιλογής II. Μουσική εκτέλεση παιδικών τραγουδιών (φλογέρα ή μεταλλόφωνο) (50%)</p>									

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Κάρολυι Ο. (1983), <i>Εισαγωγή στη Μουσική</i>, Αθήνα: Νεφέλη Διαμαντής Γ. (2012), <i>Η κλασική θεωρία της μουσικής</i>, Αθήνα: Φίλιππος Νάκας</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_150	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ: ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1443/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση της δημοκρατίας, των αρχών και των αξιών της, σε μια ιστορική και συγκριτική προοπτική. Ειδικά εξετάζει τα χαρακτηριστικά και το εννοιολογικό περιεχόμενο της ιδιότητας του πολίτη και της πολιτικής κουλτούρας που αντιστοιχεί στο δημοκρατικό πολίτευμα. Αναλύεται η ιδιότητα του πολίτη στις κύριες πολιτικές παραδόσεις, οι δεξιότητες και οι στάσεις που πρέπει να έχει ο πολίτης για να λειτουργεί αποτελεσματικά η δημοκρατία, όπως η ικανότητα του διαλόγου, η συνεργασία, η κριτική σκέψη, η εφαρμογή των νόμων και η υπεράσπιση του συντάγματος. Δίνεται έμφαση στις ελευθερίες και τα δικαιώματα, αφενός, και, αφετέρου, στα καθήκοντα του πολίτη, που αποτελούν θεμελιώδεις προϋποθέσεις για την ουσιαστική συμμετοχή του στον δημόσιο βίο. Για την καλύτερη κατανόηση της δημοκρατίας, γίνονται συγκρίσεις ανάμεσα στην αρχαία αθηναϊκή και στη σύγχρονη φιλελεύθερη / αντιπροσωπευτική δημοκρατία στο επίπεδο των αξιών και των θεσμών, και αναλύονται συγκριτικά οι κλασικές θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου και της δημοκρατίας (Hobbes, Locke, Rousseau, J.S. Mill).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί:

- Να κατανοεί τη δημοκρατία και τις διαφορές ανάμεσα στην αρχαία και τη σύγχρονη εκδοχή της.
- Να κατανοεί τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες που γέννησαν τα βασικά μοντέλα δημοκρατίας.
- Να κατανοεί τα αντίστοιχα συστήματα αξιών, τους θεσμούς και την πολιτική κουλτούρα τους.
- Να κατανοεί τη σημασία της προτεραιότητας του συλλογικού στην αρχαία αθηναϊκή δημοκρατία και αντίστοιχα τα ατομικιστικά θεμέλια της σύγχρονης φιλελεύθερης δημοκρατίας.
- Να αναγνωρίζει την ανάγκη για συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, για την προαγωγή του κοινού καλού και του δημοσίου συμφέροντος.
- Να κατανοεί τις αξίες της ελευθερίας και της ισότητας για την αποτελεσματική λειτουργία της δημοκρατίας και την υλοποίηση των σκοπών της.
- Να γνωρίζει τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της δημοκρατίας και να έχει συνείδηση των δυσκολιών για την εκπλήρωση των ιδεωδών της.
- Να κατανοεί τη σημασία των νόμων και του συντάγματος για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών.
- Να επιδεικνύει προσήλωση στην επίλυση των διαφορών και των κοινωνικών προβλημάτων με διάλογο και διαβούλευση και όχι με βία και εξουσιαστικές πρακτικές.
- Να υπερασπίζεται και να εφαρμόζει τις δημοκρατικές αξίες σε όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής, συμπεριλαμβανομένου του σχολείου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώς) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Γενικά, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί να αναπτύξει τις παρακάτω γενικές δεξιότητες (από τον παραπάνω κατάλογο):

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Λήψη αποφάσεων.

- Αυτόνομη εργασία.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν επιπλέον αναπτύξει τις παρακάτω ειδικές δεξιότητες/ικανότητες:

- Να συμμετέχουν οι ίδιοι και να προωθούν στην πράξη τη συμμετοχή στα δημόσια πράγματα και στον κοινωνικό βίο.
- Να υποστηρίζουν με επιχειρήματα τις πολιτικές τους απόψεις αλλά και να προάγουν το κοινό καλό μέσα από κατάλληλες πρακτικές.
- Να αναλαμβάνουν δράση και να σχεδιάζουν δραστηριότητες στην τάξη που να προάγουν το δημοκρατικό πνεύμα και να το μεταδίδουν στις νέες γενιές.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Ανάλυση των θεσμών, των αξιών και της λειτουργίας της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας.
2. Σύγκριση των αξιών και των θεσμών της με τις αντίστοιχες αξίες και θεσμούς της σύγχρονης αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.
3. Η κριτική του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη στην αθηναϊκή δημοκρατία και η αξιολόγησή της.
4. Η ανάλυση της σημασίας της έννοιας της ελεύθερης και τεκμηριωμένης θέσης του πολίτη στα δημόσια και τα κοινωνικά ζητήματα, σύμφωνα με τη Nussbaum.
5. Το τέλος της αρχαίας δημοκρατίας, το πέρασμα από τον homo politicus στον homo credens, η επικράτηση του χριστιανισμού και η εξαφάνιση της έννοιας του πολίτη.
6. Η επανεμφάνιση της δημοκρατίας κυρίως με τις θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου. Ο ρόλος της Αναγέννησης και της Μεταρρύθμισης.
7. Οι πολιτικές θεωρίες των Locke, Rousseau και J.S. Mill και η επίδρασή τους στην εξέλιξη της σύγχρονης δημοκρατίας.
8. Η ιδιότητα του πολίτη στη σύγχρονη δημοκρατία: δικαιώματα και καθήκοντα. Οι ευθύνες του πολίτη απέναντι στα δημόσια πράγματα, στο κράτος και στον κοινό βίο.
9. Οι δεξιότητες και οι στάσεις που πρέπει να καλλιεργούνται στο σχολείο (διάλογος, ανοχή, συνεργασία, σεβασμός των δικαιωμάτων όλων από όλους, σεβασμός στους κανόνες και τους νόμους της πολιτείας, ανάπτυξη και άσκηση της κριτικής ικανότητας με εύλογο τρόπο, καλές πρακτικές των μαθητών, στην προοπτική να καταστούν καλοί αυριανοί πολίτες).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με κριτική ανάλυση και συζήτηση, ατομικές εργασίες</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και χρήση λογισμικού με διαφάνειες (PowerPoint). • Χρήση διαδικτύου για την παρουσίαση παραδειγμάτων. 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 μαθήματα x 3 ώρες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Ατομικές εργασίες - πρόοδοι</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα x 3 ώρες)	39	Ατομικές εργασίες - πρόοδοι	16	Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση	10	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 μαθήματα x 3 ώρες)	39													
Ατομικές εργασίες - πρόοδοι	16													
Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση	10													
Αυτοτελής Μελέτη	60													
Σύνολο Μαθήματος	125													

<i>standards του ECTS</i>	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά Προσφέρονται τρεις εναλλακτικές:</p> <p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p> <p>II. Γραπτή τελική εξέταση (50%) συν εκπόνηση ατομικής Εργασίας (50%). Προϋπόθεση είναι η φοιτήτρια ή ο φοιτητής να έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στη Γραπτή τελική εξέταση.</p> <p>III. Φάκελος φοιτητή: δύο πρόοδοι (80%), 5 ατομικές εργασίες (20%).</p> <p>Λαμβάνονται υπόψη η παρουσία και η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα.</p> <p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης και οι εναλλακτικές ανακοινώνονται στο e-class</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Sartori, G. (1987). *The Theory of Democracy Revisited*. Chatham, N.J.: Chatham House.

Pateman, C. (1970). *Participation and Democratic Theory*. Cambridge, U.K.: Cambridge University Press.

Held, D. (2007). *Μοντέλα Δημοκρατίας*. Αθήνα: Πολύτροπον.

New Eurydice report: *Citizenship Education at School in Europe – 2017*. European Commission.

Μπάλιας, Στ. (2008). *Ενεργός πολίτης και εκπαίδευση*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις του μαθήματος στο e-class.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Democracy, Johns Hopkins University Press.

Citizenship Studies, Wayne State university.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_155	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1522/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές αναμένεται να:

- να έχουν κατανοήσει τη θέση και το ρόλο της τέχνης στη ιστορία του δυτικού πολιτισμού.
- να είναι ικανές/οί να αντιλαμβάνονται την πολλαπλότητα και το πολυδιάστατο των καλλιτεχνικών μορφών
- να έχουν εξοικειωθεί με βασικές έννοιες της ιστορίας της τέχνης
- να έχουν εξοικειωθεί με βασικούς όρους της καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- να είναι σε θέση να αναλύουν, να τοποθετούν ιστορικά και να προσεγγίζουν ερμηνευτικά εικαστικά έργα.
- να είναι σε θέση να ενσωματώνουν δημιουργικά γνώσεις και εμπειρίες που απέκτησαν από την επαφή τους με έργα τέχνης στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εικαστικής και αισθητικής αγωγής
- να συμβάλλουν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων των παιδιών απέναντι στην τέχνη και την καλλιτεχνική δημιουργία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποτελεί μία Εισαγωγή στην ιστορία των διαφόρων μορφών των οπτικών τεχνών, των καλλιτεχνικών μορφών και τεχνοτροπιών σε σχέση με τα κοινωνικο-ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσια εντός των οποίων αυτές αναδύονται.

Οι θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

- Οι απαρχές της δυτικοευρωπαϊκής τέχνης.
- Οι εξελίξεις που οδήγησαν στην Αναγέννηση.
- Ιταλική Αναγέννηση.
- Η εκτός Ιταλίας Αναγέννηση.
- Μανιερισμός.
- 17^{ος} αιώνας - Μπαρόκ.
- Το πέρασμα από τον 17^ο στον 18^ο αιώνα.
- Ροκοκό
- Νεοκλασικισμός.
- Ρομαντισμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών

	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση οπτικοακουστικών μέσων (videos) Σύνδεση με διαδικτυακούς τόπους και ηλεκτρονικά καλλιτεχνικά αρχεία 										
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση έργων</td> <td align="center">26</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td align="center">60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση έργων	26	Αυτοτελής μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
	Διαλέξεις	39									
	Μελέτη & ανάλυση έργων	26									
	Αυτοτελής μελέτη	60									
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125										
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (90%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης <p>II. Συμμετοχή στην τάξη (με παρουσιάσεις, συζητήσεις και αναλύσεις έργων) (10%)</p>										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Gombrich, E. H., *Το Χρονικό της Τέχνης*, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2004 (1998).
 Honour, H., Fleming, J., *Ιστορία της Τέχνης*, μετ. Α. Παππάς, εκδ. Υποδομή, Αθήνα 1998.
 Μπαζέν, Ζ., *Μπαρόκ και ροκοκό*, μετ. Α. Παππάς, εκδ. Υποδομή, Αθήνα 1995.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_165	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42165		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Η μύηση στις μεθόδους της ιστορίας και η ανάγνωση μέσω αυτών της νεοελληνικής ιστορίας</p>

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα εστιάζει σε πέντε πτυχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θεωρητικά ζητήματα Ιστορίας και Ιστοριογραφία (Ιστορία και ιστορική πραγματικότητα, μέθοδοι, αντικειμενικότητα στην Ιστορία, έννοιες). 2. Η συγκρότηση του νεοελληνικού Κράτους (οθωμανική κυριαρχία, εξεγέρσεις, επανάσταση 1821) 3. Σταθμοί της μετέπειτα ιστορικής εξέλιξης. 4. Ζητήματα τοπικής Ιστορίας. 5. Όψεις διδακτικής της Ιστορίας.
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες σε πρακτικά θέματα που σχετίζονται με την προσέγγιση και ανάλυση της ιστορικής και κοινωνικής πραγματικότητας.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων (βίντεο - ντοκιμαντέρ) για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (3 ώρες Χ10 εβδομάδες)</p>	<p>30</p>
	<p>Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων ιστορικής γνώσης - εργασία σε ομάδες (3 ώρες Χ 3 εβδομάδες)</p>	<p>9</p>
	<p>Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες μετά από κάθε μάθημα</p>	<p>42</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη των φοιτητών</p>	<p>44</p>
<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται:</p> <p>α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα, γ) οι εργασίες, ατομικές και ομαδικές, δ) εργαστηριακές δραστηριότητες σε ζητήματα κυρίως τοπικής ιστορίας.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Glogg R. (1999) «Σύντομη Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας» Εκδ. Καρδαμίτσα,
 Κωστής Κ., (2013) «Τα κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας. Η Διαμόρφωση του Νεοελληνικού Κράτους, 18ος- 21ος αι.», Εκδόσεις Πατάκη
 Βερέμης Β., Κολιόπουλος Γ., (2006) «Ελλάς. Η σύγχρονη συνέχεια. Από το 1821 μέχρι σήμερα», Εκδόσεις Καστανιώτη.

1^ο ΈΤΟΣ – 2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_220	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
Εργαστήριο και Εργασίες	1	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Βασικές γνώσεις παιδαγωγικής και κοινωνιολογίας & βασική γνώση του προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική (για πρόσβαση στη διεθνή βιβλιογραφία/ πηγές και επικοινωνία με προσκεκλημένους ομιλητές)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42220		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη μιας ολιστικής διαπολιτισμικής ικανότητας σε συνδυασμό με τη γενική θεωρητική πλαισίωση της διαφορετικότητας και της παιδαγωγικής.</p> <p>Θεωρητικό πλαίσιο: Αφορά</p> <ul style="list-style-type: none"> • ιδεολογικά παραδείγματα που αντιμετωπίζουν την διαφορετικότητα (στην εργασία, στην εκπαίδευση και στην κοινωνία) • τη διδακτική, αυθεντική και μετασχηματιστική παιδαγωγική • τον εθνικισμό, τον νεοφιλελευθερισμό και τον πολιτικό πλουραλισμό • το Φορντισμό, μεταφορτισμό και παραγωγική ποικιλομορφία

Γνώσεις:

- Πολιτιστική αυτογνωσία.
- βαθιά κατανόηση και γνώση του πολιτισμού (συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών, του ρόλου και των επιπτώσεων των πολιτιστικών άλλων και των απόψεών τους) ·
- Ειδικές πληροφορίες για τον πολιτισμό.
- Κοινωνιογλωσσική επίγνωση

Δεξιότητες:

- ενεργητική ακρόαση, παρατήρηση και ερμηνεία
- ανάλυση, αξιολόγηση και συσχετίσεις

Στάσεις:

- Ανοχή στην ασάφεια – Αντιμέτωπιση νέων καταστάσεων με προσοχή
- Ανοιχτό πνεύμα - μη-αξιολογική κρίση
- Ευελιξία - Για μετατόπιση πλαισίου αναφοράς
- Εμπιστοσύνη - Σεβασμός και θετική σχέση με τους άλλους
- Προσαρμοστικότητα – Κατάλληλη προσαρμογή σε συγκεκριμένες καταστάσεις
- Ευαισθησία - Ενσυναίσθηση
- Δημιουργικότητα – Εμπλοκή σε αποκλίνουσες σκέψεις
- Περιέργεια και ανακάλυψη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η βαθύτερη θεωρητική κατανόηση:

- της οριοθέτησης του σύγχρονου κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου στην κοινωνία της γνώσης
- της ελληνικής πολυπολιτισμικής πραγματικότητας
- του ρόλου της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο
- της διαχείρισης ομάδων με έντονη την εθνοπολιτισμική διαφοροποίηση
- της διαπολιτισμικότητας των προγραμμάτων σπουδών ΑΠΣ - ΔΕΠΣ
- της διαπολιτισμικής επίγνωσης και ικανότητας των μελλοντικών επαγγελματιών της γνώσης [διαπολιτισμική επίγνωση/ευαισθητοποίηση, επικοινωνίας & ικανότητα (γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες)].
- των θεμάτων γλωσσικής και πολιτισμικής ετερότητας στο νηπιαγωγείο
- των διαφοροποιημένων διαπολιτισμικών διδακτικών σεναρίων και τεχνικών μάθησης

Οι πρόσθετες ικανότητες αφορούν:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη απόφασης
- Ανεξάρτητη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργου
- Σεβασμός στη διαφορά και την πολυπολιτισμικότητα
- Κριτική και αυτοκριτική
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για ένα μάθημα που αναλύει τη σύγχρονη ελληνική πολυπολιτισμική πραγματικότητα, την επίδραση της μετανάστευσης σε αυτή, καθώς και το νέο ρόλο της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην οριοθέτηση της κοινωνίας της γνώσης και του κοινωνικοπολιτισμικού μετασχηματισμού με βάση τη διαπολιτισμική επικοινωνία και ανταλλαγή. Εξετάζεται ενδελεχώς ο ρόλος της νέας διαφοροποιημένης παιδαγωγικής (Kalantzis & Cope, 2013) σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο και ο τρόπος που (επανα)σχεδιάζονται τα σύγχρονα αναστοχαστικά προγράμματα σπουδών με στόχο το διάλογο και την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής ικανότητας και επικοινωνίας.

Επίσης συζητούνται εκτενώς πρακτικά θέματα που αφορούν τη γλωσσική και πολιτισμική ετερότητα στο νηπιαγωγείο, καθώς και τη διαχείρισή της με την υιοθέτηση μιας διαφοροποιημένης παιδαγωγικής προσέγγισης. Τέλος, παρουσιάζονται διαπολιτισμικές διδακτικές προτάσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο • Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες • Ηλεκτρονικές διασκέψεις με προσκεκλημένους ομιλητές	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών. • Χρήση λογισμικού (παρουσιάσεων PowerPoint) • Πολυμέσα (δημιουργία animation)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και</i>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>

<p>μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39
	Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	
	Πρακτική εργαστηρίου	13
	Σχεδιασμός & Παραγωγή Animation	26
	Συνεντεύξεις	10
	Project writing	30
Σύνολο Μαθήματος	125	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	Περιγραφή	Ποσοστό (%)
	1η επιλογή	
	2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου	20%
	Τελική γραπτή εξέταση	80%
	Σύνολο	100%
	2η επιλογή	
	Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3 ατόμων)	30%
2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου	20%	
Τελική εργασία (6000 λέξεις)	50%	
Σύνολο	100%	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Mary Kalantzis and Bill Cope, (2012). *New Learning: Elements of a Science of Education*, Cambridge University Press. <http://newlearningonline.com/new-learning>
- Glenn S. Levine, Alison Phipps, Carl Blyth. (2011). *Critical and Intercultural Theory and Language Pedagogy*. AAUSC.
- Miriam Sobré-Denton, Nilanjana Bardhan. (2013). *Cultivating Cosmopolitanism for Intercultural Communication: Communicating*. Routledge
- Esoh Elamé (2013). *Discriminatory Bullying: A New Intercultural Challenge*. Springer.
- Brett, J., Behfar, K., & Kern, M. (2006). *Managing Multicultural Teams*. *Harvard Business Review* 84(11), 89-96.
- Deardorff, Darla K., ed. (2009). *The SAGE Handbook of Intercultural Competence*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Tiedt, L. P., & Tiedt, M. I. 2006. *Πολυπολιτισμική Διδασκαλία*. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
- Aluffi Pentini, A. 2005. *Διαπολιτισμικό εργαστήριο. Υποδοχή, επικοινωνία και αλληλεπίδραση σε πολυπολιτισμικό εκπαιδευτικό περιβάλλον*, μτφρ. Μ.Τζουλιάνη. Ατραπός, Αθήνα.
- Αρβανίτη, Ε. 2008. «Αποτύπωση εκπαιδευτικών σχεδιασμών σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα: Μελέτη περίπτωσης», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τεύχος 69, σελ. 80-94.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Intercultural Education
<https://www.tandfonline.com/toc/ceji20/current>
- Common Ground journals
<http://ee.commongroundpublishing.com/publications/journals#2>
- Journal of Studies in Intercultural Education
<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1028315315596580?journalCode=jsia>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και συζήτηση σε ομάδες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1476/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Το μάθημα αποτελεί μια θεματική εισαγωγή στη φιλοσοφία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να συζητήσουν θεμελιώδη φιλοσοφικά ζητήματα για την ηθική, την πολιτική και τη γνώση, καθώς και τις απαντήσεις, τις οποίες σημαντικοί φιλόσοφοι πρότειναν στα ερωτήματα αυτά. Το μάθημα επιδιώκει να εισαγάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στα προβλήματα και τις μεθόδους της φιλοσοφίας, να τις/τους εξοικειώσει με τη φιλοσοφική επιχειρηματολογία και να τους προσφέρει τη δυνατότητα να εξασκηθούν στη συζήτηση, την λογική επεξεργασία θεωρητικών προβλημάτων και την πειθαρχία της φιλοσοφικής σκέψης. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των φοιτητών και φοιτητριών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/-ες θα έχουν αναπτύξει

- την ικανότητά τους να επιχειρηματολογούν υπέρ και κατά διαφορετικών θέσεων
- την ανεκτικότητα τους σε διαφορετικές αντιλήψεις
- τις γνώσεις τους σε ό,τι αφορά το αντικείμενο μελέτης της φιλοσοφίας
- την κατανόησή τους για τους βασικούς κλάδους, τις θεωρίες, και τους όρους της φιλοσοφίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων και θεωριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στη μεταφυσική: το πρόβλημα της ύπαρξης του θεού, το πρόβλημα της σχέσης νου-σώματος, το πρόβλημα της ελεύθερης βούλησης
- Εισαγωγή στην ηθική: θεωρία αρετών, ωφελμισμός, καντιανή δεοντολογική θεωρία
- Εισαγωγή στη μετα-ηθική: ηθικός νατουραλισμός, ηθικός σχετικισμός
- Εισαγωγή στην πολιτική φιλοσοφία: οι έννοιες της ισότητας, της ελευθερίας, της δικαιοσύνης
- Εισαγωγή στη γνωσιολογία: εμπειρισμός και ορθολογισμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

- Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο
- Διαλέξεις και συζήτηση σε ομάδες

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) Χρήση εκπαιδευτικών ταινιών (video) 													
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>24</i></td> </tr> <tr> <td><i>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>15</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</i></td> <td align="center"><i>20</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center"><i>66</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>24</i>	<i>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>15</i>	<i>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</i>	<i>20</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>66</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>24</i>													
<i>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>15</i>													
<i>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</i>	<i>20</i>													
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>66</i>													
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>													
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p align="center">I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Blackburn, S., (1999). *Think: A Compelling Introduction to Philosophy*. Oxford University Press.

Ferry, L. & Vincent J.D. (2005). *Τι είναι ο άνθρωπος*. Κριτική.

Ferry, L. (2008). *Μαθαίνοντας να ζούμε*. Πλέθρον.

Graig, E. (2002). *Philosophy*, Oxford University Press.

Hollis, M. (2009). *Invitation to Philosophy*. Wiley-Blackwell.

Nagel, T. (1989). *Θεμελιώδη φιλοσοφικά προβλήματα*. Σμίλη.

Warburton N. (2014). *Φιλοσοφία: Τα βασικά*. Αρσενίδη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_517	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες (+Εργαστήριο)	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1516/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών: α) στη σύγχρονη προβληματική των όρων/ορίων της λογοτεχνικής παραγωγής για παιδιά, β) στην κατανόηση των ιδιαίτερων προσδιοριστικών στοιχείων των λογοτεχνικών κειμένων που απευθύνονται στα νήπια, και γ) στην αξιοποίηση σύγχρονων πρακτικών/τρόπων προσέγγισης των λογοτεχνικών κειμένων για μικρά παιδιά. Το μάθημα διαρθρώνεται σε έξι ενότητες, οι οποίες θα καλυφθούν διδακτικά κατά τη διάρκεια του εξαμήνου σε δεκατρία (13) τρίωρα μαθήματα. Σε κάθε ενότητα, εκτός από το «Περιεχόμενο»/τους «Άξονες», τους «Επιμέρους στόχους», την «Ενδεικτική Βιβλιογραφία» και τις «Ερωτήσεις/Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό», οι οποίες κύριο στόχο έχουν να προβληματίσουν και να ενεργοποιήσουν τους φοιτητές/τις φοιτήτριες αναφορικά με το περιεχόμενο της κάθε ενότητας, θα υπάρχουν αρχεία με συνοπτικές σημειώσεις, με παρουσιάσεις, καθώς και με τις βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν. Επιπλέον, σε ξεχωριστή σελίδα θα υπάρχουν χρήσιμοι σύνδεσμοι και εξωτερικές ιστοσελίδες σχετικά με τα περιεχόμενα του μαθήματος.</p>

- Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα είναι σε θέση:
- να διακρίνουν το εννοιολογικό περιεχόμενο των θεωρητικών όρων και τα ιδιαίτερα προσδιοριστικά στοιχεία της Λογοτεχνίας για Παιδιά,
  - να αξιοποιούν τις βασικές αρχές της Θεωρίας και της Κριτικής της Λογοτεχνίας για Παιδιά,
  - να καλλιεργούν την κριτική τους διάθεση απέναντι στα λογοτεχνικά κείμενα που απευθύνονται στα παιδιά,
  - να εμβαθύνουν σε θεωρητικές έννοιες και να τις χρησιμοποιούν αποτελεσματικότερα μέσα στην τάξη,
  - να εμπλουτίζουν τις μεθόδους και τις τεχνικές τους,
  - να αναζητούν πιο αποτελεσματικούς τρόπους προσφοράς/προσέγγισης των λογοτεχνικών κειμένων στα παιδιά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής (και αυτοκριτικής)
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία (Εκπόνηση ατομικών εργασιών)
- Ομαδική εργασία (Συζήτηση, κ.ά.)

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγικές έννοιες-Αποσαφήνιση όρων («Λογοτεχνία», «Παιδική Λογοτεχνία», «Λογοτεχνία για Παιδιά»).
- Εννοιολογικός προσδιορισμός και ιδιαίτερος χαρακτήρας της Λογοτεχνίας για Παιδιά.
- Εισαγωγή στη Θεωρία και στην Κριτική της Λογοτεχνίας για Παιδιά.
- Το παιδί ως αναγνώστης και κριτικός της Λογοτεχνίας για Παιδιά.
- Μορφή και περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά – Όροι καταλληλότητας-Κριτήρια επιλογής.
- Βασικά είδη λογοτεχνικών κειμένων στην Προσχολική Εκπαίδευση [Παραμύθι (λαϊκό-έντεχνο), Μύθος, Παραμυθι(α)κές-Μικρές Ιστορίες, Ποίηση, Εικονογραφημένο Βιβλίο (τεχνικές-μέθοδοι), Θέατρο (μορφές-είδη)].
- Αφήγηση (είδη, τεχνικές, κώδικες, δραστηριότητες).
- Σύγχρονες τάσεις και προσεγγίσεις λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά (χιούμορ, μεταμυθοπλασία, διακειμενικότητα, κ.ά.).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

- Πρόσωπο με πρόσωπο
- Διαλέξεις
- Ομαδική συζήτηση
- Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">30</td> </tr> <tr> <td>Εργασίες και Εργαστήριο (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">9</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</td> <td align="center">21</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td align="center">65</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασίες και Εργαστήριο (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας	21	Αυτοτελής Μελέτη	65	Σύνολο Μαθήματος	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30												
Εργασίες και Εργαστήριο (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9												
Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας	21												
Αυτοτελής Μελέτη	65												
Σύνολο Μαθήματος	125												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Παρουσίαση (προφορική και γραπτή) εργασιών (20%)</p> <p>II. Τελική (γραπτή) εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης και Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων (80%)</p> <p><i>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). Δομή (και οργάνωση) του γραπτού/προφορικού λόγου. Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού/προφορικού λόγου). 												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Αναγνωστοπούλου, Διαμάντη (2002). *Λογοτεχνική Πρόσληψη στην Προσχολική και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.

Ηλεκτρονικό Περιοδικό: *Διαδρομές (ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ)* (<https://www.psichogios.gr/site/Content/routesRegistration>)

Ηλεκτρονικό Περιοδικό Παιδικής Λογοτεχνίας: *ΚΕΙΜΕΝΑ* (<http://keimena.ece.uth.gr/main/>)

Hunt, Peter (επιμ.) (2009). *Κατανοώντας τη Λογοτεχνία για Παιδιά*. Μτφρ. Χρυσούλα Μητσοπούλου. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Κανατσούλη, Μένη (²2007). *Εισαγωγή στη Θεωρία και Κριτική της Παιδικής Λογοτεχνίας Σχολικής και Προσχολικής Ηλικίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Norton, Donna E. (επιμ.) (2007). *Μέσα από τα Μάτια ενός Παιδιού: Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία*. Μτφρ. Φ. Καπτοίκη και Σ. Καζαντζή. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Χαντ, Πίτερ (1996). *Κριτική, Θεωρία και Παιδική Λογοτεχνία*. Μτφρ. Ευγενία Σακελλαριάδου και Μένη Κανατσούλη. Αθήνα: Πατάκης.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_347	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να διαθέτουν βασικές γνώσεις για τη γλωσσική ανάπτυξη και τη σημασία του γραπτού λόγου στην προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1481/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες του γραπτού λόγου και του γραμματισμού καθώς και στη διδακτική του στο νηπιαγωγείο.</p> <p>Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές θεωρίες γλωσσικής ανάπτυξης και εγγραμμτισμού και στις πρακτικές που μπορούν να ενισχύσουν αυτή την ανάπτυξη.</p> <p>Ειδικότερα, αναφέρεται σε όλους τους τομείς της γλωσσικής ανάπτυξης κατά την πρώτη παιδική ηλικία (γέννηση – είσοδο στο δημοτικό σχολείο), αναλύονται οι γνωστικές και μη διαδικασίες της ανάγνωσης και της παραγωγής γραπτών κειμένων, και μελετάται ο φυσικός γραμματισμός στο οικογενειακό περιβάλλον και οι παράγοντες ή οι πρακτικές που τον ενισχύουν ή όχι.</p> <p>Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση των πρακτικών γραμματισμού στο νηπιαγωγείο, ο ρόλος της/του νηπιαγωγού ως «ενδιάμεσου» του γραμματισμού, η κριτική ανάγνωση των αναλυτικών προγραμμάτων, η συνεργασία με τους γονείς και τους τοπικούς φορείς και ειδικότερα θέματα που σχετίζονται με παιδιά δίγλωσσα ή αλλόγλωσσα, παιδιά με</p>

προβλήματα λόγου ή άλλα παρεμφερή θέματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να αναφέρει τους σκοπούς και τους επιμέρους στόχους της γλωσσικής αγωγής, της ενίσχυσης των επικοινωνιακών ικανοτήτων και του φυσικού γραμματισμού στην προσχολική εκπαίδευση
- Να εξηγήει τη συμβολή του έντυπου λόγου στο περιβάλλον καθώς και της παιδικής λογοτεχνίας και των βιβλίων με πληροφορίες για παιδιά στη γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών
- Να αναφέρεται με επιστημονικότητα σε θέματα οικογενειακού γραμματισμού και να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο διάφορες πρακτικές μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της επικοινωνίας, της γλώσσας και του γραμματισμού
- Να διακρίνει και να αιτιολογεί τις διαφορές στις πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο
- Να σχεδιάζει και να εφαρμόζει στρατηγικές για την αξιολόγηση και ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας των παιδιών
- Να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (αναγνώσεις λογοτεχνικών και εγκυκλοπαιδικών βιβλίων, πολυτροπικών κειμένων, συζητήσεις, παιχνίδια ρόλων) μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο.
- Να σχεδιάζει και να οργανώνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που να στηρίζουν την γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών με βάση τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις
- Να σχεδιάζει, να καταγράφει, να παρουσιάζει και να σχολιάζει κριτικά δραστηριότητες γλώσσας και γραμματισμού για παιδιά που φοιτούν στο νηπιαγωγείο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Πορεία γλωσσικής ανάπτυξης και σκοποί της γλωσσικής αγωγής στην πρώτη αγωγή και εκπαίδευση
- Σχέσεις προφορικού/καθημερινού & γραπτού / επεξεργασμένου λόγου
- Ανάγνωση και γραφή: Κατανόηση και παραγωγή γραπτών κειμένων
- Φυσικός/αναδυόμενος και οικογενειακός γραμματισμός
- Πρακτικές γραμματισμού στην πρώτη παιδική ηλικία
- Η διδασκαλία της γλώσσας στο αναλυτικό πρόγραμμα
- Προαλφαβητική και αλφαβητική φάση ανάγνωσης και γραφής
- Η οργάνωση του χώρου του νηπιαγωγείου και η ενίσχυση της λειτουργικής ανάγνωσης και γραφής
- Η βιβλιοθήκη της τάξης: Οργάνωση και λειτουργία. Ηχητική βιβλιοθήκη. Ηλεκτρονικά βιβλία. Δανειστική βιβλιοθήκη
- Πολυτροπικά κείμενα και λειτουργική ανάγνωση
- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την ενίσχυση της μετάβασης στον επεξεργασμένο λόγο
- Παιδιά με μητρική γλώσσα άλλη από τη γλώσσα διδασκαλίας

- Η ενίσχυση της γλωσσικής ανάπτυξης στα σχέδια εργασίας (projects)
- Οικογενειακός γραμματισμός. Συνεργασία οικογένειας και σχολείου
- Αξιολόγηση γλωσσικών ικανοτήτων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30													
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26													
Αυτοτελής Μελέτη	60													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (60%) II. Γραπτή Εργασία (40%)</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Μότσιου, Ε. (2014). *Εισαγωγή στην ανάπτυξη της γλώσσας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press

Παναγιωτίδης, Φ. (2013). *Μίλα μου για γλώσσα*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης

Τάφα, Ε. & Μανωλίτσης, Γ. (2009). *Αναδυόμενος Γραμματισμός: Έρευνα και εφαρμογές*. Αθήνα: Πεδίο.

Barton, D. (2009). *Εγγραμματισμός: Εισαγωγή στην οικολογία της γραπτής γλώσσας*. Αθήνα: Παπαζήσης [κεφ. 9 & 10]

Crystal, D. (2011). *Ένα μικρό βιβλίο για τη γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης

Wolf, M. (2007). *Ο Προυστ και το καλαμάρι. Πώς ο εγκέφαλος έμαθε να διαβάσει*. Αθήνα: Πατάκης [κεφ. 4]

1^ο ΕΤΟΣ – 2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις για την επιστήμη της ψυχολογίας και τις κύριες ψυχολογικές θεωρίες.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1532/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση της διεργασίας της ανθρώπινης ψυχολογικής ανάπτυξης από τη σύλληψη έως και την παιδική ηλικία. Παρουσιάζονται όλες οι βασικές έννοιες της ανάπτυξης του παιδιού και οι επικρατέστερες θεωρίες της αναπτυξιακής ψυχολογίας.</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν διαμορφώσει μία εικόνα για το αντικείμενο μελέτης της επιστήμης της αναπτυξιακής ψυχολογίας • Να κατανοούν τους ερευνητικούς στόχους του κλάδου της αναπτυξιακής ψυχολογίας και τις διαφορετικές μεθόδους έρευνας • Να διαθέτουν μία θεωρητική βάση για την ανάπτυξη που συντελείται από τη στιγμή της σύλληψης μέχρι την εφηβεία • Να αντιλαμβάνονται την επίδραση της φύσης έναντι της ανατροφής στην αναπτυξιακή διαδικασία • Να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τα κατάλληλα θεωρητικά σχήματα για την ερμηνεία ψυχολογικών φαινομένων ανάπτυξης

- Να μπορούν να διασυνδέσουν το επιστημονικό και ερευνητικό περιεχόμενο της αναπτυξιακής ψυχολογίας με άλλους κλάδους της ψυχολογίας αλλά και με άλλες επιστήμες
- Να προσεγγίζουν κριτικά σύγχρονα ζητήματα της επιστήμης της αναπτυξιακής ψυχολογίας, όπως το ζήτημα των ατομικών διαφορών στην ανάπτυξη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
- Μέθοδοι έρευνας: μεθοδολογικά και δεοντολογικά ζητήματα των ερευνών της ανάπτυξης
- Εισαγωγή στις θεωρίες της ανθρώπινης ανάπτυξης
- Γονίδια και περιβάλλον: ο ρόλος τους στην ανάπτυξη του ανθρώπου
- Προγενετική ανάπτυξη και γέννηση
- Βρεφική ηλικία: γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη
- Πρώτη παιδική ηλικία: γνωστική, κοινωνική, ηθική, και γλωσσική ανάπτυξη
- Μέση παιδική ηλικία: γνωστική, κοινωνική, και ηθική ανάπτυξη

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)

<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p align="center">Δραστηριότητα</p>	<p align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p align="center">33</p>
	<p>Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p align="center">6</p>
	<p>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</p>	<p align="center">26</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p align="center">60</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p align="center">125</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Βοσνιάδου, Σ. (1992). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας, τόμος 1: Γλώσσα*, Αθήνα: Gutenberg.
- Βοσνιάδου, Σ. (1992). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας, τόμος 2: Σκέψη*, Αθήνα: Gutenberg.
- Βοσνιάδου, Σ. (1992). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας, τόμος 3: Κοινωνική Ανάπτυξη*, Αθήνα: Gutenberg.
- Feldman, R.S. (2009). *Εξελικτική Ψυχολογία: Δια βίου ανάπτυξη, Τόμος 1*, (Επιμ. Η. Μπεζεβέγκης), Εκδόσεις Gutenberg.
- Κουγιουμτζάκης, Γ. (1995). *Αναπτυξιακή Ψυχολογία: Παρελθόν, Παρόν, και Μέλλον*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Lightwood, C., Cole, M., & Cole, S. R., (2015). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών (Ενιαίο): Η αρχή της ζωής: εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία - Γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή και μέση παιδική ηλικία*, (Επιμ. Ζ. Μπαμπλέκου), Εκδόσεις Gutenberg.
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν. (1985). *Εξελικτική Ψυχολογία 1, Ψυχολογική θεώρηση της πορείας της ζωής από τη σύλληψη ως την ενηλικίωση: Γενικές έννοιες και ορισμοί της εξελικτικής ψυχολογίας: Προγεννητική περίοδος, βρεφική ηλικία*, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν. (1985). *Εξελικτική Ψυχολογία 2, Ψυχολογική θεώρηση της πορείας της ζωής από τη σύλληψη ως την ενηλικίωση: Προσχολική ηλικία*, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν. (1985). *Εξελικτική Ψυχολογία 3, Ψυχολογική θεώρηση της πορείας της ζωής από τη σύλληψη ως την ενηλικίωση: Σχολική ηλικία*, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Shaffer, D.R. (2008). *Εξελικτική Ψυχολογία*, (Επιμ. Ε. Μακρή-Μπότσαρη), Αθήνα: Εκδόσεις Ελλήν.
- Schacter, D. L., Gilbert, D. T., & Wegner, D. M., (2012). *Ψυχολογία*, (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Εκδόσεις Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC 240	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Προαπαιτείται η παρακολούθηση του μαθήματος «Διδακτική της Μουσικής I»		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1438/=		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζει βασικά στοιχεία της ιστορίας της ευρωπαϊκής μουσικής • Εξοικειωθεί με την ελληνική δημοτική μουσική και τραγούδι • Να γνωρίζει βασικά στοιχεία οργανογνωσίας της ελληνικής δημοτικής μουσικής. • Να είναι σε θέση να τραγουδά και να παίζει απλά δημοτικά τραγούδια για παιδιά • Να έχει αναπτύξει δεξιότητες εκτέλεσης απλών ρυθμικών μουσικών οργάνων • Να έχει αναπτύξει δεξιότητες εκτέλεσης μελωδικών οργάνων (μεταλλόφωνο, φλογέρα) και τραγουδιού • Να έχει αναπτύξει δεξιότητες σύνθεσης και εκτέλεσης μουσικής ατομικά και ομαδικά • Να έχει αναπτύξει την ικανότητα να σχεδιάζει απλές μουσικές δραστηριότητες με τη χρήση της φωνής και των μουσικών οργάνων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σύντομη εισαγωγή στην ιστορία της ευρωπαϊκής μουσικής
- Εισαγωγή στην Ελληνική Μουσική και στο Δημοτικό τραγούδι
- Ελληνικά Παραδοσιακά μουσικά όργανα
- Παιδικό δημοτικό τραγούδι
- Μουσική και τραγούδια για παιδιά προσχολικής ηλικίας

Το εργαστήριο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Παιδικά δημοτικά τραγούδια: τραγούδι, μουσικά όργανα.
- Παιδικά τραγούδια διαβαθμισμένης δυσκολίας
- Τραγούδι, ατομικό και ομαδικό παίξιμο μουσικών οργάνων, παιδική ορχήστρα
- Αυτοσχέδια μουσικά όργανα και χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Γραφική παρτιτούρα, καταγραφή και εκτέλεση μουσικής
- Αυτοσχεδιασμός, μουσική δημιουργία
- Σχεδιασμός μουσικών δραστηριοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας: σύνθεση μουσικής για επένδυση παραμυθιού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού • Χρήση διαδικτύου (video)

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26	Ομαδική εργασία	15	Αυτοτελής Μελέτη	45	Σύνολο Μαθήματος	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39												
Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26												
Ομαδική εργασία	15												
Αυτοτελής Μελέτη	45												
Σύνολο Μαθήματος	125												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (50%) ερωτήσεις σύντομης απάντησης, πολλαπλής επιλογής II. Μουσική εκτέλεση παιδικών τραγουδιών (φλογέρα ή μεταλλόφωνο) (25%) III Ομαδική εργασία (25%)</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γρηγορίου Μ. (1994), Μουσική για παιδιά και για έξυπνους μεγάλους, τόμος Β', Αθήνα: Νεφέλη
 Headington C. (1998), Ιστορία της δυτικής μουσικής, τόμος Β', Αθήνα: Gutenberg
 Ανωγειανάκης Φ. (1991), Ελληνικά λαϊκά μουσικά όργανα, Αθήνα: Μέλισσα
 Πολίτης Α. (2010), Το δημοτικό τραγούδι, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC 135	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
Εργαστήριο	2		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/PN1439/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 			
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • είναι σε θέση να κατανοεί τις διεργασίες που υπεισέρχονται στην εικαστική πράξη. • είναι σε θέση να κατανοεί τις προϋποθέσεις και τους όρους που υπεισέρχονται στη διαδικασία σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των εικαστικών δράσεων. 			
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p> </td> </tr> </table>		<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p>		

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	σκέψης
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική αναδρομή και σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης • Υλικά και τεχνικές και προσαρμογή τους στο σχολικό περιβάλλον • Προσέγγιση του εικαστικού έργου στο σχολικό περιβάλλον • Εικαστική αγωγή και αναλυτικό πρόγραμμα • Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση εικαστικών δραστηριοτήτων • Σύνδεση των εικαστικών μαθημάτων με άλλους τομείς της καλλιτεχνικής και της γενικής εκπαίδευσης
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη (διαλέξεις και εργασίες στο εργαστήριο)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	εργαστήριο	26
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	I. Γραπτή τελική εξέταση (50%) που περιλαμβάνει: - ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής II. Ατομικές εργασίες (50%)	

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βάος, Α., 2000, *Εικαστική αγωγή στην ελληνική εκπαίδευση*. Ιστορική αναδρομή - προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.

Erstein, A., - Τρίμη, Ε., 2005, *Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά. Ενισχύοντας τους μικρούς καλλιτέχνες*, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Eisner, E. W. (2002). *The Arts and the Creation of Mind*. New Haven & London: Yale University Press.

Parsons, M. J. & Blocker, G. (1993). *Aesthetics and Education*. Urbana & Chicago: University of Illinois Press.

Σάλλα – Δοκουμετζίδη, Τ., 1996, *Δημιουργική φαντασία και παιδική τέχνη*, Αθήνα, Εξάντας.

Scirmacher, R., 1998, *Τέχνη και δημιουργική ανάπτυξη των παιδιών*, Αθήνα, Ίων.

Smith, R. & Simpson, A. (1991). *Aesthetics and Arts Education*, Urbana & Chicago: University of Illinois Press

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Journal of Aesthetic Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_235	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις θεωρίας (3) και εργαστηρίου (2)	5	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1427/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p><i>και Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην προβληματική του πεδίου της Επιστήμης του Ιστού, με έμφαση στην εκπαιδευτική του διάσταση. Επιπλέον στόχος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τις αρχές, τις δυνατότητες και τις υπηρεσίες του Διαδικτύου, να αναπτύξουν τις αναγκαίες δεξιότητες αξιοποίησής του και να κατανοήσουν τις βασικές αρχές που διέπουν τις παιδαγωγικές χρήσεις του ώστε να είναι σε θέση να τις αξιοποιούν αποτελεσματικά και αποδοτικά τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους όσο και στη μετέπειτα επαγγελματική τους δραστηριότητα.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφει βασικές έννοιες του Διαδικτύου και των εφαρμογών του. • Αναγνωρίζει τη σημασία της χρήσης του Διαδικτύου στην Εκπαιδευτική διαδικασία . • Προσεγγίζει κριτικά σύγχρονα ζητήματα του Παγκόσμιου Ιστού. • Διασυνδέει ζητήματα χρήσης του Διαδικτύου με άλλες επιστήμες. • Επιλέγει κατάλληλα θεωρητικά σχήματα για την ερμηνεία φαινομένων στο χώρο του

<p>Διαδικτύου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συναρτά τα φαινόμενα και τις εξελίξεις στο χώρο του Διαδικτύου με τις ευρύτερες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες. 																
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 																

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Περιεχόμενο: Το μάθημα επικεντρώνεται στη διάσταση της επικοινωνίας μέσω των ΤΠΕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνολογία Δικτύων: βασικές έννοιες των δικτύων, αναφορά στο τρέχον τεχνολογικό επίπεδο και περιγραφή της δομής του Διαδικτύου και στοιχειώδεις λειτουργίες. • Υπηρεσίες Διαδικτύου: παρουσίαση των βασικών σύγχρονων υπηρεσιών του Διαδικτύου: Παγκόσμιος Ιστός (WWW), μηχανές αναζήτησης, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), και μεταφορά αρχείων (ftp), ιστολόγιο, wiki, κοινωνικά δίκτυα. • Παιδαγωγικές και διδακτικές διαστάσεις της χρήσης του Διαδικτύου: Διαδίκτυο και εκπαίδευση, Διαδίκτυο και μάθηση, συνεργατικά περιβάλλοντα μάθησης. Εξειδικευμένες τεχνικές αναζήτησης πληροφορίας για Εκπαιδευτικούς. Συστήματα διαχείρισης της μάθησης (Learning Management Systems). Σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που διαμεσολαβούνται από διαδικτυακές εφαρμογές. • Κοινωνικές επιπτώσεις της χρήσης του Διαδικτύου: Πνευματικά δικαιώματα, κοινωνικός μετασχηματισμός από την εξάπλωση του Διαδικτύου, ασφαλής χρήση του Διαδικτύου. • Αρχές ανάπτυξης διαδικτυακού λογισμικού: εισαγωγή στις τεχνικές ανάπτυξης (web authoring) και στη αξιολόγηση δικτυακών περιβαλλόντων. Βασικές αρχές χρηστοκεντρικού σχεδιασμού στο Διαδίκτυο. <p>Περίγραμμα διαλέξεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή 2. Βασικές έννοιες πληροφορικής 3. Μοντέρνες εφαρμογές υπολογιστικής τεχνολογίας: Διαδίκτυο, Κοινωνικά δίκτυα, Κοινωνικός υπολογισμός, Πανταχού παρών υπολογιστής 4. Μηχανές αναζήτησης / Η ψυχολογία του Διαδικτύου / Ποσοτικοποιημένος εαυτός (quantified self) 5. Υλικό υπολογιστή 6. Λογισμικό: Λειτουργικό σύστημα 7. Δίκτυα υπολογιστών/ Ασφάλεια υπολογιστών 8. Εισαγωγή στη Ψυχολογία της Αλληλεπίδρασης: Αλληλεπίδραση Ανθρώπου Υπολογιστή 9. Ευρετική αξιολόγηση/ System Usability Scale (SUS) /Keystroke Level Model 10. Εκπαιδευτική τεχνολογία /Διαδίκτυο και Εκπαίδευση 11. Web 2.0 στην Εκπαίδευση 12. ΤΠΕ και Κοινωνία 13. Ειδικά θέματα ΤΠΕ: Crowdsourcing, Τεχνητή Νοημοσύνη, Recommender Systems

Περιεχόμενο εργαστηρίου

- 1ο Δίωρο. Google Docs
- 2ο Δίωρο. Blogs (και συμπληρωματικά Wikis)
- 3ο- 4ο Δίωρο. Weebly
- 5ο Δίωρο. Τεχνικές Αναζήτησης/ Υπηρεσίες Ερωτηματολογίων
- 6ο Δίωρο. Υπηρεσίες Web 2.0
- 7ο Δίωρο. Εργαλεία οπτικοποίησης Tagcloud (Wordle), Visualization (IBM Watson Analytics)
- 8ο Δίωρο. Αξιολόγηση δικτυακού τόπου
- 9ο Δίωρο. Μοντέλο επιπέδου πληκτρολογήσεων, εργαλείο KLM-FA
- 10ο Δίωρο. Ακαδημαϊκά κοινωνικά δίκτυα
- 11ο Δίωρο. Συστήματα διαχείρισης της μάθησης / moodle
- 12ο Δίωρο. Εικονικοί Κόσμοι (Second Life) και εκπαιδευτικές τους χρήσεις

14. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις Εργαστηριακή διδασκαλία με την καθοδήγηση συνεργαζόμενου προσωπικού Εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων με χρήση διαδεδομένων εφαρμογών.										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση υπηρεσιών Web 2.0 (Google Drive)										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)</td><td>65</td></tr><tr><td>Εργασίες εργαστηρίου και προαιρετική εργασία</td><td>25</td></tr><tr><td>Αυτοτελής Μελέτη</td><td>40</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)	65	Εργασίες εργαστηρίου και προαιρετική εργασία	25	Αυτοτελής Μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)	65										
Εργασίες εργαστηρίου και προαιρετική εργασία	25										
Αυτοτελής Μελέτη	40										
Σύνολο Μαθήματος	125										

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (60%)</p> <p>II. Εργαστηριακές ασκήσεις (40%)</p> <p>III. Προαιρετική εργασία (έως και 10% επιπλέον στην τελική βαθμολογία)</p>
--	---

15. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Beekman, B., & Beekman, G. (2015). *Εισαγωγή στη Πληροφορική (10η Έκδοση)*, Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.
- Evans A., Martin, K., & Roatsy, M.A. (2014). *Εισαγωγή στην Πληροφορική (Pearson)*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Forouzan, B.A. (2015). *Θεμελιώδεις έννοιες: Από το χειρισμό δεδομένων μέχρι τη θεωρία των υπολογισμών*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Shelly, G., Cashman, T, Vermaat, M., & Walker, T. (2009). *Discovering Computers 2009: Concepts for a Connected World*. Cambridge, Massachusetts: Course Technology.
- Tapscott, D., & Williams, A.D. (2006). *Wikinomics: How mass collaboration changes everything*. NY: Penguin.
- West, J.A. & West, M.L. (2009). *Using Wikis for Online Collaboration*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Preece, J., & Maloney-Krichmar, D. (2003). Online communities. In J. Jacko & A. A. Sears (Eds.), *Handbook of human-computer interaction*, 596-620.
- Putnam, R. D. (1995). *Tuning in, tuning out: The strange disappearance of social capital in America*. PS: Political Science and Politics, 28(4), 664-683.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_115	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία).		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42115; http://eclass.upatras.gr/courses/PN1502/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Η Κοινωνιολογία είναι μια από τις βασικές επιστήμες, απαραίτητη για την ανάλυση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας και οι γνώσεις της είναι απαραίτητες για την άσκηση τόσο του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού Προσχολικής Ηλικίας, όσο και του έργου του παιδαγωγού που μπορεί να εργαστεί ως κοινωνικός επιστήμονας/ερευνητής σε ερευνητικά κέντρα ή σε δημόσιες/ιδιωτικές υπηρεσίες. Το μάθημα αποσκοπεί στην παροχή θεμελιωδών γνώσεων για βασικά κοινωνικά φαινόμενα, θεσμούς και διαδικασίες.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες που θα το έχουν παρακολουθήσει συστηματικά θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν την ταυτότητα του γνωστικού αντικειμένου της κοινωνιολογίας.

- Να παρουσιάζουν τις βασικές θέσεις των θεμελιωτών του επιστημονικού πεδίου της κοινωνιολογίας.
- Να αναφέρουν τις κύριες θεωρητικές και ερευνητικές επιλογές των βασικών θεωρητικών σχολών της κοινωνιολογίας (λειτουργισμός, συγκρουσιακές προσεγγίσεις, ερμηνευτικές προσεγγίσεις).
- Να παρουσιάζουν και να εξηγούν τη διαδικασία πραγματοποίησης μιας επιστημονικής έρευνας, όπως και τα μεθοδολογικά εργαλεία που μπορεί να επιλέξει ο κοινωνικός επιστήμονας για να προσεγγίσει τα ζητήματα της κοινωνικής πραγματικότητας που τον απασχολούν στο μικρο-επίπεδο και μακρο-επίπεδο.
- Να αναλύουν και να εξηγούν με τη χρήση (εμπειρικών και θεωρητικών) κοινωνιολογικών γνώσεων την κοινωνική πραγματικότητα που διαμορφώνεται σήμερα στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες στις οποίες ανήκει και η Ελλάδα. Μάλιστα, από την ανάλυση της συγκεκριμένης κοινωνικής πραγματικότητας προκύπτουν τα βασικά χαρακτηριστικά στοιχεία που διαμορφώνουν τις ανθρώπινες σχέσεις και προσδιορίζουν τις κοινωνικές εκδηλώσεις της ανθρώπινης συμπεριφοράς κατά τον 21^ο αιώνα. Τα στοιχεία αυτά είναι αναγκαίο να τα γνωρίζουν οι φοιτητές/φοιτήτριες, που ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί προσχολικής αγωγής θα πρέπει να αλληλεπιδρούν επιτυχώς με τους μαθητές, τους γονείς και τους παράγοντες που διαμορφώνουν την κοινωνική και εκπαιδευτική πραγματικότητα εντός της οποίας θα ζήσουν και θα εργαστούν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών, με την αξιοποίηση των ΤΠΕ.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία για απάντηση σε ερωτήματα ή δραστηριότητες κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την απάντηση με κριτικό τρόπο στις εργαστηριακές δραστηριότητες που λαμβάνουν οι φοιτητές/φοιτήτριες μετά από κάθε μάθημα.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
- Άσκηση κριτικής σκέψης και αυτοκριτικής για την ανάπτυξη μιας κοινωνιολογικής θεώρησης που οδηγεί στην κατανόηση και εξήγηση της κοινωνικής πραγματικότητας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης, η δημιουργία της και οι σχέσεις με τις άλλες επιστήμες.
- Σύντομη παρουσίαση των βασικών απόψεων των σημαντικών κοινωνιολόγων που θεμελίωσαν το επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας και άσκησαν επιρροή στις άλλες κοινωνικές επιστήμες.
- Βασικά ζητήματα της κοινωνιολογικής θεωρίας (βασικές σχολές κοινωνιολογικής σκέψης, θεωρητικά διλήμματα και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής θεωρίας για την κατανόηση και εξήγηση της δημιουργίας του σύγχρονου κόσμου).
- Αναπτύσσοντας μια κοινωνιολογική θεώρηση (προσέγγιση). Συμβολές – επιδράσεις και χρησιμότητα της κοινωνιολογικής γνώσης στο σύγχρονο κόσμο.
- Ανάλυση του τρόπου της επιστημονικής – ερευνητικής εργασίας του κοινωνικού επιστήμονα (βασικά στοιχεία μεθοδολογίας της κοινωνιολογικής έρευνας).

- Οι ανθρώπινες κοινωνίες και η εξέλιξή τους (από τις πρώιμες, ποιμενικές και αγροτικές κοινωνίες στις σύγχρονες κοινωνίες της εποχής της παγκοσμιοποίησης).
- Εθνότητα και φυλή (Εθνοοιολογικοί προσδιορισμοί, Μειονοτικές ομάδες, Φυλετικά ζητήματα, Προκατάληψη και δυσμενής διακριτική μεταχείριση, Εθνοτικοί ανταγωνισμοί και ρατσισμός). Εθνοτικές σχέσεις, εθνοτικές διαφορές, η εξέλιξη των εθνοτικών σχέσεων στο σύγχρονο κόσμο.
- Η ανθρώπινη καθημερινότητα και επικοινωνία (κοινωνική διαντίδραση και καθημερινή ζωή).
- Μελέτη της ανθρώπινης παρέκκλισης και της εγκληματικότητας. Τρόποι αντιμετώπισης της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς.
- Κοινωνική στρωμάτωση (συστήματα κοινωνικής διαστρωμάτωσης, θεωρίες που εξηγούν την κοινωνική στρωμάτωση).
- Οι κοινωνικές τάξεις στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες. Η κοινωνική κινητικότητα.
- Η φτώχεια και η ανισότητα στο σύγχρονο κόσμο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες σε πρακτικά θέματα που σχετίζονται με την προσέγγιση και ανάλυση της κοινωνικής πραγματικότητας.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων (βίντεο - ντοκιμαντέρ) για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (3 ώρες Χ10 εβδομάδες)</p>	<p>30</p>
	<p>Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης - εργασία σε ομάδες (3 ώρες Χ 3 εβδομάδες)</p>	<p>9</p>
	<p>Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες μετά από κάθε μάθημα</p>	<p>42</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη των φοιτητών</p>	<p>44</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών πραγματοποιείται με δύο εναλλακτικούς τρόπους με βάση τις δικές τους προτιμήσεις για την ενεργό ή όχι συμμετοχή τους στις μαθησιακές διαδικασίες του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου:</p> <p>1ος Τρόπος αξιολόγησης: Στο τέλος του εξαμήνου με βάση την επίδοση στις τελικές γραπτές εξετάσεις σε ερωτήσεις ανάπτυξης (100%).</p> <p>2ος Τρόπος αξιολόγησης: α) Με την αξιολόγηση των απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών στα ερωτήματα</p>	

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>των εργαστηριακών δραστηριοτήτων, που θα δίνονται από το διδάσκοντα στο τέλος κάθε διδακτικής συνάντησης (50% στο συνολικό βαθμό). Και, β) τελική εξέταση με την απάντηση σε ένα ερώτημα κρίσεως με βάση το περιεχόμενο είτε ενός οπτικού κειμένου (βίντεο ή ντοκιμαντέρ) είτε ενός σύντομου κειμένου, που θα αφορά την προσέγγιση και ανάλυση της κοινωνικής πραγματικότητας με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στο συγκεκριμένο μάθημα (50% στο συνολικό βαθμό).</p>
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Giddens, A. (2009). *Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Δασκαλάκης, Δ. (2014). *Εισαγωγή στη Σύγχρονη Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Τσαούσης, Δ.Γ. (2006). *Η κοινωνία του ανθρώπου. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Hughes, M., & Kroehler, C. J. (2007). *Κοινωνιολογία. Οι Βασικές Έννοιες*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Bottomore, T.B. (2000). *Κοινωνιολογία. Κεντρικά προβλήματα και βασική βιβλιογραφία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Ritsert, J. (1996). *Τρόποι σκέψης και βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Αντωνοπούλου, Μ. (2008). *Οι κλασσικοί της κοινωνιολογίας. Κοινωνική θεωρία και νεότερη κοινωνία*. Αθήνα: Σαββάλας.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

American Sociological Review

British Journal of Sociology

Contemporary Sociology

Criminology

Current Sociology

Deviant Behavior

Journal of Contemporary Ethnography

Journal of Research in Crime and Delinquency

Journal of Sociology

Migration Letters

Mobilization

Qualitative Sociology

Rural sociology

Social Problems

Society

Sociological Methodology

Sociological Perspectives

Social Research

Sociological Research Online

Sociological Theory

Symbolic Interaction

The Sociological Quarterly

The Sociological Review

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_260	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τυπικά δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα. Συνιστάται, ωστόσο, οι φοιτήτριες/ές να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα Ιστορία Τέχνης I.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1527/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα αναμένεται στο τέλος του εξαμήνου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχουν κατανοήσει τη θέση και το ρόλο της νεότερης, μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης στη ιστορία του δυτικού πολιτισμού. • να είναι ικανές/οί να αντιλαμβάνονται την πολλαπλότητα και το πολυδιάστατο της καλλιτεχνικής έκφρασης • να έχουν εξοικειωθεί με βασικούς όρους της μοντέρνας και σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας. • να είναι σε θέση να ενσωματώνουν δημιουργικά γνώσεις και εμπειρίες που απέκτησαν από την επαφή τους με έργα της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εικαστικής και αισθητικής αγωγής • να συμβάλλουν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων των παιδιών απέναντι στη σύγχρονη τέχνη και την καλλιτεχνική δημιουργία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποτελεί μία Εισαγωγή στην ιστορία των νεότερων, μοντέρνων και σύγχρονων μορφών τέχνης, τις οποίες μελετά σε σχέση με τα κοινωνικο-ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσια εντός των οποίων αναδύθηκαν.

Οι θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

- Ρεαλισμός.
- Ιμπρεσιονισμός.
- Μετα-ιμπρεσιονισμός.
- Συμβολισμός. Αρ Νουβώ.
- Νέες οπτικές της τέχνης στις αρχές του 20ου αιώνα.
- Φοβισμός.
- Εξπρεσιονισμός.
- Κυβισμός.
- Φουτουρισμός.
- Ρεύματα αφηρημένης τέχνης.
- Κονστρουκτιβισμός.
- Νταντά και σουρεαλισμός.
- Μεταπολεμική τέχνη.
- Σύγχρονα ρεύματα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση οπτικοακουστικών μέσων (videos, κ.λπ.) • Σύνδεση με διαδικτυακούς τόπους και ηλεκτρονικά καλλιτεχνικά αρχεία

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη & ανάλυση έργων</p>	<p>26</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>60</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (90%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης <p>II. Συμμετοχή στο μάθημα (με παρουσιάσεις, συζητήσεις και αναλύσεις έργων) (10%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Foster, H., Krauss, R., κ. ά., *Η τέχνη από το 1900*, πρόλογος- επιμέλεια Μιλτ. Παπανικολάου, εκδ. επίκεντρο, 2007.

Gombrich, E. H., *Το Χρονικό της Τέχνης*, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2004 (1998).

Honour, H., Fleming, J., *Ιστορία της Τέχνης*, μετ. Α. Παππάς, εκδ. Υποδομή, Αθήνα 1998.

Read, H., *Ιστορία της μοντέρνας ζωγραφικής*, εκδ. Υποδομή, Αθήνα 1978.

Αργκάν, Κάρλο Τζ., *Η Μοντέρνα Τέχνη*, μετ. Λ. Παπαδημήτρη, πρόλογος Ν. Κεσσανλής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2006.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_170	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1458/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Εισαγωγικό μάθημα στην πολιτισμική (κοινωνική) ανθρωπολογία, που στοχεύει στο να εξοικειώσει τους φοιτητές/τριες με βασικές έννοιες του επιστημονικού αυτού κλάδου, αλλά και να τους ωθήσει να συνειδητοποιήσουν ότι κάθε πολιτισμικό σχήμα διδάσκει με κάποιους τρόπους. Η παιδευτική αυτή διάσταση του πολιτισμού θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν όταν εξετάζεται η θεσμοθετημένη Εκπαίδευση, όπου συνήθως άλλωστε σε κάποιο βαθμό (ιδίως στις πρώτες βαθμίδες) αναπαράγονται πολιτισμικές αξίες και τάσεις.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει μία γενική γνώση του ιστορικού πλαισίου από το οποίο προέκυψε ο ακαδημαϊκός κλάδος της ανθρωπολογίας • Έχει μία γενική γνώση της κοινωνικής/πολιτισμικής ανθρωπολογίας και του επιστημονικού παραδείγματος που ο ακαδημαϊκός αυτός κλάδος προτείνει • Μπορεί να αντιλαμβάνεται πως πολιτισμικοί παράγοντας παρεισφρέουν στην εκπαιδευτική πράξη • Μπορεί να αντιλαμβάνεται ότι η μάθηση είναι μία συνεχής διαχρονική διεργασία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Μπορεί να κατανοεί λειτουργίες μιας κοινωνίας/πολιτισμού
- Μπορεί να χρησιμοποιεί την ανωτέρω γνώση για να κατανοήσει καλύτερα κοινωνικά/πολιτισμικά θέματα
- Μπορεί να σέβεται τον «άλλο»
- Μπορεί να συνεργάζεται με άλλους που δεν ασπάζονται την δική του οπτική γωνία
- Είναι ευαισθητοποιημένος/η σχετικά με οικολογικά θέματα
- Είναι ευαισθητοποιημένος/η σχετικά με θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στην πολιτισμική/κοινωνική ανθρωπολογία
- Ανθρωπολογικές θεωρίες και τάσεις
- Σχολές: Λειτουργική – δομική
- Επιτόπιος έρευνα
- Αναφορά σε κλασικές ανθρωπολογικές μελέτες
- Ανθρωπολογικές μελέτες στην Ελλάδα
- Εξέταση τρόπων με τους οποίους οι πολιτισμοί εκπαιδεύουν τα μέλη τους
- Αναφορά σε ανθρωπολογικές έρευνες σε περιστάσεις εκπαίδευσης
- Χρήση της ανθρωπολογίας για την μελέτη παιδιών/ παιδικής ηλικίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) και internet								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</td><td>36</td></tr><tr><td>Αυτοτελής Μελέτη</td><td>89</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	36	Αυτοτελής Μελέτη	89	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	36								
Αυτοτελής Μελέτη	89								
Σύνολο Μαθήματος	125								
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα									

<i>standards του ECTS</i>	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Eriksen, T.H. (2007). *Μικροί τόποι, μεγάλα ζητήματα*. Αθήνα: Κριτική.
- Laburthe-Tolpa, P. & Warnier, J.-P. (2003). *Εθνολογία Ανθρωπολογία*. Αθήνα: εκδόσεις Κριτική,.
- Λιένχαρτ, Γκ. (1997). *Κοινωνική Ανθρωπολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Λυδάκη, Α. (2016). *Αναζητώντας το Χαμένο Παράδειγμα*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Σερεμετάκη, Ν. (2017). *Εισαγωγή στην Πολιτισμική Ανθρωπολογία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Hendry, J. (2008). *Sharing Our Worlds: An Introduction to Cultural and Social Anthropology*. New York: New York University Press.
- Monaghan, J. & Just, P. (2000). *Social and Cultural Anthropology: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

2^ο ΈΤΟΣ – 3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_225	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1413/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αποσκοπεί στη γνώση της ιστορικής εξέλιξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της σημασίας τους για τη σύγχρονη δημοκρατία, αλλά και για έναν κόσμο δίκαιο, ειρηνικό και ανθρωπινό. Δίνεται έμφαση στο γεγονός ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν τα ηθικά θεμέλια της σύγχρονης δημοκρατίας και ότι ο σεβασμός τους αποτελεί προϋπόθεση για έναν πραγματικά δημοκρατικό βίο. Για τη βαθύτερη κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναλύονται οι διάφορες θεωρητικές και ιδεολογικές προσλήψεις τους, κατά κύριο λόγο η φιλελεύθερη και η σοσιαλιστική εκδοχή τους, καθώς και οι αντίστοιχες ιδέες περί δικαιοσύνης. Το μάθημα βοηθά τις φοιτήτριες και τους φοιτητές να κατανοήσουν ότι πρόκειται για μια ιδιαίτερα επίμαχη ιδέα, γύρω από την οποία αναπτύσσονται συγκρούσεις τόσο στο εσωτερικό των φιλελεύθερων δημοκρατικών κοινωνιών όσο και μεταξύ των πολιτισμών. Το μάθημα εστιάζει</p>

τόσο στην κατάρτιση και τη διαμόρφωση των φοιτητριών/τών ως δημοκρατικών πολιτών, όσο και στην εκμάθηση παιδαγωγικών πρακτικών και δραστηριοτήτων που θα εφαρμόζονται στο σχολείο και θα αποσκοπούν στην προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη σχολική κοινότητα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί:

- Να γνωρίζει τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη σημασία που έχουν για τη σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία.
- Να κατανοεί ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι το θεμέλιο για έναν κόσμο πιο δίκαιο, πιο ειρηνικό και πιο ανθρώπινο.
- Να συνειδητοποιεί ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι προϋπόθεση για μια καλύτερη ζωή όχι μόνο για τους άλλους, αλλά και για την ίδια/ο.
- Να αναγνωρίζει την ανάγκη για το σεβασμό τους από όλους και καταρχήν από την ίδια/ο.
- Να είναι ευαίσθητη/ος απέναντι στις διάφορες μορφές παραβίασής τους και να είναι διαθέσιμη/ος να τα προστατεύσει στην πράξη.
- Να έχει μια κριτική και διαλογική στάση απέναντι στις ιδεολογικές αντιπαραθέσεις και στις πληροφορίες των οποίων γίνεται κοινωνός και να μπορεί να αναπτύσσει επιχειρήματα υπεράσπισής τους τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο χώρο.
- Να δείχνει κατανόηση στις διαφορετικές αντιλήψεις ή ιδέες για τη ζωή και να έχει συνείδηση των προκαταλήψεων που έχει υιοθετήσει, και να είναι έτοιμη/ος να τις αλλάξει.
- Να μην υιοθετεί εθνικιστικές ή ρατσιστικές αντιλήψεις και να είναι ανοιχτή/ός στους αλλοεθνείς, τους αλλόθρησκους και τους αλλόδοξους.
- Να είναι σε θέση να προσαρμόζει την ηθική των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα παιδιά και να σχεδιάζει κατάλληλες παιδαγωγικές δραστηριότητες στην τάξη.
- Να συνεργάζεται στο πλαίσιο του σχολείου για την προαγωγή τους σε ολόκληρη τη σχολική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένης της οικογένειας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Γενικά, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί να αναπτύξει τις παρακάτω γενικές δεξιότητες (από τον παραπάνω κατάλογο):

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ανάλυση της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Οι διαφορές ανάμεσα στην πρόσληψη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταξύ του δυτικού και των άλλων πολιτισμών, ειδικά του Ισλάμ.
- Οι γενιές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η εξέλιξη από την αστικο-φιλελεύθερη στη σοσιαλιστική πρόσληψή τους – κοινωνική δικαιοσύνη και κράτος πρόνοιας
- Η καντιανή αντίληψη των δικαιωμάτων και η σημασία τους: κριτική προσέγγιση.
- Οι μεγάλοι σταθμοί στην εξέλιξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: Αμερικανική Διακήρυξη, Γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τα κοινά στοιχεία μεταξύ των παραπάνω Διακηρύξεων και τα νέα δικαιώματα.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ανάλυση ιστορικών παραδειγμάτων άρνησής τους (ναζισμός, φασισμός, ολοκληρωτικά καθεστώτα).
- Ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία
- Η εξέλιξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη διάρκεια του 20ού αιώνα μέσα από την επιρροή του σοσιαλισμού (κράτος πρόνοιας), και ως αιτήματα στις συνθήκες της σημερινής δημοκρατίας (γυναίκες, μετανάστες, μειονότητες).
- Ανάλυση της σχέσης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκπαίδευσης από τη σκοπιά των κοινωνικών αλλαγών που απαιτούνται για την προώθησή τους (αλλαγή των προκαταλήψεων και των νοοτροπιών, δημιουργία μιας κουλτούρας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με κριτική ανάλυση και συζήτηση, ατομικές εργασίες</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και χρήση λογισμικού με διαφάνειες (PowerPoint). • Χρήση διαδικτύου για την παρουσίαση παραδειγμάτων. • Προβολή ταινίας και ατομική εργασία με σχολιασμό. 															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και οι μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστη ιότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 μαθήματα x 3 ώρες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Ατομικές εργασίες - πρόοδος</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις οργανωμένες από τους φοιτητές</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Προβολή ταινίας, παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθ ματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστη ιότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις (13 μαθήματα x 3 ώρες)	39	Ατομικές εργασίες - πρόοδος	12	Εκπαιδευτικές επισκέψεις οργανωμένες από τους φοιτητές	6	Προβολή ταινίας, παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση	8	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθ ματος	125	
<i>Δραστη ιότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διαλέξεις (13 μαθήματα x 3 ώρες)	39															
Ατομικές εργασίες - πρόοδος	12															
Εκπαιδευτικές επισκέψεις οργανωμένες από τους φοιτητές	6															
Προβολή ταινίας, παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση	8															
Αυτοτελής Μελέτη	60															
Σύνολο Μαθ ματος	125															

<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά.</p> <p>Προσφέρονται τρεις εναλλακτικές:</p> <p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%) II. Γραπτή τελική εξέταση (50%) συν εκπόνηση ατομικής Εργασίας (50%). Προϋπόθεση είναι η φοιτήτρια ή ο φοιτητής να έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στη Γραπτή τελική εξέταση. III. Φάκελος φοιτητή: δύο πρόοδοι (80%), 5 ατομικές εργασίες (20%). Ορισμένες εργασίες παρουσιάζονται εθελοντικά από τους φοιτητές και λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγησή τους.</p> <p>Λαμβάνονται υπόψη η παρουσία και η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα. Τα κριτήρια της αξιολόγησης και οι εναλλακτικές ανακοινώνονται στο e-class</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Micheline R. Ishay. (2008). *Η ιστορία των δικαιωμάτων του ανθρώπου*. Αθήνα: Σαββάλας.
Στάθης Μπάλιας (2004). *Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή της δημοκρατίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
Donnelly, J. (2013). *Universal Human Rights*, Ithaca: Cornell University Press.
Waldron, F., Ruane, B. (eds). (2010). *Human Rights Education*. Dublin: Liffey Press.
Elbers, F. (ed.). (2000). *Human Rights Education Resource book*. Cambridge, MA: Human Rights Education Associates.
Flowers, N. (2000). *The Human Rights Education Handbook*. Human Rights Resource Center, University of Minnesota.
Σημειώσεις του μαθήματος στο e-class.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Human Rights Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_505	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες (+Εργαστήριο)	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1419/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/των με βασικές έννοιες εκπαιδευτικής γλωσσολογίας που καταλήγουν στη σύγχρονη διδακτική της μητρικής γλώσσας στα παιδιά πρωτοσχολικής ηλικίας. Η θεωρητική προσπέλαση σε αυτά τα θέματα κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να αποκτήσουν την κατάλληλη επιστημονική καλλιέργεια για να προχωρήσουν σε δημιουργική και κριτική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να ελέγχουν κριτικά τους μύθους σχετικά με τη γλώσσα • να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες της γλωσσολογίας (σύστημα, χρήση, γλωσσική ικανότητα, επικοινωνιακή ικανότητα κ.λπ.) • να συγκρίνουν τις θεωρίες της γλωσσολογίας και τις εκπαιδευτικές εφαρμογές τους • να κατανοούν τις γλωσσικές ικανότητες των παιδιών και την γλωσσική απόκτηση ή εκμάθηση κατά την προσχολική ηλικία

- να εφαρμόζουν όσα έμαθαν στις πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής (και αυτοκριτικής)
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία (Εκπόνηση ατομικών εργασιών)
- Ομαδική εργασία (Συζήτηση, κ.ά.)

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγικά: Αναγκαιότητα της γλωσσολογικής προσέγγισης στη διδασκαλία της γλώσσας
- Θεωρίες για τη γλώσσα (Saussure, Chomsky): Βασικές έννοιες της γλωσσολογίας - Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης
- Κοινωνιογλωσσολογικές και πραγματολογικές προσεγγίσεις: Επικοινωνιακή ικανότητα και λειτουργίες της γλώσσας. Από την πρωτογλώσσα στη γλώσσα: η γλωσσική ανάπτυξη (Halliday)
- Μοντέλα διδασκαλίας: Κανονιστική, περιγραφική, παραγωγική διδασκαλία της γλώσσας - Γλωσσική ποικιλότητα και πρότυπη γλώσσα
- Η παιδαγωγική του γραμματισμού: Γραπτός και προφορικός λόγος - Φυσικός και σχολικός γραμματισμός
- Βασικές αρχές δραστηριοτήτων γραμματισμού στο νηπιαγωγείο: Γνώσεις, μέσα, σκοποί, υλικά, περιεχόμενα για τη διδασκαλία της γλώσσας στο νηπιαγωγείο
- Γραμματισμός και συστηματική γνώση: Από την καθημερινή/κοινή γνώση στη σχολική/μη κοινή γνώση
- Κειμενικά είδη στο νηπιαγωγείο: Κειμενικά είδη (genres) – Πολυτροπικότητα
- Εργαστήρια

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως
εκπαίδευση κ.λπ.

- Πρόσωπο με πρόσωπο
- Διαλέξεις
- Ομαδική συζήτηση
- Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> •Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Εργασίες και Εργαστήριο (επιλογή) (6 από τα 13 μαθήματα X 2 ώρες)</td> <td align="center">12</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</td> <td align="center">21</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td align="center">53</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Εργασίες και Εργαστήριο (επιλογή) (6 από τα 13 μαθήματα X 2 ώρες)	12	Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας	21	Αυτοτελής Μελέτη	53	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39												
Εργασίες και Εργαστήριο (επιλογή) (6 από τα 13 μαθήματα X 2 ώρες)	12												
Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας	21												
Αυτοτελής Μελέτη	53												
Σύνολο Μαθήματος	125												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιολόγηση σε διαμορφωτική δοκιμασία που θα συμπληρώνεται μετά την ολοκλήρωση των 4 θεματικών (10% του τελικού βαθμού) • Αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που έχουν αναπτυχθεί με τη βοήθεια της εργαστηριακής άσκησης (20% του τελικού βαθμού) • Τελική εξέταση για την αξιολόγηση της κριτικής ικανότητας σε θέματα που αφορούν το χειρισμό εννοιολογικών εργαλείων (70% του τελικού βαθμού) <p>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). • Δομή (και οργάνωση) του γραπτού λόγου. • Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού λόγου). 												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Αρχάκης, Α. & Κονδύλη, Μ. (2004, β'). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.
- Bernstein, B. (1989). *Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Chomsky, N. (1977). *Μορφή και νόημα στις φυσικές γλώσσες* (εισ., μτφρ. Μ. Μαρκίδης). Αθήνα: Έρασμος.
- Chomsky, N. (1988). *Language and Problems of knowledge. The Managua Lectures*. Cambridge: MIT Press.
- Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα (επιμ. Α.Φ. Χριστίδης) (2001). Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: Θεσσαλονίκη.
- Halliday, M.A.K. (1975). *Learning How to Mean: Explorations in the development of language*. London: Edward Arnold.

Halliday, M.A.K, (1978). *Language as social semiotics*. London/N.Y: Arnold.

Halliday, M.A.K. & Martin, J.R (2004). *Η γλώσσα της επιστήμης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κατή, Δ. (1992). *Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Knapp, P. & Watkins, M. (2005). *Genre, text and grammar*. Sydney: University of New South Wales.

Κονδύλη, Μ. (1995). Διχοτομήσεις στη γλωσσολογική θεωρία. Αναζητώντας την ιδεατή γλώσσα; Στο *Μία πολυεπιστημονική θεώρηση της γλώσσας*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης & Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών.

Κονδύλη, Μ. (2003). Η γλώσσα του παιδιού στη στην κοινωνιοσημειολογική λειτουργική γλωσσολογία. Στο Δ. Μακρυνιώτη (επιμ.) *Κόσμοι της παιδικής ηλικίας*. Αθήνα: Νήσος, 129-150.

Κονδύλη, Μ. & Παπαπάνου, Ι. (2000). *Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την εξοικείωση των παιδιών με την επικοινωνιακή χρήση της γλώσσας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Mackrige, P. (1990). *Η νεοελληνική γλώσσα* (μτφρ. Κ.Ν. Πετρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.

Martin, J. R. & Rose, D. (2008). *Genre relations: Mapping culture*. London: Equinox.

Μήτσης, Ν. (1996). *Διδακτική του γλωσσικού μαθήματος. Από τη γλωσσική θεωρία στη διδακτική πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Παπαρίζος, Χ. (1990). *Επικοινωνιακή προσέγγιση*. Αθήνα: «Νέα Παιδεία».

Παυλίδου, Θ. (2005). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Saussure, F. (1916/1979). *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Stubbs, M. (1986). *Educational linguistics*. Oxford: Blackwell.

Swarbrick, A. (επιμ.) (1994). *Teaching Modern Languages*. London-New York: Rowledge.

Φραγκουδάκη, Α. (1987). *Γλώσσα και ιδεολογία*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Χαραλαμπόπουλος, Α. (1991). Α. Θεωρητικό πλαίσιο. Στο *Το γλωσσικό μάθημα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης

Χαραλαμπόπουλος, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. (1997). *Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: Θεωρία και πρακτική εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

Χάρης, Γ. (2001). (επιμ.) *Δέκα μύθοι για την ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_520	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1561/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που άπτονται της εφαρμοσμένης ψυχολογίας στο χώρο της εκπαίδευσης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφει τις βασικές έννοιες και θεωρίες ψυχολογίας και την εφαρμογή τους στο πρόγραμμα σπουδών του Νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου. • Αναγνωρίζει τη σημασία της Εκπαιδευτικής ψυχολογίας στα σύγχρονα προγράμματα σπουδών • Αναγνωρίζει και επιλέγει κατάλληλες δεξιότητες για τη διαχείριση σχολικής τάξης • Αναγνωρίζει δυσκολίες συμπεριφοράς μαθητών και ενημερώνεται για τρόπους διαχείρισης μαθητικής συμπεριφοράς • Εργάζεται ατομικά ή ομαδικά για την επιλογή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για την προαγωγή κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών • Σχεδιάζει επιμέρους διδακτικές δραστηριότητες για την κινητοποίηση, διδασκαλία και αξιολόγηση των μαθητών

- Ενημερώνεται για τεχνικές αναστοχασμού, αυτοαξιολόγησης και επαγγελματικής επάρκειας των εκπαιδευτικών
- Ενημερώνεται για προγράμματα συνεργασίας με γονείς

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση μελέτης περίπτωσης και παραδειγμάτων από την εκπαιδευτική πρακτική
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Ερευνητικές μέθοδοι στην εκπαιδευτική ψυχολογία
2. Θεωρίες μάθησης
3. Διαχείριση σχολικής τάξης
4. Κίνητρα στην εκπαίδευση
5. Μαθητές με συναισθηματικές και συμπεριφορικές δυσκολίες
6. Πολυπολιτισμική εκπαίδευση
7. Στυλ μάθησης και διδασκαλίας
8. Αποτελεσματική διδασκαλία
9. Επαγγελματικό άγχος εκπαιδευτικών
10. Σχέση σχολείου-οικογένειας
11. Αξιολόγηση της μάθησης
12. Αναλυτικά προγράμματα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις)	
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.		
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.		
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε		
	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39
	Σύνθεση τελικού φακέλου ομαδικής εργασίας	20
	Εφαρμογή στην τάξη	20
	Αυτοτελής Μελέτη	46

μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος	125
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (100%)</p> <p>II. Ενισχυτικές γραπτές εργασίες (20%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bigge, M. (2000). *Θεωρίες Μάθησης για εκπαιδευτικούς*. Αθήνα: Πατάκη

Γεωργίου, Σ. (2000). *Σχέση σχολείου-οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Foulin, J.N., Mouchon, S. (2002). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Μτφ. Φανιουδάκη. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κωσταρίδου-Ευκείδη, Α. (1999). *Ψυχολογία κινήτρων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Lefrancois, G.R. (2004). *Ψυχολογία της διδασκαλίας*. Μτφ. Ι. Αποστολή. Επιμ. Μτφ. Α. Ραφτόπουλος. Αθήνα: Έλλην.

Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Σχολική τάξη*. Αθήνα: Γρηγόρης

Πόρποδας, Κ. (2003). *Η Μάθηση και οι δυσκολίες της (γνωστική προσέγγιση)*. Πάτρα.

Slavin, R. (2006). *Εκπαιδευτική ψυχολογία. Θεωρία και Πράξη*. Μτφ. Ε. Εκκεκάκη, επιστημ. Επιμ. Κ.Κόκκινος. Αθήνα:Μεταίχμιο.

Κολιάδης, Ε. (2010). *Συμπεριφορά στο σχολείο. Αξιοποιούμε δυνατότητες, αντιμετωπίζουμε προβλήματα*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2004). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Κουρκούτας, Η. & Chartier, J.P. (2008). *Παιδιά και έφηβοι με ψυχοκοινωνικές και μαθησιακές διαταραχές*. Αθήνα: Τόπος.

Καλατζή-Αζίζι και Ζαφειροπούλου, Μ. (2011). *Προσαρμογή στο σχολείο. Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών*. Αθήνα: Πεδίο.

Woolfolk, A. (2004). *Educational Psychology*. N.York: Pearson.

Elliot et al, (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_270	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις & ασκήσεις εφαρμογής	3+2	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου & Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1485/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν την εξοικείωση με το μαθησιακό περιβάλλον του νηπιαγωγείου και την παρατήρηση στο νηπιαγωγείο σε επίπεδο α. διαλέξεων και σεμιναρίων, β. εργαστηριακών ασκήσεων και εφαρμογών. Πιο συγκεκριμένα, έρχονται σε πρώτη επαφή με το χώρο και την εκπαιδευτική διαδικασία στο νηπιαγωγείο, προσεγγίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά του ισχύοντος Προγράμματος Σπουδών για το νηπιαγωγείο, αποκτούν βασικές γνώσεις για τη διαδικασία της παρατήρησης και καταγραφής της δράσης των μικρών παιδιών καθώς και για τη συνέντευξη με μικρά παιδιά. Παράλληλα εφαρμόζουν διαδικασίες παρατήρησης και καταγραφής στο νηπιαγωγείο και συμμετέχουν στις δραστηριότητες της τάξης, διευκολύνοντας το έργο της εκπαιδευτικού. Τέλος αναδεικνύεται η σημασία του (ανα)στοχασμού για τον εκπαιδευτικό και της κατανόησης του πλαισίου της τάξης μέσα από τη σύνδεση καταγραφών από την τάξη με θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία και τη μάθηση.</p>
--

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει ρουτίνες και κανόνες που εφαρμόζονται σε επίπεδο τάξης και διακρίνει τις ελεύθερες από τις οργανωμένες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στις καθημερινές συνθήκες μιας τάξης νηπιαγωγείου.
- Περιγράφει τους βασικούς άξονες παρατήρησης και προσδιορίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν το μαθησιακό περιβάλλον του νηπιαγωγείου.
- Επιλέγει και ενσωματώνει στις παρατηρήσεις του δεδομένα που θα τον/την διευκολύνουν να αντιληφθεί σημαντικές διαστάσεις του πλαισίου της τάξης στην οποία βρίσκεται.
- Οργανώνει διαδικασίες παρατήρησης μέσα στην τάξη και προσεγγίζει διερευνητικά την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Ερμηνεύει τα δεδομένα που συλλέγει βάσει θεωρητικών προσεγγίσεων και τα συνδέει με μαθησιακά περιεχόμενα του προγράμματος σπουδών.
- Αξιολογεί παραδείγματα καταγραφών και προτείνει τρόπους βελτίωσης της ποιότητας των δεδομένων που παρουσιάζονται.
- Συγκρίνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες και προβληματίζεται για τα κριτήρια αποτελεσματικής εφαρμογής τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εξοικείωση με το μαθησιακό περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Ο χώρος και η καθημερινή πρακτική στο νηπιαγωγείο (κανόνες τάξης, ρουτίνες, χρήση γωνιών).
- Το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών για την προσχολική εκπαίδευση στην Ελλάδα (βασικές αρχές, μαθησιακές περιοχές, μεθοδολογία).
- Παρατήρηση και καταγραφές στο νηπιαγωγείο: σημασία, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.
- Η συστηματική παρατήρηση και η συνέντευξη ως εργαλείο των εκπαιδευτικών.
- Πρακτική άσκηση υπό μορφή παρατήρησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Γνωριμία με τα παιδιά κατά τις ελεύθερες δραστηριότητες (χρήση ημερολογίου και φύλλων παρατήρησης) και συμμετοχή στις δραστηριότητες της τάξης, ως βοηθοί, υπό την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού της τάξης.
- Η σημασία του (ανα)στοχασμού για τον εκπαιδευτικό, σύνδεση καταγραφών από την τάξη με θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Σύνδεση του πλαισίου της τάξης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

- Προετοιμασία για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και ημερησίων προγραμμάτων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο -Με όλες/ους τις/τους φοιτήτριες/τές, σε μικρότερες ομάδες και дуάδες</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>-Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) -Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική άσκηση/σεμινάρια καταγραφών & αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (6 εργαστήρια X 2 ώρες)</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική άσκηση /εφαρμογές σε νηπιαγωγεία/προσομοιώσεις (8 ημέρες X 5 ώρες)</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη & σύνθεση τελικού φακέλου πρακτικής άσκησης</td> <td>34</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Πρακτική άσκηση/σεμινάρια καταγραφών & αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)	9	Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (6 εργαστήρια X 2 ώρες)	12	Πρακτική άσκηση /εφαρμογές σε νηπιαγωγεία/προσομοιώσεις (8 ημέρες X 5 ώρες)	40	Αυτοτελής Μελέτη & σύνθεση τελικού φακέλου πρακτικής άσκησης	34	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)	30															
Πρακτική άσκηση/σεμινάρια καταγραφών & αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)	9															
Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (6 εργαστήρια X 2 ώρες)	12															
Πρακτική άσκηση /εφαρμογές σε νηπιαγωγεία/προσομοιώσεις (8 ημέρες X 5 ώρες)	40															
Αυτοτελής Μελέτη & σύνθεση τελικού φακέλου πρακτικής άσκησης	34															
Σύνολο Μαθήματος	125															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%) II. Ατομικός φάκελος Πρακτικής Άσκησης (80%)</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης*. Αθήνα: Gutenberg.

Cohen, D., Stern, V., & Balaban, N. (2001). *Παρατηρώντας και καταγράφοντας τη*

συμπεριφορά των παιδιών. Αθήνα: Gutenberg.

Liodaki, N., Kampeza, M., & Karalis, T. (2015). Talking with Children: Teacher's Use of Interviews and Group Discussions in Early Childhood Education. Στο L. Varga (επιμ.), *Early Childhood Education International Research Report* (pp.177-195). University of West Hungary, Sopron.

Altricher, H., Posch, P., & Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους. Μια εισαγωγή στις μεθόδους έρευνας δράσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Marion, M. (2004). *Using observation in Early Childhood Education*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson.

Perry, R. (2004). *Teaching Practice for early Childhood. A guide for students*. London: RoutledgeFalmer.

Wragg, E.C. (2012). *An introduction to classroom observation*. London: Routledge.

Καμπεζά, Μ. (2008). Η σύνδεση της εκπαιδευτικής έρευνας με την πρακτική άσκηση στα παιδαγωγικά τμήματα της προσχολικής ηλικίας: μια προσέγγιση ανάπτυξης δραστηριοτήτων. Στο Β. Χρηστίδου (επιμ.), *Εκπαιδεύοντας τα μικρά παιδιά στις Φυσικές Επιστήμες. Ερευνητικοί προσανατολισμοί και παιδαγωγικές πρακτικές* (σ. 177-190). Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Καμπεζά, Μ. (2013). «Δεν αισθανόμαστε σιγουριά όταν...» Παράγοντες που θεωρούν οι φοιτητές και φοιτήτριες σημαντικούς για την αξιολόγηση της Πρακτικής τους Άσκησης. Στο Α. Ανδρούσου, & Σ. Αυγητίδου, (επιμ.), *Η Πρακτική Άσκηση στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ερευνητικές προσεγγίσεις* (σ.197-224). Ηλεκτρονική έκδοση του Δικτύου Πρακτικών Ασκήσεων και του ΤΕΑΠΗ του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. ISBN: 978-618-80640-1-0.

2^ο ΕΤΟΣ – 3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_322	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1457/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα επικεντρώνεται στον επιστημονικό διάλογο για την προώθηση της διά βίου μάθησης και αναδεικνύοντας τον προβληματισμό που συνδέεται με την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών θεσμών τυπικής, μη-τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις συγκρότησης του εκπαιδευτικού συνεχούς, καθώς επίσης και στη σχέση με την αλληλεξάρτηση των διαφόρων μορφών και τύπων εκπαίδευσης. Επίσης, εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευομένων, οι προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης των ενηλίκων και οι πλέον αντιπροσωπευτικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση των ενηλίκων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράψει το εννοιολογικό πλαίσιο του εκπαιδευτικού συνεχούς. • Αναγνωρίζει τις διαφορές μεταξύ της διά βίου μάθησης και της διά βίου εκπαίδευσης. • Τοποθετεί τους θεσμούς προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης. • Αναλύει τα βασικά στοιχεία των πολιτικών διά βίου μάθησης. • Προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευομένων.
--

- Περιγράφει τις βασικές αρχές των θεωριών μάθησης για ενήλικους.
- Εφαρμόζει κατ' αναλογία προσεγγίσεις και τεχνικές της εκπαίδευσης ενηλίκων σε άλλα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Τυπολογία Coombs & Ahmed για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες
- Η έννοια του εκπαιδευτικού συνεχούς
- Εννοιολογικές προσεγγίσεις για τη διά βίου μάθηση και εκπαίδευση
- Πολιτικές διά βίου μάθησης σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο
- Εκπαίδευση ενηλίκων: ορισμός και τοποθέτηση στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης
- Χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων και προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης
- Ρόλος και χαρακτηριστικά του εκπαιδευτή ενηλίκων
- Οι απαρχές της θεωρητικής συγκρότησης της εκπαίδευσης ενηλίκων
- Το ρεύμα της κριτικής παιδαγωγικής και η σύνδεσή του με την Εκπαίδευση Ενηλίκων
- Μετασχηματίζουσα Μάθηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi)

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30
	Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6
	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	29
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (60%) II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (40%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Κόκκος, Α. (2005). <i>Εκπαίδευση ενηλίκων: ανιχνεύοντας το πεδίο</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Κόκκος, Α. (2017). <i>Εκπαίδευση και Χειραφέτηση: μετασχηματίζοντας στερεοτυπικές αντιλήψεις στο σχολείο και στην εκπαίδευση ενηλίκων</i>. Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.</p> <p>Jarvis, P. (2004). <i>Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Καραλής, Θ. (2010). <i>Διά Βίου Μάθηση και Εκπαίδευση: πανεπιστημιακές παραδόσεις</i>. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.</p> <p>Καραλής, Θ. (2012). <i>Συμμετοχικές Εκπαιδευτικές Τεχνικές: πανεπιστημιακές παραδόσεις</i>. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.</p> <p>Καραλής, Θ. (2013). <i>Κίνητρα και Εμπόδια για τη Συμμετοχή των Ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.</p> <p>Mezirow, J. & Συν. (2007). <i>Η Μετασχηματίζουσα Μάθηση</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Παπασταμάτης, Α., Βαλκάνος, Ε., Πανισίδου, Ε. Α., & Ζαρίφης, Γ. (επιμ.) (2011). <i>Διά Βίου Μάθηση & Εκπαιδευτές Ενηλίκων: θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Εκπαίδευση Ενηλίκων (http://www.adulteduc.gr/2015-01-24-15-04-00/2015-07-28-15-00-21)   International Journal of Lifelong Education (https://www.tandfonline.com/loi/tled20)</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC 245	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
Εργαστήριο	2		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/PN1439/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 		
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • είναι σε θέση να κατανοεί τις διεργασίες που υπεισέρχονται στην εικαστική πράξη • είναι σε θέση να κατανοεί τις προϋποθέσεις και τους όρους που υπεισέρχονται στη διαδικασία σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των εικαστικών δράσεων 		
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p> </td> </tr> </table>	<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p>	

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	σκέψης
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γενική έννοια, σκοπός και βασικές προϋποθέσεις της εικαστικής αγωγής. • Περιοριστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης. • Στάδια της καλλιτεχνικής διεργασίας. • Χρήση και έλεγχος των εκφραστικών μέσων και ανάδειξή τους στο σχολικό περιβάλλον.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη (διαλέξεις και εργασίες στο εργαστήριο)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Εργαστήριο	26
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (50%) II. Ατομικές εργασίες (50%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Αρντουέν, Ι., 2000, <i>Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο</i>, Αθήνα, Νεφέλη.   Βάος, Α., 2008, <i>Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως διδακτική πράξη</i>, Αθήνα, Εκδόσεις Τόπος.   Γκαγιώ, Μπ.- Α, 2002, <i>Πλαστικές Τέχνες. Στοιχεία μιας διδακτικής – κριτικής</i>, Αθήνα, Νεφέλη.   Charman, L., 1993, <i>Διδακτική της τέχνης- Προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική αγωγή</i>, Αθήνα, Νεφέλη.   Ρόμπινσον, Κ., 1999, <i>Οι τέχνες στα σχολεία, αρχές, πρακτικές, προβλέψεις</i>, Αθήνα, Καστανιώτης.</p>
--

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Journal of Aesthetic Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_645	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής και Γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1432/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Το μάθημα είναι μια εισαγωγική παρουσίαση των μαθηματικών εννοιών που αποτελούν αντικείμενο διδασκαλίας στις πρώτες σχολικές βαθμίδες και πως αυτές συγκροτήθηκαν στην ιστορική τους εξέλιξη μέχρι τη σημερινή τους διδακτική παρουσίαση.

Με την διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος προσδοκούμε οι φοιτητές/ -τριες να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν την ανάπτυξη των στοιχειωδών μαθηματικών σε διάφορους αρχαίους πολιτισμούς
- Να γνωρίζουν στοιχεία από τις μαθηματικές πρακτικές που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο αυτών των πολιτισμών
- Να γνωρίζουν την πορεία εξέλιξης των στοιχειωδών μαθηματικών εννοιών
- Να γνωρίζουν τις αρχές των συστημάτων αρίθμησης
- Να μπορούν να μεταβαίνουν από ένα σύστημα αρίθμησης σε ένα άλλο
- Να γνωρίζουν στοιχεία από τη θεωρία συνόλων
- Να γνωρίζουν τις στοιχειώδεις πιθανολογικές έννοιες που απαντώνται στην πρώτες σχολικές βαθμίδες
- Να μπορούν να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους για την αντιμετώπιση προβλημάτων που εμπλέκουν στοιχειώδεις μαθηματικές έννοιες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, επαγωγικής και παραγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ιστορική εξέλιξη της επιστήμης των μαθηματικών από την περίοδο των μαθηματικών των αρχαίων Ελλήνων μέχρι τις μέρες μας
- Συστήματα αρίθμησης
- Ανάπτυξη της γεωμετρικής σκέψης
- Παραγωγικός τρόπος δόμησης της ευκλείδειας γεωμετρίας
- Τα μαθηματικά των ελληνοιστικών χρόνων
- Στοιχεία της θεωρίας συνόλων
- Βασικές έννοιες των πιθανοτήτων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 														
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Δύο εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (2X6)</td> <td align="center">12</td> </tr> <tr> <td>Οργάνωση παρουσίασης της διδασκαλίας σε power point</td> <td align="center">8</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου των δύο εργασιών</td> <td align="center">10</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td align="center">56</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος <i>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</i></td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Δύο εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (2X6)	12	Οργάνωση παρουσίασης της διδασκαλίας σε power point	8	Σύνθεση τελικού φακέλου των δύο εργασιών	10	Αυτοτελής Μελέτη	56	Σύνολο Μαθήματος <i>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</i>	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39														
Δύο εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (2X6)	12														
Οργάνωση παρουσίασης της διδασκαλίας σε power point	8														
Σύνθεση τελικού φακέλου των δύο εργασιών	10														
Αυτοτελής Μελέτη	56														
Σύνολο Μαθήματος <i>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</i>	125														
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>I. Γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, καθώς και επίλυση προβλημάτων (60%)</p> <p>II. Εργασίες (40%)</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Boyer, C, & Merzbach, U. (1997). *Η ιστορία των μαθηματικών*. Πνευματικός, Αθήνα.

Bunt, L., Jones, P., & Bedient, J. (1981). *Οι ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών μαθηματικών*. Γ. Α. Πνευματικός, Αθήνα.

Fower, D. (1987). *The Mathematics of Plato's Academy*. Clarendon Press, Oxford.

Ifrah, G. (xxxx). *Παγκόσμια Ιστορία των Αριθμών*. Σμυρνιατάκης, Αθήνα (πρώτη έκδοση στα γαλλικά το 1981).

Kline, M. (xxxx). *Τα Μαθηματικά στο Δυτικό Πολιτισμό*. Κώδικας, Θεσσαλονίκη.

Szabo, A. (1973). *Απαρχαί των Ελληνικών Μαθηματικών*. Εκδόσεις Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_275	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές Δραστηριότητες, Πρακτική Άσκηση σε Νηπιαγωγεία	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επιτυχής παρακολούθηση του επιλογής μαθήματος ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42275; http://eclass.upatras.gr/courses/PN1475/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος αυτού είναι η εμβάθυνση σε θεωρητικά ζητήματα της κοινωνιολογικής γνώσης και σε πρακτικά θέματα, που σχετίζονται με την κατανόηση σημαντικών όψεων και θεσμών της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας. Τα ζητήματα αυτά προσεγγίζονται και αναλύονται στα πλαίσια των σύγχρονων συνθηκών που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση. Στόχος των συγκεκριμένων προσεγγίσεων είναι η υποβοήθηση των φοιτητών/φοιτητριών να κατανοήσουν τις σύγχρονες κοινωνικές εξελίξεις και δυναμικές, που επιδρούν στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας, την οποία θα χρειαστεί να προσεγγίσουν ερευνητικά ως κοινωνικοί επιστήμονες και να διαχειριστούν επαγγελματικά ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί προσχολικής ηλικίας. Ακόμη επιχειρείται η σύνδεση της ύλης του μαθήματος "Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία II" με την Πρακτική Άσκηση που πραγματοποιείται σε νηπιαγωγεία της περιοχής των Πατρών. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η αξιοποίηση με πρακτικό και συγκεκριμένο τρόπο</p>

από τους φοιτητές/φοιτήτριες της κοινωνιολογικής γνώσης που διδάσκονται στο εργασιακό πεδίο της προσχολικής εκπαίδευσης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες που θα το έχουν παρακολουθήσει συστηματικά θα μπορούν:

- Να περιγράψουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν τα κοινωνιολογικά θέματα και ζητήματα που θα προσεγγισθούν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Κι ακόμη να εξηγούν τον τρόπο διασύνδεσης και επηρεασμού της εκπαίδευσης από αυτά.
- Να περιγράψουν και να ερμηνεύουν την εξέλιξη των κοινωνικών φαινομένων με βάση τις συνθήκες που διαμορφώνονται κατά τον 21ο αιώνα.
- Να παρουσιάζουν και να εξηγούν τις επερχόμενες αλλαγές στην κοινωνική και εκπαιδευτική πραγματικότητα (όπως είναι λ.χ. μεταβολές στο πολιτισμικό πλαίσιο, την οικογένεια, το περιβάλλον, τον πληθυσμό) από τις οποίες επηρεάζεται αναπόφευκτα και το επάγγελμα του εκπαιδευτικού προσχολικής ηλικίας.
- Να επιλέγουν τις κατάλληλες βιβλιογραφικές πηγές αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρονται από τις ΤΠΕ για την μελέτη και ανάλυση ενός συγκεκριμένου κοινωνιολογικού ζητήματος.
- Να σχεδιάζουν και να κατασκευάζουν μια βιβλιογραφικού χαρακτήρα επιστημονική μελέτη στην οποία να εφαρμόζονται τα επιστημονικά πρότυπα συγγραφής (όπως είναι λ.χ. η διατύπωση και σύνθεση επιχειρημάτων, η χρήση παραπομπών και βιβλιογραφικών αναφορών σύμφωνα με το σύστημα APA κλπ.).
- Να παρουσιάζουν, να αναλύουν και να υποστηρίζουν στο κοινό των συμφοιτητών τους τις απόψεις και τα ευρήματά τους για συγκεκριμένα ζητήματα που θα έχουν προσεγγίσει μετά από τη συστηματική μελέτη κατάλληλων βιβλιογραφικών πηγών.
- Να περιγράψουν και να εξηγούν τις απαιτήσεις που συνδέονται με την εκπλήρωση του ρόλου του νηπιαγωγού στην Ελλάδα.
- Να εξηγούν μέσα από τον εντοπισμό και παρουσίαση κατάλληλων παραδειγμάτων, που θα αντλούνται από την καθημερινότητα των δημόσιων νηπιαγωγείων, την υλοποίηση όψεων ή επιλογών από τις διάφορες θεωρίες κοινωνικοποίησης.
- Να περιγράψουν και να εξηγούν τον τρόπο λειτουργίας του σύγχρονου ελληνικού νηπιαγωγείου ως μιας "τυπικής οργάνωσης" που ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας και λειτουργεί υπό την εποπτεία του.
- Να περιγράψουν και να εξηγούν, αξιοποιώντας τη θεωρία του Φουκώ, τον τρόπο διαμόρφωσης των χώρων ενός νηπιαγωγείου.
- Να παρουσιάζουν και να εξηγούν τους τρόπους "επιτήρησης" τόσο των νηπίων στο πλαίσιο ενός νηπιαγωγείου όσο και των εκπαιδευτικών που διορίζονται στο ελληνικό δημόσιο ως νηπιαγωγοί.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση βιβλιογραφίας, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών, με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, για την ανάπτυξη της ικανότητας σύνθεσης επιστημονικού κειμένου.
- Αυτόνομη εργασία και προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την απάντηση με κριτικό τρόπο σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα, που προκύπτει ως μαθησιακό αποτέλεσμα από τη διδασκαλία του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου στο οποίο παρουσιάζεται ότι οι ανθρώπινες κοινωνίες βρίσκονται σε μια συνεχή διαδικασία μικρών ή μεγαλύτερων αλλαγών και μεταβολών. Το γεγονός αυτό συνδέεται με την αναγκαιότητα

προσαρμογής στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στο ελληνικό και το διεθνές κοινωνικό περιβάλλον.

- Άσκηση κριτικής σκέψης για την ανάπτυξη μιας κοινωνιολογικής θεώρησης που θα συνδέεται με την ανάπτυξη της ικανότητας συγγραφής μιας συστηματικής από επιστημονική άποψη γραπτής εργασίας.
- Άσκηση κριτικής σκέψης για την εφαρμογή των διδασκόμενων γνώσεων στα νηπιαγωγεία στα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πραγματοποιήσουν την Πρακτική τους Άσκηση.
- Προαγωγή της αυτενέργειας και της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης των φοιτητών/φοιτητριών για την παρουσίαση, ανάλυση και υποστήριξη στο κοινό των συμφοιτητών τους των αποτελεσμάτων από την εκπόνηση μιας συστηματικής βιβλιογραφικής εργασίας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Πολιτισμός, κοινωνία και άτομο.
- Κοινωνικοποίηση και θεωρίες για την ανάπτυξη του παιδιού.
- Εφαρμογή των θεωριών κοινωνικοποίησης στην παιδαγωγική προσέγγιση των μαθητών προσχολικής ηλικίας.
- Κοινωνική αλλαγή και παγκοσμιοποίηση.
- Πληθυσμός και εκπαίδευση.
- Εκπαίδευση και περιβάλλον. Παγκόσμια μεταβολή και οικολογική κρίση.
- Οικογένεια, γάμος, προσωπική ζωή και εκπαίδευση.
- Κοινωνιολογία του σώματος, της υγείας και εκπαίδευση (κοινωνικοποίηση της φύσης, τεχνολογίες και σώμα, ιατρικοποίηση της κοινωνίας).
- Κοινωνική δομή, κοινωνικές θέσεις και ρόλοι. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού προσχολικής ηλικίας.
- Κοινωνικές ομάδες και τυπικές οργανώσεις.
- Ο θεσμός του ελληνικού νηπιαγωγείου ως τυπικής οργάνωσης και οι ρυθμίσεις που προσδιορίζουν την οργάνωση και τη λειτουργία του.
- Εργαστήριο για τη συγγραφή κοινωνιολογικών επιστημονικών εργασιών με τη χρήση του συστήματος APA.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις, Πρακτική άσκηση σε νηπιαγωγεία, και εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες που σχετίζονται με την προσέγγιση και ανάλυση της κοινωνικής πραγματικότητας.</p>									
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικο-ακουστικών μέσων για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>									
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="724 1570 1197 1713">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1197 1570 1375 1713">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="724 1713 1197 1747">Διαλέξεις (3 ώρες X 8 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1197 1713 1375 1747">24</td> </tr> <tr> <td data-bbox="724 1747 1197 1870">Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης (3 ώρες X 2 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1197 1747 1375 1870">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="724 1870 1197 2024">Εργαστήριο συγγραφής κοινωνιολογικής επιστημονικής εργασίας και παρουσιάσεις των εργασιών των φοιτητών (3 ώρες X 3 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1197 1870 1375 2024">9</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (3 ώρες X 8 εβδομάδες)	24	Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης (3 ώρες X 2 εβδομάδες)	6	Εργαστήριο συγγραφής κοινωνιολογικής επιστημονικής εργασίας και παρουσιάσεις των εργασιών των φοιτητών (3 ώρες X 3 εβδομάδες)	9	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
Διαλέξεις (3 ώρες X 8 εβδομάδες)	24									
Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης (3 ώρες X 2 εβδομάδες)	6									
Εργαστήριο συγγραφής κοινωνιολογικής επιστημονικής εργασίας και παρουσιάσεις των εργασιών των φοιτητών (3 ώρες X 3 εβδομάδες)	9									

	Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα ασκήσεις μετά από κ θε μάθημα	20
	Αυτοτελής μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας από τους φοιτητές/φοιτήτριες	24
	Συγγραφή εργασίας	20
	Πρακτική άσκηση σε νηπιαγωγεία.	22
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> Αξιολόγηση των απαντήσεων των φοιτητών/φοιτητριών σε εργαστηριακές δραστηριότητες, που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (30% στο συνολικό βαθμό). Αξιολόγηση της εκπόνησης και παρουσίασης συστηματικής από επιστημονική άποψη βιβλιογραφικού χαρακτήρα γραπτής εργασίας (40% στο συνολικό βαθμό). Δραστηριότητες Πρακτικής Άσκησης στα Νηπιαγωγεία (30% στο συνολικό βαθμό). 		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Hughes, M., & Kroehler, C. J. (2014). *Κοινωνιολογία. Οι Βασικές Έννοιες. Νέα Αναθεωρημένη Έκδοση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Giddens, A. (2009). *Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (2007). *Κοινωνικοποίηση. Η γένεση του κοινωνικού υποκειμένου*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Δασκαλάκης, Δ. (2014). *Εισαγωγή στη Σύγχρονη Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Τσαούσης, Δ.Γ. (2005). *Η Κοινωνία μας. Οργάνωση, Λειτουργία, Δυναμική*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Goodman, N. (1996). *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Κορφή.

Ritser, J. (1996). *Τρόποι σκέψης και βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Φάκελος στο e-class με νόμους και εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας που προσδιορίζουν, αφενός, το καθηκοντολόγιο και το ρόλο του Νηπιαγωγού, και, αφετέρου, τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του σύγχρονου ελληνικού νηπιαγωγείου.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

American Sociological Review

British Journal of Sociology

Contemporary Sociology

Current Sociology

Demography

Journal of Family Issues

Journal of Health and Social Behavior

Journal of Sociology

Migration Letters

Mobilization

Qualitative Sociology

Rural sociology

Social Problems

Society

Sociological Perspectives
Social Research
Sociological Research Online
Symbolic Interaction
The Sociological Quarterly
The Sociological Review
Work and Occupations
Youth & Society

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_335	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΓΛΩΣΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες)	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1486/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 		
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξοικειωθούν με τις έννοιες της διγλωσσίας-πολυγλωσσίας και των μειονοτικών γλωσσών • Να κατανοήσουν σε βάθος τους πολιτισμικούς, κοινωνικούς και γλωσσικούς παράγοντες που εμπλέκονται στους διαφορετικούς τύπους διγλωσσης εκπαίδευσης. 		
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,·</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> </td> </tr> </table>	<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>	

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής (και αυτοκριτικής)
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία (Εκπόνηση ατομικών εργασιών)
- Ομαδική εργασία (Συζήτηση, κ.ά.)

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Η διγλωσσία ως φαινόμενο που διατρέχει όλες τις κοινωνίες.
- Η έννοια της διγλωσσίας.
- Ατομική και κοινωνική διγλωσσία.
- Μέθοδοι αποτίμησης της δι-γλωσσικής επάρκειας.
- Διγλωσσία και ζητήματα μάθησης.
- Εκπαιδευτική πολιτική στη δίγλωσση εκπαίδευση.
- Τύποι και είδη δίγλωσσων προγραμμάτων.
- Διγλωσσικός γραμματισμός.
- Αντιρατσιστική πολιτική.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Διαλέξεις • Ομαδική συζήτηση • Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού 											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td>39</td> </tr> <tr> <td><i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i></td> <td>21</td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td>65</td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	39	<i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i>	21	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	65	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>											
<i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	39											
<i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i>	21											
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	65											
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδιάμεση διαμορφωτική δοκιμασία (10% του τελικού βαθμού). • Τελική εξέταση για την αξιολόγηση της κριτικής ικανότητας σε θέματα που αφορούν το χειρισμό εννοιολογικών εργαλείων (90% του τελικού βαθμού). • Βιβλιογραφικές έρευνες-εργασίες. <p>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</p>											

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). • Δομή (και οργάνωση) του γραπτού/προφορικού λόγου. • Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού/προφορικού λόγου).
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Baker, C. (2001). <i>Εισαγωγή στη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Cummins, J. (2005). <i>Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Σκούρτου, Ε. (2011). <i>Η διγλωσσία στο σχολείο</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p>
--

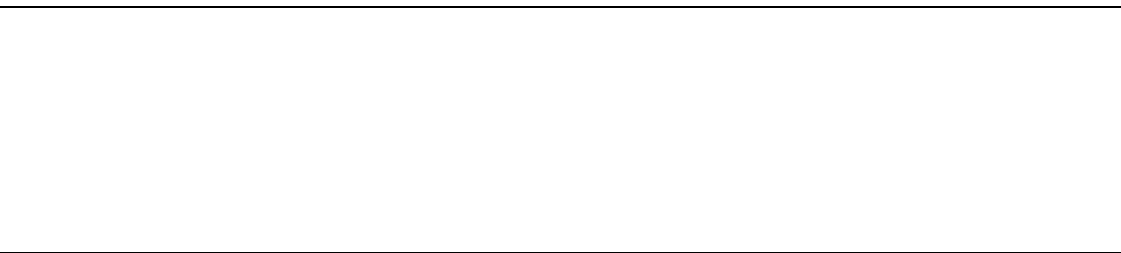
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_325	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Βιωματική διδασκαλία, Διαλέξεις, Ασκήσεις, Εφαρμογές και καλλιτεχνικές δημιουργίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1506/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα συμμετάσχουν στο βιωματικό μάθημα καλούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να αποκτήσουν τις απαραίτητες θεωρητικές βάσεις και τις πρακτικές εμπειρίες για την αποτελεσματική εμπύχωση θεατροπαιδαγωγικών πρακτικών, - να αναδείξουν και να βελτιώσουν το προσωπικό τους δυναμικό για το ρόλο του εμπυχωτή, - να προσεγγίσουν διάφορα κοινωνικά, πολιτισμικά, ηθικά, επιστημονικά ή άλλα ζητήματα της εποχής μέσα από τα εργαλεία της θεατροπαιδαγωγικής για να παρεμβαίνουν και να τα μετασχηματίζουν δημιουργικά και καινοτόμα, <p>να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση.</p>

Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Λήψη αποφάσεων	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αυτόνομη εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ομαδική εργασία	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών προγραμμάτων/δράσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε διάφορα κοινωνικά, πολιτισμικά, ηθικά, επιστημονικά ή άλλα ζητήματα της εποχής
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεατροπαιδαγωγικές πρακτικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις
- Οι θεατροπαιδαγωγικές πρακτικές ως τρόπος έκφρασης, επικοινωνίας, αισθητικής καλλιέργειας, κοινωνικής ευαισθητοποίησης και εναλλακτικής προσέγγισης της γνώσης στην εκπαίδευση
- Τεχνικές εμπύχωσης της ομάδας
- Παιχνίδια ρόλων και αυτοσχεδιασμοί
- Θεατρικό παιχνίδι: στάδια δομικής συγκρότησης, μέσα και τεχνικές ανάπτυξής του
- Θέατρο των αντικειμένων: κατασκευή και εμπύχωση κούκλας, κατασκευή και χρήση μάσκας, θέατρο σκιών
- Επιλογή/ σύνθεση ενός θεατρικού κειμένου
- Δημιουργία περιβάλλοντος θεατρικής δράσης
- Δημιουργία παράστασης/ δρώμενων
- Παρακολούθηση, ανάλυση και κριτική αποτίμηση δρώμενων
- Ο εκπαιδευτικός ως εμπυχωτής
- Σχεδιασμός θεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων για τη σχολική (τυπική) εκπαίδευση και την (άτυπη) εκπαίδευση στην κοινότητα: διερεύνηση θέματος, δραστηριότητες, υλικό, καταγραφή, παραγωγή, παρουσίαση και αξιολόγηση προγράμματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (βιωματική μάθηση)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών - Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) - Χρήση οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο, παραστάσεις, events, δρώμενα, μουσικά αποσπάσματα, ήχος) • Links σε εξωτερικές ιστοσελίδες 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Θεατροπαιδαγωγικές ασκήσεις</p>	<p>30</p>
	<p>Διαλέξεις – βιντεοπαρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού</p>	<p>10</p>
	<p>Εργαστηριακές ασκήσεις (ομαδικά)</p>	<p>10</p>
	<p>Συγγραφή εργασιών (ατομικά, ομαδικά)</p>	<p>10</p>
	<p>Καλλιτεχνικές δημιουργίες (παρουσίαση δρώμενων ατομικά, ομαδικά)</p>	<p>20</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη (βιβλιογραφίας, δικτυογραφίας)</p>	<p>20</p>
	<p>Παρακολούθηση εκδηλώσεων/ δρώμενων</p>	<p>5</p>
	<p>Ανάλυση, συζήτηση</p>	<p>20</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</p>	<p>Ι. Το μάθημα στηρίζεται στη διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και ο τελικός βαθμός προκύπτει από:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ατομικές και ομαδικές, μικρές σε έκταση, εργασίες που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (20%). - Θεατροπαιδαγωγικά δρώμενα εμπνευσμένα από τη θεματολογία του εξαμήνου και βασισμένα σε ειδικό εκπαιδευτικό στόχο. Παρουσίαση 	

<p>Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>δρώμενων σε φορείς (30%). Τελικές γραπτές εξετάσεις (50%).</p>
<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Αγγελάκη, Χ., Γκολφινόπουλου, Γ., Διδάχου, Ε., Παπαδάκου, Ε., & Ρήγα, Β. (2012). 4+1 κλειδιά για την αυτομόρφωση της νηπιαγωγού. ΟΜΕΡ.
- Αλεξίου, Ε. (2004). Παίζουμε κουκλοθέατρο; Καστανιώτης.
- Αναγνωστόπουλος, Β. (2003). Θέατρο σκιών και εκπαίδευση. Καστανιώτης.
- Γραμματάς, Θ. & Τζαμαριάς, Τ. (2004). Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο σχολείο. Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ατραπός.
- Γραμματάς, Θ. (2004). Το θέατρο στο σχολείο. Μέθοδοι διδασκαλίας και εφαρμογής. Ατραπός.
- Γραμματάς, Θ. (2007). Η σχολική θεατρική παράσταση. Οδηγός για εκπαιδευτικούς. Ατραπός.
- Καλογεροπούλου, Ξ. (1995). Θέατρο για παιδιά. Ένας πρακτικός οδηγός. Ελληνικό Κέντρο Θεάτρου για το Παιδί και τα Νιάτα.
- Κοντογιάννη, Α. (2008). Μαύρη αγελάδα – Άσπρη αγελάδα. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα. Τόπος.
- Κοντογιάννη, Α. (2011). Κουκλο-θέατρο σκιών. Πεδίο.
- Κοντογιάννη, Α. (2012). Η δραματοποίηση για παιδιά. Πεδίο.
- Κορμανός, Α. Σ. (2003). Μαριονέττες. Η τεχνική της κινούμενης κούκλας. Εργάνη.
- Κουρετζής, Λ. (1990). Το θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα. Καστανιώτης.
- Κουρετζής, Λ. (1991). Το θεατρικό παιχνίδι. Παιδαγωγική θεωρία, πρακτική και θεατρολογική προσέγγιση. Καστανιώτης.
- Κουρετζής, Λ. (1995). Το θεατρικό παιχνίδι στο θέατρο για παιδιά. Ένας πρακτικός οδηγός. Ελληνικό Κέντρο Θεάτρου για το Παιδί και τα Νιάτα.
- Λενακάκης, Α. & Παρούση, Α. (2019). Η τέχνη του κουκλοθέατρου στην εκπαίδευση. Παιχνίδι συγκλίσεων και αποκλίσεων. Gutenberg.
- Meschke, M. (2004). Το θέατρο στ' ακροδάχτυλα. τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
- Μαγουλιώτης, Α. & Τσιλιμένη, Τ. (2011). Κουκλοθέατρο. Κούκλες Σκηνικά Παίξιμο Έργα. Καστανιώτης.
- Μαγουλιώτης, Α. (2006). Κουκλοθέατρο Ι. Κούκλες, σκηνικά, παίξιμο: Τρόποι, είδη, πατρών: Προτάσεις για διαθεματικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις. Καστανιώτης.
- Παπαδόπουλος, Σ. (2010). Παιδαγωγική του θεάτρου. Αυτοέκδοση.
- Παπαστάθης, Α. (2005). Το θεατρικό παιχνίδι ως κοινωνική υπηρεσία. Στο www.theatroedu.gr
- Παρούση, Α. (2000). Κούκλες κουκλοθεάτρου. Βιβλίο για τους εκπαιδευτικούς. Πατάκης.
- Παρούση, Α. (2012). Κουκλοθέατρο στην εκπαίδευση. Εκπαίδευση στο κουκλοθέατρο. Πλέθρον.
- Σέξτου, Π. (2005). Θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα στα σχολεία. Μεταίχιμο.
- Σέξτου, Π. (2007). Πρακτικές εφαρμογές θεάτρου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Καστανιώτης.
- Τσιάρας, Α. (2003). Η συμβολή του θεατρικού παιχνιδιού στην ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτοέκδοση.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Περιοδικό Εκπαίδευση και Θέατρο. Journal@theatroedu.gr
- Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance
- Εκπαίδευση και θέατρο

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_610	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1517/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στις έννοιες και στα βασικά ζητήματα της Ιστορίας της Λογοτεχνίας για Παιδιά, καθώς και στην ιστορική εξέλιξη της ελληνικής και της ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας για Παιδιά και Εφήβους.</p> <p>Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές/φοιτήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχουν κατανοήσει και θα διακρίνουν τις σύγχρονες βασικές έννοιες της Ιστορίας της Λογοτεχνίας για Παιδιά, • θα έχουν ενημερωθεί για την ιστορική εξέλιξη της ελληνικής, της κυπριακής και της ευρύτερης ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας για Παιδιά, • θα έχουν κατανοήσει τη μετάβαση από τη Λογοτεχνία για ενήλικους στη Λογοτεχνία για Παιδιά, • θα έχουν έρθει σε επαφή με τη σύγχρονη λογοτεχνική παραγωγή, καθώς και με την παλαιότερη λογοτεχνική παραγωγή (δημιουργοί, τάσεις-αντιπροσωπευτικά έργα, αισθητικά

<p>γνωρίσματα, θεματολογία), για μη ενήλικους αναγνώστες και θα είναι σε θέση να κατανοούν το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της λογοτεχνικής παραγωγής για παιδιά,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα αναγνωρίζουν τις διασκευές και μεταπλάσεις λογοτεχνικών κειμένων (κυρίως του 19^{ου} αιώνα) για παιδιά, • Θα είναι σε θέση να αναζητούν/να εντοπίζουν τις διασυνδέσεις της ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά με τη γενικότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνική παραγωγή και να επεκτείνουν τις γραμματολογικές τους γνώσεις, • Θα μπορούν να εμβαθύνουν στις ιστορικές διαστάσεις της Λογοτεχνίας για Παιδιά και να τις αξιοποιούν αποτελεσματικότερα μέσα στην τάξη. 																	
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Άσκηση κριτικής • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Αυτόνομη εργασία (Εκπόνηση ατομικών εργασιών) • Ομαδική εργασία (Συζήτηση, κ.ά.) 																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στην Ιστορία της Λογοτεχνίας για Παιδιά (βασικές έννοιες και διακρίσεις). • Συνοπτικό ιστορικό διάγραμμα της ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά (βασικοί σταθμοί, κύριοι εκπρόσωποι). • Λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά στην Αρχαιότητα, στο Μεσαίωνα, στους Νεότερους Χρόνους– Η εξελικτική πορεία των λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά, κατά είδη (Ποίηση, Διήγημα, Μυθιστόρημα). • Από τη Λογοτεχνία για ενήλικους στη Λογοτεχνία για Παιδιά. • Διασκευές και μεταπλάσεις λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά–Η ελληνική εμπειρία του 19ου αιώνα. • Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο δημιουργίας της σύγχρονης ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά (19ος–20ός αιώνας–Κύρια χαρακτηριστικά και θεματολογία). • Αναλυτική παρουσίαση παλαιότερων Ελλήνων λογοτεχνών και αντιπροσωπευτικών έργων [Λ. Μελάς (Γεροστάθης), Δ. Βικέλας (Λουκής Λάρας), Π. Δέλτα, Γρ. Ξερόπουλος, Α. Μεταξά, Η. Τανταλίδης, Γ. Βιζυηνός, Α. Πάλλης, Ζ. Παπαντωνίου, κ.ά.]-Περιοδικά για παιδιά. • Σύγχρονη λογοτεχνική παραγωγή για παιδιά (τάσεις-αντιπροσωπευτικά έργα, αισθητικά γνωρίσματα, θεματολογία)-Κύριοι εκπρόσωποι (Α. Ζέη, Ζ. Σαρή, Α. Βαρελλά, Μ. Κοντολέων, Λ. Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Χρ. Μπουλώτης, κ.ά.). • Κυπριακή Λογοτεχνία για Παιδιά (περίοδοι-κύριοι εκπρόσωποι-αντιπροσωπευτικά έργα). • Η Λογοτεχνία για Παιδιά στην Ευρώπη (Αγγλία-Γαλλία). 	
--	--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Διαλέξεις • Ομαδική συζήτηση • Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού
---	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center">33</td> </tr> <tr> <td><i>Εργασίες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center">6</td> </tr> <tr> <td><i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i></td> <td align="center">26</td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center">60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	33	<i>Εργασίες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	6	<i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i>	26	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	60	Σύνολο Μαθήματος	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
<i>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	33												
<i>Εργασίες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	6												
<i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i>	26												
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	60												
Σύνολο Μαθήματος	125												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση (προφορική και γραπτή) εργασιών (20%) • Τελική (γραπτή) εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων (80%) <p>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). • Δομή (και οργάνωση) του γραπτού/προφορικού λόγου. • Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού/προφορικού λόγου). 												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</i></p> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p> <p>Αναγνωστόπουλος, Βασίλης Δ. (121999). Τάσεις και Εξελίξεις της Παιδικής Λογοτεχνίας στη Δεκαετία 1970-1980. Αθήνα: Οι Εκδόσεις των Φίλων.</p> <p>Γιάκος, Δημήτρης (101993). Ιστορία της Ελληνικής Παιδικής Λογοτεχνίας: Από τον 10^ο Αιώνα έως Σήμερα. Αθήνα: Παπαδήμας.</p> <p>Hunt, Peter (ed.) (1995). Children’s Literature: An Illustrated History. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Ντελόπουλος, Κυριάκος (1995). Παιδικά και Νεανικά Βιβλία του 19^{ου} Αιώνα. Αθήνα: Ε.Λ.Ι.Α.</p> <p>Σακελλαρίου, Χάρης (102009). Ιστορία της Παιδικής Λογοτεχνίας, Ελληνική και Παγκόσμια: Από την Αρχαιότητα ως τις Μέρες μας, με Στοιχεία Θεωρίας. Αθήνα: Νόηση.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_455	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΟΧΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 										
<p>Πρόκειται για μία γνωριμία με την κλασική μορφή έρευνας όπου ένας ερευνητής προσπαθεί να ελέγξει αν κάποια υπόθεση ισχύει ή όχι.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει εξοικειωθεί με ένα επιστημονικό τρόπο σκέψης • Έχει αντιληφθεί πώς μπορεί να λειτουργήσει κάποιος επιστημονικά για να ερευνήσει ένα θέμα • Έχει αντιληφθεί την σημασία του να θέτει κανείς σωστές ερευνητικές ερωτήσεις • Μπορεί να διακρίνει αν μία μελέτη είναι επιστημονικά έγκυρη • Μπορεί να σχεδιάζει απλές επιστημονικές έρευνες 										
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώντας) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td style="width: 50%; border: none;"><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td style="border: none;"><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td style="border: none;"><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td style="border: none;"><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td style="border: none;"><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>									
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>									
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>									
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>									
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i>									

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	σκέψης
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Κατά την διάρκεια του μαθήματος αναλύεται και συζητείται το κάθε στάδιο της προαναφερθείσης ερευνητικής μεθόδου με βάση παραδείγματα που προέρχονται από τις ατομικές προσπάθειες των φοιτητών/τριων να δημιουργήσουν/καταγράψουν μία υποθετική έρευνα.</p> <p>Στάδια: Επιλογή ερευνητικού θέματος Ερευνητικό ερώτημα Υπόθεση Ορισμός λειτουργικών όρων Σχεδιασμός έρευνας Συλλογή στοιχείων Επεξεργασία στοιχείων Συμπεράσματα Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο, Διαλέξεις, Διάλογος, Συζήτηση της πορείας των εργασιών του κάθε φοιτητή/τριας</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) και internet</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>36</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>29</p>
	<p>Εργασία ατομική (10 εβδομάδες X 4 ώρες)</p>	<p>40</p>
	<p>Συγγραφή τελικής μορφής ατομικής εργασίας που ο/η φοιτητής/τρια παραδίδει στο τέλος του εξαμήνου</p>	<p>20</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Παράδοση γραπτής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Babbie, E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική Έρευνα*. Αθήνα: εκδόσεις Κριτική.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_375	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις θεωρίας και εργαστηρίου (3)	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1406/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με προηγμένες εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών και η ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης των εφαρμογών αυτών για την επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν στον επαγγελματικό τους χώρο. Ειδικότερα, οι φοιτητές θα αναπτύξουν δεξιότητες ανάλυσης δεδομένων από εκπαιδευτικές αξιολογήσεις, οργάνωσης προσωπικού αρχείου και σχολικής μονάδας, ανάλυσης βιβλιομετρικών δεδομένων, σχεδιασμού και εκπόνησης έρευνας με τη χρήση ερωτηματολογίων και ανάλυσης μαθησιακών δεδομένων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζει τη σημασία της χρήσης των ΤΠΕ για την ανάλυση δεδομένων της Εκπαιδευτικής διαδικασίας . • Επεξεργαστεί, αναλύσει και ερμηνεύσει δεδομένα εκπαιδευτικής αξιολόγησης (μαθησιακές επιδόσεις, απήχηση επιστημονικού έργου διδασκόντων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μαθησιακά δεδομένα σε ψηφιακές πλατφόρμες εκπαίδευσης) με τη χρήση ΤΠΕ. • Σχεδιάσει και να υλοποιήσει μια διαδικασία συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων με τη χρήση ΤΠΕ. • Συναρτά τα φαινόμενα και τις εξελίξεις στο χώρο των ΤΠΕ με τις ευρύτερες κοινωνικο-

οικονομικές συνθήκες.	
Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο υπολογιστής προσεγγίζεται ως το μέσο που παρέχει πρόσβαση στις προηγμένες ΤΠΕ. Το μάθημα οργανώνεται γύρω από τα εξής βασικά πεδία εφαρμογής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση:

- Αξιολόγηση PISA. Συζήτηση για το πρόγραμμα διεθνούς αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΟΟΣΑ. Μελέτη δεδομένων από τις πρόσφατες αξιολογήσεις, επεξεργασία και παρουσίασή τους. Βασικό εργαλείο Ανάλυσης: Λογιστικά φύλλα με έμφαση στο Microsoft Excel.
- Ακαδημαϊκή Αξιολόγηση. Αξιολόγηση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με διεθνώς αποδεκτά κριτήρια (papers, citations, h index). Καταγραφή βιβλιομετρικών δεδομένων με χρήση βάσεων δεδομένων επιστημονικών εργασιών (Web of Science, Scopus, Google Scholar). Βασικό εργαλείο Ανάλυσης: Σχεσιακές βάσεις δεδομένων με έμφαση στη Microsoft Access.
- Οργάνωση Σχολικής μονάδας. Αξιολόγηση αναγκών και καταγραφή απαιτήσεων σχετικών με τη λειτουργία και τη διοίκηση της σχολικής μονάδας, οργάνωση σχολικής μονάδας, οργάνωση προσωπικού αρχείου.
- Σχεδιασμός και εκπόνηση έρευνας με χρήση ερωτηματολογίων. Βασική προβληματική (τύποι δεδομένων, είδη ερωτήσεων, πρακτικές σχεδιασμού ερωτηματολογίων). Διερεύνηση ερωτηματολογίων αποτίμησης της προσωπικότητας του μαθητή (Big Five).
- Ανάλυση μαθησιακών δεδομένων (Learning Analytics). Βασικές αρχές και εργαλεία τα οποία θα εξεταστούν μέσα από συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης (Δεδομένα αλληλεπίδρασης σε LCMS, Social media, Wikis).

1. Εισαγωγή

2. Εκπαιδευτική αξιολόγηση-Το πρόγραμμα PISA

3. Διερεύνηση αποτελεσμάτων PISA και ερμηνεία τους

4. Μοντελοποίηση και επεξεργασία σεναρίων που βασίζονται στα στοιχεία του προγράμματος PISA

5. Ακαδημαϊκή αξιολόγηση. Δείκτες εργασιών, αναφορών και h

6. Συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων. Πίνακες, ερωτήματα, φόρμες, αναφορές

7. Χρήση συστημάτων διαχείρισης βάσεων δεδομένων για την επεξεργασία δεδομένων ακαδημαϊκής αξιολόγησης (1)

8. Χρήση συστημάτων διαχείρισης βάσεων δεδομένων για την επεξεργασία δεδομένων ακαδημαϊκής αξιολόγησης (2)

9. Εισαγωγή στη μεθοδολογία κατασκευής ερωτηματολογίων

10. Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και επίδρασης στη μάθηση

11. Σενάρια επεξεργασίας δεδομένων από ερωτηματολόγια και διερεύνησης απλών συσχετίσεων

12. Συστήματα διαχείρισης της μάθησης και διερεύνηση τεχνικών ανάλυσης δεδομένων

αλληλεπίδρασης με αυτά (Learning Analytics)
13. Εργαλεία ανάλυσης δεδομένων αλληλεπίδρασης (Learning Analytics)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις Εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων με χρήση διαδεδομένων εφαρμογών.</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση υπηρεσιών Web 2.0 (Google Drive) 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="788 642 1091 696">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1096 642 1370 696">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="788 703 1091 757">Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1096 703 1370 757">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="788 763 1091 790">Εργασίες</td> <td data-bbox="1096 763 1370 790">46</td> </tr> <tr> <td data-bbox="788 797 1091 824">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1096 797 1370 824">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="788 831 1091 857">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1096 831 1370 857">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Εργασίες	46	Αυτοτελής Μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39											
Εργασίες	46											
Αυτοτελής Μελέτη	40											
Σύνολο Μαθήματος	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (33%) II. Εργασίες (66%)</p>											

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Bangor, A., Kortum, P. T., & Miller, J. T. (2008). An empirical evaluation of the system usability scale. <i>International Journal of Human-Computer Interaction</i>, 24(6):574–594.</p> <p>Bangor, A., Kortum, P., Miller, J. (2009). <i>Determining What Individual SUS Scores Mean: Adding an Adjective Rating Scale</i>. pp.114-123.</p> <p>Brooke, J. (1996). SUS – A quick and dirty usability scale. In P. W. Jordan, B. Thomas, B. A. Weerdmeester, and I.L. McClelland (Eds.), <i>Usability evaluation in industry</i>. Taylor and Francis, London, UK, 189-194.</p> <p>Hirsch, J.E. (2005). An index to quantify an individual’s scientific research output. <i>Proceedings of the National Academy of Sciences, USA</i>, 102(46), 16569–16572.</p> <p>Noftle, E.E., & Robins, R.W. (2007). Personality predictors of academic outcomes: big five correlates of GPA and SAT scores. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> 93(1),116-130.</p> <p>Prague, C., & Irwin, M. (2002). <i>Access 2002 Bible</i>, ISBN 0-764-53596-X, Hungry Minds Inc.</p> <p>Tullis, T. S., & Stetson, J. N. (2004, June 7-11). A Comparison of Questionnaires for Assessing</p>

Website Usability, *Usability Professionals Association (UPA) 2004 Conference*, Minneapolis, USA.
U.S. Department of Education, Office of Educational Technology (2012). *Enhancing Teaching and Learning Through Educational Data Mining and Learning Analytics: An Issue Brief*, Washington, D.C.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_485	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, συζήτηση σε ομάδες, ατομική εργασία	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων - Γενικών Γνώσεων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι καλό να διαθέτουν βασικές γνώσεις για τον κλάδο της φιλοσοφίας και για τα βασικά φιλοσοφικά προβλήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1471/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Το μάθημα αποτελεί μια θεματική εισαγωγή στη φιλοσοφία της γνώσης και της εκπαίδευσης. Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη Φιλοσοφία της Παιδείας, μέσα από τον προβληματισμό φιλοσόφων, όπως ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Ζ.Ζ. Ρουσσώ, ο Ε. Καντ, ο Τ. Ντιούι κ.α., σχετικά με τους σκοπούς της εκπαίδευσης, τις ιδανικές εκπαιδευτικές τεχνικές, τον ρόλο των δασκάλων και της διδασκαλίας, τον ρόλο του κράτους στην εκπαίδευση, κ.α.. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρακολουθούν τον φιλοσοφικό διάλογο για τα ζητήματα αυτά και συζητούν για τη φύση, τους σκοπούς και τους περιορισμούς της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της παιδαγωγικής σχέσης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/-ες θα:

- γνωρίζουν τον βασικό προβληματισμό της φιλοσοφίας της εκπαίδευσης
- κατανοούν την σχέση της φιλοσοφίας της εκπαίδευσης με τη γνωσιολογία, την ηθική και πολιτική φιλοσοφία, αλλά και με τις υπόλοιπες επιστήμες της αγωγής
- κατανοούν βασικές θεωρίες για τους επιθυμητούς σκοπούς, τους φορείς, τα εμπλεκόμενα μέρη, και τις μεθόδους της εκπαίδευσης
- μπορούν να αναστοχάζονται πάνω σε διαφορετικές εκπαιδευτικές μεθόδους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία - διάλογος
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

0. Εισαγωγή: τι είναι η φιλοσοφία της παιδείας;

1. Οι σκοποί της εκπαίδευσης

1. 0. Τι είναι η εκπαίδευση;

1.1. Εκπαιδευόντας πολίτες

1.2. Εκπαιδευόντας αυτόνομα υποκείμενα

1.3. Εκπαιδευόντας ηθικούς ανθρώπους

1.4. Εκπαίδευση για επαγγελματική απασχόληση

1.5. Εκπαίδευση για ευημερία

1.6. Θα πρέπει να έχει σκοπούς η εκπαίδευση;

2. Δασκάλες, δάσκαλοι και διδασκαλία

2.1. Οι εκπαιδευτικοί ως λειτουργοί

2.2. Οι εκπαιδευτικοί ως επαγγελματίες

2.3. Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές

- 2.4. Οι εκπαιδευτικοί ως ερμηνευτές
2.5. Η «διδαχή» και ο διάλογος

3. Σχολείο και πολιτεία

- 3.1. Το αίτημα για ισότητα και το δημόσιο σχολείο
3.2. Το ιδανικό της αυτονομίας και η φιλελεύθερη παράδοση
3.3. Μαρξισμός και εκπαίδευση
3.4. Η κριτική στο κράτος: Ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης
3.5. Η κριτική στο κράτος: Αναρχισμός
3.6. Η κριτική στο σχολείο: Εκπαίδευση στο σπίτι
3.7. Η κριτική στο σχολείο: Απο-σχολειοποίηση της κοινωνίας

4. Οι γονείς και η εκπαίδευση

- 4.1. Επιχειρήματα υπέρ του γονεϊκού ελέγχου
4.2. Επιχειρήματα κατά του γονεϊκού ελέγχου
4.3. Ισορροπία μεταξύ πατερναλιστικών στόχων

5. Γνώση και εκπαίδευση

- 5.1. Συμβάσεις της κοινότητας
5.2. Κριτική σκέψη
5.3. Αλήθεια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Φιλοσοφία για Παιδιά

Ιστορία

Στόχος

Μέθοδος

Αντιρρήσεις

Στην Ελλάδα

Παράρτημα ΙΙ.

Αυτοεκτίμηση & εκπαίδευση

0. Εισαγωγή

1. Η γνωσιακή οπτική

2. Η συναισθηματική οπτική

3. Η πολιτική οπτική

4. Η καλλιέργεια της αυτοεκτίμησης & οι στόχοι της εκπαίδευσης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και συζήτηση σε ομάδες</p>							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) Χρήση εκπαιδευτικών ταινιών (video) 							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="767 1774 1077 1839">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1077 1774 1370 1839">Φόρτος Εργασία Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="767 1839 1077 1899">Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1077 1839 1370 1899">24</td> </tr> <tr> <td data-bbox="767 1899 1077 2024">Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1077 1899 1370 2024">15</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασία Εξαμήνου	Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24	Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασία Εξαμήνου							
Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24							
Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15							

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Ατομική εργασία	20
	Αυτοτελής Μελέτη	66
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>1. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (80%) 2. Ατομική εργασία (20 %)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Cahn, M. (2009). *Philosophy of Education: The Essential Texts*. Routledge.
- Noddings, N. (2006). *Philosophy of Education*. Westview Press.
- Nola, R. & Irzik, G. (2006). *Philosophy, Science, Education and Culture*. Springer.
- Αυγελής, Ν. (1998). *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία*. Κώδικας.
- Καντ, Ε. (2004). *Περί παιδαγωγικής*. Κυριακίδη.
- Καραφύλλης, Γ. (2005). *Γνωσιολογικά και ηθικά ζητήματα στη φιλοσοφία της παιδείας*. Βάνιας.
- Κέννου, Α. (2005). *Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας*. Νεφέλη.
- Κουμάκης, Γ. (2001). *Θεωρία και Φιλοσοφία της παιδείας*. Τυπωθήτω.
- Ντιούι, Τ. (1999). *Εμπειρία και Εκπαίδευση*. Γλάρος.
- Πλάτων (2008). *Συμπόσιον ή περί έρωτος*. Ι. Συκουτρή (επιμ., μτφρ.). Εστία.
- Ρουσσώ, Ζ.Ζ. (2001). *Αιμίλιος ή Περί Αγωγής*. Πλέθρον.
- Τζαβάρας, Γ. (2000). *Προβλήματα φιλοσοφίας της παιδείας*. Γρηγόρης.

2^ο ΕΤΟΣ- 4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_405	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής και υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις θεωριών μάθησης		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1429/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα είναι μια εισαγωγή σε θέματα μαθηματικής εκπαίδευσης με προσανατολισμό τη μαθηματική εκπαίδευση μαθητών προσχολικής και πρώτης σχολικής εκπαίδευσης. Η συγκρότηση στοιχειωδών μαθηματικών εννοιών σε μικρές σχολικές βαθμίδες προϋποθέτει τη μελέτη των νοητικών μηχανισμών οικειοποίησης των μαθηματικών εννοιών. Το γεγονός αυτό προσανατολίζει το μάθημα σε αναγκαία σύζευξη δύο βασικών επιστημονικών κλάδων: της διδακτικής των μαθηματικών, αλλά και της ψυχολογίας της μάθησης, στο βαθμό που μας απασχολεί ένα πρωτογενές στάδιο συγκρότησης και οικειοποίησης των μαθηματικών εννοιών. Συνεπώς, στο μάθημα εξετάζονται τυπολογίες θεωριών μάθησης με έμφαση στη συγκρότηση των μαθηματικών εννοιών, καθώς και οι ειδικές απαιτήσεις οικειοποίησης των στοιχειωδών μαθηματικών. Επίσης, σε κάθε επιμέρους ενότητα μελέτης των μαθηματικών εννοιών παρουσιάζονται ενδεικτικοί τρόποι διδακτικής παρέμβασης μέσα από προτεινόμενες δραστηριότητες.</p>

Με την διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος προσδοκούμε ο φοιτητής/ -τρια να είναι σε θέση να:

- Να γνωρίζει τις στοιχειώδεις μαθηματικές έννοιες που αποτελούν αντικείμενο διδασκαλίας στην προσχολικής και πρώτη σχολική ηλικία
- Να γνωρίζει τις βασικές θεωρίες μάθησης και ειδικότερα τις προσεγγίσεις τους για τον τρόπο συγκρότησης και οικειοποίησης των στοιχειωδών μαθηματικών εννοιών
- Να γνωρίζει τα πιθανά διδακτικά εμπόδια και συστηματικά λάθη των μαθηματικών, όπως αυτά έχουν επισημανθεί από τη σχετική έρευνα
- Να έχει την ικανότητα να σχεδιάζει κατάλληλες δραστηριότητες προκειμένου να διδάξει μαθηματικές έννοιες
- Να εμπλουτίζει το μαθησιακό περιβάλλον με μαθηματικές δραστηριότητες που κινητοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών
- Να προβάλλει, στην ενασχόληση με τις μαθηματικές έννοιες, στοιχεία της διερευνητικής μάθησης
- Να οργανώνει τη σχολική τάξη με τρόπο που να προωθείται η συνεργασία και αυτονομία των μαθητών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Ικανότητα προσαρμογής σε απρόβλεπτες και νέες καταστάσεις
- Ικανότητα λήψης αποφάσεων
- Ανάπτυξη της ικανότητας αυτόνομης εργασίας
- Ανάπτυξη της ικανότητας συνεργασίας
- Ανάπτυξη της ικανότητας σχεδιασμού και διαχείρισης έργων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγικά για το περιεχόμενο του μαθήματος
- Θεωρητικά μοντέλα στη Διδακτική των Μαθηματικών
- Εισαγωγή στις έννοιες του χώρου
- Γεωμετρικές έννοιες
- Μετρήσεις γεωμετρικών μεγεθών
- Στοιχεία μαθηματικών σχέσεων
- Η έννοια του αριθμού
- Αριθμητικές πράξεις
- Ανάπτυξη της πιθανολογικής σκέψης του παιδιού
- Γλώσσα και μαθηματική εκπαίδευση
- Σύμβολα και μορφές αναπαράστασης στη Μαθηματική Εκπαίδευση
- Το επιχείρημα
- Ειδικά θέματα στη μαθηματική εκπαίδευση

Οι φοιτητές/-τριες σε ομάδες των πέντε ατόμων σχεδιάζουν μαθήματα για τη διδασκαλία μαθηματικών δραστηριοτήτων. Οι εν λόγω προτεινόμενες δραστηριότητες είναι τέσσερις στη

διάρκεια διδασκαλίας του μαθήματος και παρουσιάζονται και σχολιάζονται στη διάρκεια του μαθήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</p> <p>Τέσσερις εργασίες από ομάδες φοιτητών/ -τριών, που συγκροτούνται από πέντε φοιτητές/ -τριες. Οι εν λόγω ομάδες ασχολούνται με το σχεδιασμό μαθηματικών δραστηριοτήτων διδασκαλιών (4 εργασίες X 6 ώρες)</p> <p>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</p> <p>Αυτοτελής Μελέτη</p> <p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>39</p> <p>20</p> <p>6</p> <p>60</p> <p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Τρόποι αξιολόγησης: I. Γραπτή τελική εξέταση (60%) - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (40%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Βοσνιάδου, Σ. (επιμέλεια) (1999). <i>Η ψυχολογία των μαθηματικών</i>. Gutenberg, Αθήνα.</p> <p>Ζαχάρος, Κ. (2015). <i>Η Μαθηματική Δραστηριότητα στην Προσχολική Εκπαίδευση. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Πρακτικές Εφαρμογές</i>. Καμπύλη, Αθήνα (B' έκδοση).</p> <p>Ζαχάρος, Κ. (2007). <i>Οι μαθηματικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση και η διδασκαλία τους</i>. Μεταίχμιο, Αθήνα.</p> <p>Τζεκάκη, Μ. (2007). <i>Μικροί μαθητές μεγάλα μαθηματικά νοήματα</i>. Gutenberg, Αθήνα</p> <p>Χασάπης, Δ. (2000). <i>Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών. Αριθμητική και αριθμητικές πράξεις</i>. Μεταίχμιο, Αθήνα.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	-	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και προαιρετικές μικρής έκτασης εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής (Υποχρεωτικό Μάθημα)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1614/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το συγκεκριμένο μάθημα ως προς τη φύση του είναι εισαγωγικό στο επιστημονικό πεδίο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αποκτήσουν μία συνολική εικόνα του επιστημονικού πεδίου της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και, ως εκ τούτου, να διαμορφωθεί η θεωρητική βάση ώστε στη συνέχεια να εμβαθύνουν σε πιο εξειδικευμένα ζητήματα στο πλαίσιο άλλων επιμέρους ειδικών μαθημάτων που σχετίζονται με το πεδίο. Στο μάθημα αναλύονται καίριες έννοιες που σχετίζονται με τον χώρο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (όπως: “αναπηρία”, “βλάβη”, “ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες”, “ενσωμάτωση” και “ένταξη/συμπερίληψη”), ενώ περιγράφονται οι αρχές, οι στόχοι και τα αντικείμενα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ως επιστήμης. Γίνεται, επίσης, αναφορά στην ιστορία της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στην Ελλάδα (1900 έως σήμερα) και σε νομοθετικές ρυθμίσεις βάσει των οποίων οργανώνεται η εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία από το 1981 έως σήμερα. Ακόμη, παρουσιάζονται η δομή και η λειτουργία των διαφορετικών πλαισίων παροχής ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και σκιαγραφείται ο ρόλος του ειδικού παιδαγωγού. Μέσα στο πλαίσιο των μαθημάτων αναδεικνύονται η πολυεπιστημονική και η διεπιστημονική διάσταση του χώρου της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ενώ δίνεται ταυτοχρόνως η δυνατότητα στους φοιτητές και στις φοιτήτριες να</p>

συνθέσουν τις διαφο-ρετικές προσεγγίσεις που υπάρχουν τόσο σε επιστημονικό-ερευνητικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εφαρμογής της ειδικής αγωγής και της ενταξιακής/συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένονται:

1. να διακρίνουν τις ουσιαστικές διαφορές που εντοπίζονται μεταξύ των βασικών εννοιών που έχουν αναπτυχθεί ιστορικά για τη διαμόρφωση της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην Ελλάδα όπως, επίσης, και της ενταξιακής/συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και να χρησιμοποιούν σωστά την εκάστοτε ορολογία,
2. να αναπτύξουν κριτική σκέψη και στάση απέναντι σε ελλειμματικούς τρόπους προσέγγισης της αναπηρίας και, ως επακόλουθο, απέναντι στους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία,
3. να αναγνωρίζουν τις διάφορες δομές παροχής ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και τη λειτουργία τους όπως, επίσης, και τον ρόλο του ειδικού παιδαγωγού κυρίως στο πλαίσιο του γενικού σχολείου και
4. να μπορούν να αναγνωρίζουν πολιτικές και πρακτικές που είτε εμποδίζουν είτε προωθούν τη διαδικασία ανάπτυξης ενταξιακών/συμπεριληπτικών περιβαλλόντων μάθησης που αφορούν σε όλους τους μαθητές (συμπεριλαμβανομένων κι εκείνων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- αυτόνομη εργασία

- εργασία σε διεθνές περιβάλλον

- εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

-Ενότητα 1: Παρουσίαση Μαθήματος

-Ενότητα 2: Εννοιολογικός προσδιορισμός των όρων «αναπηρία», «βλάβη», «ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», «Ειδική Αγωγή», «ένταξη/συμπερίληψη» και «ενσωμάτωση»

-Ενότητα 3: Θεσμική ιστορία της αναπηρίας και οι καταβολές της Ειδικής Αγωγής

-Ενότητα 4: Σύντομη ιστορική αναδρομή της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης από το 1900 έως και σήμερα,

-Ενότητα 5 & 6: Η νομοθεσία για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση στην Ελλάδα από το 1981 έως και σήμερα – Παρουσίαση και κριτική ανάλυση

-Ενότητα 7: Διαμορφωτική Αξιολόγηση (Πρόοδος)

-Ενότητα 8 & 9: Δομή και λειτουργία των διαφορετικών πλαισίων εφαρμογής της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην Ελλάδα (ειδικό σχολείο, διδασκαλία στο σπίτι, σχολεία ή τμήματα νοσοκομείων/κέντρα αποκατάστασης/ιδρύματα αγωγής ανηλίκων, τμήμα ένταξης και παράλληλη στήριξη) – Παρουσίαση και κριτική ανάλυση

-Ενότητα 10: Ο ρόλος του ειδικού παιδαγωγού στη γενική εκπαίδευση και ο πολυεπιστημονικός και διεπιστημονικός χαρακτήρας της Ειδικής Αγωγής

-Ενότητα 11: Το ιατρικό και το κοινωνικό μοντέλο προσέγγισης της αναπηρίας

-Ενότητα 12: Οι επιπτώσεις του ιατρικού και του κοινωνικού μοντέλου προσέγγισης της αναπηρίας στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες
 -Ενότητες 13: Η παιδαγωγική της ένταξης/συμπεριληψης ως σύγχρονη τάση στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (διαδίκτυο, οπτικοακουστικό υλικό, πρόγραμμα παρουσιάσεων Power Point) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50
	Αυτοτελής Μελέτη	47
	Συγγραφή μικρής έκτασης εργασιών	2
Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	I. Γραπτή τελική εξέταση (70%) που περιλαμβάνει: - ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - ερωτήσεις σωστού-λάθους - ερωτήσεις σύντομης απάντησης και - ερωτήσεις ανάπτυξης II. Προφορική ή άλλες εναλλακτικές μορφές εξέτασης για τους φοιτητές ή τις φοιτήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία (70%) III. Ενδιάμεση διαμορφωτική αξιολόγηση, πρόοδος: 30% IV: Προαιρετικές μικρής έκτασης εργασίες που μπορούν να συμβάλλουν κατά 10% στη διαμόρφωση της συνολικής βαθμολογίας για το μάθημα	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Επιλεγμένα επιστημονική αρθρογραφία
- Ελληνική νομοθεσία για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση
- Ευρωπαϊκές ή/και διεθνείς αναφορές συναφείς με το αντικείμενο της Ειδικής και της Ενταξιακής εκπαίδευσης που αφορούν και την Ελλάδα
- Albrecht, G. L., Seelman, K. D., & Burg, M. (2019). (Επιμ.). *Εγχειρίδιο σπουδών στην αναπηρία: Σύγχρονες πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις* (Επιστημονική Επιμέλεια: Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου & Α. Ζώνιου-Σιδέρη). Αθήνα: Πεδίο.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2011). *Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους: Μία ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση της ένταξης*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ζώνιου - Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου - Ντέρου, Ευ., & Βλάχου - Μπαλαφούτη, Α. (2012). (Επιμ.). *Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική: Κριτική προσέγγιση της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πεδίο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_255	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1431		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα δίδει την ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/-ές να εξοικειωθούν με αντικείμενα, γεγονότα, φαινόμενα, έννοιες, μεθόδους καθώς και το πολιτισμικό περιεχόμενο των φυσικών επιστημών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/-ής θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει και εξηγεί φυσικά φαινόμενα τα οποία εμπεριέχονται συνήθως στα προγράμματα σπουδών της Προσχολικής Εκπαίδευσης με τη βοήθεια βασικών εννοιών της φυσικής
- γνωρίζει στοιχεία μεθοδολογίας των φυσικών επιστημών
- γνωρίζει στοιχεία της πολιτισμικής συνιστώσας της γνώσης των φυσικών επιστημών
- χρησιμοποιεί έννοιες και μεθοδολογία των φυσικών επιστημών για να επιλύει ποιοτικά προβλήματα φυσικών επιστημών
- χρησιμοποιεί έννοιες και μεθοδολογία των φυσικών επιστημών για να αναλύει εργαστηριακά δεδομένα και να παράγει συμπεράσματα που προέρχονται από αυτά

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

Ενότητα 1: Εισαγωγή στις φυσικές επιστήμες και την επιστημονική καλλιέργεια,

Ενότητα 2: Φύση και χαρακτηριστικά των φυσικών επιστημών,

Ενότητα 3: Ιδιότητες της ύλης: στερεά,

Ενότητα 4: Ιδιότητες της ύλης: υγρά,

Ενότητα 5: Ιδιότητες της ύλης: αέρια,

Ενότητα 6: Θερμικά φαινόμενα

Ενότητα 7: Θερμότητα και κίνηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,</p>	<p>Δραστηριότητα Διαλέξεις (10 από τα 13</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 30</p>

<p>Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	μαθήματα X 3 ώρες)	
	Εργαστηριακή άσκηση (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9
	Εκπόνηση μελέτης (project)	26
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>1. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις γνώσεως και κρίσεως (πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξης) (70%)</p> <p>2. Γραπτή εργασία η οποία θα έχει ως στόχο οι φοιτητές να εμβαθύνουν σε ένα θέμα – πρόβλημα όπου αναδεικνύονται, κυρίως, τα μεθοδολογικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των φυσικών επιστημών (30%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Hewitt, P. (2004). *Οι έννοιες της φυσικής*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
Κολιόπουλος, Δ. (2014). *Η ενέργεια στην εκπαίδευση*. Εκδόσεις Ίων.
Κολιόπουλος, Δ. (2006). *Θέματα Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών*. Εκδόσεις Μεταίχμιο.
Κουμαράς, Π. (2015). *Μονοπάτια της σκέψης στον κόσμο της Φυσικής*. Εκδόσεις Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_410	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1400/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα βασικά ζητήματα που άπτονται της ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία και ειδικότερα των εκπαιδευτικών λογισμικών. Καταρχήν, γίνεται εισαγωγή στην έννοια της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και μελετώνται τα επιμέρους μοντέλα που διέπουν τη θέση των Ψηφιακών Τεχνολογιών στα εκπαιδευτικά συστήματα ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο ελληνικό πρόγραμμα σπουδών. Στη συνέχεια, μελετώνται οι τρόποι με τους οποίους οι κύριες ψυχολογικές προσεγγίσεις (συμπεριφορισμός, γνωστική επιστήμη, εποικοδομισμός και κοινωνικοπολιτιστική προσέγγιση) συμβάλλουν στην ανάπτυξη υπολογιστικών περιβαλλόντων διδασκαλίας και μάθησης. Τέλος, παρουσιάζονται και αναλύονται οι μεγάλες κατηγορίες ψηφιακών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων (συστήματα καθοδήγησης, έμπειρα διδακτικά</p>
--

συστήματα, λογισμικά γενικής χρήσης, περιβάλλοντα υπερμέσων, εννοιολογικής χαρτογράφησης, οπτικοποίησης, προσομοίωσης και μοντελοποίησης, γλώσσες προγραμματισμού τύπου Logo, εκπαιδευτική ρομποτική, συνεργατικά περιβάλλοντα και πλατφόρμες εξ αποστάσεως εκπαίδευσης) και γίνεται κριτική αναφορά στα όρια και τις δυνατότητές τους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναφέρει τα κύρια μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
- Αναγνωρίζει τη συμβολή των κύριων ψυχολογικών θεωριών στην ανάπτυξη ψηφιακών εκπαιδευτικών εφαρμογών.
- Περιγράφει τα επιμέρους χαρακτηριστικά και τις βασικές λειτουργίες των κύριων κατηγοριών εκπαιδευτικών ψηφιακών συστημάτων και περιβαλλόντων.
- Διασυνδέει το περιεχόμενο ή τις λειτουργίες των εκπαιδευτικών λογισμικών με συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών.
- Συναρτά την χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών με την αντιμετώπιση διδακτικών ή μαθησιακών προβλημάτων.
- Επιλέγει κατάλληλα λογισμικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα για να αντιμετωπίσει συγκεκριμένες διδακτικές ή μαθησιακές καταστάσεις.
- Εργάζεται ατομικά ή ομαδικά για την ανάλυση και τη σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών σε πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Σχεδιάζει απλές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος.
- Προσεγγίζει κριτικά το ζήτημα της ένταξης των ψηφιακών τεχνολογιών στην Εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Η έννοια της εκπαιδευτικής τεχνολογίας: από την προγραμματισμένη διδασκαλία στο εκπαιδευτικό λογισμικό και τις ψηφιακές εφαρμογές των ΤΠΕ.
2. Πληροφορική και Εκπαίδευση - ΤΠΕ και Εκπαίδευση.
3. Μοντέλα ένταξης και φάσεις εισαγωγής των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Η προβληματική για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία.
4. Πληροφορική & ΤΠΕ στην ελληνική εκπαίδευση – προγράμματα σπουδών Πληροφορικής
5. Θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ: κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού
6. Συμπεριφορισμός και ΤΠΕ: λογισμικά καθοδήγησης και διδασκαλίας
7. Γνωστικές θεωρίες και ΤΠΕ: τεχνητή νοημοσύνη και έμπειρα διδακτικά συστήματα
8. Εποικοδομισμός και ΤΠΕ: Λογισμικά οπτικοποίησης, προσομοίωσης και μοντελοποίησης
9. Εννοιολογική χαρτογράφηση, πολυμέσα, υπερμέσα και διαδίκτυο στην εκπαίδευση

10. Γλώσσες προγραμματισμού τύπου Logo και εκπαίδευση
11. Εκπαιδευτική Ρομποτική
12. Κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες και ΤΠΕ: συνεργατικά συστήματα μάθησης με ψηφιακές τεχνολογίες
13. Κριτική προσέγγιση της επιχειρηματολογίας σχετικά με την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

Το εργαστήριο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Η έννοια του εκπαιδευτικού λογισμικού και του ψηφιακού περιβάλλοντος διδασκαλίας και μάθησης: λογισμικό κλειστού τύπου - λογισμικό ανοικτού τύπου
2. Εξοικείωση με τα βασικά εργαλεία του διαδικτύου: μηχανές αναζήτησης, εκπαιδευτικές πύλες, διαδικτυακά συστήματα διδασκαλίας, ψηφιακοί φάκελοι (portfolios)
3. Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, θεωρίες μάθησης και κλίμακες αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού
4. Λογισμικό καθοδήγησης και διδασκαλίας & λογισμικό εξάσκησης και πρακτικής
5. Λογισμικό αισθητικής έκφρασης & λογισμικό ανάπτυξης της δημιουργικότητας
6. Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης
7. Λογισμικό πολυμέσων και υπερμέσων, ψηφιακές εγκυκλοπαίδειες και διαδικτυακές εφαρμογές
8. Λογισμικό γενικής χρήσης ως εργαλείο συμβολικής έκφρασης και οργάνωσης της πληροφορίας: επεξεργασία κειμένου, λογισμικό παρουσίασης και λογιστικά φύλλα
9. Λογισμικό οπτικοποίησης: ψηφιακοί άτλαντες, λογισμικό μελέτης περιβάλλοντος
10. Λογισμικό προσομοίωσης και μοντελοποίησης: εικονικά εργαστήρια στις θετικές επιστήμες
11. Εκπαιδευτική Ρομποτική: Εξοικείωση με το προγραμματιζόμενο παιχνίδι BeeBot
12. Γλώσσες προγραμματισμού τύπου Logo: η γλώσσα προγραμματισμού Scratch
13. Σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με λογισμικό.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση της πλατφόρμας Moodle για τη διεξαγωγή και την ανάρτηση εργασιών, για την παροχή εποπτικού υλικού, για συζήτηση μέσω forum, για τη χρήση ανοικτών βιντεομαθημάτων • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39
	Εργαστήριο σε ομάδες των 25 ατόμων με χρήση πλατφόρμας Moodle (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26
	Σύνθεση τελικού φακέλου δέκα (10) ατομικών εργασιών	30
	Αυτοτελής Μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,</i>	<ol style="list-style-type: none"> I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης, πολλαπλής επιλογής και επίλυσης απλού προβλήματος (50%) II. Ατομικές εβδομαδιαίες γραπτές εργασίες 	

<p><i>Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλες / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>(50%)</p>
--	---------------------

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i></p> <p>Κόμης, Β., Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, 2004, ISBN 960-8105-67-6, σελίδες 370.</p> <p>Derover, C., Karsenti, T., Κόμης, Β., (2010), Διδασκαλία με τη χρήση της Τεχνολογίας, προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, ISBN: 978-960-461-382-3, σελίδες 326.</p> <p>Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2013). Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Τόμος Α΄. Αθήνα: Εκδόσεις Αριστοτέλης Ράπτης. ISBN: 960-91503-2-2, σελίδες 280.</p> <p>Roblyer, M.D., Doering, A.H., (2014). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία, ΙΩΝ. ISBN: 978-960-508-154-6, σελίδες 506.</p> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p> <p>Computers and Education (https://www.journals.elsevier.com/computers-and-education/)</p>
--

2^ο ΕΤΟΣ – 4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_42425	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Φροντιστηριακές Ασκήσεις, Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Κρίνονται χρήσιμες οι βασικές γνώσεις από το μάθημα: «Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (Αγγλικά με τους σπουδαστές ERASMUS, στις εξατομικευμένες τακτικές συναντήσεις –tutorials-, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1484/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 		
<p>Το μάθημα αποσκοπεί στο να αποκτήσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τις βασικές αρχές που διέπουν την εκπαιδευτική πολιτική και να συσχετίσουν τις έννοιες και τα θεωρητικά ζητήματα που την αφορούν με την καθημερινή εκπαιδευτική εμπειρία και τις σχολικές πρακτικές.</p>		
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> </td> </tr> </table>	<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ακόλουθων ικανοτήτων εκ μέρους των φοιτητών/φοιτητριών, με βάση τα ανωτέρω:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
2. Λήψη αποφάσεων
3. Αυτόνομη και ομαδική εργασία
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
5. Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
6. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
9. Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
10. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
11. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα βασικά θέματα που πραγματεύεται το μάθημα είναι τα εξής:

- Εννοιολογική προσέγγιση στην εκπαιδευτική πολιτική. Διερεύνηση και εξέταση των σχέσεων της εκπαίδευσης με την εξουσία, την κοινωνία και την οικονομία. Σύνδεση της εκπαίδευσης με φορείς κοινωνικών πρακτικών και διερεύνηση του ρόλου της κυρίαρχης ιδεολογίας.
- Λειτουργίες της εκπαίδευσης και τα χαρακτηριστικά αυτής. Η συζήτηση για τη γενική, την τεχνική/επαγγελματική και την ενιαία εκπαίδευση. Το αναλυτικό πρόγραμμα και ο κοινωνικός έλεγχος. Παραδείγματα από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα μέσα από μια ιστορική προοπτική.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική πολιτική (π.χ. θεωρίες κράτους πρόνοιας, πλουραλιστικές, νεοφιλελεύθερες, μαρξιστικές θεωρίες) και σύνδεσή τους με παραδείγματα εκπαιδευτικών πολιτικών από την Ελλάδα και άλλες χώρες.
- Η συζήτηση για τη σχολική αποτελεσματικότητα, την ενδυνάμωση του σχολείου, τη σχολική κουλτούρα, την ποιότητα στην εκπαίδευση και το ρόλο του εκπαιδευτικού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

- Στην αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο.
- Διαλέξεις με τη χρήση power point. Κριτική ανάλυση των θεμάτων που παρουσιάζονται και συζήτηση με τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες.
- Ενθάρρυνση των φοιτητών για συνεργασία σε μικρές ομάδες.
- Εκπόνηση εργασιών (ομαδικών ή ατομικών) από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες, στο πλαίσιο των προγραμματισμένων φροντιστηριακών δραστηριοτήτων.

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Οι διαλέξεις στις παραδόσεις των μαθημάτων γίνονται με τη χρήση power point. Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στις φροντιστηριακές δραστηριότητες που αναπτύσσονται και εν γένει στην επικοινωνία με τους φοιτητές. 													
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (13 μαθήματα Χ 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλεγμένα θέματα, στο πλ ίσιο του μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>39</i></td> </tr> <tr> <td><i>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών –ομαδικών εργασιών</i></td> <td align="center"><i>16</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</i></td> <td align="center"><i>10</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center"><i>60</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (13 μαθήματα Χ 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλεγμένα θέματα, στο πλ ίσιο του μαθήματος</i>	<i>39</i>	<i>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών –ομαδικών εργασιών</i>	<i>16</i>	<i>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</i>	<i>10</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>60</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
<i>Διαλέξεις (13 μαθήματα Χ 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλεγμένα θέματα, στο πλ ίσιο του μαθήματος</i>	<i>39</i>													
<i>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών –ομαδικών εργασιών</i>	<i>16</i>													
<i>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</i>	<i>10</i>													
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>60</i>													
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>													
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p><i>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα.</i></p> <p><i>Οι σπουδαστές ERASMUS καταθέτουν, με το πέρας των μαθημάτων του εξαμήνου, γραπτή εργασία στην αγγλική γλώσσα έκτασης 5,000 λέξεων (συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας).</i></p> <p><i>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</i></p> <p><i>Οι εργασίες των φοιτητών συνεκτιμώνται στην τελική αξιολόγηση.</i></p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επικαιροποιημένη επιλογή της συνιστώμενης βιβλιογραφίας.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βεργίδης, Δ.Κ. & Υφαντή, Α.Α. (Επιμ.) (2011) Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Θεωρητικές Αφετηρίες και Εκπαιδευτικά Προγράμματα για τη Βελτίωση του Σχολείου, Αθήνα: Ύψιλον.

Blackledge, D. & Hunt, B. (1995) Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Αθήνα: Μεταίχιμο.

Green, A. (2010) Εκπαίδευση και Συγκρότηση του Κράτους, Αθήνα: Gutenberg.

Καλογιαννάκη, Π., Υφαντή, Α., Καρράς, Κ. Ιβρίντελη, Μ. (2017) Οικονομικά της Εκπαίδευσης.

Συλλογή Κειμένων Γιώργου Ψαχαρόπουλου, Λευκωσία: HM Studies & Publishing.

Κουλαϊδής, Β. & Τσατσαρώνη, Α. (Επιμ.) (2010) Παιδαγωγικές Πρακτικές: Έρευνα και Εκπαιδευτική Πολιτική, Αθήνα: Μεταίχιμο.

Λάμνιαν, Κ. (2002) *Κοινωνιολογική Θεωρία και Εκπαίδευση*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Υφαντή, Α.Α. (2011) *Εκπαιδευτική Πολιτική και Σχεδιασμός για ένα Σύγχρονο Σχολείο*, Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη.

Husbands, C. (2016) Voices in the Air. Making sense of policy and practice in education, London: UCL IOE Press.

Stoll, L., Taylor, C., Spence-Thomas, K, Brown, C. (2018) Catalyst. An evidence-informed, collaborative professional learning resource for teacher leaders and other leaders working within and across schools, London: UCL IOE Press.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Επιστήμες Αγωγής, Νέα Παιδεία, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, *British Journal of Educational Studies*, *British Journal of Sociology of Education*, *Journal of Education Policy*, *Comparative Education Review*, *Compare*, *Educational Management, Administration and Leadership (EMAL)*.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_125	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων, Επιστημονικής περιοχής (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Ωστόσο, είναι σκόπιμη η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος «Βασικά Θέματα Βιολογίας Ανθρώπου» (μάθημα επιλογής 1 ^{ου} εξαμήνου).		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1451/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p><i>και Παράρτημα Β</i></p>
<p>Το μάθημα επιδιώκει να δώσει στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές τη δυνατότητα να κατανοήσουν βασικές έννοιες οικολογίας, δημιουργώντας έτσι το εννοιολογικό πλαίσιο που τους είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη διδακτικών/μαθησιακών δραστηριοτήτων βασικής οικολογικής γνώσης και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στο νηπιαγωγείο. Επιπλέον, το μάθημα επιδιώκει να συμβάλει στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης των φοιτητριών/φοιτητών εμπλέκοντάς τους ενεργά σε συζητήσεις για σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα.</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτήτριες /φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν κατανοήσει βασικές έννοιες αναφορικά με τις τροφικές σχέσεις των οργανισμών. • Να έχουν κατανοήσει την οικολογική διάσταση της φωτοσύνθεσης και της αποικοδόμησης, και να είναι σε θέση να εξηγούν τη γραμμική ροή της ενέργειας και την κυκλική ροή της ύλης στο οικοσύστημα. • Να έχουν κατανοήσει την αμφίδρομη σχέση οργανισμών και περιβάλλοντος. • Να έχουν κατανοήσει την έννοια της βιοποικιλότητας. • Να έχουν κατανοήσει βασικές έννοιες σε σχέση με την αύξηση/αλληλεπίδραση των πληθυσμών και την απόκριση των οικοσυστημάτων σε ανθρώπινες παρεμβάσεις.

- Να κατανοούν σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα που οφείλονται στην ανθρώπινη δραστηριότητα.
- Να έχουν εξοικειωθεί με την εστιασμένη παρατήρηση οργανισμών.
- Να έχουν εξοικειωθεί με τον «υποθετικο-συμπερασματικό συλλογισμό».
- Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το στερεοσκόπιο για παρατήρηση βιολογικού υλικού.
- Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το οπτικό μικροσκόπιο για παρατήρηση παρασκευασμάτων.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν απλές διδακτικές/μαθησιακές δραστηριότητες για την εξοικείωση των μικρών παιδιών με βασικές οικολογικές έννοιες και την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής τους ευαισθησίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με τα εξής θέματα:

- «Το οικοσύστημα»
  - Η γραμμική ροή της ενέργειας στο οικοσύστημα
  - Η κυκλική ροή της ύλης στο οικοσύστημα
- «Οι οργανισμοί & το περιβάλλον τους»
  - Νόμοι «ανοχής» και «ελαχίστου»
  - Προσαρμογές
  - Βιοσυστήματα
  - Βιοποικιλότητα
- «Πληθυσμοί, Βιοκοινωνίες, Οικοσυστήματα»
  - Οι πληθυσμοί και έννοιες που σχετίζονται με την αύξηση και αλληλεπίδρασή τους
  - Οι βιοκοινωνίες και έννοιες που σχετίζονται με αυτές
  - Τα οικοσυστήματα και έννοιες που σχετίζονται με την απόκρισή τους σε ανθρώπινες παρεμβάσεις
- «Άνθρωπος & Περιβάλλον»
- «Έννοιες οικολογίας & προσχολική εκπαίδευση»
  - Σύνδεση οικολογίας & περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μικρά παιδιά
  - Σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για οικοδόμηση βασικής οικολογικής γνώσης και ενίσχυση αγάπης /σεβασμού για τη φύση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις (παρουσίαση και συζήτηση του θέματος μελέτης, ατομική/ συνεργατική διερεύνηση σχετικών «φύλλων εργασίας» και συζήτηση σε επίπεδο τάξης) • Στο εργαστήριο, πρόσωπο με πρόσωπο <ul style="list-style-type: none"> - Συνεργατική διερεύνηση «φύλλων εργασίας» με τη διαμεσολάβηση τεχνολογικών εργαλείων (μικροσκόπιο, υπολογιστής) - Συνεργατική μελέτη του φαινομένου της αποικοδόμησης με συστηματική καταγραφή της πορείας αποικοδόμησης διαφορετικών υλικών σε διαφορετικά μέσα για αρκετές εβδομάδες - Συνεργατική μελέτη της βιοποικιλότητας με εστιασμένη παρατήρηση οργανισμών στο πεδίο και στο εργαστήριο - Συνεργατικός σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την εισαγωγή βασικών οικολογικών εννοιών στην τάξη του νηπιαγωγείου και την ευαισθητοποίηση των μικρών παιδιών σε σχέση με το περιβάλλον 																
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class Παν-μιου Πατρών • Παρουσιάσεις PowerPoint • Βίντεο • Εκπαιδευτικό λογισμικό • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί σε standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (7 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακές ασκήσεις (6 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Καταγραφή παρατηρήσεων εργαστηριακής άσκησης</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις (7 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	21	Εργαστηριακές ασκήσεις (6 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	18	Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις	2	Καταγραφή παρατηρήσεων εργαστηριακής άσκησης	4	Σύνθεση φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων	20	Ατομική Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																
Διαλέξεις (7 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	21																
Εργαστηριακές ασκήσεις (6 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	18																
Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις	2																
Καταγραφή παρατηρήσεων εργαστηριακής άσκησης	4																
Σύνθεση φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων	20																
Ατομική Μελέτη	60																
Σύνολο Μαθήματος	125																
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & σύντομης ανάπτυξης (100%).</p>																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Εργαζάκη, Μ.: «Βασικές Έννοιες Οικολογίας: Σημειώσεις Μαθήματος».

Emberlin, J.C. (1996). *Εισαγωγή στην Οικολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις τυπωθήτω - Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ.

Molles, M.C., Jr. (2008). *Οικολογία: έννοιες, εφαρμογές*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Campbell N.A, Reece J.B., Urry, L.A., Cain, M.L., Minorsky, P.V., & Jackson, R.B. (2010). *Βιολογία, τόμος III*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Williams, G. (2006). *New Biology for You, Student Book*. UK: Nelson Thorns Pbs.

Williams, G. (2000). *Advanced Biology for You*. UK: Nelson Thorns Pbs.

Enger, E.D., Kormelink, J.R., Ross, F.C. and Smith, R.J. (1994). *Concepts in Biology*. USA: WCB Pbs

Taylor, D.J., Green, N.P.O., Stout, G.W. (1997). *Biological Science I: Organisms, Energy and Environment*. UK: Cambridge University Press

Krebs, C. (2008). *The Ecological World View*. USA: University of California Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_415	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, ασκήσεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξη Δεξιοτήτων, Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις για τον κλάδο της αναπτυξιακής ψυχολογίας και τις κύριες θεωρίες ανάπτυξης.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1565/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στόχος του μαθήματος είναι να εξετάσει τις βασικότερες θεωρητικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σχετικά με τον τρόπο που σκέφτονται και μαθαίνουν τα παιδιά.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν εξοικειωθεί με τις θεωρητικές απόψεις της γνωστικής και αναπτυξιακής ψυχολογίας για τη ανάπτυξη της σκέψης των παιδιών • Να έχουν διαμορφώσει μία εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται η σκέψη των παιδιών • Να διαθέτουν μία θεωρητική βάση για την ανάπτυξη των γνωστικών λειτουργιών όπως της αντίληψης και της μνήμης • Να αντιλαμβάνονται την εννοιολογική ανάπτυξη κατά την βρεφική και παιδική ηλικία • Να κατανοούν την ανάπτυξη των γνωστικών μηχανισμών που οδηγούν σε προωθημένη
--

<p>σκέψη για την επίλυση προβλημάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίζουν κριτικά σύγχρονα ζητήματα που αφορούν στη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών, όπως το ζήτημα των ατομικών διαφορών στην ανάπτυξη της σκέψης • Να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τα κατάλληλα θεωρητικά σχήματα για την ερμηνεία ψυχολογικών φαινομένων γνωστικής ανάπτυξης • Να μπορούν να εφαρμόζουν πρακτικά ερευνητικές τεχνικές για την ανάδειξη της σκέψης των παιδιών σε διαφορετικές ηλικιακές περιόδους 			
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.;</i></p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> </td> </tr> </table>		<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 			

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στη γνωστική ανάπτυξη • Η θεωρία του Jean Piaget για τη γνωστική ανάπτυξη • Θεωρίες επεξεργασίας πληροφοριών • Κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες • Ανάπτυξη της αντίληψης • Ανάπτυξη της μνήμης • Ενωσιολογική ανάπτυξη • Επίλυση προβλημάτων κατά τη βρεφική και παιδική ηλικία
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>
---	--

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Εργαστηριακή εκπαίδευση 															
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>24</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>15</i></td> </tr> <tr> <td><i>Πρακτική εφαρμογή εργαστηριακών ασκήσεων</i></td> <td align="center"><i>3</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</i></td> <td align="center"><i>26</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center"><i>57</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>24</i>	<i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>15</i>	<i>Πρακτική εφαρμογή εργαστηριακών ασκήσεων</i>	<i>3</i>	<i>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</i>	<i>26</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>57</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>24</i>															
<i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>15</i>															
<i>Πρακτική εφαρμογή εργαστηριακών ασκήσεων</i>	<i>3</i>															
<i>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</i>	<i>26</i>															
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>57</i>															
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>															
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & Ερωτήσεις Σύντομης Ανάπτυξης (50%)</p> <p>II. Ομαδική γραπτή εργασία (30%)</p> <p>III. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%)</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Βοσνιάδου, Σ. (1992). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας, τόμος 2: Σκέψη*, Αθήνα: Gutenberg.
- Donaldson, M. (1991). *Η σκέψη των παιδιών*. (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Εκδόσεις Gutenberg.
- Lightwood, C., Cole, M., & Cole, S. R., (2015). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών (Ενιαίο): Η αρχή της ζωής: εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία - Γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή και μέση παιδική ηλικία*, (Επιμ. Ζ. Μπαμπλέκου), Εκδόσεις Gutenberg.
- Luria, A.R. (1995). *Γνωστική ανάπτυξη*, (Επιμ. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη), Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Μπαμπλέκου, Ζ. (2007). *Η ανάπτυξη της μνήμης: Γνωστική διαδρομή στην παιδική ηλικία*. Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Σαμαρτζή, Σ. & Δημητρίου, Α. (2008). *ΝΟΗΣΙΣ 4: Γνωστική Ανάπτυξη*, Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Siegler, R. (2002). *Πώς σκέφτονται τα παιδιά*. (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Εκδόσεις Gutenberg.
- Vygotsky, L.S. (1997). *Νους στην Κοινωνία*, (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Εκδόσεις Gutenberg.
- Wadsworth, B.J. (2001). *Η θεωρία του Piaget για τη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη: Τα θεμέλια του κονστρουκτιβισμού*, Εκδόσεις Καστανιώτη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_905	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Βιωματική διδασκαλία, Ασκήσεις, Διαλέξεις, Πρακτική άσκηση	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Ανάπτυξης δεξιοτήτων (επιλογής) Κάθετης πρακτικής άσκησης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στη Γαλλική και Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1507/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα είναι συνδεδεμένο με την κάθετη πρακτική άσκηση. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που θα συμμετάσχουν στο βιωματικό μάθημα καλούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να αποκτήσουν τις απαραίτητες θεωρητικές βάσεις και τις πρακτικές εμπειρίες για την αποτελεσματική διδασκαλία και εμπύχωση του κινητικού παιχνιδιού ως μέσο επικοινωνίας, μάθησης και ανάπτυξης στην προσχολική ηλικία,
--

<ul style="list-style-type: none"> - να βιώσουν το παιχνίδι ως μέσο ενεργοποίησης, απελευθέρωσης της φαντασίας και καλλιέργειας της ψυχοκινητικής έκφρασης του παιδιού, - να συνειδητοποιήσουν την αξία του κινητικού γραμματισμού καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου. 		
<p>Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> </td> <td> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> </td> </tr> </table>	<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών προγραμμάτων/δράσεων - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε διάφορα κοινωνικά, πολιτισμικά, ηθικά, επιστημονικά ή άλλα ζητήματα της εποχής - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 		

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Εξετάζονται οι εξής θεματικές ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θεωρίες και είδη παιχνιδιού - Πρώιμος κινητικός γραμματισμός - Κινητικός γραμματισμός και εκπαίδευση - Κινητική ανάπτυξη και κινητικές δεξιότητες - Κινητικό παιχνίδι - Είδη κινητικών παιχνιδιών (γνωριμίας, φυσικών ικανοτήτων και κινητικών δεξιοτήτων, ρυθμού, συνεργασίας, αισθησιοκινητικά, μίμησης, χαλάρωσης, αυτοσυγκέντρωσης, φαντασίας) - Παραδοσιακά κινητικά παιχνίδια - Σχεδιασμός και οργάνωση κινητικών παιχνιδιών - Οργανωμένο περιβάλλον (εσωτερικός και εξωτερικός χώρος, περιβάλλον δράσης) - Εξοπλισμός-υλικά - Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως εμπνευστή
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (το μάθημα είναι πρακτικού χαρακτήρα και στηρίζεται σε εφαρμογές παιχνιδιών με την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών, σε ατομικές και ομαδικές εργασίες, σε ασκήσεις, στην πρακτική άσκηση στο χώρο εργασίας και σε ασκήσεις αυτοαξιολόγησης)</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών - Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) - Χρήση οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο, παραστάσεις, events, δρώμενα, μουσικά

	<p>αποσπάσματα, ήχος)</p> <p>- Links σε εξωτερικές ιστοσελίδες</p>																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- Εφαρμογές παιχνιδιών</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>- Διαλέξεις – βιντεοπαρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού (οπτικοακουστικό, εκπαιδευτικό, ψυχοκινητικό)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>- Εργαστηριακές ασκήσεις για το σχεδιασμό και την κατασκευή παιχνιδιών (ατομικά, ομαδικά) από άχρηστο, φυσικό ή βιομηχανικό υλικό</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>- Συγγραφή εργασιών (ατομικά, ομαδικά)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>- Αυτοτελής μελέτη (βιβλιογραφίας, δικτυογραφίας)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>- Ανάλυση, κριτικός στοχασμός, συζήτηση</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	- Εφαρμογές παιχνιδιών	30	- Διαλέξεις – βιντεοπαρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού (οπτικοακουστικό, εκπαιδευτικό, ψυχοκινητικό)	30	- Εργαστηριακές ασκήσεις για το σχεδιασμό και την κατασκευή παιχνιδιών (ατομικά, ομαδικά) από άχρηστο, φυσικό ή βιομηχανικό υλικό	5	- Συγγραφή εργασιών (ατομικά, ομαδικά)	20	- Αυτοτελής μελέτη (βιβλιογραφίας, δικτυογραφίας)	20	- Ανάλυση, κριτικός στοχασμός, συζήτηση	20	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
	- Εφαρμογές παιχνιδιών	30															
	- Διαλέξεις – βιντεοπαρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού (οπτικοακουστικό, εκπαιδευτικό, ψυχοκινητικό)	30															
	- Εργαστηριακές ασκήσεις για το σχεδιασμό και την κατασκευή παιχνιδιών (ατομικά, ομαδικά) από άχρηστο, φυσικό ή βιομηχανικό υλικό	5															
	- Συγγραφή εργασιών (ατομικά, ομαδικά)	20															
	- Αυτοτελής μελέτη (βιβλιογραφίας, δικτυογραφίας)	20															
	- Ανάλυση, κριτικός στοχασμός, συζήτηση	20															
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125																
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές;</p>	<p>Το μάθημα στηρίζεται στη διαμορφωτική αξιολόγηση και ο τελικός βαθμός του μαθήματος προκύπτει από:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ατομικές και ομαδικές, μικρές σε έκταση, εργασίες που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (20%). - Ατομική εργασία συνδεδεμένη με την πρακτική άσκηση. Η εργασία αφορά κυρίως σε αυτοσχέδια πρωτότυπα κινητικά παιχνίδια, εμπνευσμένα από τη θεματολογία του εξαμήνου και βασισμένα σε ειδικό εκπαιδευτικό στόχο (30%). - Τελικές γραπτές εξετάσεις (50%). 																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Caillouis, R. (2001). Τα παιχνίδια και οι άνθρωποι. Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- Cattanach, A. (2003). Θεραπεία μέσω του παιχνιδιού. Σαββάλας.
- Frost, J. L. (2010). A History of Children's Play and Play Environments. Routledge.
- Huizinga, J. (1989). Ο άνθρωπος και το παιχνίδι (Homo Ludens). Γνώση.
- Katsikonouri, E. & Riga, V. (2014). European and Greek legislation on preschool children's protection from the use of unsafe toys. *Preschool & Primary Education*, 2(1), 27-44.
- Martin, K. & Ellermann, U. (2001). Πολύπλευρη ρυθμική αγωγή. Salto.
- Riga, V. & Printzou, M. (2006). Le jeu dans l'éducation interculturelle. La recherche en action. In Actes de l'8e Biennale Internationale de l'éducation et de la formation, INRP, Lyon (France), 11-14 Avril 2006.

- Riga, V. (2004). Motor education in preschool institutions. The case of Greece. In Proceedings of the 3rd International Symposium A CHILD IN MOTION, University of Ljubljana and University of Primorska, Kranjska gora (Slovenia), 30th September - 2nd October 2004.
- Thermou, A. & Riga, V. (2020). Research review for the presence of physical literacy in the world. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 6(3), doi: 10.5281/zenodo.3748022.
- Zimmer, R. (2007). Εγχειρίδιο κινητικής αγωγής. Athlotypro.
- Αγγελάκη, Χ., Γκολφινόπουλου, Γ., Διδάχου, Ε., Παπαδάκου, Ε., & Ρήγα, Β. (2012). 4+1 κλειδιά για την αυτομόρφωση της νηπιαγωγού. ΟΜΕΡ.
- Αργυριάδη, Μ. (2003). Ο μαγικός κόσμος των παιχνιδιών. Ευρωπαϊκά παιχνίδια από τις συλλογές του Μουσείου Μπενάκη. Αδάμ.
- Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.) (2001). Το παιχνίδι – Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις. τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
- Γκουγκουλή, Κ. & Καρακατσάνη, Δ. (Επιμ.) (2008). Το ελληνικό παιχνίδι. Διαδρομές στην ιστορία του. ΜΙΕΤ-ΕΛΙΑ.
- Γκουγκουλή, Κ. & Κούρια, Α. (Επιμ.) (2000). Παιδί και παιχνίδι στην νεοελληνική κοινωνία (19ος και 20ος αιώνες). Ίδρυμα Ερευνών για το παιδί.
- Θερμού, Α. & Ρήγα, Β. (2020). Η αξία του κινητικού γραμματισμού από την πρώιμη παιδική ηλικία. Στο Χ. Ζάραγκας, Ι. Λίτου (Επιμ.), Αθλητισμός: Καλλιτεχνικές, Παιδαγωγικές και Κοινωνιολογικές Διαστάσεις (σσ. 185-196). Πεδίο Α.Ε.
- Καλλιτεχνική-Παιδαγωγική Ομάδα «Ελάτε να παίξουμε» (2004). Το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία. University Studio Press.
- Κάππας, Χ. (2005). Ο ρόλος του παιχνιδιού στην παιδική ηλικία. Ατραπός.
- Κουλεντιανού, Μ. (1994). Νανουρίσματα, ταχταρίσματα, παινέματα, πρωτοβαδίσματα, χελιδονίσματα, ξορκίσματα-γιατροσόφια, καλλικάνζαροι- νεράιδες, παιχνίδια, κάλαντα, γλωσσοδέτες, αινίγματα, σπαζοκεφαλιές. Θυμάρι.
- Κουρουζίδης, Σ., Πολέμη-Τοδούλου, Μ., & Κοσμίδης, Π. (Επιμ.) (2000). Ομαδικά παιδικά παιχνίδια. 3ο Λύκειο Αχαρνών, Ευώνυμος Οικολογική Βιβλιοθήκη.
- Κροντηρά, Λ. (2002). Ελάτε να παίξουμε μέσα στο χρόνο. Φυτράκη.
- Μητσάκου, Α. & Ρήγα, Β. (2020). Κίνηση, τέχνη, λόγος και επιστήμη στο Παιδικό Φεστιβάλ του ΤΕΕΑΠΗ: Μια μελέτη περίπτωσης σχετικά με τις διδακτικές και παιδαγωγικές εφαρμογές του. Στο Χ. Ζάραγκας, Ι. Λίτου (Επιμ.), Αθλητισμός: Καλλιτεχνικές, Παιδαγωγικές και Κοινωνιολογικές Διαστάσεις (σσ. 185-196). Πεδίο Α.Ε.
- Μπότσογλου, Κ. (2010). Υπαίθριοι χώροι παιχνιδιού και παιδί. Gutenberg.
- Πλατής, Μ. (2005). Παίζοντας στην Αρχαία Ελλάδα. Σάλτο.
- Σιβροπούλου, Ρ. (2010). Από το παιχνίδι με κανόνες στο γραμματισμό. Gutenberg.
- Χρήστου, Ι. (2007). Παιδί και ηλεκτρονικό παιχνίδι. Ταξιδευτής.
- Χρυσικόπουλος, Μ. (2005). Ελληνικά παραδοσιακά παιχνίδια. Τα παιχνίδια που παίζαμε μικροί. Σάλτο.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- American Journal of Play
- Games and Culture
- International Journal of Play

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_465	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1518/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχουν αποκτήσει μια ευρύτερη γραμματολογική γνώση της ελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής του 19ου και 20ού αιώνα, • θα γνωρίζουν της περιόδους της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αισθητικών ρευμάτων που την έχουν επηρεάσει, • θα μπορούν να κατανοούν το πλαίσιο της ελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής, • θα έχουν έρθει σε στενότερη επαφή με τους ποιητές (Κ.Π. Καβάφης, Γ. Σεφέρης, Ο. Ελύτης, Γ. Ρίτσος, Ν. Βρεττάκος), τα έργα των οποίων συνιστούν σταθμούς στην εξέλιξη της Νεοελληνικής Ποίησης, • θα μπορούν να εμβαθύνουν στο έργο συγκεκριμένων ποιητών, • θα μπορούν να εμβαθύνουν στις ουσίες της ποιητικής γραφής, όπως επικαιροποιούνται

<p>μέσα από το έργο σύγχρονων ποιητών, και να αναγνωρίζουν την ιδιαίτερη συμβολή του ποιητικού λόγου στην ανανέωση της σύγχρονης λογοτεχνικής γραφής, γενικά.</p>	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άσκηση κριτικής Αυτόνομη εργασία (Εκπόνηση ατομικών εργασιών) Ομαδική εργασία (Συζήτηση, κ.ά.) 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> Περίοδοι της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (Υστεροβυζαντινή Περίοδος, Περίοδος Τουρκοκρατίας, Νεότερη και Σύγχρονη Περίοδος)-Ιστορικό διάγραμμα. Αισθητικά ρεύματα και Σχολές [Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Παρνασσισμός, Ρεαλισμός-Νατουραλισμός, Συμβολισμός (Βασικά χαρακτηριστικά - Κύριοι εκπρόσωποι)]. Σταθμοί στην εξέλιξη της Νεοελληνικής Ποίησης. Αναλυτική παρουσίαση και προσέγγιση του έργου των: Κ.Π. Καβάφη, Γ. Σεφέρη, Ο. Ελύτη, Γ. Ρίτσου, Ν. Βρεττάκου.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Πρόσωπο με πρόσωπο Διαλέξεις Ομαδική συζήτηση Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας ξαμή ου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</i></td> <td><i>33</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασίες (2 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</i></td> <td><i>6</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i></td> <td><i>26</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td><i>60</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας ξαμή ου</i>	<i>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</i>	<i>33</i>	<i>Εργασίες (2 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</i>	<i>6</i>	<i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i>	<i>26</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>60</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας ξαμή ου</i>												
<i>Διαλέξεις (11 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</i>	<i>33</i>												
<i>Εργασίες (2 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</i>	<i>6</i>												
<i>Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</i>	<i>26</i>												
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>60</i>												
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>												

<p>συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση (προφορική και γραπτή) εργασιών (20%) • Τελική (γραπτή) εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών (80%) <p>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). • Δομή (και οργάνωση) του γραπτού/προφορικού λόγου. • Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού/προφορικού λόγου).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Αθανασόπουλος, Β. (2007). *Το Ποιητικό Τοπίο του Ελληνικού 19^{ου} και 20^{ου} Αιώνα. Τόμ. Γ'.* Αθήνα: Καστανιώτης.

Beaton, Roderick (1996). *Εισαγωγή στη Νεότερη Ελληνική Λογοτεχνία. Ποίηση και πεζογραφία, 1821-1992.* Μτφρ. Ευαγγελία Ζουργού και Μαριάννα Σπανάκη. Αθήνα: Νεφέλη.

Δημαράς, Κ.Θ. (⁸1987) *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Από τις Πρώτες Ρίζες ως την Εποχή μας.* Αθήνα: Ίκαρος.

Κατσίκη-Γκίβαλου, Άντα (³2000). *Φιλολογικές Διαδρομές, Β'.* Αθήνα: Πατάκης.

Πολίτης, Λίνος (⁵1989). *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.* Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

Vitti, Mario (2000). *Η Γενιά του Τριάντα: Ιδεολογία και Μορφή.* Αθήνα: Ερμής.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_360	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/ARCH239/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση του πολιτικού φαινομένου στις διάφορες εκδοχές του: φιλελεύθερη δημοκρατία, αυταρχικά καθεστώτα, ολοκληρωτικά πολιτικά συστήματα, δικτατορίες, παραδοσιακές μορφές διακυβέρνησης. Αναλύονται κυρίως οι κοινωνιολογικές συνθήκες (τάξεις, κοινωνική διαστρωμάτωση, πολιτική κουλτούρα, νομιμοποίηση της πολιτικής εξουσίας) που καθιστούν δυνατή τη σταθερότητα ενός πολιτικού συστήματος. Εξετάζονται κυρίως τα κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά των φιλελεύθερων δημοκρατικών κοινωνιών σε σύγκριση με αυτά των διαφόρων αυταρχικών πολιτικών συστημάτων. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο φαινόμενο της εξουσίας σε συνάρτηση με την ιδεολογία και τους πολιτικούς θεσμούς, για κατανοηθεί ο ρόλος τους στη σταθερότητα και την αναπαραγωγή του εκάστοτε πολιτικού συστήματος.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να κατανοεί το πολιτικό φαινόμενο και τις διάφορες ερμηνείες ή προσεγγίσεις του (κοινωνιολογική, φιλοσοφική προσέγγιση). 2. Να γνωρίζει την έννοια της ιδεολογίας και τον ρόλο της στη σύγχρονη πολιτική. 3. Να γνωρίζει το περιεχόμενο των ιδεολογιών και να είναι σε θέση να διακρίνει τις ιδεολογίες και τα αντίστοιχα πολιτικά κόμματα.

4. Να γνωρίζει ότι τα πολιτικά καθεστώτα στηρίζονται σε διαφορετικές αξίες, ιδέες ή αρχές και να μπορεί να τα διακρίνει.
5. Να κατανοεί την έννοια της νομιμοποίησης και να τη συσχετίζει με την πολιτική κουλτούρα και με τη σταθερότητα των πολιτικών καθεστώτων.
6. Να αναγνωρίζει τις αξίες της δημοκρατίας και να τις διακρίνει από αυτές των αυταρχικών καθεστώτων.
7. Να κατανοεί το εξουσιαστικό φαινόμενο τόσο στον χώρο της κοινωνίας όσο και σε αυτόν της πολιτικής.
8. Να κατανοεί την έννοια της πολιτικής κουλτούρας και τους θεσμούς που την παράγουν (κυρίως οικογένεια και σχολείο).
9. Να γνωρίζει τους θεσμούς της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και να κατανοεί τη σημασία και το ρόλο τους στο δημοκρατικό πολίτευμα.
10. Να έχει μια σαφή εικόνα των δυτικών δημοκρατικών συστημάτων, των ομοιοτήτων και των διαφορών τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Γενικά, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί να αναπτύξει τις παρακάτω γενικές δεξιότητες (από τον παραπάνω κατάλογο):

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν επιπλέον αναπτύξει τις παρακάτω ειδικές δεξιότητες/ικανότητες:

1. Να συμμετέχουν ενεργά στα δημόσια πράγματα και στην κοινωνική ζωή
2. Να είναι συνήγοροι της δημοκρατίας στην καθημερινή ζωή τους
3. Να ασκούν πρακτικές διαλόγου στο πλαίσιο της σχολικής τάξης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Ανάλυση της έννοιας της πολιτικής και του πολιτικού φαινομένου
2. Η ιδεολογία ως σύγχρονο φαινόμενο και οι κυριότερες πολιτικές ιδεολογίες
3. Τα πολιτικά συστήματα, η φυσιολογία και οι διαφορές τους
4. Το φαινόμενο της εξουσίας
5. Η νομιμοποίηση της εξουσίας
6. Η πολιτική κουλτούρα και οι θεσμοί που την καλλιεργούν και την επηρεάζουν, με έμφαση στην εκπαίδευση
7. Ανάλυση του κράτους από ιστορική και θεωρητική σκοπιά (το κράτος στη φιλελεύθερη και τη μαρξιστική θεωρία), ο ρόλος του κράτους στη σύγχρονη κοινωνία, το πολιτικό

<p>σύστημα και οι παράγοντες που επιδρούν στη λειτουργία του.</p> <p>8. Οι μηχανισμοί λήψης των πολιτικών αποφάσεων (πολιτικά κόμματα, ομάδες πίεσης).</p> <p>9. Οι θεσμοί της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας (κυβέρνηση, βουλή, δικαιοσύνη, κρατική γραφειοκρατία) και ο ρόλος τους στην άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής (στην οποία υπάγεται και η εκπαιδευτική πολιτική).</p>
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με κριτική ανάλυση και συζήτηση, ατομικές εργασίες</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και χρήση λογισμικού με διαφάνειες (PowerPoint). Χρήση διαδικτύου για την παρουσίαση παραδειγμάτων.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δ αστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>9</p>
	<p>Ατομικές εργασίες - πρόοδοι</p>	<p>16</p>
	<p>Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση</p>	<p>10</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>60</p>
<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά Προσφέρονται τρεις εναλλακτικές: I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%) II. Γραπτή τελική εξέταση (50%) συν εκπόνηση ατομικής Εργασίας (50%). Προϋπόθεση είναι η φοιτήτρια ή ο φοιτητής να έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στη Γραπτή τελική εξέταση. III. Φάκελος φοιτητή: δύο πρόοδοι (80%), 5 ατομικές εργασίες (20%). Εργασίες παρουσιάζονται εθελοντικά από τους φοιτητές και λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγησή τους. Λαμβάνονται υπόψη η παρουσία και η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα. Τα κριτήρια της αξιολόγησης και οι εναλλακτικές ανακοινώνονται στο e-class</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Basaran, T., Bigo, D., Guittet, E.-P., Walker, R.B. J. (eds). (2017). <i>International Political Sociology. Transversal Lines</i>. London: Routledge.</p> <p>Ball A. & Peters G. (2000). <i>Σύγχρονη πολιτική και διακυβέρνηση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Heywood A. (2000). <i>Εισαγωγή στην Πολιτική</i>. Αθήνα: Πόλις.</p>

Σημειώσεις του μαθήματος στο e-class.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Political Sociology, Oxford Academic
Τετράδια πολιτικής επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_420	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
Εργαστήριο και Εργασίες	1	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική (για πρόσβαση στη διεθνή βιβλιογραφία/ πηγές και επικοινωνία με προσκεκλημένους ομιλητές και πρόσβαση φοιτητών Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42456		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη μιας ολιστικής διαπολιτισμικής ικανότητας σε συνδυασμό με εκπαιδευτικές δεξιότητες σχεδιασμού.</p> <p>Διδακτικές δεξιότητες σχεδιασμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη σχεδίων μαθήματος • Διαχείριση έρευνας δράσης • Διαφοροποίηση διδασκαλίας <p>Γνώσεις:</p>
--

- Πολιτιστική αυτογνωσία.
- βαθιά κατανόηση και γνώση του πολιτισμού (συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών, του ρόλου και των επιπτώσεων των πολιτιστικών άλλων και των απόψεών τους) ·
- Ειδικές πληροφορίες για τον πολιτισμό.
- Κοινωνιογλωσσική επίγνωση

Δεξιότητες:

- ενεργητική ακρόαση, παρατήρηση και ερμηνεία
- ανάλυση, αξιολόγηση και συσχετίσεις

Στάσεις:

- Ανοχή στην ασάφεια – Αντιμέτωπιση νέων καταστάσεων με προσοχή
- Ανοιχτό πνεύμα - μη-αξιολογική κρίση
- Ευελιξία - Για μετατόπιση πλαισίου αναφοράς
- Εμπιστοσύνη - Σεβασμός και θετική σχέση με τους άλλους
- Προσαρμοστικότητα – Κατάλληλη προσαρμογή σε συγκεκριμένες καταστάσεις
- Ευαισθησία - Ενσυναίσθηση
- Δημιουργικότητα – Εμπλοκή σε αποκλίνουσες σκέψεις
- Περιέργεια και ανακάλυψη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η πρακτική εφαρμογή εργαλείων διαχείρισης της διαφορετικότητας στο σχολείο. Αυτό αναφέρεται κυρίως:

- στην κατανόηση της πολυπολιτισμικής «οικολογίας» της ελληνικής τάξης μέσα από ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις μεταναστευτικών ομάδων
- στην εμπέδωση της μεθοδολογίας και των εργαλείων συλλογής ιστοριών ζωής
- στην κατανόηση του ρόλου του εκπαιδευτικού ως σχεδιαστή της παιδαγωγικής εμπειρίας
- στην απόκτηση της απαραίτητης παιδαγωγικής τεχνογνωσίας για το σχεδιασμό διδακτικών ενοτήτων σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα με στόχο τη διαχείριση της διαφορετικότητας.

Οι πρόσθετες ικανότητες αφορούν:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη απόφασης
- Ανεξάρτητη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργου
- Σεβασμός στη διαφορά και την πολυπολιτισμικότητα
- Κριτική και αυτοκριτική
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Χαρτογραφεί την πολιτισμική διαφορετικότητα στο ελληνικό σχολείο μέσα από βιβλιογραφική τεκμηρίωση αλλά και μεταναστευτικές αφηγήσεις ζωής που αναδεικνύουν τη σημασία των

χαρακτηριστικών του *βιόκοσμου* (εμπειρίες, ταυτότητα, προδιαθέσεις, δίκτυα, αξίες, κατευθύνσεις για το νέο).

Οι φοιτητές/τριες γίνονται ερευνητές και ανακαλύπτουν την δύναμη της αφήγησης, του διαλόγου και του αναστοχασμού στην πορεία αυτοκαθορισμού της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας μαθητών και γονιών. Συνθέτουν έτσι το εθνοπολιτισμικό προφίλ μιας πολυπολιτισμικής τάξης με στόχο την μεγαλύτερη εμπλοκή των μετόχων της σχολικής κοινότητας για διαπολιτισμική δράση, ανταλλαγή και επικοινωνία. Τέλος, στο πλαίσιο μιας διαφοροποιημένης παιδαγωγικής προσέγγισης, οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες σε περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης (<http://newlearningonline.com/learning-by-design/>) με στόχο την ανάδειξη της διαφορετικότητας στη διαδικασία της μάθησης.

Η ύλη του μαθήματος προκύπτει από το σύγγραμμα, βιβλιογραφικές πηγές και πολυτροπικό εκπαιδευτικό υλικό.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - • Σχεδιασμός διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων στην πλατφόρμα cgscholar • Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες • Ηλεκτρονικές διασκέψεις με προσκεκλημένους ομιλητές 															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών. • Χρήση λογισμικού (παρουσιάσεων PowerPoint) • Πολυμέσα • Δημιουργία σχεδίων μαθήματος με χρήση της πλατφόρμας cgscholar.com 															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr><td>Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos</td><td>7</td></tr> <tr><td>Πρακτική εργαστηρίου</td><td>13</td></tr> <tr><td>Σχεδιασμός & Παραγωγή διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων / ενοτήτων</td><td>26</td></tr> <tr><td>Συνεντεύξεις</td><td>10</td></tr> <tr><td>Project writing</td><td>30</td></tr> <tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr> </table>	Διαλέξεις	39	Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	7	Πρακτική εργαστηρίου	13	Σχεδιασμός & Παραγωγή διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων / ενοτήτων	26	Συνεντεύξεις	10	Project writing	30	Σύνολο Μαθήματος	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	39															
Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	7															
Πρακτική εργαστηρίου	13															
Σχεδιασμός & Παραγωγή διαπολιτισμικών δραστηριοτήτων / ενοτήτων	26															
Συνεντεύξεις	10															
Project writing	30															
Σύνολο Μαθήματος	125															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Περιγραφή</th> <th>Ποσοστό (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1st επιλογή</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)</td> <td>2 %</td> </tr> <tr> <td>Τελική γραπτή εξέταση</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>2nd επιλογή</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3</td> <td>30%</td> </tr> </tbody> </table>		Περιγραφή	Ποσοστό (%)	1st επιλογή		2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)	2 %	Τελική γραπτή εξέταση	80%	Σύνολο	100%	2nd επιλογή		Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3	30%
Περιγραφή	Ποσοστό (%)															
1st επιλογή																
2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)	2 %															
Τελική γραπτή εξέταση	80%															
Σύνολο	100%															
2nd επιλογή																
Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3	30%															

αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	ατόμων)	
	2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή προφορική παρουσίαση	2 %
	Τελική εργασία (6000 λέξεις)	50%
	Σύνολο	100%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

New Learning: Elements of a Science of Education, Mary Kalantzis and Bill Cope, 2012.
<http://newlearningonline.com/new-learning>

Differentiated Instruction: Enhancing Teaching and Learning: Enhancing Teaching and Learning, Helene M. Hanson, National Professional Resources, Incorporated, 2009.

Integrating Differentiated Instruction & Understanding by Design: Connecting, Carol A. Tomlinson, Jay McTighe, 2006

Differentiated Instruction, Different Strategies for Different Learners, Lori Elliott, Char Forsten, Jim Grant & Betty Hollas, 2012.

The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners, Carol Ann Tomlinson, 2014.

Αρβανίτη, Ε. (Επιμ) 2006. Zacharias Vogiazopoulos. Bonegilla: Memories and Recollections of an Insider. Australian Greek Resource and Learning Centre, RMIT University, Μελβούρνη.

Arvanitis, E. (2017). Culturally responsive pedagogy: Modeling teachers' professional learning to advance plurilingualism. In T. Tryfonas & Th. Aravositas (Eds), *International Handbook on Research and Practice in Heritage Language Education*. Toronto: Springer.

Arvanitis, E. & Vitsilaki, Ch. (2015). Collaborative Professional Learning and Differentiated Teacher Practice: *Learning by Design* in Greece. In B. Cope & M. Kalantzis (Eds), *A Pedagogies of Multiliteracies: Learning by Design* (pp.49-69). London: Palgrave Macmillan.

Arvanitis, E., & Sakellariou, M. (2014). Exploring 'Temporalities' and 'Spatialities' from an Intercultural Perspective: A Case Study of 'Learning by Design' in Greece. *International Journal of Pedagogy and Curriculum*, 20(4), 131-145.

Arvanitis, E (2018). Preservice teacher education: Towards a transformative and reflexive learning. *Journal of Global Studies of Childhood*, 8(2) (in press)

Kalantzis, M., Cope, B. & Arvanitis, E. 2009. «Ο Εκπαιδευτικός ως Σχεδιαστής: Η Παιδαγωγική στην Εποχή των Νέων Ψηφιακών Μέσων», Πρακτικά ΙΓ' Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας: Αναλυτικά Προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια: Ελληνική Πραγματικότητα και Διεθνής Εμπειρία, 20-22 Νοεμβρίου 2009, Γιάννενα.

Κοίλιαρη, Α. 1997. Ξένος στην Ελλάδα. Μετανάστες, Γλώσσα και Κοινωνική Ένταξη - στάσεις της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στους μετανάστες ομιλητές. Παρατηρητής, Αθήνα.

Τρουμπέτα, Σ. 2006. «Υβριδισμός: Εννοιολογικές περιπλανήσεις – πολιτικές συναινέσεις», Σύγχρονα Θέματα 92, (Αφιέρωμα: Σύγχρονες θεωρήσεις του μεταναστευτικού φαινομένου), σ. 57-64.

Παπαγεωργίου, Β., 2011, Από την Αλβανία στην Ελλάδα: Τόπος και ταυτότητα, διαπολιτισμικότητα και ενσωμάτωση (μια ανθρωπολογική προσέγγιση της μεταναστευτικής εμπειρίας). Νήσος, Αθήνα.

Πετρονώτη, Μ. 1998. Το πορτραίτο μιας διαπολιτισμικής σχέσης: Κρυσταλλώσεις, ρήγματα, ανασκευές. Πλέθρον, Unesco/ ΕΚΚΕ, Αθήνα.

Συλλογικό. 2004. Ε φίλε! Εξομολογήσεις παιδιών που ζουν στην Ελλάδα ως μετανάστες, πρόσφυγες ή παλινοστέσαντες. Κέδρος, Αθήνα.

Νικολάου, Γ. 2000. Ένταξη και Εκπαίδευση των Αλλοδαπών Μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο: Από την «ομοιογένεια» στην πολυπολιτισμικότητα. Ελληνικά Γράμματα. Αθήνα.

Κακαμπούρα, Ρ. 2008. Αφηγήσεις ζωής: Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα. Ατραπός, Αθήνα.

Επιπλέον πηγές

<http://newlearningonline.com/scholar> & <http://info.cgscholar.com/tutorials> (get familiar with the platform)

<http://refugeerepublic.submarinechannel.com/> (reflect on this virtual reality)

On Globalization and Diversity http://newlearningonline.com/_uploads/globalization-computers_comp_06.pdf

Engaging Learner Diversity through Learning by Design

http://newlearningonline.com/_uploads/7_van_Haren_ELEA_7_3_web.pdf

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Pedagogy and Curriculum (see

<http://ee.commongroundpublishing.com/publications/journals#2>)

Journal of Global Studies of Childhood

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_370	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής και Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1405/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Το μάθημα στοχεύει σε μια εισαγωγική παρουσίαση της πορείας συγκρότησης των επιστημονικών εννοιών κατά τη μετάβαση από το συγκεκριμένο στο σχηματισμό των αφηρημένων εννοιών.

Επιπλέον, αποτελεί μια εισαγωγή στη συγκρότηση της επιστήμης της Λογικής και της επιχειρηματολογίας, καθώς και της αποδεικτικής διαδικασίας που απαντάται στην μαθηματική επιστήμη.

Με την διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος προσδοκούμε ο φοιτητής/ -τρια να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει την πορεία συγκρότησης των αφηρημένων επιστημονικών εννοιών και να διακρίνει το πλάτος και βάθος τους
- Να γνωρίζει τις βασικές αρχές της επιστήμης της Λογικής, τις τυπολογίες βασικών επιχειρηματικών δομών, καθώς και τις τεχνικές ελέγχου της εγκυρότητας και αλήθειας συλλογισμών.
- Να έχει την ικανότητα να αναλύει τη δομή ενός συλλογισμού
- Να ελέγχει έναν συλλογισμό ως προς την εγκυρότητά του και την αλήθεια του περιεχομένου του
- Να αναλύει και να διατυπώνει ένα συλλογισμό, σύμφωνα με την τυπολογία της επιστήμης της Λογικής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής επαγωγικής και παραγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Αντικείμενο της Λογικής
- Σχηματισμός των εννοιών
- Ο συλλογισμός στην επιστήμη της Λογικής
- Στοιχεία προτασιακής λογικής
- Επιχειρήματα και μορφές επιχειρημάτων
- Παρουσίαση θεωρητικών προσεγγίσεων για τη συγκρότηση και ανάπτυξη της Λογικομαθηματικής σκέψης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών

<p align="center">ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 															
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Δύο εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (2X6). </td> <td align="center">12</td> </tr> <tr> <td>Οργάνωση παρουσίασης των εργασιών σε power point</td> <td align="center">6</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου των δύο εργασιών</td> <td align="center">10</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td align="center">58</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	<ul style="list-style-type: none"> Δύο εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (2X6). 	12	Οργάνωση παρουσίασης των εργασιών σε power point	6	Σύνθεση τελικού φακέλου των δύο εργασιών	10	Αυτοτελής Μελέτη	58	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39															
<ul style="list-style-type: none"> Δύο εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (2X6). 	12															
Οργάνωση παρουσίασης των εργασιών σε power point	6															
Σύνθεση τελικού φακέλου των δύο εργασιών	10															
Αυτοτελής Μελέτη	58															
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125															
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>I. Γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, καθώς και επίλυση προβλημάτων (60%)</p> <p>II. Εργασίες (40%)</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Παπανούτσος, Ε. (1985). *Λογική*. Εκδόσεις Δωδώνη.
- Πορτίδης, Δ., Ψύλλος, Σ., & Αναπολιτάνος, Δ. (2007). *Λογική. Η δομή του επιχειρήματος*. Εκδόσεις Νεφέλη.
- Getmanova, A. (1989). *Logic*. Progress Publishers, Moscow.
- Piaget, J. (1953). *Logic and Psychology*. Manchester University Press.
- Piaget, J. (1966). General Psychological Problems of Logico-mathematical Thought. In E. W. Beth and J. Piaget (eds.) *Mathematical Epistemology and Psychology*, D. Reidel Publishing Company, pp. 163-190.
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Edited by Cole, M., John Steiner, V., Scribner, S. & Souberman, E., Harvard University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_267	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
Εργαστήριο	2		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/PN1439/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 								
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές αναμένεται να έχουν εξοικειωθεί με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασικές έννοιες και ερευνητικές περιοχές της διδασκαλίας των εικαστικών τεχνών. • Θεωρίες, εκπαιδευτικά μοντέλα και προγράμματα διδασκαλίας των εικαστικών τεχνών. <p>Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές εικαστικές δραστηριότητες βασιζόμενες/οι στο αναπτυξιακό επίπεδο, τις ιδιαίτερες ανάγκες και το πολιτισμικό υπόβαθρο των παιδιών, καθώς και να αξιολογούν την παιδαγωγική επίδραση τέτοιου είδους δραστηριοτήτων.</p>								
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td style="width: 50%; border: none;"><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td style="border: none;"><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"></td> <td style="border: none;"><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"></td> <td style="border: none;"><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής</i></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>		<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>		<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>							
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>							
	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>							
	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής</i>							

<p>Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Ομαδική Εργασία • Λήψη αποφάσεων • Σχεδιασμός και Διαχείριση Έργων • Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση εικαστικών δραστηριοτήτων. • Εμπλεκοντας τα παιδιά στην εικαστική διεργασία. • Προσέγγιση του εικαστικού έργου στο σχολικό περιβάλλον. • Εικαστική αγωγή και αναλυτικό πρόγραμμα. • Σύνδεση των εικαστικών μαθημάτων με άλλους τομείς της καλλιτεχνικής και της γενικής εκπαίδευσης. • Διερεύνηση των στόχων και των κατευθύνσεων εικαστικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων . • Έννοια και αξιοποίηση των εκφραστικών μέσων • Προϋποθέσεις σχεδιασμού εικαστικών προγραμμάτων • Εξέλιξη της ιχνογραφικής ικανότητας των παιδιών σε συνάρτηση με την ηλικία • Προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη (διαλέξεις και εργασίες στο εργαστήριο)</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Εργαστήριο</p>	<p>26</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>60</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (50%) II. Ατομικές εργασίες (50%)</p>	

Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς,
Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από
τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βάος, Α., 2000, *Εικαστική αγωγή στην ελληνική εκπαίδευση. Ιστορική αναδρομή - προσεγγίσεις στη διδασκαλία της τέχνης*. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.

Erstein, A., - Τρίμη, Ε., 2005, *Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά. Ενισχύοντας τους μικρούς καλλιτέχνες*, Αθήνα, Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Σάλλα, Τ., 1996, *Δημιουργική φαντασία και παιδική τέχνη*, Αθήνα, Εξάντας.

Scirmacher, R., 1998, *Τέχνη και δημιουργική ανάπτυξη των παιδιών*, Αθήνα, Ίων.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Journal of Aesthetic Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_445	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής – Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1428/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Το μάθημα αποσκοπεί να προσφέρει βασικές γνώσεις για τα δικαιώματα του παιδιού, την ιστορία τους, τις διεθνείς Διακηρύξεις και τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού, για τις αντιλήψεις των μεγάλων παιδαγωγών για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του παιδιού. Εξετάζεται και αναλύεται η σημασία του σεβασμού των δικαιωμάτων προστασίας και των δικαιωμάτων-ελευθεριών, καθώς και η αλληλεξάρτησή τους και η κοινή συμβολή τους στην ηθική και πνευματική ανάπτυξη του παιδιού. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στα δικαιώματα-ελευθερίες και στη συνάφειά τους με την ηθική αυτονομία, που αποτελεί το θεμέλιο της προσωπικότητας του δημοκρατικού πολίτη.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί:

- Να γνωρίζει την έννοια των δικαιωμάτων του παιδιού και να αντιλαμβάνεται τη σχέση τους με την έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Να γνωρίζει την κατάσταση των παιδιών στον κόσμο και τις διάφορες μορφές παραβίασης των δικαιωμάτων τους.
- Να έχει επίγνωση των ιστορικών και των κοινωνικών συνθηκών που έφεραν στο προσκήνιο τα δικαιώματα του παιδιού καθώς και τους λόγους για τους οποίους σήμερα απασχολούν την παγκόσμια κοινότητα.
- Να κατανοεί γιατί ο σεβασμός των δικαιωμάτων του παιδιού είναι ένα κατ' εξοχήν δημοκρατικό αίτημα από το οποίο εξαρτάται η υλοποίηση των ανθρωπιστικών ιδεωδών της σύγχρονης δημοκρατίας.
- Να κατανοεί τις κατηγορίες των δικαιωμάτων του παιδιού, τη σχέση τους και τη σημασία του σεβασμού τους για την ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού.
- Να κατανοεί τη σημασία της ηθικής ανάπτυξης του παιδιού για τη διαμόρφωσή του σε υπεύθυνο πολίτη.
- Να μπορεί να αξιολογεί τις επιπτώσεις των διαφόρων μορφών παραβίασης των δικαιωμάτων στην ανάπτυξη του παιδιού και να πράττει ανάλογα για την καλύτερη δυνατή προστασία τους.
- Να γνωρίζει και να εφαρμόζει τις κατάλληλες παιδαγωγικές μεθόδους για την εκμάθηση από τα παιδιά του καθήκοντός τους να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων.
- Να γνωρίζει και να εφαρμόζει τις κατάλληλες παιδαγωγικές μεθόδους για την ηθική ανάπτυξη του παιδιού ώστε, ως αυριανός ενήλικας, να μπορεί να ασκεί τα δικαιώματα – ελευθερίες του με υπεύθυνο τρόπο.
- Να μπορεί να σχεδιάζει δραστηριότητες στην τάξη, προσαρμοσμένες στην ηλικία των παιδιών, που να προάγουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων όλων των παιδιών χωρίς διακρίσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Γενικά, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα μπορεί να αναπτύξει τις παρακάτω γενικές δεξιότητες (από τον παραπάνω κατάλογο):

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν επιπλέον αναπτύξει τις παρακάτω ειδικές δεξιότητες/ικανότητες:

1. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για την απόκτηση καλών πρακτικών από τα παιδιά στην κατεύθυνση του σεβασμού των δικαιωμάτων όλων από όλους.
2. Ικανότητα να προάγουν το διάλογο και τη διαβούλευση μεταξύ των παιδιών ώστε να αποφεύγεται η βία.
3. Να εντοπίζουν περιπτώσεις παιδιών, τα δικαιώματα των οποίων δεν προστατεύονται επαρκώς, και να ενεργοποιείται ανάλογα.
4. Ικανότητα να διακρίνουν ειδικά τα κακοποιημένα / παραμελημένα παιδιά και να τους παρέχουν την κατάλληλη φροντίδα / βοήθεια.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Οι πνευματικές και οι κοινωνικές εξελίξεις που έφεραν στο προσκήνιο τα δικαιώματα του παιδιού.
- Η κατάσταση των δικαιωμάτων του παιδιού στον κόσμο.
- Οι σημαντικότεροι σταθμοί στην ιστορία των δικαιωμάτων του παιδιού. Δίνεται έμφαση στην ανάλυση του περιεχομένου και του χαρακτήρα της Διεθνούς Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού.
- Τα δικαιώματα του παιδιού και ο ρόλος ορισμένων μεγάλων παιδαγωγών.
- Το πέρασμα από την παράδοση στη νεωτερικότητα και η μεταβίβαση της αρμοδιότητας της ανατροφής του παιδιού από την οικογένεια στο κράτος.
- Οι σημαντικότερες μορφές παραβίασης των δικαιωμάτων του παιδιού με αναφορά στην έννοια της βλάβης (παιδική εργασία, κακοποίηση, σωματική τιμωρία).
- Το δικαίωμα του παιδιού στην ευτυχία (παιχνίδι) και το δικαίωμα στην εκπαίδευση.
- Τα δικαιώματα – ελευθερίες του παιδιού και η αλληλεξάρτησή τους.
- Τα δικαιώματα – ελευθερίες και η ηθική ανάπτυξη του παιδιού.
- Η ηθική ανάπτυξη του παιδιού στις θεωρίες των Kant, Piaget, Rawls, Kohlberg και Durkheim.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με κριτική ανάλυση και συζήτηση, ατομικές εργασίες

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και χρήση λογισμικού με διαφάνειες (PowerPoint). Χρήση διαδικτύου για την παρουσίαση παραδειγμάτων από την κοινωνική πραγματικότητα.</p>															
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Ατομικές εργασίες - πρόοδοι</td> <td align="center">12</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις οργανωμένες από τους φοιτητές</td> <td align="center">6</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση</td> <td align="center">8</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td align="center">60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Ατομικές εργασίες - πρόοδοι	12	Εκπαιδευτικές επισκέψεις οργανωμένες από τους φοιτητές	6	Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση	8	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39															
Ατομικές εργασίες - πρόοδοι	12															
Εκπαιδευτικές επισκέψεις οργανωμένες από τους φοιτητές	6															
Παρουσίαση - σχολιασμός εργασιών - συζήτηση	8															
Αυτοτελής Μελέτη	60															
Σύνολο Μαθήματος	125															
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα Ελληνικά</p> <p>Προσφέρονται τρεις εναλλακτικές:</p> <p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p> <p>II. Γραπτή τελική εξέταση (50%) συν εκπόνηση ατομικής Εργασίας (50%). Προϋπόθεση είναι η φοιτήτρια ή ο φοιτητής να έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στη Γραπτή τελική εξέταση.</p> <p>III. Φάκελος φοιτητή: δύο πρόοδοι (80%), 5 ατομικές εργασίες (20%). Ορισμένες εργασίες παρουσιάζονται εθελοντικά από τους φοιτητές και λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγησή τους.</p> <p>Λαμβάνονται υπόψη η παρουσία και η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα.</p> <p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης και οι εναλλακτικές ανακοινώνονται στο e-class</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Archard D. (1993). *Children Rights and Childhood*. London: Routledge.
- Dekeuwer-Défossez F. (1991). *Les droits de l'enfant*. Paris : PUF, Que sais-je?
- Korczak J. (1978). *Comment aimer un enfant*. Paris : R. Laffont.
- Piaget, J. (1977). *L'éducation morale*. Paris : Anthropos.
- Renault, A. (2000). *La libération des enfants*. Paris : Calmann-Levy.
- Piaget J. (2000). *Περί Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μπάλιας Στ. (2011). Τα δικαιώματα του παιδιού: Ο δρόμος προς την ελευθερία. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Φασουλής, Β. (2015). *Τα δικαιώματα του παιδιού*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις του μαθήματος στο e-class.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The International Journal of Children's Rights

3^ο ΈΤΟΣ – 5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_513	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Εφαρμογής	3+2	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου & Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι χρήσιμο να διαθέτουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες από το μάθημα «Προσχολική Παιδαγωγική»		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1566/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν το σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για το νηπιαγωγείο, σε επίπεδο α. διαλέξεων και σεμιναρίων, β. εργαστηριακών ασκήσεων και εφαρμογών. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες γνωρίζουν και εξοικειώνονται με τον εργασιακό και μαθησιακό χώρο του νηπιαγωγείου, το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών και τα συνοδευτικά κείμενα, το σχεδιασμό του εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο δραστηριότητας, ημερήσιου και εβδομαδιαίου προγράμματος, την εφαρμογή στην πράξη των σχεδιασμών αυτών και τον αναστοχασμό και αξιολόγησή τους με βάση δομημένους άξονες καταγραφής και σχολιασμού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζει διαφορετικά χαρακτηριστικά στο εργασιακό και μαθησιακό περιβάλλον του νηπιαγωγείου (είδη τμημάτων, ρόλοι εκπαιδευτικών, γωνιές-εξοπλισμός τρόποι οργάνωσής τους).

- Ονομάζει τα επίσημα κείμενα του ισχύοντος Προγράμματος Σπουδών του νηπιαγωγείου, και τα χρησιμοποιεί για εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς.
- Αναπαριστά σχηματικά την ανάπτυξη θεματικής διδακτικής ενότητας με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών, επιλέγοντας συναφή με το θέμα διδακτικά περιεχόμενα από διαφορετικές μαθησιακές περιοχές, και διατυπώνοντας ανάλογους διδακτικούς στόχους.
- Επιλέγει, αναπτύσσει ή/και αναπροσαρμόζει εκπαιδευτικές δραστηριότητες, σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα ανάπτυξης του θέματος, και με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του μαθησιακού περιβάλλοντος της τάξης, τις οποίες περιγράφει αξιοποιώντας σχετικό δομημένο έντυπο.
- Αναστοχάζεται πάνω στην υλοποίηση των εκπαιδευτικών σχεδιασμών (την προσέγγιση των διδακτικών στόχων, το ρόλο του εκπαιδευτικού, τη λειτουργικότητα των διδακτικών στρατηγικών που επιλέχθηκαν), προτείνοντας λειτουργικές τροποποιήσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εργασιακό περιβάλλον νηπιαγωγείου (είδη νηπιαγωγείων και ωρολόγιο πρόγραμμα, εργαζόμενοι-ρόλοι, δικαιώματα και υποχρεώσεις).
- Μαθησιακό περιβάλλον νηπιαγωγείου (οργάνωση χώρου, εξοπλισμός, κανόνες λειτουργίας, ηλικίες μαθητών).
- Επίσημα κείμενα που προσδιορίζουν το Πρόγραμμα Σπουδών του νηπιαγωγείου (ΔΕΠΠΣ, ΠΣ 2014, Οδηγοί Νηπιαγωγού) και το ωρολόγιο πρόγραμμα (ημερήσιο, εβδομαδιαίο, μηνιαίο και ετήσιο), σκοπός προσχολικής εκπαίδευσης και επιμέρους στόχοι.
- Μαθησιακές περιοχές, διδακτικά περιεχόμενα, είδη δραστηριοτήτων και η οργάνωσή τους σε επίπεδο σχεδιασμού.
- Διατύπωση διδακτικών στόχων.
- Διαθεματική προσέγγιση της διδασκαλίας: θεματική οργάνωση προγράμματος και οργάνωση ημερήσιου/εβδομαδιαίου προγράμματος (σχεδιασμός και υλοποίηση).
- Αναστοχασμός πάνω στον ρόλο του εκπαιδευτικού, αξιολόγηση των εκπαιδευτικών σχεδιασμών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

- Πρόσωπο με πρόσωπο
- Με όλους τους φοιτητές/τριες, σε μικρότερες ομάδες

	και ζευγάρια	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)	30
	Πρακτική άσκηση/σεμινάρια σχεδιασμού και αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)	9
	Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26
	Πρακτική άσκηση/εφαρμογές στην τάξη του νηπιαγωγείου/προσομοιώσεις (9 ημέρες X 5 ώρες)	45
	Αυτοτελής Μελέτη & Σύnthεση τελικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης	15
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%) II. Ατομικός φάκελος Πρακτικής Άσκησης (80%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. Παπανδρέου, Μ. (2020). Συμμετοχική μάθηση στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία: Κατανοώντας τις γλώσσες των παιδιών και ενισχύοντας τη συμμετοχή τους σε διαδικασίες μάθησης και έρευνας. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.
2. McLachlan C., Fleer M., & Edwards S. (2017). Αναλυτικά Προγράμματα Προσχολικής και Πρώτης Σχολικής Ηλικίας. Παπανδρέου Μαρία (επιμ.). Αθήνα: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.
3. Μπιρμπίλη, Μ. (2008). Προς μία παιδαγωγική του διαλόγου. Αθήνα: Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_310A	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές Δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου/Επιστημονικής Περιοχής/Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν. Ωστόσο χρήσιμη είναι η γνώση των βασικών αρχών και των κυριότερων θεωρητικών ρευμάτων της Κοινωνιολογίας, που διδάχθηκαν στο μάθημα επιλογής του 2ου εξαμήνου με τίτλο «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία Ι».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42310 ; http://eclass.upatras.gr/courses/PN1493/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιαστούν οι διακριτές θεωρήσεις που έχουν αναπτυχθεί στο επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, να αναλυθούν με συγκεκριμένα παραδείγματα ερευνών οι αντίστοιχες επιστημολογικές- μεθοδολογικές κατευθύνσεις τους και να ενθαρρυνθεί η κριτική ενασχόληση των φοιτητών με τις βασικές βιβλιογραφικές πηγές της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, ως ξεχωριστού τομέα μελέτης και ανάλυσης της εκπαιδευτικής πραγματικότητας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες που θα το έχουν</p>

παρακολουθήσει συστηματικά θα μπορούν:

- Να εξηγούν τις συνθήκες γένεσης της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και να εντοπίζουν τους βασικούς θεωρητικούς και ερευνητικούς της προσανατολισμούς.
- Να προσδιορίζουν και να εξηγούν τη σχέση μεταξύ κοινωνιολογικής θεωρίας και κοινωνιολογικής έρευνας.
- Να παρουσιάζουν και να αναλύουν τις βασικές θεωρητικές συνιστώσες των διακριτών θεωρήσεων, που έχουν αναπτυχθεί στο επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, με τις οποίες επιχειρείται η εξήγηση και ερμηνεία της εκπαιδευτικής πραγματικότητας (δομολειτουργισμός, συγκρουσιακές προσεγγίσεις, ερμηνευτικές προσεγγίσεις και βεμπεριανές - συνδυαστικές προσεγγίσεις).
- Να συγκρίνουν και να προσεγγίζουν κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί στο επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης.
- Να περιγράφουν, να αναλύουν και να επεξηγούν την σχέση μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνίας μέσα από ειδικές μελέτες που έχουν εκπονηθεί για επιστημονικούς, ερευνητικούς και διδακτικούς σκοπούς.
- Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες έννοιες από τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις για να αναλύουν και να εξηγούν κοινωνιολογικά όψεις της εκπαιδευτικής πραγματικότητας, που σχετίζονται με τον τρόπο υλοποίησης του εκπαιδευτικού έργου σε συγκεκριμένους τύπους εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- Να αναφέρουν και να περιγράφουν τα στοιχεία που αποτελούν τη δομή μιας ερευνητικής επιστημονικής εργασίας στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης.
- Να συγκρίνουν τα βασικά δομικά στοιχεία ενός επιστημονικού κοινωνιολογικού άρθρου με τα αποδεκτά πρότυπα συγγραφής επιστημονικών εργασιών και να προσδιορίζουν σε ένα πρώτο βαθμό τις ελλείψεις που μπορεί να υπάρχουν στο περιεχόμενό του.
- Να προσεγγίζουν και να παρουσιάζουν επιστημονικές ερευνητικές εργασίες που ανήκουν στην επιστημονική περιοχή της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης επισημαίνοντας τα θεωρητικά παραδείγματα στα οποία αυτές θεμελιώνονται, και την επιστημονική – ερευνητική μεθοδολογία που ακολουθείται για τη σύνθεσή τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη εργασία για απάντηση σε εργαστηριακού χαρακτήρα ερωτήματα.
- Ομαδική εργασία κατά τη διάρκεια των μαθημάτων για την προσέγγιση εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριοτήτων.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των ΤΠΕ για την εύρεση και μελέτη κατάλληλης επιστημονικής βιβλιογραφίας σχετικής με το πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
- Άσκηση κριτικής για την εύρεση, μελέτη του περιεχομένου και την αξιολόγηση της ποιότητας κοινωνιολογικών επιστημονικών ερευνητικών άρθρων.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την εφαρμογή των διδασκόμενων γνώσεων σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά παραδείγματα.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ιστορική θεώρηση και ανάλυση της δημιουργίας του επιστημονικού πεδίου της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και ανάδειξη της σχέσης του με το ευρύτερο πεδίο της Κοινωνιολογίας.
- Η κοινωνιολογική θεωρία και η κοινωνιολογική έρευνα στο επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης.
- Ο εκπαιδευτικός θεσμός στο πλαίσιο των μακρο-κοινωνιολογικών προσεγγίσεων (δομολειτουργισμός και μαρξιστικές προσεγγίσεις).
- Οι λειτουργίες της εκπαίδευσης στο πλαίσιο των ερμηνευτικών προσεγγίσεων.
- Η εκπαίδευση στο πλαίσιο των συνδυαστικών κριτικών θεωρήσεων.
- Ειδικά θέματα κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης: οικογένεια και σχολείο, κοινωνική κινητικότητα με τη συμβολή της εκπαίδευσης, το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, η συμβολή της εκπαίδευσης στο φαινόμενο της κοινωνικής αναπαραγωγής και την αντιμετώπισή του.
- Εργαστήριο: Το επιστημονικό ερευνητικό άρθρο στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης (εύρεση, σύνθεση, ανάλυση, αξιολόγηση).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και συζήτηση θεμάτων, ανάλυση και κριτική προσέγγιση επιστημονικών κειμένων, ανάλυση και κριτική προσέγγιση εικονικών κειμένων (εκπαιδευτικών ταινιών).</p>																			
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικο-ακουστικών μέσων για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>																			
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="638 1025 1058 1093">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1058 1025 1402 1093">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="638 1093 1058 1182">Διαλέξεις – συζητήσεις με βάση τη θεματική του μαθήματος (3 ώρες X 9 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1058 1093 1402 1182">27</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1182 1058 1350">Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης με βάση το περιεχόμενο οπτικών κειμένων (3 ώρες X 2 εβδομάδες).</td> <td data-bbox="1058 1182 1402 1350">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1350 1058 1406">Σεμινάριο θεωρίας εργαστηρίου (3 ώρες X 2 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1058 1350 1402 1406">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1406 1058 1574">Ατομική εργασία φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες που σχετίζονται με την ύλη του μαθήματος.</td> <td data-bbox="1058 1406 1402 1574">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1574 1058 1742">Δραστηριότητες εργαστηριακού χαρακτήρα (επεξεργασία και ανάλυση με τη χρήση της κοινωνιολογικής θεωρίας, θεμάτων από εικονικά κείμενα).</td> <td data-bbox="1058 1574 1402 1742">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1742 1058 1865">Εύρεση, μελέτη και παρουσίαση των βασικών στοιχείων ερευνητικού επιστημονικού άρθρου.</td> <td data-bbox="1058 1742 1402 1865">21</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1865 1058 1933">Αυτόνομη μελέτη της ύλης του μαθήματος από τους φοιτητές</td> <td data-bbox="1058 1865 1402 1933">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 1933 1058 1964">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1058 1933 1402 1964">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις – συζητήσεις με βάση τη θεματική του μαθήματος (3 ώρες X 9 εβδομάδες)	27	Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης με βάση το περιεχόμενο οπτικών κειμένων (3 ώρες X 2 εβδομάδες).	6	Σεμινάριο θεωρίας εργαστηρίου (3 ώρες X 2 εβδομάδες)	6	Ατομική εργασία φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες που σχετίζονται με την ύλη του μαθήματος.	20	Δραστηριότητες εργαστηριακού χαρακτήρα (επεξεργασία και ανάλυση με τη χρήση της κοινωνιολογικής θεωρίας, θεμάτων από εικονικά κείμενα).	10	Εύρεση, μελέτη και παρουσίαση των βασικών στοιχείων ερευνητικού επιστημονικού άρθρου.	21	Αυτόνομη μελέτη της ύλης του μαθήματος από τους φοιτητές	35	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Διαλέξεις – συζητήσεις με βάση τη θεματική του μαθήματος (3 ώρες X 9 εβδομάδες)	27																			
Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων κοινωνιολογικής γνώσης με βάση το περιεχόμενο οπτικών κειμένων (3 ώρες X 2 εβδομάδες).	6																			
Σεμινάριο θεωρίας εργαστηρίου (3 ώρες X 2 εβδομάδες)	6																			
Ατομική εργασία φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες που σχετίζονται με την ύλη του μαθήματος.	20																			
Δραστηριότητες εργαστηριακού χαρακτήρα (επεξεργασία και ανάλυση με τη χρήση της κοινωνιολογικής θεωρίας, θεμάτων από εικονικά κείμενα).	10																			
Εύρεση, μελέτη και παρουσίαση των βασικών στοιχείων ερευνητικού επιστημονικού άρθρου.	21																			
Αυτόνομη μελέτη της ύλης του μαθήματος από τους φοιτητές	35																			
Σύνολο Μαθήματος	125																			

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών πραγματοποιείται με δύο εναλλακτικούς τρόπους με βάση τις δικές τους προτιμήσεις για την ενεργό ή όχι συμμετοχή τους στις μαθησιακές διαδικασίες του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου. Ωστόσο, προϋπόθεση συμμετοχής στην εξεταστική διαδικασία είναι η πραγματοποίηση μιας υποχρεωτικής εργαστηριακής άσκησης προσέγγισης, μελέτης και αξιολόγησης των δομικών στοιχείων ενός ερευνητικού επιστημονικού άρθρου (pass ή no-pass):</p> <p>1ος τρόπος: Τελικές γραπτές εξετάσεις (100% διαμόρφωση της βαθμολογίας).</p> <p>2ος τρόπος: Συμμετοχή σε όλες τις παρακάτω εκπαιδευτικές δράσεις:</p> <p>(α) Αξιολόγηση των γραπτών απαντήσεων των φοιτητών/τριών σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες, που συνδέονται με την διδασκόμενη ύλη και πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων (συνεισφορά 15% στον τελικό βαθμό).</p> <p>(β) Αξιολόγηση των απαντήσεων των φοιτητών/τριών σε δύο δραστηριότητες στις οποίες θα χρειαστεί να γίνει η ανάλυση και εξήγηση με τη χρήση της κοινωνιολογικής θεωρίας που θα έχουν διδαχθεί του τρόπου λειτουργίας συγκεκριμένων εκπαιδευτικών πλαισίων. Η παρουσίαση αυτών των εκπαιδευτικών πλαισίων θα γίνει μέσω του περιεχομένου δύο εκπαιδευτικού χαρακτήρα οπτικών κειμένων (ταινιών) (συνεισφορά 20% στον τελικό βαθμό).</p> <p>(γ) Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μιας άσκησης αναζήτησης, εύρεσης και παρουσίασης του περιεχομένου επιστημονικού ερευνητικού άρθρου σχετικού με θέματα κοινωνιολογίας και εκπαίδευσης (15% στον τελικό βαθμό). Και,</p> <p>(δ) Συμμετοχή σε ένα τελικό γραπτό διαγώνισμα, που θα περιλαμβάνει ένα ερώτημα κρίσεως και θα ζητά την ανάλυση και εξήγηση με την αξιοποίηση της διδαχθείσας κοινωνιολογικής θεωρητικής γνώσης ενός συγκεκριμένου εκπαιδευτικού ζητήματος (συνεισφορά 50% στον τελικό βαθμό).</p>
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i></p> <p>Blackedge, D., & Hunt, B. (2004). <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>Λάμνιαν, Κ. (2001). <i>Κοινωνιολογική Θεωρία και Εκπαίδευση. Διακριτές προσεγγίσεις</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>Banks, O. (2006). <i>Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Παρατηρητής.</p> <p>Gewirtz, S., & Cribb, C. (2010). <i>Κατανοώντας την Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>De Queiroz, J.-M. (2000). <i>Το σχολείο και οι κοινωνιολογίες του</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Μυλωνάς, Θ. (1998). <i>Κοινωνιολογία της Ελληνικής Εκπαίδευσης – Συμβολές</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Νόβα, Χ. (2010). <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p> <p>Assessment in Education</p> <p>British Journal of Sociology of Education</p> <p>Comparative Education</p> <p>Compare</p> <p>Contemporary Sociology</p> <p>Education Policy</p> <p>European Educational Research Journal</p> <p>Gender and Education</p> <p>Globalisation, Societies and Education</p> <p>International Studies in Sociology of Education</p> <p>International Journal of Sociology of Education</p>

Italian Journal of Sociology of Education
Journal of Curriculum Studies
Journal of Sociology
Qualitative Sociology
Pedagogy, Culture & Society
Research in the Sociology of Education
Review of Education, Pedagogy, and Cultural Studies
Sage Open
Sociology of Education
Social Problems
Sociological Perspectives
Social Research
Sociological Research Online
Symbolic Interaction
The Sociological Quarterly
The Sociological Review

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_315	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
Εργαστήρια		1	
Σύνολο		4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://150.140.160.103/moodle/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες της περιγραφικής στατιστικής και της ποσοτικής ερευνητικής προσέγγισης. Βασική επιδίωξη του διδακτικού αντικειμένου είναι να γνωρίσουν αλλά και να εξοικειωθούν οι προπτυχιακοί φοιτητές/τριες με την ανάλυση και παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων τα οποία συλλέγονται κατά τη διερεύνηση κοινωνικών φαινομένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τα στοιχεία παρατήρησης και να διακρίνει το είδος των μεταβλητών σε μια ποσοτική έρευνα.
- Υπολογίζει βασικά περιγραφικά στατιστικά και να δημιουργεί πίνακες συχνοτήτων.
- Επιλέγει και να σχεδιάζει κατάλληλο γράφημα για την παρουσίαση της κατανομής των τιμών μιας μεταβλητής.
- Περιγράφει τη σχέση δύο μεταβλητών ανάλογα με το είδος των μεταβλητών.
- Εκτελεί βασικές διαδικασίες ανάλυσης δεδομένων σε υπολογιστικό περιβάλλον.
- Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ανάλυσης που πραγματοποίησε συνδέοντας τα με το ερευνητικό ερώτημα.
- Σχεδιάζει την μελέτη εκπαιδευτικών θεμάτων επιλέγοντας κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στη μεθοδολογία της ποσοτικής εκπαιδευτικής έρευνας. Επίπεδο μέτρησης, ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές, μεταβλητές ελέγχου.
- Κατανομή των τιμών μιας ποιοτικής μεταβλητής, ομαδοποίηση των τιμών μιας ποσοτικής μεταβλητής, πίνακες συχνοτήτων.
- Γραφική αναπαράσταση της κατανομής των τιμών μιας μεταβλητής, ραβδόγραμμα, ιστόγραμμα, φυλογράφημα.
- Περιγραφικά στατιστικά των τιμών μιας ποσοτικής μεταβλητής, μέτρα κεντρικής τάσης, μέτρα μεταβλητότητας.
- Κανονική κατανομή, μέτρα μορφής, θηκόγραμμα, ακραίες τιμές, αθροιστική συνάρτηση κατανομής, μετασχηματισμοί, τυπικές τιμές.
- Πίνακας συνάφειας δύο ποιοτικών μεταβλητών, συντελεστές συνάφειας, εξαρτημένα και ανεξάρτητα δείγματα.
- Συνδιακύμανση και συσχέτιση δύο ποσοτικών μεταβλητών, συντελεστές Pearson και Spearman, διαγράμματα σκεδασμού, απλή γραμμική παλινδρόμηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διαλέξεις και εργαστήρια, πρόσωπο με πρόσωπο και εργασία σε ομάδες.</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Για την υποστήριξη του μαθήματος και για κάθε διδακτική συνάντηση θα αναρτώνται διαφάνειες και άλλο υποστηρικτικό υλικό στην σελίδα υποστήριξης του μαθήματος στο Moodle. • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων: PowerPoint, Prezi • Για τα εργαστήρια θα χρησιμοποιηθούν υπολογιστικά περιβάλλοντα ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων, όπως: LibreOffice Calc, R και SPSS. 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="708 665 1038 719">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1043 665 1370 719">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="708 725 1038 779">Διαλέξεις (13 εβδομάδες Χ 3 ώρες την εβδομάδα)</td> <td data-bbox="1043 725 1370 779">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 786 1038 864">Εργαστηριακή άσκηση (13 εβδομάδες x 1 ώρα την εβδομάδα)</td> <td data-bbox="1043 786 1370 864">13</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 871 1038 925">Σύνθεση τελικού φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων</td> <td data-bbox="1043 871 1370 925">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 931 1038 963">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1043 931 1370 963">48</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 969 1038 1001">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1043 969 1370 1001">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες Χ 3 ώρες την εβδομάδα)	39	Εργαστηριακή άσκηση (13 εβδομάδες x 1 ώρα την εβδομάδα)	13	Σύνθεση τελικού φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων	25	Αυτοτελής Μελέτη	48	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 εβδομάδες Χ 3 ώρες την εβδομάδα)	39													
Εργαστηριακή άσκηση (13 εβδομάδες x 1 ώρα την εβδομάδα)	13													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων	25													
Αυτοτελής Μελέτη	48													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτή Τελική Εξέταση (ΓΤΕ): ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής 2. Εργασία και Δημόσια Παρουσίαση (ΕΔΠ) <p>Γενικός Τελικός Βαθμός= ΓΤΕ*80% + ΕΔΠ*20%</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Κατσιλλής, Ι. (1997). <i>Περιγραφική στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες και την εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Gutenberg. Κατσιλλής, Ι. (1998). <i>Οι μικρούπολογιστές στις κοινωνικές επιστήμες</i>. Αθήνα: Gutenberg. Γιαλαμάς, Β. (2005). <i>Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής</i>, Αθήνα: ΠΑΤΑΚΗ. Γναρδέλης Χ. (2003). <i>Εφαρμοσμένη Στατιστική</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση. Δαφέρμος, Β. (2005). <i>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕ ΤΟ SPSS</i>, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ΖΗΤΗ. Field, A. (2013). <i>Discovering statistics using IBM SPSS statistics</i>. Sage. Thomas, Q. (2012), <i>Excel 2010 for Educational and Psychological Statistics. A Guide to Solving Practical Problems</i>. New York: Springer. Σημειώσεις και διαφάνειες του διδάσκοντα.</p>
--

3^ο ΕΤΟΣ – 5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΕΑΠΗ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_510	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Δεν προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1520/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 			
<p>Εισαγωγή στις βασικές θεωρίες και έννοιες οι οποίες οδηγούν σε μια Διδακτική εννοιών της Φυσικής για την προσχολική ηλικία και στις στρατηγικές ανάπτυξης σχετικών δραστηριοτήτων.</p>			
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> </td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία 			

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής: Η Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και η μύηση στις Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση. Θεμελιώδεις έννοιες της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών. Οι θεωρίες μάθησης και οι επιδράσεις τους στις διδακτικές στρατηγικές για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων από τις Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση. Οι εμπειριστικού χαρακτήρα διδακτικές στρατηγικές. Διδακτικές στρατηγικές βασισμένες στη θεωρία του Piaget. Η στρατηγική της αντιμετώπισης των στόχων-εμποδίων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διδασκαλία στην τάξη Συζήτηση</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη μέσω e-class. • Χρήση ειδικών power point. 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="799 875 1129 981">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1134 875 1369 981">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="799 981 1129 1010">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1134 981 1369 1010">46</td> </tr> <tr> <td data-bbox="799 1010 1129 1077">Εκπόνηση ομαδικών εργασιών</td> <td data-bbox="1134 1010 1369 1077">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="799 1077 1129 1106">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1134 1077 1369 1106">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="799 1106 1129 1173">Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1134 1106 1369 1173">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	46	Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	6	Αυτοτελής μελέτη	4	Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις	46											
Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	6											
Αυτοτελής μελέτη	4											
Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτή τελική εξέταση (80%) 2. Παρουσίαση εργασίας (20%) 											

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ραβάνης, Κ. (1999). *Οι Φυσικές Επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση. Γνωστική και διδακτική προσέγγιση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
Ραβάνης, Κ. (2016). *Εισαγωγή στη Διδακτική και στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_42540	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Φροντιστηριακές Ασκήσεις, Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Κρίνονται χρήσιμες οι βασικές γνώσεις από το μάθημα: «Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr//courses/PN1495/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 			
<p>Το μάθημα στοχεύει στο να παρουσιαστούν στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες βασικά συστήματα εκπαιδευτικού ελέγχου, να εξεταστούν με παραδείγματα θέσεις και αρχές εκπαιδευτικής πολιτικής τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες, ώστε να αντιληφθούν και κριτικά να προσεγγίσουν τις πολύπλοκες λειτουργίες της εκπαίδευσης. Επίσης, επιδιώκεται και ενθαρρύνεται η αξιοποίηση της εμπειρίας των φοιτητών/φοιτητριών από άλλα συναφή μαθήματα, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση των δεξιοτήτων τους και την ανακάλυψη ερευνητικών ενδιαφερόντων στο ευρύτερο πεδίο της εκπαιδευτικής πολιτικής.</p>			
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία</p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> </td> </tr> </table>		<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>		

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ακόλουθων ικανοτήτων εκ μέρους των φοιτητών/φοιτητριών, με βάση τα ανωτέρω:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Εξέταση μοντέλων εκπαιδευτικού ελέγχου. Έμφαση δίδεται στο συγκεντρωτισμό, στον αποκεντρωτισμό, στον πλουραλισμό και στον κορπορατισμό. Επιδιώκεται μια θεωρητική και κριτική προσέγγιση αυτών και παρουσιάζονται παραδείγματα από την εκπαιδευτική πραγματικότητα διαφόρων χωρών.
- Διερεύνηση και εξέταση με παραδείγματα τής συνύπαρξης του συγκεντρωτισμού, του κορπορατισμού και των αποκεντρωτικών τάσεων στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και στην εκπαιδευτική πρακτική. Αναγωγή γίνεται στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.
- Ιστορική και συγκριτική μελέτη του ρόλου των φορέων του κράτους στη διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών αποφάσεων και της θέσης των ομάδων πίεσης με ενδιαφέρον στην εκπαίδευση στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής (αναφορές γίνονται στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες).
- Εξέταση του διοικητικού συστήματος της ελληνικής εκπαίδευσης (Α/βάθμιας, Β/βάθμιας).
- Διερεύνηση των πολιτικών εκπαιδευτικού ελέγχου και των τάσεων διοικητικής αποκέντρωσης στο σχολικό σύστημα στην Ελλάδα. Αξιοποιούνται επιλεγμένα παραδείγματα από το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και τις μεταρρυθμιστικές απόπειρες που έχουν γίνει στη χώρα μας από τη δεκαετία του 1980 και εξής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο. • Διαλέξεις με τη χρήση power point. Κριτική ανάλυση των θεμάτων που παρουσιάζονται και συζήτηση με τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες. • Ενθάρρυνση των φοιτητών για συνεργασία σε μικρές ομάδες. • Εκπόνηση εργασιών (ομαδικών ή ατομικών) από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες, στο πλαίσιο των προγραμματισμένων φροντιστηριακών δραστηριοτήτων.
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Οι διαλέξεις στις παραδόσεις των μαθημάτων γίνονται με τη χρήση power point.

<p>Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στις φροντιστηριακές δραστηριότητες που αναπτύσσονται και εν γένει στην επικοινωνία με τους φοιτητές. 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλ γμένα θέματα, στο πλαίσιο του μαθήματος</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών – ομαδικών εργασιών</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλ γμένα θέματα, στο πλαίσιο του μαθήματος	39	Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών – ομαδικών εργασιών	16	Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή	10	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλ γμένα θέματα, στο πλαίσιο του μαθήματος	39													
Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών – ομαδικών εργασιών	16													
Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή	10													
Αυτοτελής Μελέτη	60													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα.</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p> <p>Οι εργασίες των φοιτητών συνεκτιμώνται στην τελική αξιολόγηση.</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επικαιροποιημένη επιλογή της συνιστώμενης βιβλιογραφίας.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Earley, P. & Greany, T. (Eds.) (2017) School Leadership and Education System Reform, London: Bloomsbury.

Nir, A. (Ed.) (2009) Centralization and School Empowerment: From Rhetoric to Practice, New York: Nova Science Publishers.

Σαϊτή, Α. & Σαϊτής, Χ. (2012) Ο Διευθυντής στο Σύγχρονο Σχολείο. Θεωρία, Έρευνα και Μελέτη Περιπτώσεων, Αθήνα: Α. Σαϊτή.

Σαϊτή, Α. & Σαϊτής, Χ. (2012) Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης. Θεωρία, Έρευνα και Μελέτη Περιπτώσεων, Αθήνα: Α. Σαϊτή.

Turnbull, J. (2012) Creative Educational Leadership, London: Bloomsbury.

Stoll, L., Taylor, C., Spence-Thomas, K, Brown, C. (2018) Catalyst. An evidence-informed, collaborative professional learning resource for teacher leaders and other leaders working within and across schools, London: UCL IOE Press.

Υφαντή, Α.Α. (2011) Εκπαιδευτική Πολιτική και Σχεδιασμός για ένα Σύγχρονο Σχολείο, Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη.

Υφαντή, Α.Α. (2014) Επιμόρφωση και Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών. Πολιτικές και Πρακτικές στην Ελλάδα, Αθήνα: Διάδραση.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Επιστήμες Αγωγής, Νέα Παιδεία, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, British Journal of Educational Studies, Educational Management Administration & Leadership (EMAL), Journal of Education Policy, International Journal of Educational Administration and Policy Studies, School Effectiveness and School Improvement, Comparative Education Review, Compare.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	-	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ: ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και προαιρετικές μικρής έκτασης εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Μάθημα Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1620/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.   Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στο επίκεντρο του εν λόγω μαθήματος τίθενται η θεωρία, η μεθοδολογία και η εμπειρική έρευνα που έχει αναπτυχθεί για την Έγκαιρη Παρέμβαση καθώς και η σύνδεσή της με την Έγκαιρη Εκπαιδευτική Παρέμβαση για παιδιά με αναπηρίες ή για παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο να παρουσιάσουν δυσκολίες στην ανάπτυξή τους λόγω βιολογικής ή περιβαλλοντικής ευπάθειας. Η ανάλυση θα προσα-νατολισθεί, επίσης, στις διεργασίες της έγκαιρης ανίχνευσης και αξιολόγησης καθώς και στον σχεδια-σμό Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Οικογένειας και Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Εκπαίδευ-σης για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Αυτού του είδους η ανάλυση θα λάβει χώρα υπό το πρίσμα των πολιτικών και πρακτικών σε διεθνές, ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο που έχουν αναπτυχθεί μέχρι στιγμής, με στόχο να πραγματοποιηθεί μία εις βάθος κριτική διερεύνηση σε σχέση με τις διεργασίες που ακολουθούνται (εάν υπάρχουν) στοχευμένα στα πεδία της Έγκαιρης Παρέμβασης και Έγκαιρης</p>

Εκπαιδευτικής Παρέμβασης στην Ελλάδα. Ο φακός της ανάλυσης, θα εστιαστεί στη σημασία της ανάπτυξης συνεργατικών και πολυεπιστημονικές πρακτικές που θα πρέπει να παρέχονται με μία συνέπεια και συνέχεια για τα παιδιά με αναπηρίες ή παράγοντες κινδύνου (από το σημείο 0 μέχρι και την ηλικία των 6 χρόνων, ενώ, εάν χρειάζεται, μπορεί να επεκταθούν μέχρι και την ηλικία των 8 χρόνων) και τις οικογένειές τους. Στη συνέχεια, έμφαση θα δοθεί σε ερευνητικά-τεκμηριωμένες πρα-κτικές (α) για την ανίχνευση, την αξιολόγηση και την υποστήριξη παιδιών με συγκεκριμένες αναπηρίες (όπως είναι, παιδιά προσχολικής ηλικίας στο φάσμα του αυτισμού, παιδιά προσχολικής ηλικίας με αισθητηριακές αναπηρίες, παιδιά προσχολικής ηλικίας με νοητική αναπηρία και παιδιά προσχολικής ηλικίας με κινητική αναπηρία αλλά και τα παιδιά με άλλες επιπρόσθετες ανάγκες) και (β) για την προώθηση σημαντικών δεξιοτήτων στη ζωή ενός παιδιού προσχολικής ηλικίας -όπως είναι οι κοινωνι-κές και επικοινωνιακές δεξιότητες, οι δεξιότητες παιχνιδιού και οι κινητικές δεξιότητες- που αφορούν σε δεξιότητες ζωής.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένονται:

1. να κατανοούν το εννοιολογικό περιεχόμενο της Έγκαιρης Παρέμβασης και να αναγνωρίζουν τα εκείνα τα θεωρητικά στοιχεία που τη διακρίνουν από αλλά και τη συνδέουν με την Έγκαιρη Εκ-παιδευτική Παρέμβαση,
2. να αναλύουν κριτικά τις πρακτικές έγκαιρης παρέμβασης και έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβα-σης που έχουν αναπτυχθεί μέχρι στιγμής (εάν υπάρχουν) στην Ελλάδα,
3. να κατανοούν, από τη μία πλευρά, τη σπουδαιότητα του ρόλου της οικογένειας στην ανάπτυξη και στην εκπαίδευση του παιδιού καθώς και τη σημασία της υιοθέτησης και του σχεδιασμού, από την άλλη πλευρά, οικογενειοκεντρικών πρακτικών στα προγράμματα παροχής έγκαιρης πα-ρέμβασης και έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης (που θα πρέπει να παρέχονται στα πλαίσιο των βρεφικών/βρεφονη-πιακών/παιδικών σταθμών και νηπιαγωγείων),
4. να επιχειρηματολογούν σε σχέση με τη σημασία του συνεργατικού σχεδιασμού ώστε οι απαιτού-μενες υπηρεσίες και πρακτικές να παρέχονται με μία συνέπεια και συνέχεια στα παιδιά με ανα-πηρίες και τα παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο και τις οικογένειές τους, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες τους τόσο εντός όσο και κατά τη διάρκεια των μεταβάσεων από τους βρεφονηπιακούς /βρεφικούς/παιδικούς σταθμούς, στα νηπιαγωγεία και, στη συνέχεια, στο δημοτικό και
5. να εξοικειωθούν με ερευνητικά- και εμπειρικά-τεκμηριωμένες πρακτικές για την ανίχνευση, την αξιολόγηση και την εκπαιδευτική υποστήριξη των διευρυμένων αναγκών των παιδιών προσχολι-κής ηλικίας με αναπηρίες ή παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- αυτόνομη εργασία

- ομαδική εργασία

- εργασία σε διεθνές περιβάλλον

- εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες

- Ενότητα 1: Παρουσίαση Μαθήματος, Εισαγωγή στις Κεντρικές Έννοιες
- Ενότητα 2: Έγκαιρη Παρέμβαση και Έγκαιρη Εκπαιδευτική Παρέμβαση για Παιδιά με Αναπηρίες ή Παράγοντες Κινδύνου: Θεωρητική προσέγγιση και πολιτικές
- Ενότητα 3: Η σημασία της ανάπτυξης οικογενειοκεντρικών πρακτικών σε προγράμματα Έγκαιρης Παρέμβασης και Έγκαιρης Εκπαιδευτικής Παρέμβασης
- Ενότητα 4: Η Αξιολόγηση ως στοιχείο-κλειδί για τον σχεδιασμό της Έγκαιρης Εκπαιδευτικής Παρέμβασης: Η Περίπτωση της Ελλάδας
- Ενότητα 5 & 6: Το Περιεχόμενο και η Λειτουργία Των Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Οικογένειας και του Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος, με γνώμονα την κάλυψη των αναγκών του παιδιού αλλά και της οικογένειάς του στις μεταβάσεις
- Ενότητα 7: Έγκαιρη Εκπαιδευτική Υποστήριξη και Παιδιά με Αισθητηριακές Αναπηρίες
- Ενότητα 8: Έγκαιρη Εκπαιδευτική Υποστήριξη και Παιδιά στο Φάσμα του Αυτισμού
- Ενότητα 9: Έγκαιρη Εκπαιδευτική Υποστήριξη και Παιδιά με Νοητική Αναπηρία και Κινητική Αναπηρία
- Ενότητα 10: Έγκαιρη Εκπαιδευτική Υποστήριξη και Παιδιά με Δυσκολίες στο Λόγο και στη Συμπεριφορά
- Ενότητα 11: Προώθηση των Κινητικών Δεξιοτήτων για Μικρά Παιδιά με Αναπηρίες
- Ενότητα 12: Προώθηση των Κοινωνικών και Επικοινωνιακών Δεξιοτήτων για Μικρά Παιδιά με Αναπηρίες
- Ενότητα 13: Πρακτικές για τη Διδασκαλία Δεξιοτήτων Παιχνιδιού σε Μικρά Παιδιά με Αναπηρίες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (διαδίκτυο, οπτικοακουστικό υλικό, πρόγραμμα παρουσιάσεων Power Point) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr><tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>35</td></tr><tr><td>Αυτοτελής Μελέτη</td><td>46</td></tr><tr><td>Συγγραφή εργασιών</td><td>15</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Αυτοτελής Μελέτη	46	Συγγραφή εργασιών	15	Σύνολο Μαθήματος	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
	Διαλέξεις	26											
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35											
	Αυτοτελής Μελέτη	46											
	Συγγραφή εργασιών	15											
Σύνολο Μαθήματος	125												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Ι. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής												

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>- ερωτήσεις σωστού-λάθους - ερωτήσεις σύντομης απάντησης και - ερωτήσεις ανάπτυξης</p> <p>II. Προφορική ή άλλες εναλλακτικές μορφές εξέτασης για τους φοιτητές ή τις φοιτήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία (80%)</p> <p>III. Υποχρεωτικές μικρής έκτασης εργασίες που συμβάλλουν κατά 20% στη διαμόρφωση της συνολικής βαθμολογίας για το μάθημα</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Επιλεγμένη επιστημονική αρθρογραφία
- Διεθνή, Ευρωπαϊκά και Ελληνικά πολιτικά κείμενα σε σχέση με την έγκαιρη παρέμβαση και την έγκαιρη εκπαιδευτική παρέμβαση
- Bagnato, S. J., Neisworth, J. T., & Munson, S. M. (1999). *Linking assessment and early intervention: An authentic curriculum-based approach*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Συριοπούλου-Δελλή, Χ. (2020). (Επιμ.) *Πρώιμη παρέμβαση και συμβουλευτική της οικογένειας νηπίων και παιδιών με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού*. Αθήνα: Gutenberg.
- Hallahan, D. P., Kauffman, J. M., & Pullen, P. C. (2022). *Εισαγωγή στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση* (Επιστημονική Επιμέλεια: Α. Τσιμπιδάκη, Κ. Αντζακας, Σ. Γκιαούρη, Τ. Μαυροπαλιάς, & Ε. Τραγουλιά, Μετάφραση: Α. Γρίβα). Αθήνα: Gutenberg.
- Κορνηλάκη, Αικ., Κυπριωτάκη, Μ., & Μανωλίτσης, Γ. (2010). *Πρώιμη παρέμβαση: Διεπιστημονική θεώρηση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Reinchow, B., Boyd, B. A., Barton, E. E., & Odom, S. L. (2018). (Eds.). *Handbook of early childhood special education*. Switzerland: Springer.
- Shonkoff, J. P., & Meisels, S. J. (Eds.). (2000). *Handbook of early childhood intervention*. USA: Cambridge University Press.
- Τζουριάδου, Μ. (2001). (Επιμ.). *Πρώιμη παρέμβαση: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*. Προμηθεύς: Θεσσαλονίκη.
- Τσιμπιδάκη, Α. (2007). *Παιδί με ειδικές ανάγκες, οικογένεια και σχολείο. Μια σχέση αλληλεπίδρασης*. Αθήνα Ατραπός.
- Φτιάκα, Ε. (Επιμ.). (2008). *Περάστε για ένανα καφέ. Σχέσεις σχολείου και οικογένειας*. Αθήνα: Ταξιδευτής.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_530	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις των στοιχειωδών μαθηματικών εννοιών που αποτελούν αντικείμενο πραγμάτευσης στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, καθώς και βασικές γνώσεις από θεωρίες μάθησης		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1409/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα στοχεύει</p> <ul style="list-style-type: none"> • στην εμπάθυνση του/της φοιτητή/-τριας στις μαθηματικές έννοιες που αποτελούν αντικείμενο πραγμάτευσης στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, • στο σχεδιασμό διδακτικών σεναρίων καθώς και στην υλοποίησή τους στη σχολική τάξη. <p>Με την διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος προσδοκούμε ο φοιτητής/ -τρια να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζει τις σε βάθος τις μαθηματικές έννοιες που αποτελούν αντικείμενο διδασκαλίας στην προσχολικής και πρώτη σχολική ηλικία, καθώς και μαθηματικές έννοιες που η διεθνής βιβλιογραφία ισχυρίζεται ότι μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο διδασκαλίας στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. • Να γνωρίζει προτεινόμενες από την έρευνα διδακτικές προσεγγίσεις των εν λόγω εννοιών.

- Να σχεδιάζει σενάρια μαθήματος.
- Να υλοποιεί το εν λόγω σχέδιο μαθήματος.
- Να διαθέτει την αναγκαία προσαρμοστικότητα σε πιθανές δυσκολίες που μπορεί να εμφανιστούν κατά τη διδασκαλία και να προσανατολίζει κατάλληλα το μάθημά του.
- Να οργανώνει το μάθημα ώστε να προάγεται η αυτονομία και η ομαδικότητα των μαθητών.
- Να εισάγει τις μαθηματικές έννοιες σε κατάλληλα παιδαγωγικά πλαίσια που κινητοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών και προάγουν τη διερευνητική μάθηση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Ικανότητα προσαρμογής σε απρόβλεπτες και νέες καταστάσεις
- Ικανότητα λήψης αποφάσεων
- Ανάπτυξη της ικανότητας αυτόνομης εργασίας
- Ανάπτυξη της ικανότητας συνεργασίας
- Ανάπτυξη της ικανότητας σχεδιασμού και διαχείρισης έργων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγικά για το περιεχόμενο του μαθήματος
- Σχεδιασμός σεναρίων διδασκαλίας μαθηματικών εννοιών
- Η έννοια της μαθηματικής δραστηριότητας
- Διδακτική προσέγγιση εννοιών του χώρου και γεωμετρικών εννοιών
- Διδακτική προσέγγιση της έννοιας του αριθμού και των τεσσάρων πράξεων
- Ειδικά θέματα στη διδακτική των μαθηματικών: ο ρόλος της γλώσσας των εξωτερικών αναπαραστάσεων
- Υλοποίηση διδασκαλίας σε σχολική τάξη

Σημείωση: Οι φοιτητές/-τριες σε ομάδες των δύο ατόμων σχεδιάζουν μαθήματα για τη διδασκαλία μαθηματικών δραστηριοτήτων και υλοποιούν τα εν λόγω σενάρια σε σχολικές τάξεις. Τα αποτελέσματα της διδασκαλίας παρουσιάζονται στο χώρο των σεμιναρίων και αποτελούν αντικείμενο σχολιασμού και ανατροφοδότησης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασίες σε ομάδες</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (12 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>• Τρεις εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (3x4)</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>• Σχεδιασμός εκπαιδευτικού σεναρίου και υλοποίησή του σε νηπιαγωγείο από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (1 εργασία X 15 ώρες)</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Οργάνωση παρουσίασης της διδασκαλίας σε power point</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (12 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	36	• Τρεις εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (3x4)	12	• Σχεδιασμός εκπαιδευτικού σεναρίου και υλοποίησή του σε νηπιαγωγείο από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (1 εργασία X 15 ώρες)	15	Οργάνωση παρουσίασης της διδασκαλίας σε power point	12	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	10	Αυτοτελής Μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
	Διαλέξεις (12 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	36															
	• Τρεις εργασίες από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (3x4)	12															
	• Σχεδιασμός εκπαιδευτικού σεναρίου και υλοποίησή του σε νηπιαγωγείο από ομάδες των δύο φοιτητών/ -τριών (1 εργασία X 15 ώρες)	15															
	Οργάνωση παρουσίασης της διδασκαλίας σε power point	12															
	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	10															
	Αυτοτελής Μελέτη	40															
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125																
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>I. Εργασίες (60%)</p> <p>II. Παρουσίαση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού σεναρίου και της υλοποίησης του σε σχολική τάξη (40%)</p>																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Αντωνόπουλος, Κ., Τσιούνη, Ρ., Ζαχάρος, Κ. (2008). Επίλυση προβλημάτων πρόσθεσης σε διαφορετικά πλαίσια συμφραζομένων. <i>Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού</i>, Επιστημονική Περιοδική Έκδοση της Ο.Μ.Ε.Ρ, τόμος 8, σελ. 9-24.</p> <p>Ζαχάρος, Κ. (2015). <i>Η Μαθηματική Δραστηριότητα στην Προσχολική Εκπαίδευση. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Πρακτικές Εφαρμογές</i>. Καμπύλη, Αθήνα (Β' έκδοση).</p> <p>Ζαχάρος, Κ. (2007). <i>Οι μαθηματικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση και η διδασκαλία τους</i>. Μεταίχμιο, Αθήνα.</p> <p>Ζαχάρος, Κ., Κόμης, Β., Μπακανδρέα, Ζ. & Παπαδημητρίου, Κ. (2007). Στρατηγικές Προσέγγισης Προβλημάτων Πρόσθεσης και Αφαίρεσης στην Προσχολική Εκπαίδευση. <i>Νέα Παιδεία</i>, τόμος 121, σελ. 78-94.</p> <p>Παναγιωτάρα, Α., Ζαχάρος, Κ., Ρήγα, Β. (2012). Οικειοποίηση Εννοιών Προσανατολισμού στο Χώρο από Νήπια. <i>Νέα Παιδεία</i>, τόμος 141, σελ. 73-87.</p> <p>Σκουμπουρδή, Χρ. (2012). <i>Σχεδιασμός ένταξης υλικών και μέσων στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών</i>. Εκδόσεις Πατάκη.</p> <p>Σκουμπουρδή, Χρ. & Καφούση, Σ. (2012). <i>Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών</i>. Εκδόσεις Πατάκη.</p> <p>Τζεκάκη, Μ. (2007). <i>Μικροί μαθητές μεγάλα μαθηματικά νοήματα</i>. Gutenberg, Αθήνα.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_311	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1482/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές στη μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας, σκιαγραφώντας τα «ερευνητικά παραδείγματα», τις βασικές ερευνητικές «μεθόδους» που εντάσσονται σε αυτά, τις «τεχνικές» συλλογής δεδομένων, την πορεία του σχεδιασμού μιας εκπαιδευτικής έρευνας, και τα ηθικά ζητήματα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο στην πορεία αυτή όσο και στην πορεία διεξαγωγής της έρευνας.</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτήτριες /φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να είναι σε θέση να διακρίνουν τα τρία «ερευνητικά παραδείγματα» στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής έρευνας, καθώς και τις επιστημολογικές και οντολογικές παραδοχές που βρίσκονται στη βάση τους. • Να έχουν κατανοήσει τη μετάβαση από τη διατύπωση ενός «ερευνητικού προβλήματος», στη διατύπωση των «ερευνητικών στόχων» και των «ερευνητικών ερωτημάτων». • Να έχουν κατανοήσει σε ένα βασικό επίπεδο μία σειρά «μεθόδων» που εντάσσονται σε κάθε
--

<p>ένα από τα τρία «ερευνητικά παραδείγματα» και να είναι σε θέση να επιλέγουν την καταλληλότερη «μέθοδο» ανάλογα με το «ερευνητικό ερώτημα» που έχει τεθεί.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν κατανοήσει σε ένα βασικό επίπεδο την πορεία σχεδιασμού μιας εκπαιδευτικής έρευνας. • Να έχουν κατανοήσει τα ηθικά ζητήματα που απασχολούν τους ερευνητές και τους κανόνες που οφείλουν να ακολουθούν όταν σχεδιάζουν και πραγματοποιούν μια εκπαιδευτική έρευνα. • Να έχουν γνωρίσει μία σειρά από «τεχνικές» συλλογής δεδομένων και να είναι σε θέση να επιλέγουν την καταλληλότερη ανάλογα με τη «μέθοδο» που έχει επιλεγεί για «ερευνητικό ερώτημα» που έχει τεθεί. • Να έχουν κατανοήσει σε ένα βασικό επίπεδο τις ιδέες της «αξιοπιστίας» και της «εγκυρότητας» στην εκπαιδευτική έρευνα. • Να έχουν εξοικειωθεί με την προβλεπόμενη δομή των επιστημονικών εργασιών. 																	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Επίδειξη ηθικής υπευθυνότητας • Άσκηση κριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα ασχολείται με τα εξής θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μία πρώτη γνωριμία με την εκπαιδευτική έρευνα • Τα τρία «ερευνητικά παραδείγματα» στην εκπαιδευτική έρευνα <ul style="list-style-type: none"> - Χαρακτηριστικά και παραδοχές • Βασικές μέθοδοι ποσοτικής έρευνας <ul style="list-style-type: none"> - Πειραματικές: πείραμα, οιονεί πείραμα, προ-πείραμα - Μη πειραματικές: έρευνα συσχέτισης, επισκόπηση • Βασικές μέθοδοι ποιοτικής έρευνας <ul style="list-style-type: none"> - Φαινομενολογία, εθνογραφία, θεμελιωμένη θεωρία, μελέτη περίπτωσης • Βασικές μέθοδοι μικτής έρευνας <ul style="list-style-type: none"> - Έρευνα μικτών μεθόδων, έρευνα μικτού μοντέλου • Πορεία σχεδιασμού εκπαιδευτικής έρευνας • Ηθικά ζητήματα σε σχέση με τη εκπαιδευτική έρευνα • Τεχνικές συλλογής δεδομένων <ul style="list-style-type: none"> - Ερωματολόγιο, συνέντευξη, εστιασμένη συζήτηση, παρατήρηση 	
--	--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις (παρουσίαση και συζήτηση του θέματος μελέτης, ατομική/συνεργατική διερεύνηση σχετικών «φύλλων εργασίας») και συζήτηση σε επίπεδο τάξης, κριτική
---	---

	συζήτηση άρθρων εκπαιδευτικής έρευνας)	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class Παν-μιου Πατρών • Παρουσιάσεις PowerPoint • Βίντεο • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	39
	<p>Προετοιμασία για κριτική συζήτηση άρθρων εκπαιδευτικής έρευνας</p>	16
	<p>Ατομική Μελέτη</p>	70
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & σύντομης ανάπτυξης (100%).</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Εργαζάκη, Μ.: «Διαφάνειες & «φύλλα εργασίας» μαθημάτων στο e-class».

Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Creswell, J. (2016). *Η Έρευνα στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

Verma, G.K., & Mallick, K. (2004). *Εκπαιδευτική Έρευνα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και τεχνικές*. Αθήνα: Εκδόσεις τυπωθήτω - Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ.

Johnson, B. & Christensen, L. (2004). *Educational Research: Quantitative, Qualitative, and Mixed Approaches*. USA: Pearson Education Inc.

Springer, K. (2010). *Educational Research: A Contextual Approach*. USA: Wiley & Sons, Inc.

Opie, C. (Ed.) (2004). *Doing Educational Research*. UK: Sage Publications.

Muijs, D. (2004). *Doing Quantitative Research in Education*. UK: Sage Publications.

Freebody, P. (2004). *Qualitative Research in Education: Interaction and Practice*. UK: Sage Publications.

MacNaughton, G., Rolfe, S.A., & Siraj-Blatchford, I. (Eds) (2010). *Doing early childhood research: international perspectives on theory and practice Maidenhead*. UK: Open University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_569	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Συνιστάται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα «Προσχολική Παιδαγωγική».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1572/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα εξετάζονται σημαντικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας και μάθησης των μικρών παιδιών με έμφαση στις διδακτικές μεθόδους που εφαρμόζονται στην προσχολική εκπαίδευση, όπως η διαφοροποιημένη διδασκαλία, η διατύπωση ερωτήσεων, η επίλυση προβλήματος, η αξιοποίηση του παιχνιδιού, η συνεργασία μέσα στην τάξη αλλά και με την οικογένεια. Επίσης, προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών πλαισίων μάθησης στο νηπιαγωγείο (π.χ. ρουτίνες, παιχνίδι, διερευνήσεις) και αξιοποιούνται παραδείγματα από πραγματικές συνθήκες τάξης προκειμένου οι φοιτητές/τριες να επιλέγουν και να υποστηρίζουν μεθόδους που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή και την έκφραση της σκέψης των παιδιών.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε παιδιού, καθώς επίσης και τη συμβολή αυτών των χαρακτηριστικών στην υλοποίηση ενός προγράμματος.
--

- Προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών πλαισίων μάθησης και συνδέει διδακτικές διαδικασίες που διευκολύνουν την έκφραση της σκέψης των παιδιών και την επικοινωνία.
- Οργανώνει τους άξονες εφαρμογής διαφοροποιημένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο και συνδέει την αξιοποίηση των ερωτήσεων, του παιχνιδιού και της επίλυσης προβλήματος λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των παιδιών μιας τάξης.
- Αναλύει εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς και αξιολογεί κατά πόσο η χρήση διάφορων διδακτικών μεθόδων και στρατηγικών υποστηρίζουν τη διαδικασία μάθησης και διδασκαλίας.
- Σχεδιάζει μαθησιακές εμπειρίες επιλέγοντας διαδικασίες που ενισχύουν την αλληλεπίδραση και συνεργασία μεταξύ των παιδιών.
- Διακρίνει διαφορετικούς τρόπους και συνθέτει τα κριτήρια με τα οποία θα μπορούσε να αναπτύξει εκπαιδευτικά προγράμματα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Αρχές μάθησης και διδασκαλίας στην προσχολική εκπαίδευση
- Παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική διαδικασία - διαφορετικά χαρακτηριστικά των παιδιών
- Μαθησιακά πλαίσια στο Νηπιαγωγείο (ρουτίνες, παιχνίδι, καταστάσεις από την καθημερινή ζωή, διερευνήσεις, οργανωμένες δραστηριότητες)
- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (ορισμοί, χαρακτηριστικά)
- Διδακτικές μέθοδοι και στρατηγικές
- Ο ρόλος και η σημασία των ερωτήσεων του εκπαιδευτικού και των παιδιών
- Το παιχνίδι
- Επίλυση προβλήματος
- Σχέδια εργασίας
- Συνεργατική μάθηση
- Συνεργασία σχολείου – οικογένειας

Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες σε προαιρετική βάση εργάζονται σε ομάδες των δύο ατόμων προκειμένου σε τρία από τα μαθήματα να παρουσιάσουν κείμενα στα ελληνικά ή αγγλικά με θέματα σχετικά με τις ενότητες του μαθήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο και εργασία σε ομάδες</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="708 504 1038 562">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1043 504 1370 562">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="708 568 1038 622">Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1043 568 1370 622">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 629 1038 683">Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1043 629 1370 683">9</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 689 1038 743">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1043 689 1370 743">14</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 750 1038 804">Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1043 750 1370 804">12</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 810 1038 864">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1043 810 1370 864">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 871 1038 925">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1043 871 1370 925">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	14	Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας	12	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30															
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9															
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	14															
Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας	12															
Αυτοτελής Μελέτη	60															
Σύνολο Μαθήματος	125															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και αξιολόγησης/σχολιασμού παραδειγμάτων από την τάξη του νηπιαγωγείου (80%) II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%)</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Edwards, C. Gandini, L., & Forman, G. (2012). <i>Reggio Emilia: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας</i>. Αθήνα: Πατάκης</p> <p>Harris-Helm, J., & Katz, L. (2012). <i>Η μέθοδος project στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2001). Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις. Αθήνα: Τυπωθήτω.</p> <p>Μπιρμπίλη, Μ. (2015). <i>Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου: Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση</i>. Θεσσαλονίκη: Σοφία.</p> <p>Tomlinson, C. A. (2001). <i>How to differentiate instruction in mixed-ability classrooms</i>. (2nd Ed.). Alexandria, Virginia USA: ASCD.</p> <p>Σφυρόερα, Μ. (2007). <i>Διαφοροποιημένη παιδαγωγική. «Κλειδιά και Αντικλειδιά». Διδακτική Μεθοδολογία, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων</i>. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ – Πανεπιστήμιο Αθηνών.</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_590	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
Εργαστήριο και Εργασίες	1	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (επιλογής) Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική (για πρόσβαση στη διεθνή βιβλιογραφία/ πηγές και επικοινωνία με προσκεκλημένους ομιλητές)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42590		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη μιας ολιστικής διαπολιτισμικής ικανότητας σε συνδυασμό με την ευαισθητοποίηση για τη συγκρότηση της ελληνικής διασποράς.</p> <p>Κατανόηση Διασπορά:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Κατανόηση των διαφόρων τύπων διασποράς
• Γνωριμία με τη δυναμική του σχηματισμού των κοινοτήτων στη διασπορά
• Εξοικείωση με διαφορετικούς τύπους γλωσσικής εκπαίδευσης στη διασπορά
• Επίγνωση ποικίλων στρατηγικών για τη διατήρηση της γλώσσας <p>Γνώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Πολιτιστική αυτογνωσία.

- βαθιά κατανόηση και γνώση του πολιτισμού (συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών, του ρόλου και των επιπτώσεων των πολιτιστικών άλλων και των απόψεών τους) ·
- Ειδικές πληροφορίες για τον πολιτισμό.
- Κοινωνιογλωσσική επίγνωση

Δεξιότητες:

- ενεργητική ακρόαση, παρατήρηση και ερμηνεία
- ανάλυση, αξιολόγηση και συσχετίσεις

Στάσεις:

- Ανοχή στην ασάφεια – Αντιμέτωπιση νέων καταστάσεων με προσοχή
- Ανοιχτό πνεύμα - μη-αξιολογική κρίση
- Ευελιξία - Για μετατόπιση πλαισίου αναφοράς
- Εμπιστοσύνη - Σεβασμός και θετική σχέση με τους άλλους
- Προσαρμοστικότητα – Κατάλληλη προσαρμογή σε συγκεκριμένες καταστάσεις
- Ευαισθησία - Ενσυναίσθηση
- Δημιουργικότητα – Εμπλοκή σε αποκλίνουσες σκέψεις
- Περιέργεια και ανακάλυψη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Οι στόχοι του μαθήματος είναι η βαθύτερη θεωρητική κατανόηση

- των διαδικασιών ομοιογενοποίησης και ετερογένειας στην ελληνική διασπορά (τριαδικές σχέσεις)
- του εθνοτισμού, της διεθνικότητας, των νέων ανισοτήτων και του νέου αφομοιωτισμού
- της διαμόρφωσης ελληνικής διασποράς και των νέων συλλογικοτήτων (ετερότητα)
- της οριοθέτησης της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας, αλλά και εννοιών όπως «ο άλλος» και «ο ξένος», οι υβριδικές ταυτότητες, ο κοσμοπολιτισμός, η διατοπικότητα, κτλ.
- των μορφών ελληνόγλωσσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη διασπορά.

Οι πρόσθετες ικανότητες αφορούν:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη απόφασης
- Ανεξάρτητη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργου
- Σεβασμός στη διαφορά και την πολυπολιτισμικότητα
- Κριτική και αυτοκριτική
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για ένα εισαγωγικό θεωρητικό μάθημα που παρουσιάζει τις θεωρίες του εθνοτισμού, του πολιτισμικού οικουμενισμού και του σχετικισμού, καθώς και της διαμόρφωσης των εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον της ελληνικής διασποράς.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται α) στις διαδικασίες πολιτισμικής ομοιογενοποίησης & ετερογένειας στο πλαίσιο της διασποράς (π.χ. εθνοτισμός, διεθνικότητα και νέος αφομοιωτισμός), β) στις έννοιες «άλλος» και «ξένος», γ) στον εθνοτισμό και στο σχηματισμό εθνοτικών ταυτοτήτων (υβριδικές, πολλαπλές, χωρικές, συμβολικές ταυτότητες), δ) στις όψεις της ετερότητας (γλωσσική, πολιτισμική, θρησκευτική, κτλ.), στην ελληνική διασπορά (μέσα από την μελέτη της ουσιοκρατικής παράδοσης, της νεωτερικής και μεταμοντέρνας θεώρησης), καθώς και ε) στη νέα εννοιολόγηση του τόπου, της απόστασης και του χρόνου στον σύγχρονο κόσμο.

Το μάθημα εξοπλίζει τους φοιτητές/τριες με μια βασική κατανόηση του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου που επηρεάζει τη διαμόρφωση μιας διαπολιτισμικής εκπαιδευτικής σε νέους κοινωνικούς χώρους όπως αυτός της ελληνικής διασποράς παρέχον τας τη δυνατότητα διαπολιτισμικής επίγνωσης στο πλαίσιο διαποριστικών δικτύων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - • Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες • Ηλεκτρονικές διασκέψεις με προσκεκλημένους ομιλητές 																
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών. • Χρήση λογισμικού (παρουσιάσεων PowerPoint) • Πολυμέσα • Δημιουργία κοινοτήτων μάθησης με χρήση της πλατφόρμας cgscholar.com 																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική εργαστηρίου</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Ιστορίες ζωής</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Συνεντεύξεις</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασίας</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	7	Πρακτική εργαστηρίου	13	Ιστορίες ζωής	26	Συνεντεύξεις	10	Εκπόνηση εργασίας	30	Σύνολο	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	39																
Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	7																
Πρακτική εργαστηρίου	13																
Ιστορίες ζωής	26																
Συνεντεύξεις	10																
Εκπόνηση εργασίας	30																
Σύνολο	125																

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Περιγραφή	Ποσοστό (%)
	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	1st επιλογή
2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)		20%
Τελική γραπτή εξέταση		80%
Σύνολο		100%
2nd επιλογή		
Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3 ατόμων)		30%
2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή προφορική παρουσίαση		20%
Τελική εργασία (6000 λέξεις)		50%
Σύνολο		100%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Arvanitis, Eugenia (ed.) (2006). *Zacharias Vogiazopoulos. Bonegilla: Memories and Recollections of an Insider*. Australian Greek Resource and Learning Centre, RMIT University, Melbourne.

Eugenia Arvanitis. (2004). *Greek Ethnic Schools in a Globalising Context*

<https://openjournals.library.sydney.edu.au/index.php/MGST/article/view/6308>

Eugenia Arvanitis. (2014). *Rethinking intercultural learning spaces: The example of Greek Language Schooling in Australia*

<http://ejupunescochair.lis.upatras.gr/index.php/ejupUNESCOchair/article/view/2184>

Peter Pericles Trifonas, Themistoklis Aravossitas. (2014). *Rethinking Heritage Language Education*. Cambridge University Press.

Peter Pericles Trifonas, Themistoklis Aravossitas. (2017). *Handbook of Research and Practice in Heritage Language Education*. Springer.

Δαμανάκης, Μ. 2007. *Ταυτότητες και Εκπαίδευση στη Διασπορά*. Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.

Χρυσανθοπούλου, Β. 2016. *Τόποι μνήμης στην καστελοριζιακή μετανάστευση και διασπορά*. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The journal of Hellenic Studies <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-hellenic-studies>

Common Ground <http://ee.commongroundpublishing.com/publications/journals#2>)

Diaspora studies <https://www.tandfonline.com/toc/rdst20/current>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_765	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1404		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτήτριες/-ές την ικανότητα να περιγράψουν και να αναλύουν τα χαρακτηριστικά και τον εκπαιδευτικό ρόλο μουσείων φυσικών επιστημών καθώς και να σχεδιάζει εκπαιδευτικά προγράμματα φυσικών επιστημών που σχετίζονται με μουσεία φυσικών επιστημών και τεχνολογίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/-ής θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζει την εξέλιξη, τις κατηγοριοποιήσεις και τους εκθεσιακές φόρμες των μουσείων φυσικών επιστημών και τεχνολογίας • γνωρίζει τον εκπαιδευτικό ρόλο των μουσείων φυσικών επιστημών και τεχνολογίας καθώς και τις σχέσεις ανάμεσα στο μουσείο και την τυπική εκπαίδευση • περιγράφει και αναλύει τα φαινομενολογικά χαρακτηριστικά, την ερμηνεία και την εκπαιδευτική λειτουργία των μουσείων φυσικών επιστημών και τεχνολογίας • να σχεδιάζει εκπαιδευτικά προγράμματα φυσικών επιστημών που σχετίζονται με μουσεία

φυσικών επιστημών και τεχνολογίας, ιδιαίτερα στη βαθμίδα της προσχολικής εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σχεδιασμός έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

Ενότητα 1: Εισαγωγή στα μουσεία και τη Μουσειολογία Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Ενότητα 2: Οι άτυπες και μη τυπικές μορφές εκπαίδευσης στις φυσικές επιστήμες

Ενότητα 3: Κατηγορίες μουσείων φυσικών επιστημών και τεχνολογίας (ΦΕΤ)

Ενότητα 4: Το μουσείο Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας στην Ελλάδα

Ενότητα 5: Το εικονικό μουσείο Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Ενότητα 6: Ο εκπαιδευτικός ρόλος του μουσείου Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Ενότητα 7: Σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων και οδηγών εκπαιδευτικού για μουσεία

Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td><td>30</td></tr><tr><td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td><td>9</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>26</td></tr><tr><td>Αυτοτελής Μελέτη</td><td>60</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εκπαιδευτικές επισκέψεις (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Εκπόνηση μελέτης (project)	26	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30												
Εκπαιδευτικές επισκέψεις (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9												
Εκπόνηση μελέτης (project)	26												
Αυτοτελής Μελέτη	60												
Σύνολο Μαθήματος	125												
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε													

<p>επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>1. Γραπτή εργασία σχετικά με την ανάλυση δικτυακών τόπων μουσείων Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας (30%)</p> <p>2. Γραπτή εργασία σχετική με την ανάλυση μουσείων Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας ή το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων/οδηγών μουσείων (70%)</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Black, G. (2009). *Το ελκυστικό μουσείο*, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Κολιόπουλος, Δ. (2017). *Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου φυσικών επιστημών*, Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλιππουπολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν. (2015). *Μουσειακή μάθηση και εμπειρία στον 21ο αιώνα. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.*

Οικονόμου, Μ. (2003). *Μουσείο: Αποθήκη ή ζωντανός οργανισμός*; Εκδόσεις Κριτική.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC 555	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Προαπαιτείται η παρακολούθηση των μαθημάτων «Διδακτική της Μουσικής I» και «Διδακτική της Μουσικής II»		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1440/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 		
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Είναι σε θέση να σχεδιάζει και να υλοποιεί μουσικές δραστηριότητες κατάλληλες για παιδιά προσχολικής ηλικίας 		
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> </td> </tr> </table>	<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>	

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Αναλυτικό πρόγραμμα μουσικής αγωγής για το Νηπιαγωγείο
- Θέματα σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης μουσικών δραστηριοτήτων
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και υλοποίηση δραστηριοτήτων στο Νηπιαγωγείο
- Αξιολόγηση και αναστοχασμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες) 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού • Χρήση διαδικτύου (video) 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26	Ομαδική εργασία	15	Αυτοτελής Μελέτη	45	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39												
Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26												
Ομαδική εργασία	15												
Αυτοτελής Μελέτη	45												
Σύνολο Μαθήματος	125												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Γραπτή εργασία (100%)</p>												

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βαρελάς Δ., Μακροπούλου Ε. (2001), Μουσική το πιο συναρπαστικό παιχνίδι, Αθήνα: FAGOTTO

Wheway D., Thomson S. (2002), Εξερευνώντας τη μουσική μέσα από... την ποίηση, την τέχνη, την επιστήμη, τα μαθηματικά, την ιστορία, τη γεωγραφία, την κίνηση, τα παιχνίδια λόγου, τους μύθους, Αθήνα: ΝΗΣΟΣ

Μωραΐτη Τ., Κουρκουρίκα Μ. (2007), Το μουσικό γιασεμάκι. Η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης στην προσχολική εκπαίδευση: Διαθεματικές δραστηριότητες μουσικής για το νηπιαγωγείο, Αθήνα: Μεταίχμιο

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_581	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ: ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις, ασκήσεις και εργασίες</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξη Δεξιοτήτων, Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις από τον κλάδο της αναπτυξιακής ψυχολογίας και τις κύριες θεωρίες της γνωστικής ανάπτυξης.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1603/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στόχος του μαθήματος είναι να εξετάσει τις βασικότερες θεωρητικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σχετικά με τον τρόπο που τα παιδιά αποκτούν γνώσεις και αναπαριστούν τις έννοιες, να ερμηνεύσει τις διαδικασίες αναπαράστασης, οργάνωσης και αναδιοργάνωσης των γνώσεων και να παρουσιάσει διδακτικές πρακτικές σύμφωνες με τα θεωρητικά πλαίσια που θα προάγουν τη μάθηση.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν εξοικειωθεί με τις θεωρητικές απόψεις της γνωστικής και αναπτυξιακής ψυχολογίας για τη ανάπτυξη της σκέψης των παιδιών • Να γνωρίζουν τις θεωρίες για την αναπαράσταση, την οργάνωση και την αναδιοργάνωση των γνώσεων

- Να αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές κατά τη μάθηση εννοιών
- Να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν ανάμεσα σε κατάλληλες πρακτικές για τη διδασκαλία εννοιών και την αποφυγή ενδεχόμενων δυσκολιών
- Να μπορούν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν πρακτικά διδακτικές τεχνικές για την κατανόηση μίας έννοιας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Θεωρίες μάθησης: Piaget, Vygotsky, Bruner
- Σύγχρονες θεωρίες εννοιολογικής ανάπτυξης και αναπαράστασης των γνώσεων
- Η μάθηση ως διαδικασία αναδιοργάνωσης των γνώσεων
- Θεωρίες περί εννοιολογικής αλλαγής: θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις
- Νόηση και Μάθηση εννοιών σε διάφορα επιστημονικά πεδία, όπως της Φυσικής, της Παρατηρησιακής Αστρονομίας, της Βιολογίας, των Μαθηματικών, και της Ιστορίας
- Οντολογικές και επιστημολογικές πεποιθήσεις στη μάθηση
- Ανατρεπτικά κείμενα και εννοιολογική κατανόηση
- Ο ρόλος των διδακτικών αναλογιών στη διαδικασία της μάθησης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Εργαστηριακή εκπαίδευση</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>24</p>
	<p>Εργασία σε ομάδες (5 από</p>	<p>15</p>

<p>Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	
	Πρακτική εφαρμογή εργαστηριακών ασκήσεων	3
	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26
	Αυτοτελής Μελέτη	57
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & Ερωτήσεις Σύντομης Ανάπτυξης (50%)</p> <p>II. Ομαδική γραπτή εργασία (30%)</p> <p>III. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Βοσνιάδου, Σ. (1992). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας, τόμος 2: Σκέψη*, Αθήνα: εκδόσεις Gutenberg.
- Βοσνιάδου, Σ. (1998). *Γνωσιακή Ψυχολογία: Ψυχολογικές μελέτες και δοκίμια*. Αθήνα: Δαρδανός.
- Βοσνιάδου, Σ. & Ψύλος, Σ. (Επιμ.) (2008). *Έννοιες και εννοιολογική αλλαγή, θεωρητικές προσεγγίσεις*. Νόησις, 3. Αθήνα: Εκδόσεις Δραδνός – Τυπωθήτω.
- Κυριακοπούλου, Ν. & Σκοπελίτη, Ε. (2019). *Νόηση και μάθηση υπό το πρίσμα της εννοιολογικής αλλαγής: Σύγχρονες έρευνες και προβληματισμοί*. Αθήνα: εκδόσεις Gutenberg.
- Donaldson, M. (1991). *Η σκέψη των παιδιών*. (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Lightwood, C., Cole, M., & Cole, S. R., (2015). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών (Ενιαίο): Η αρχή της ζωής: εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία - Γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή και μέση παιδική ηλικία*, (Επιμ. Ζ. Μπαμπλέκου), Εκδόσεις Gutenberg.
- Siegler, R. (2002). *Πώς σκέφτονται τα παιδιά*. (Επιμ. Σ. Βοσνιάδου), Εκδόσεις Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_560	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Πρακτική Άσκηση)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Είναι σκόπιμο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο μάθημα ΤΠΕ στην εκπαίδευση (υποχρεωτικό Β' έτους).		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1402/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που άπτονται του παιδαγωγικού σχεδιασμού με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική διαδικασία και ειδικότερα στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία.

Καταρχήν, παρουσιάζεται και αναλύεται η προβληματική της ένταξης των ΤΠΕ στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη θέση των ΤΠΕ στο πρόγραμμα σπουδών του ελληνικού Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου. Στη συνέχεια, μελετάται η συμβολή των εποικοδομιστικών, κοινωνιογνωστικών και κοινωνιοπολιτισμικών θεωριών μάθησης στην ανάπτυξη κατάλληλων περιβαλλόντων διδασκαλίας και μάθησης με ΤΠΕ και αναλύονται βασικές έννοιες Διδακτικής και διδακτικές στρατηγικές με ΤΠΕ. Τέλος, έμφαση δίνεται στις φάσεις σχεδίασης και ανάπτυξης εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ καθώς και στην

εφαρμογή, κριτική ανάλυση και αξιολόγηση του σεναρίου σε τάξεις προσχολικής και πρώτης σχολικής εκπαίδευσης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τις βασικές χρήσεις των ΤΠΕ στο πρόγραμμα σπουδών του Νηπιαγωγείου.
- Αναγνωρίζει τη συμβολή των κύριων ψυχολογικών θεωριών στη σχεδίαση και την ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών σεναρίων.
- Περιγράφει τα επιμέρους χαρακτηριστικά και τις βασικές λειτουργίες των κύριων κατηγοριών εκπαιδευτικών ψηφιακών συστημάτων και περιβαλλόντων πρώτης σχολικής ηλικίας.
- Διασυνδέει το περιεχόμενο και τις λειτουργίες εκπαιδευτικών λογισμικών και ψηφιακών περιβαλλόντων με συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών του Νηπιαγωγείου.
- Συναρτά την χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών με την αντιμετώπιση διδακτικών ή μαθησιακών προβλημάτων στο Νηπιαγωγείο.
- Επιλέγει κατάλληλα λογισμικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα για να αντιμετωπίσει συγκεκριμένες διδακτικές ή μαθησιακές καταστάσεις στο Νηπιαγωγείο.
- Εργάζεται ατομικά ή ομαδικά για την ανάλυση και τη σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών σε πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Σχεδιάζει επιμέρους διδακτικές δραστηριότητες με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος.
- Σχεδιάζει εκπαιδευτικά σενάρια με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος.
- Εφαρμόζει διδακτικές δραστηριότητες με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος σε συνθήκες τάξης (Πρακτική Άσκηση).
- Εφαρμόζει εκπαιδευτικά σενάρια με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος σε συνθήκες τάξης (Πρακτική Άσκηση).
- Αξιολογεί διδακτικές δραστηριότητες με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος και αναστοχάζεται για την εφαρμογή τους σε συνθήκες τάξης (Πρακτική Άσκηση).
- Αξιολογεί εκπαιδευτικά σενάρια με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος και αναστοχάζεται για την εφαρμογή τους σε συνθήκες τάξης (Πρακτική Άσκηση).
- Προσεγγίζει κριτικά το ζήτημα της ένταξης των ψηφιακών τεχνολογιών στην Εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώς) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Η προβληματική της ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία
2. Οι ΤΠΕ στο πρόγραμμα σπουδών του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού Σχολείου
3. Οι ΤΠΕ στα γνωστικά αντικείμενα της προσχολικής και της πρώτης σχολικής ηλικίας
4. Εποικοδομιστικές, κοινωνιογνωστικές και κοινωνιοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ.
5. Βασικές έννοιες Διδακτικής των Επιστημών
6. Διδακτικές στρατηγικές και ΤΠΕ
7. Η έννοια του παιδαγωγικού σχεδιασμού: μοντέλα σχεδίασης διδασκαλίας και μάθησης με ΤΠΕ
8. Η έννοια του εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ
9. Εκπαιδευτικό λογισμικό προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας
10. Συνεργατικές χρήσεις των ΤΠΕ στην προσχολική εκπαίδευση
11. Ψηφιακά παιχνίδια και μάθηση
12. Ιδέες και αναπαραστάσεις των νηπίων για τους υπολογιστές και την τεχνολογία
13. Κριτική ανάλυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού για προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία

Το εργαστήριο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Πρόγραμμα Σπουδών και ΤΠΕ στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία
2. Λογισμικό κλειστού τύπου: πολυμεσικές εφαρμογές, συστήματα διδασκαλίας, τεστ γνώσεων, ασκήσεις πρακτικής και εξάσκησης
3. Παιδαγωγική αξιοποίηση λογισμικού υπερμέσων, εννοιολογικής χαρτογράφησης, ψηφιακών εγκυκλοπαιδειών και ανάπτυξης δημιουργικότητας
4. Παιδαγωγική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης (επεξεργασία κειμένου, λογισμικό παρουσίασης και λογιστικά φύλλα)
5. Παιδαγωγική αξιοποίηση λογισμικού οπτικοποίησης και προσομοίωσης
6. Γνωριμία με τα βασικά εργαλεία του Web 2.0 (blog, wiki, portfolio, forum)
7. Βασικές έννοιες διδακτικής, βασικές αρχές θεωριών μάθησης & ΤΠΕ
8. Εισαγωγή στην έννοια του εκπαιδευτικού σεναρίου: μοντέλο ανάπτυξης εκπαιδευτικού σεναρίου
9. Η έννοια των αναπαραστάσεων και των γνωστικών δυσκολιών, εισαγωγή στις δραστηριότητες ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας του γνωστικού αντικείμενου
10. Η έννοια των διδακτικών στρατηγικών με ΤΠΕ: δραστηριότητες διδασκαλίας ενός εκπαιδευτικού σεναρίου
11. Η έννοια των διδακτικών στρατηγικών με ΤΠΕ: δραστηριότητες εμπέδωσης ενός εκπαιδευτικού σεναρίου
12. Δραστηριότητες αξιολόγησης ενός εκπαιδευτικού σεναρίου & μεταγνωστικές δραστηριότητες
13. Αναστοχασμός: έκθεση τεκμηρίωσης εκπαιδευτικού σεναρίου

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση της πλατφόρμας Moodle για τη διεξαγωγή και την ανάρτηση εργασιών, για την παροχή εποπτικού υλικού, για συζήτηση μέσω forum, για τη χρήση ανοικτών βιντεομαθημάτων • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και</i>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>

<p>μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	39
	<p>Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση πλατφόρμας Moodle (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</p>	26
	<p>Σύνθεση τελικού φακέλου ομαδικής εργασίας</p>	20
	<p>Εφαρμογή στην τάξη</p>	20
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	20
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	125
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση με δημόσια παρουσίαση (50%) II. Ομαδικές εβδομαδιαίες γραπτές εργασίες και τελική εργασία (50%) III. Εφαρμογή στην τάξη (Πρακτική Άσκηση) (on/off)</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κόμης, Β., *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, 2004, ISBN 960-8105-67-6, σελίδες 370.

Depover, C., Karsenti, T., Κόμης, Β., (2010), *Διδασκαλία με τη χρήση της Τεχνολογίας, προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, ISBN: 978-960-461-382-3, σελίδες 326.

Κόμης, Β., *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, 2005, ISBN 960-209-825-2, σελίδες 320.

Αβούρης, Ν., Καραγιαννίδης, Χ., Κόμης, Β. (επιμέλεια), *Συνεργατική Τεχνολογία*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, 2009, ISBN: 978-960-461-232-1, σελίδες 582.

Μικρόπουλος, Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.
 Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2013). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Τόμος Α΄*. Αθήνα: Εκδόσεις Αριστοτέλης Ράπτης. ISBN: 960-91503-2-2.

Roblyer, M.D., Doering, A.H., (2014). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία*, ΙΩΝ. ISBN: 978-960-508-154-6, σελίδες 506.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Computers and Education (<https://www.journals.elsevier.com/computers-and-education/>)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42503		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εστιάζει στις βασικές διαστάσεις του πεδίου της Πανεπιστημιακής Παιδαγωγικής, όπως

αυτές έχουν αναπτυχθεί τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, εξετάζονται ζητήματα όπως ο ρόλος και η προετοιμασία του διδακτικού προσωπικού, τα χαρακτηριστικά των φοιτητών/τριών, οι θεωρητικές προσεγγίσεις της ενηλικιότητας με έμφαση στην αναδυόμενη ενηλικιότητα και τη δομο-αναπτυξιακή θεώρηση, η ανάπτυξη των οριζόντιων και κοινωνικών δεξιοτήτων, καθώς και των ικανοτήτων κριτικού στοχασμού, ο σχεδιασμός και η στοχοθεσία του μαθήματος, ειδικές ή/και καινοτομικές μορφές και μέθοδοι εκπαίδευσης σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η αποτίμηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών/τριών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει το εννοιολογικό πλαίσιο της πανεπιστημιακής παιδαγωγικής.
- Αναγνωρίζει τις διαφορές της πανεπιστημιακής και των υπολοίπων βαθμίδων εκπαίδευσης.
- Συσχετίζει την πανεπιστημιακή παιδαγωγική με την εκπαίδευση ενηλίκων.
- Προσδιορίζει τους παράγοντες αποτελεσματικής μάθησης στο πανεπιστήμιο.
- Αναλύει τον ρόλο και τα χαρακτηριστικά του πανεπιστημιακού δασκάλου.
- Διακρίνει τις διαστάσεις της αναδυόμενης ενηλικιότητας και τα στάδια της δομο-αναπτυξιακής προσέγγισης, με έμφαση την αναπτυξιακή φάση των φοιτητών.
- Προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά των φοιτητών ως εκπαιδευομένων.
- Αναγνωρίζει τις γενικές, κοινωνικές και επαγγελματικές δεξιότητες που καλλιεργούνται στο πανεπιστημιακό πλαίσιο.
- Διακρίνει τις σημαντικές μαθησιακές εμπειρίες (significant learning experiences) στο πανεπιστήμιο.
- Αναπτύσσει διεργασίες που στοχεύουν στον κριτικό στοχασμό και αυτοστοχασμό.
- Αναλύει τις απαιτήσεις σχεδιασμού και αξιολόγησης ενός πανεπιστημιακού μαθήματος.
- Εφαρμόζει εναλλακτικές και καινοτόμες μεθόδους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Το εννοιολογικό πλαίσιο της πανεπιστημιακής παιδαγωγικής.
- Ιστορική αναδρομή της πανεπιστημιακής παιδαγωγικής.
- Η σχέση της πανεπιστημιακής και των υπολοίπων βαθμίδων εκπαίδευσης.
- Η σχέση της πανεπιστημιακής παιδαγωγικής με την εκπαίδευση ενηλίκων.

- Οι παράγοντες αποτελεσματικής μάθησης στο πανεπιστήμιο.
- Ο ρόλος και τα χαρακτηριστικά του πανεπιστημιακού δασκάλου.
- Οι διαστάσεις της αναδυόμενης ενηλικιότητας και της δομο-αναπτυξιακής προσέγγισης.
- Τα χαρακτηριστικά των φοιτητών ως εκπαιδευομένων.
- Οι γενικές, κοινωνικές και επαγγελματικές δεξιότητες.
- Σχεδιασμός και αξιολόγηση πανεπιστημιακού μαθήματος.
- Η έννοια της σημαντικής μαθησιακής εμπειρίας (significant learning experience).
- Η έννοια του κριτικού στοχασμού και αυτοστοχασμού.
- Μέθοδοι ανάπτυξης της στοχαστικής διεργασίας.
- Εναλλακτικές μέθοδοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

4, ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Συνδυασμός διδασκαλίας στην τάξη - διαλέξεων και εργασίας σε ομάδες - με τη χρήση της πλατφόρμας e-class (με βάση το μοντέλο της ανεστραμμένης τάξης - flipped classroom)</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi)</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα Χ 2 ώρες)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Χρήση της πλατφόρμας e-class (1 ώρα ανά εβδομάδα για βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, μελέτη υλικού και εργασίες)</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασιών (portfolio)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>56</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα Χ 2 ώρες)	26	Χρήση της πλατφόρμας e-class (1 ώρα ανά εβδομάδα για βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, μελέτη υλικού και εργασίες)	13	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασιών (portfolio)	30	Αυτοτελής Μελέτη	56	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα Χ 2 ώρες)	26													
Χρήση της πλατφόρμας e-class (1 ώρα ανά εβδομάδα για βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, μελέτη υλικού και εργασίες)	13													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασιών (portfolio)	30													
Αυτοτελής Μελέτη	56													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Αξιολόγηση με βάση το σύνολο των ατομικών/ομαδικών εργασιών (portfolio) ή/και II. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης ή/και πολλαπλής επιλογής</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Illeris, K. (2016). *Ο τρόπος που μαθαίνουμε: Οι πολλαπλές διαστάσεις της μάθησης στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση* (μτφ. Ε. Κωσταρά). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κεδράκα, Κ. (2019). *Πρακτικά 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πανεπιστημιακής Παιδαγωγικής: Διδασκαλία και Μάθηση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αλεξανδρούπολη: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. [https://panepistimiaki-
paidagogiki.gr/conference2019](https://panepistimiaki-paidagogiki.gr/conference2019)

Κόκκος, Α. & Συν. (2019). *Διευρύνοντας τη Θεωρία Μετασχηματισμού: Η συμβολή δέκα σημαντικών στοχαστών*. Αθήνα: ΕΕΕΕ.

Brookfield, St. (2017). *Becoming a Critically Reflective Teacher* (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.

Fink, L. D. (2003). *Creating Significant Learning Experiences: An Integrated Approach to Designing College Courses*. San Francisco: Jossey – Bass.

Kreber, C. (Ed.) (2009). *The University and its Disciplines*. New York: Routledge.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Studies in Higher Education (<https://www.tandfonline.com/loi/cshe20>)

Higher Education (<https://link.springer.com/journal/10734>)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_670	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1430		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες /-ές να γνωρίσουν τα βασικά στάδια εκπόνησης μιας εμπειρικής εκπαιδευτικής έρευνας, να εξοικειωθούν με τα βασικά στοιχεία της συγγραφής μιας τέτοιας έρευνας καθώς και να εκπονήσουν και συγγράψουν μια μικρή εκπαιδευτική έρευνα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/-ής θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει βασικά στοιχεία εκπόνησης και συγγραφής μιας εμπειρικής εκπαιδευτικής έρευνας (διαμόρφωση ερευνητικών ερωτημάτων, στρατηγικές και τεχνικές εμπειρικής έρευνας, συλλογή δεδομένων, ενότητα συγγραφής εκπαιδευτικής έρευνας)
- εκπονεί μια βιβλιογραφική έρευνα
- αναζητά, αναλύει και συνθέτει εμπειρικά δεδομένα προερχόμενα από ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, παρατήρηση ομάδων και ανάλυση περιεχομένου
- εκπονεί και συγγράφει μια μικρή εμπειρική έρευνα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σχεδιασμός έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ενότητα 1: Η εκπαιδευτική έρευνα: ιστορία, στόχοι, μέθοδοι και είδη εκπαιδευτικής έρευνας
- Ενότητα 2: Γνωριμία με τα κείμενα της εκπαιδευτικής έρευνας: Η βιβλιογραφική έρευνα
- Ενότητα 3: Σχεδιασμός, εκπόνηση και συγγραφή εμπειρικής εκπαιδευτικής έρευνας: Τα στάδια της εμπειρικής έρευνας και τα βασικά στοιχεία συγγραφής
- Ενότητα 4: Η διατύπωση του ερευνητικού ερωτήματος, η διαμόρφωση του θεωρητικού πλαισίου και οι μεθοδολογικές στρατηγικές προσέγγισής του
- Ενότητα 5: Η παραγωγή πρωτογενών δεδομένων από ένα ερευνητικό δείγμα
- Ενότητα 6: Η ποιοτική και ποσοτική ανάλυση πρωτογενών δεδομένων
- Ενότητα 7: Παρουσίαση σχεδίων εκπαιδευτικών ερευνών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (10 μαθήματα x 3 ώρες)	30
	Ομαδική εργασία (3 μαθήματα x 3 ώρες)	9
	Εκπόνηση μελέτης (project)	60
	Αυτοτελής Μελέτη	26
Σύνολο Μαθήματος	125	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική

1. Γραπτή βιβλιογραφική εργασία (30%)

2. Γραπτή εργασία σχετική με την εκπόνηση και συγγραφή εκπαιδευτικής έρευνας (70%)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Creswell, J.W. (2011). *Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας*. Εκδόσεις Ίων.

Bell, J. (1999). *Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία*. Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Εκδόσεις Μεταίχμιο.

De Landsheere, G. (1996). *Η εμπειρική έρευνα στην εκπαίδευση*. Εκδόσεις Τυπωθήτω.

3^ο ΈΤΟΣ – 6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_605	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Ωστόσο, είναι σκόπιμη η επιτυχής ολοκλήρωση των μαθημάτων «Βασικά Θέματα Βιολογίας Ανθρώπου» (μάθημα επιλογής 1 ^{ου} εξαμήνου) και «Βασικές Έννοιες Οικολογίας» (μάθημα επιλογής 4 ^{ου} εξαμήνου).		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1454/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα επιδιώκει να προσφέρει στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές αφενός θεωρητικά εργαλεία για τη διδακτική προσέγγιση του βιολογικού κόσμου, και αφετέρου σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με την ανάδυση και ανάπτυξη των αυθόρμητων νοητικών παραστάσεων των μικρών παιδιών για τον κόσμο αυτό. Επιπλέον, επιδιώκει να λειτουργήσει ως πλαίσιο άσκησης τους στον σχεδιασμό απλών διδακτικών/μαθησιακών δραστηριοτήτων και ολοκληρωμένων μαθησιακών περιβαλλόντων για τους ζωντανούς οργανισμούς, αξιοποιώντας τα παραπάνω.</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτήτριες /φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν κατανοήσει τα χαρακτηριστικά της «δαισθητικής βιολογικής γνώσης» των μικρών παιδιών.

- Να είναι σε θέση να διακρίνουν την Πιαζετική από τη Μεταπιαζετική θεώρηση για τη μάθηση, καθώς και τις επιπτώσεις τους στο πώς αντιλαμβανόμαστε την προσχολική εκπαίδευση για τον βιολογικό κόσμο.
- Να έχουν συνειδητοποιήσει τη σημασία του «εποικοδομισμού» ως θεωρητικού πλαισίου για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μαθησιακών περιβαλλόντων στην προσχολική ηλικία.
- Να έχουν εξοικειωθεί με το μοντέλο της «Διερευνητικής Διδασκαλίας και Μάθησης των Φυσικών Επιστημών» μέσα από θέματα Βιολογίας.
- Να έχουν αποκτήσει γνώση ερευνητικών δεδομένων για τους τρόπους με τους οποίους τα μικρά παιδιά αντιλαμβάνονται μία σειρά από βασικές έννοιες που αφορούν τον βιολογικό κόσμο.
- Να έχουν εξοικειωθεί με διδακτικές/μαθησιακές δραστηριότητες και ολοκληρωμένα μαθησιακά περιβάλλοντα που έχουν προταθεί για τις έννοιες αυτές με βάση τα διαθέσιμα ερευνητικά δεδομένα.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν νέες διδακτικές/μαθησιακές δραστηριότητες ή και ολοκληρωμένα μαθησιακά περιβάλλοντα για τις εν λόγω έννοιες .

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με τα εξής θέματα:

3. Μία πρώτη γνωριμία με την ερευνητική περιοχή της «Διδακτικής της Βιολογίας» και τη σχέση της με την εκπαιδευτική πράξη.
4. Η «διαισθητική βιολογία» των μικρών παιδιών.
5. «Πιαζετική» / «Μετα-Πιαζετική» θεώρηση μάθησης, «Εποικοδομισμός».
6. Το μοντέλο της «Διερευνητικής Διδασκαλίας και Μάθησης των Φυσικών Επιστημών» μέσα από θέματα Βιολογίας («ανάπτυξη φυτών» & «κύκλοι ζωής φυτών»).
7. Η έννοια «ζωντανό - μη ζωντανό» στην προσχολική ηλικία.
8. Η έννοια «κύκλοι ζωής ζώων» στην προσχολική ηλικία.
9. Η αντίληψη των οργανισμών στο περιβάλλον τους στην προσχολική ηλικία.
10. Η αντίληψη του ανθρώπινου σώματος και των λειτουργιών του στην προσχολική ηλικία.
11. Η έννοια της κληρονομικότητας στην προσχολική ηλικία.
12. Η έννοια της αναπαραγωγής του ανθρώπου στην προσχολική ηλικία.
13. Η έννοια της ασθένειας στην προσχολική ηλικία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	14. Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις (παρουσίαση και συζήτηση του θέματος μελέτης, συνεργατική διερεύνηση σχετικών «φύλλων εργασίας» και κριτική συζήτηση σε επίπεδο τάξης)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	15. Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class Παν-μιου Πατρών 16. Παρουσιάσεις PowerPoint

<p align="center">ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>17. Βίντεο 18. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο</p>											
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="708 311 1066 376">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1070 311 1370 376">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="708 376 1066 434">Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1070 376 1370 434">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 434 1066 533">Προετοιμασία για κριτική συζήτηση άρθρων «Διδακτικής Βιολογίας»</td> <td data-bbox="1070 434 1370 533">16</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 533 1066 562">Ατομική Μελέτη</td> <td data-bbox="1070 533 1370 562">70</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 562 1066 600">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1070 562 1370 600">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Προετοιμασία για κριτική συζήτηση άρθρων «Διδακτικής Βιολογίας»	16	Ατομική Μελέτη	70	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39											
Προετοιμασία για κριτική συζήτηση άρθρων «Διδακτικής Βιολογίας»	16											
Ατομική Μελέτη	70											
Σύνολο Μαθήματος	125											
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p align="center">Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής & σύντομης ανάπτυξης (100%).</p>											

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Εργαζάκη, Μ.: «Διαφάνειες & «φύλλα εργασίας» μαθημάτων στο e-class».

Ζόγκζα, Β. (2007). *Η βιολογική γνώση στην παιδική ηλικία: Ιδέες των παιδιών και διδακτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Mayer, E. (2002). *Αυτή είναι η Βιολογία*. Αθήνα: Κάτοπτρο.

Inagaki, K. & Hatano G. (2002). *Young Children's Naive Thinking about the Biological World*. UK: Psychology Press.

Eshach, H. (2006). *Science Literacy in Primary Schools and Pre-schools*. Dordrecht: Springer.

Πρακτικά Πανελλήνιων Συνεδρίων «Οι Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση»

Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα και Πράξη

Journal of Elementary Science Education

Journal of Biological Education

American Biology Teacher

Review of Science, Mathematics and ICT Education

International Journal of Science Education

Research in Science Education

Science Education

Journal of Research in Science Teaching

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_665	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1426/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζει τις σύγχρονες θεωρητικές απόψεις αλλά και τις παιδαγωγικές πρακτικές για τη διδασκαλία της μουσικής στην προσχολική ηλικία. • Είναι σε θέση να σχεδιάζει και να υλοποιεί μουσικές δραστηριότητες κατάλληλες για παιδιά προσχολικής ηλικίας • Να είναι σε θέση να αλληλεπιδρά με τα παιδιά και να τους προσφέρει ολοκληρωμένες μουσικές εμπειρίες αξιοποιώντας τα βιώματά τους.
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής</i></p>

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	σκέψης
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Μουσική, άνθρωπος, πολιτισμός
- Παιδί και μουσική
- Μουσική ανάπτυξη του παιδιού
- Σύγχρονες θεωρητικές απόψεις και μουσικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις
- Προγράμματα σπουδών μουσικής
- Μουσική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο: μορφές μουσικής έκφρασης
- Ζητήματα σχεδιασμού μουσικών δραστηριοτήτων για την προσχολική ηλικία
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού • Χρήση διαδικτύου (video) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39
	Εργαστήριο (13 εργαστήρια X 2 ώρες)	26
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση	Γραπτή εξέταση (100%) Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δογάνη Κ. (2012), Μουσική στην Προσχολική Αγωγή, Αθήνα: Gutenberg

Καραδήμου-Λιάτσου Π. (2003), Η μουσικοπαιδαγωγική στον 20ο αιώνα. Οι σημαντικότερες απόψεις για την προσχολική ηλικία, Αθήνα: Edition Orpheus (Νικολαΐδης)

Κοκκίδου Μ. (2015), Διδακτική της Μουσικής. Νέες προκλήσεις, νέοι ορίζοντες. Αθήνα: Fagotto

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_211	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Εφαρμογής	3+2	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου & Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες που παρέχονται από τα μαθήματα: 1. Προσχολική Παιδαγωγική 2. Διδασκαλία και μάθηση στο νηπιαγωγείο: σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων Ι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1587/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν το σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για το νηπιαγωγείο, σε επίπεδο α. διαλέξεων και σεμιναρίων, β. εργαστηριακών ασκήσεων και εφαρμογών. Πιο συγκεκριμένα ασχολούνται με τρόπους πλαισίωσης των διδακτικών αντικειμένων ώστε να γίνονται ενδιαφέροντα και προσιτά από παιδιά προσχολικής ηλικίας, μέσω διαφορετικών συστημάτων έκφρασης και συμβολισμού, με τη μάθηση και τη διδασκαλία μέσα από το παιχνίδι, με τη διαμόρφωση ρουτινών και κανόνων της τάξης και τις μαθησιακές ευκαιρίες που προσφέρουν, με τρόπους ενίσχυσης της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα παιδιά και τους</p>

εκπαιδευτικούς, με τη διαφοροποιημένη μάθηση και διδασκαλία, καθώς και με διαδικασίες συμπερίληψης και παροχής υποστήριξης σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει διαφορετικά είδη α. πλαισίωσης, β. συστημάτων έκφρασης και συμβολισμού, και γ. παιχνιδιού, καθώς και τη χρησιμότητά τους.
- Διακρίνει ρουτίνες και κανόνες που εφαρμόζονται σε επίπεδο τάξης, γωνιάς, σε περιστάσεις μετάβασης κτλ. και αποδέχεται την αξία τους ως μαθησιακό πλαίσιο.
- Επιλέγει και ενσωματώνει στα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχεδιάζει διαφορετικά είδη α. πλαισίωσης, β. συστημάτων έκφρασης και συμβολισμού, και γ. παιχνιδιού, διαμορφώνοντας ενδιαφέρουσες και αναπτυξιακά κατάλληλες για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δραστηριότητες.
- Δημιουργεί και εντάσσει στα προγράμματα που σχεδιάζει ρουτίνες και κανόνες, ανάλογα με τα θέματα που προσεγγίζονται και με στόχο την δημιουργία μαθησιακών ευκαιριών για τα παιδιά.
- Σχεδιάζει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τους μαθητές προκειμένου να ενθαρρύνεται η έκφραση ιδεών, γνώσεων και εμπειριών των παιδιών για τα θέματα που προσεγγίζονται.
- Οργανώνει τη διδασκαλία που σχεδιάζει να υλοποιήσει στις διαφορετικές μαθησιακές προτιμήσεις και δεξιότητες των παιδιών της τάξης, εφαρμόζοντας στρατηγικές διαφοροποιημένης προσέγγισης στη μάθηση και διδασκαλία, συμπερίληψης και ενσωμάτωσης όλων των παιδιών στην ομάδα της τάξης.
- Εφαρμόζει τις δραστηριότητες και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχεδιάζει και αξιολογεί τη λειτουργικότητά τους (με κριτήρια που αφορούν την καταλληλότητα της πλαισίωσης, των συστημάτων έκφρασης και συμβολισμού, των παιχνιδιών, των ρουτινών και κανόνων, των στρατηγικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας που αξιοποιήθηκαν).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Πλαισίωση διδακτικού αντικειμένου (είδη, χρησιμότητα, κριτήρια επιλογής)
- Διαφορετικά συμβολικά συστήματα και τρόποι έκφρασης, συσχετισμός με διαφορετικά είδη δραστηριοτήτων και με τις μαθησιακές περιοχές του Προγράμματος Σπουδών

- Ρουτίνες & κανόνες (τάξης, γωνιάς, μετάβασης, περιστάσεων) ως μαθησιακό πλαίσιο
- Παιχνίδι αυθόρμητο και δομημένο (είδη, αξία, ενσωμάτωση στο Πρόγραμμα Σπουδών)
- Τεχνικές ανίχνευσης
- Εκπαιδευτικά εργαλεία για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων
- Ανάλυση σχέσεων στο νηπιαγωγείο, διαχείριση και ενδυνάμωση της ομάδας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Με όλους τους φοιτητές/τριες, σε μικρότερες ομάδες και ζευγάρια. 	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>30</p>
	<p>Πρακτική άσκηση/ Σεμινάρια σχεδιασμού και αναστοχασμού (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</p>	<p>9</p>
	<p>Πρακτική άσκηση / εργαστηριακές ασκήσεις (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</p>	<p>26</p>
	<p>Πρακτική άσκηση/εφαρμογές στην τάξη του νηπιαγωγείου/προσομοιώσεις (9ημέρες X 5 ώρες)</p>	<p>45</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη & σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</p>	<p>15</p>
<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%) II. Ατομικός φάκελος Πρακτικής Άσκησης (80%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Αρβανίτη, Ε., Βάος, Α., Γασπαράτου, Ρ., Εργαζάκη, Μ., Ζαχάρος, Κ., Ζόγκζα, Β., Καμπεζά, Μ., Καραλής, Θ., Κολιόπουλος, Δ., Κόμης, Β., Κονδύλη, Μ., Κουστουράκης, Γ., Κυπριανός, Π., Μουρίκη, Α., Μπάλιας, Σ., Παρπαρούση, Γ., Πολίτης, Δ., Πούλου, Μ., Ραβάνης, Κ.,

Ρήγα, Β., Σκοπελίτη, Ε., Στελλάκης, Ν., Σωτηρόπουλος, Λ., & Υφαντή, Α. (2016). Σύγχρονες Ερευνητικές Τάσεις στην Προσχολική και την Πρώτη Σχολική Ηλικία. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών - New Tech Pub.

Κακανά, Δ.Μ. (2008). *Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Εκπαιδευτικές Προοπτικές*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Μουμουλίδου, Μ., & Ρεκαλίδου, Γ. (επιμ.) (2010). *Μικρές ομάδες στην εκπαίδευση. Παιδαγωγικές μαθησιακές εμπνευστικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_615	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία).		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42615		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Να δώσει, υπό το πρίσμα μιας συγκριτικής προσέγγισης, μια συνολική εικόνα της διαμόρφωσης του εκπαιδευτικού συστήματος από τη συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους μέχρι σήμερα.</p>
---

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα διερευνώνται οι παρακάτω πτυχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η σχέση τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης 2. Το ζήτημα της τυπικής εκπαίδευσης όπως τίθεται σήμερα 3. Η πνευματική κατάσταση στον ελλαδικό χώρο πριν το 1821. 4. Οι αρχές που πρυτάνευσαν στην υιοθέτηση των πρώτων εκπαιδευτικών νομοσχεδίων (1834-1837) στο ελληνικό βασίλειο. 5. Τα μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα που ακολούθησαν μέχρι σήμερα, οι στόχοι και η έκβαση τους.
--

6. Το γλωσσικό ζήτημα (δημοτικισμός/καθαρεύουσα)
7. Το σχολικό δίκτυο και η δεξίωση του σχολείου από την ελληνική κοινωνία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες σε πρακτικά θέματα που σχετίζονται με την προσέγγιση και ανάλυση της ιστορικής και κοινωνικής πραγματικότητας.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων (βίντεο - ντοκιμαντέρ) για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (3 ώρες Χ10 εβδομάδες)</p>	<p>30</p>
	<p>Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων ιστορικής γνώσης - εργασία σε ομάδες (3 ώρες Χ 3 εβδομάδες)</p>	<p>9</p>
	<p>Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες μετά από κάθε μάθημα</p>	<p>42</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη των φοιτητών</p>	<p>44</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται: α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα γ) οι εργασίες, ατομικές και ομαδικές δ) εργαστηριακές δραστηριότητες σε ζητήματα που αφορούν κυρίως τοπικά εκπαιδευτικά προβλήματα.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Δημαράς, Α. (1974), *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε* (τεκμήρια ιστορίας), τ. Α', Β', Εστία, Αθήνα.
 Δημαράς, Α. (2013), *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Το «ανακοπτόμενο άλμα»*. Τάσεις και αντιστάσεις στην ελληνική εκπαίδευση (1833-2000). Αθήνα.
 European Commission, (1996), *Teaching and Learning. Towards the Learning Society*, White Paper, Λουξεμβούργο.
 Kant I., (1989), «Απάντηση στο ερώτημα: Τι είναι διαφωτισμός», στο Mendelssohn, Kant, κ.ά, «Απάντηση στο ερώτημα: Τι είναι διαφωτισμός», Κριτική, Αθήνα: 17-29.
 Κυπριανός, Π. (2009), *Συγκριτική ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης*, Βιβλιόραμα, Αθήνα.
 Piaget J., (2000), *Περί παιδαγωγικής*, Ελληνικά γράμματα, Αθήνα.

3^ο ΕΤΟΣ – 6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_625	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Συνιστάται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα «Προσχολική Παιδαγωγική».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1504/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα περιλαμβάνει την εισαγωγή στα βασικά ζητήματα σχεδιασμού και αποτίμησης των Αναλυτικών Προγραμμάτων και δίνει έμφαση στα δομικά στοιχεία των προγραμμάτων σπουδών για την προσχολική εκπαίδευση. Επίσης, αναδεικνύεται ο ρόλος της αξιολόγησης στην οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα από τη μελέτη μορφών και εργαλείων αξιολόγησης για την προσχολική εκπαίδευση.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζει τις κύριες επιστημονικές τάσεις που αφορούν στο σχεδιασμό και στη φιλοσοφία των Α.Π.. • Προσδιορίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν τον σχεδιασμό των Α.Π. και συσχετίζει τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις που υιοθετεί κάθε Α.Π.. • Μελετά κριτικά τα Π.Σ. προσχολικής εκπαίδευσης και διακρίνει τα δομικά τους στοιχεία. • Αναλύει παραδείγματα εφαρμογών στην τάξη και επιλέγει τα κατάλληλα εργαλεία

αξιολόγησης για να εφαρμόσει αξιολόγηση για τη μάθηση.

- Σχεδιάζει διαδικασίες αξιολόγησης της μάθησης των παιδιών λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον Π.Σ., αλλά και τις ανάγκες των μικρών παιδιών.
- Υποστηρίζει την ανάγκη αξιοποίησης ποικίλων και διαφορετικών πηγών δεδομένων για την αξιολόγηση στο νηπιαγωγείο καθώς και την ανάγκη ανάπτυξης ουσιαστικής επικοινωνίας και συνεργασίας με την οικογένεια των παιδιών κάθε τάξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ορισμοί, διακρίσεις και κύριες ιδεολογίες σχεδιασμού των Αναλυτικών Προγραμμάτων (Α.Π.)
- Το παραδοσιακό μοντέλο στόχων (Tyler)
- Μοντέλο διαδικασίας
- Μοντέλο έρευνας
- Δομικά στοιχεία του Προγράμματος Σπουδών (σκοποί & στόχοι, περιεχόμενο, μέθοδοι διδασκαλίας, αξιολόγηση)
- Αξιολόγηση της μάθησης και αξιολόγηση για τη μάθηση
- Εργαλεία αξιολόγησης στην προσχολική εκπαίδευση
- Συστηματική παρατήρηση και καταγραφή
- Φάκελος αξιολόγησης (portfolio)
- Αυτό-αξιολόγηση
- Συμμετοχή γονέων στη διαδικασία της αξιολόγησης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και

<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>εργασιών)</p> <ul style="list-style-type: none"> Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις και ασκήσεις/ανάλυση παραδειγμάτων (10 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</p>	<p>30</p>
	<p>Εργασίες σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα Χ 3 ώρες)</p>	<p>9</p>
	<p>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>14</p>
	<p>Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας</p>	<p>12</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>60</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και αξιολόγησης/σχολιασμού παραδειγμάτων από την τάξη του νηπιαγωγείου (80%)</p> <p>II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Mclachlan, C., Fleer, M., & Edwards, S. (2017). *Αναλυτικά Προγράμματα Προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σχεδιασμός, αξιολόγηση και εφαρμογή*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσάφος, Β. (2014). *Αναλυτικό Πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Ρεκαλίδου, Γ. (2016). *Η αξιολόγηση στην τάξη του Νηπιαγωγείου. Τι γιατί και πώς*; Αθήνα: Gutenberg.
- Χατζηγεωργίου, Γ. (2004). *Γνώθι το Curriculum*. Αθήνα: Ατραπός.
- Stenhouse, L. (2003). *Εισαγωγή στην έρευνα και την ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Κακανά, Δ., Μπότσογλου, Κ., Χανιωτάκης, Ν., & Καβαλάρη, Ε. (2006). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση: Παιδαγωγική και Διδακτική Διάσταση - 71 κείμενα για την αξιολόγηση*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
- Ντολιοπούλου, Ε., & Γουργιώτου, Ε. (2008). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση με έμφαση στην προσχολική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Kelly, A.V. (2009). *The curriculum. Theory and Practice*. London: Sage.
- Wortham, S. (2005). *Assessment in early childhood education*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_230	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΟΧΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα στοχεύει στο γίνει σαφές ότι η ανθρωπολογική μέθοδος έρευνας μπορεί να βοηθήσει ώστε να κατανοήσει ο εκπαιδευτικός σημασίες που επενδύονται στις εκπαιδευτικές πράξεις όπου αυτός συμμετέχει.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζει βασικές αρχές της κοινωνικής/πολιτισμικής ανθρωπολογίας • Αναγνωρίζει την σχέση που μπορεί να υπάρχει μεταξύ των παιδαγωγικών επιστημών και της ερευνητικής μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί η ανθρωπολογία • Αναγνωρίζει πώς η ανθρωπολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση (πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα) • Γνωρίζει την συνθετότητα της κάθε εκπαιδευτικής πράξης • Είναι ευαίσθητοποιημένος ως προς την ανάγκη κατανόησης του «άλλου» • Συνδέει την επιτόπια έρευνα με τις εκπαιδευτικές πρακτικές

- Είναι ευαίσθητοποιημένος/η ως προς το πώς ζητήματα που ερευνώνται από την ανθρωπολογία μπορεί να αφορούν και την εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ευαίσθητοποίηση ως προς την ανάγκη παρατήρησης στην τάξη όπου ο/η φοιτητής/τρια ως μελλοντικός εκπαιδευτικός θα διδάξει
- Σεβασμός στους διδασκόμενους και έλεγχος προκαταλήψεων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αναφορά στις λειτουργίες της εκπαίδευσης
- Κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα
- Εύρος της εκπαίδευσης (που εκτείνεται και εκτός των τάξεων του σχολείου) Συστηματική αναφορά στην ανθρωπολογική μέθοδο έρευνας (επιτόπιο έρευνα/συμμετοχική παρατήρηση)
- Στοιχεία/στάδια της ανθρωπολογικής μεθόδου έρευνας
- Εφαρμογή της ανθρωπολογικής μεθόδου έρευνας στην εκπαίδευση
- Χρησιμότητα της ανθρωπολογικής μεθόδου έρευνας για τον εκπαιδευτικό
- Προσαρμογή της μεθόδου στις ιδιαίτερες ανάγκες χρήσης της μέσα σε σχολικές τάξεις
- Συνδυασμός της ανθρωπολογικής μεθόδου έρευνας με άλλες ερευνητικές προσεγγίσεις (π.χ. έρευνα δράσης)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο, Διαλέξεις, Διάλογος, μικρές ασκήσεις</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) και internet</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</p> <p>Αυτοτελής Μελέτη</p> <p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>36</p> <p>89</p> <p>125</p>

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Anderson, G.H., Nihlen, K. & Nihlen, A. (1994). <i>Studying your own school</i>. Thousand Oaks: Corwin Press.</p> <p>Anderson-Levitt, K. (ed.). (2012). <i>Anthropology of Education</i>. New York: Berghahn.</p> <p>Evans-Pritchard, E.E. (1991). <i>Κοινωνική Ανθρωπολογία</i>. Αθήνα: εκδόσεις Καρδαμίτσα.</p> <p>Firth, R. (1971). <i>Elements of Social Organization</i>. London: Tavistock Publications.</p> <p>Kottak, C.P. (1999). <i>Mirror for Humanity: A Concise Introduction to Cultural Anthropology</i>. Boston: McGraw-Hill College.</p> <p>Kvale, S. (1996). <i>InterViews: an introduction to qualitative research interviewing</i>. Thousand Oaks: Sage publications.</p> <p>Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) (2002). <i>Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>Spradley, J. (1980). <i>Participant Observation</i>. Chicago: Holt, Rinehart & Winston Inc.</p> <p>Σωτηρόπουλος, Λ. (2013). <i>Ανθρωπολογία στην Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: εκδόσεις Κριτική.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Anthropology and Education Quarterly</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_627	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να διαθέτουν βασικές γνώσεις για τον πρώτο/αναδυόμενο γραμματισμό.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1488/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί επέκταση των μαθημάτων γλώσσα και στοχεύει στην ενδυνάμωση των γνώσεων των φοιτητών για τις πρακτικές ενίσχυσης του φυσικού γραμματισμού στο νηπιαγωγείο..

Ειδικότερα, η ύλη του μαθήματος αναφέρεται στους στόχους και στις πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο. Μελετάται κριτικά το αναλυτικό πρόγραμμα κι εξηγούνται πρακτικές εμπλοκής των παιδιών σε αναγνωστικά και συγγραφικά γεγονότα.

Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί αφενός η βαθιά και κατανόηση των πρακτικών γραμματισμού στο νηπιαγωγείο και αφετέρου η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν δραστηριότητες γραμματισμού στο νηπιαγωγείο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να αναφέρει τους σκοπούς και τους επιμέρους στόχους των πρακτικών που πηγάζουν από τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα για τον πρώτο γραμματισμό
- Να διακρίνει και να αιτιολογεί τις διαφορές στις πρακτικές γραμματισμού σε διάφορα νηπιαγωγεία με βάση ποικίλα κριτηρίων
- Να αναφέρει και να εξηγεί τους στόχους και τις προτεινόμενες πρακτικές του αναλυτικού προγράμματος
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζει και να εφαρμόζει δομημένες δραστηριότητες γραμματισμού (π.χ. ανάγνωση αφηγηματικών κειμένων, ανάγνωση βιβλίων πληροφοριών, ενίσχυση λεξιλογίου, κύκλοι συζήτησης, παραγωγή «γραπτών» κειμένων ή πολυτροπικών κειμένων σε ομάδες κ.ά.)
- Να είναι σε θέση να εντάσσει στα σχέδια εργασίας την επεξεργασία ποικίλων κειμένων
- Να είναι σε θέση να αξιολογεί ομαδικά και ατομικά και να μπορεί να σχεδιάσει δράσης παρέμβασης
- Να αξιοποιεί τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την επικοινωνία, τη γλώσσα και το γραμματισμό
- Να μπορεί να καταγράφει και να αξιολογεί δραστηριότητες που οργανώνει ο ίδιος ή άλλοι
- Να αντιλαμβάνεται την «αποστολή» του για την ενίσχυση της πορείας εγγραμματισμού των παιδιών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αναλυτικό πρόγραμμα: οπτική για το γραμματισμό
- Ο γραμματισμός ως κοινωνική πρακτική. Περιστατικά γραμματισμού
- Ενίσχυση της ανάδυσης του γραμματισμού
- Οριζόντιοι και κάθετοι στόχοι για τη διδασκαλία της γλώσσας στο νηπιαγωγείο
- Κειμενοκεντρική προσέγγιση
- Δομημένες δραστηριότητες γλώσσας και γραμματισμού στο νηπιαγωγείο

- Η γλωσσική αγωγή στα σχέδια εργασίας
- Ενισχύοντας τις επικοινωνιακές και γλωσσικές ικανότητες παιδιών από διαφορετικά περιβάλλοντα, παιδιά που έχουν ως μητρική άλλη από τη γλώσσα διδασκαλίας, παιδιά με ειδικές ανάγκες ή παιδιά που έχουν βιώσει τραυματικές εμπειρίες
- Αξιολόγηση προγράμματος γλωσσικής αγωγής

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής γραπτή εργασία</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15	Αυτοτελής γραπτή εργασία	86	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24											
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15											
Αυτοτελής γραπτή εργασία	86											
Σύνολο Μαθήματος	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Δημόσια παρουσίαση βιβλιογραφικής έρευνας (30%) II. Γραπτή Εργασία σχεδιασμού μιας θεματικής ενότητας με ιδιαίτερη εστίαση στις δραστηριότητες γλώσσας και γραμματισμού (70%)</p>											

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Helm, H. & Katz L. (2012). *Μέθοδος Project και Προσχολική Εκπαίδευση: Μικροί Ερευνητές*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Cecil, N.L., Baker, S. & Lozano, A. (2015). *Striking a Balance: A comprehensive Approach to Early Literacy*. London: Routledge [5th Edition].

Meyer, R.& Whitmore, K. (2017). *Reclaiming Early Childhood Literacies: Narratives of Hope, Power, and Vision*. [1st Edition]. London: Routledge.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_629	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΠΕ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Είναι σκόπιμο οι φοιτητριες και οι φοιτητές να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο μάθημα ΤΠΕ στην εκπαίδευση (υποχρεωτικό Β' έτους) και το μάθημα Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με ΤΠΕ στην πρώτη σχολική ηλικία (Γ' έτους).		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1477/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που άπτονται της διδασκαλίας της Πληροφορικής και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών και τους οδηγεί να αποκτήσουν ικανότητες σχεδίασης, ανάπτυξης και αξιολόγησης κατάλληλων διδακτικών παρεμβάσεων (εκπαιδευτικών σεναρίων), οι οποίες αποσκοπούν στη μάθηση βασικών εννοιών Πληροφορικής (προγραμματισμός, λογισμικά γενικής χρήσης, διαδίκτυο) και Ρομποτικής.</p> <p>Καταρχήν, παρουσιάζεται και αναλύεται το πρόγραμμα σπουδών Πληροφορικής και ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό στο πλαίσιο της προσέγγισης της Υπολογιστικής Σκέψης. Στη συνέχεια, μελετώνται οι βασικές έννοιες Διδακτικής της Πληροφορικής (διδακτικό τρίγωνο, διδακτικό σύμβολο, διδακτικός μετασχηματισμός, τεχνολογική παιδαγωγική γνώση</p>

περιεχομένου, αναπαραστάσεις, κλπ.) και οι κύριες διδακτικές στρατηγικές για τη διδασκαλία και τη μάθηση Πληροφορικής και Ρομποτικής.

Τέλος, περιγράφονται και αναλύονται βασικά προγραμματιστικά περιβάλλοντα για τη μάθηση του προγραμματισμού (ScratchJr και Scratch) και της Ρομποτικής (προγραμματιζόμενα ρομπότ, ανθρωποειδή ρομπότ και συστήματα κατασκευαστικής ρομποτικής).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τις βασικές έννοιες Διδακτικής της Πληροφορικής και την εφαρμογή τους στο πρόγραμμα σπουδών του Νηπιαγωγείου.
- Αναγνωρίζει τη σημασία της Πληροφορικής και της Ρομποτικής στα σύγχρονα προγράμματα σπουδών για την ανάπτυξη της ικανότητας της Υπολογιστικής Σκέψης.
- Περιγράφει τα επιμέρους χαρακτηριστικά και τις βασικές λειτουργίες προγραμματιστικών περιβαλλόντων τύπου Logo.
- Περιγράφει τα επιμέρους χαρακτηριστικά και τις βασικές λειτουργίες ρομποτικών συστημάτων (προγραμματιζόμενα ρομπότ, κιτ κατασκευαστικής ρομποτικής).
- Διασυνδέει το περιεχόμενο και τις λειτουργίες λογισμικών προγραμματισμού και περιβαλλόντων ρομποτικής στο πρόγραμμα σπουδών του Νηπιαγωγείου.
- Επιλέγει κατάλληλα λογισμικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα για να αντιμετωπίσει συγκεκριμένες διδακτικές ή μαθησιακές καταστάσεις στο πρόγραμμα σπουδών Πληροφορικής του Νηπιαγωγείου.
- Εργάζεται ατομικά ή ομαδικά για την ανάλυση και τη σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών σε πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Σχεδιάζει επιμέρους διδακτικές δραστηριότητες με χρήση λογισμικών προγραμματισμού και συστημάτων ρομποτικής.
- Σχεδιάζει εκπαιδευτικά σενάρια με χρήση λογισμικών προγραμματισμού και συστημάτων ρομποτικής.
- Αξιολογεί διδακτικές δραστηριότητες με χρήση λογισμικού προγραμματισμού ρομποτικής και αναστοχάζεται για την εφαρμογή τους σε συνθήκες τάξης.
- Προσεγγίζει κριτικά το ζήτημα της ένταξης συγκεκριμένων τεχνολογιών (προγραμματισμός και ρομποτική) στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

13. Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση: Οι ΤΠΕ ως γνωστικό αντικείμενο – οι ΤΠΕ ως

- εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης, η προσέγγιση της Υπολογιστικής Σκέψης
14. Βασικές έννοιες Διδακτικής Πληροφορικής: διδακτικό τρίγωνο και διδακτικό συμβόλαιο, διδακτικά μοντέλα με ΤΠΕ
  15. Προγράμματα σπουδών Πληροφορικής και ΤΠΕ – η έννοια του διδακτικού μετασχηματισμού και των κοινωνικών πρακτικών αναφοράς – τεχνολογική και παιδαγωγική γνώση περιεχομένου
  16. Νοητικά μοντέλα και αναπαραστάσεις για την Πληροφορική και τις ΤΠΕ
  17. Διδακτικές στρατηγικές: γνωστική σύγκρουση, επίλυση προβλήματος, μελέτη περίπτωσης, εννοιολογική αλλαγή
  18. Παιδαγωγικός σχεδιασμός για τη διδασκαλία και τη μάθηση της Πληροφορικής και των ΤΠΕ
  19. Διδακτική προσέγγιση λογισμικών γενικής χρήσης (επεξεργασία κειμένου, λογιστικό φύλλο, κλπ.)
  20. Γλώσσες Προγραμματισμού τύπου Logo: το περιβάλλον της Logo, τα περιβάλλοντα ScratchJr και Scratch
  21. Διδακτική προσέγγιση δομημένου προγραμματισμού (αλγόριθμος, πρόγραμμα, μεταβλητές)
  22. Αλγοριθμική προσέγγιση και διδασκαλία βασικών δομών προγραμματισμού (επανάληψη, επιλογή, αναδρομή) - Προγραμματισμός και ψυχολογία
  23. Διδακτική προσέγγιση σύγχρονων παραδειγμάτων προγραμματισμού (αντικείμενα, μηνύματα, συμβάντα, κλπ.)
  24. Εκπαιδευτική Ρομποτική (προγραμματιζόμενα ρομπότ, ανθρωποειδή ρομπότ)
  25. Εκπαιδευτική Ρομποτική (περιβάλλοντα κατασκευαστικής ρομποτικής)

Το εργαστήριο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Προγραμματισμός σε ScratchJr: Γνωριμία με το περιβάλλον ScratchJr, εξοικείωση με τις βασικές εντολές
2. Προγραμματισμός σε ScratchJr: Χρήση μηνυμάτων, σκηνές και συμβάντα στο ScratchJr
3. Προγραμματισμός σε Scratch: Γνωριμία με το περιβάλλον Scratch, εξοικείωση με τις ενδυμασίες και τα είδη φόντου
4. Προγραμματισμός σε Scratch: Χρήση μηνυμάτων, υπόβαθρα και όψεις - Η δομή επιλογής, εντολές "εάν", "εάν αλλιώς", εμφωλευμένες εάν
5. Προγραμματισμός σε Scratch: Συνθήκες, Επανάληψεις με συνθήκες, Μεταβλητές, Ήχοι και μουσική
6. Η γλώσσα ScratchJr ως ολοκληρωμένο περιβάλλον ανάπτυξης, Εκσφαλμάτωση προγράμματος / σχεδίαση διδακτικών δραστηριοτήτων σε ScratchJr
7. Περιβάλλοντα Ρομποτικής: προγραμματιζόμενα ρομπότ (BeeBot, Probot, Thymio)
8. Περιβάλλοντα Ρομποτικής: περιβάλλοντα κατασκευαστικής ρομποτικής (LegoWedo)
9. Σχεδίαση διδακτικών δραστηριοτήτων με προγραμματιζόμενα ρομπότ
10. Εκπαιδευτικό σενάριο: μοντέλο ανάπτυξης εκπαιδευτικού σεναρίου για την Πληροφορική και τη Ρομποτική
11. Δραστηριότητες διδασκαλίας, εμπέδωσης και αξιολόγησης εκπαιδευτικού σεναρίου πληροφορικής
12. Δραστηριότητες διδασκαλίας, εμπέδωσης και αξιολόγησης εκπαιδευτικού σεναρίου Ρομποτικής
13. Αναστοχασμός: εκθέσεις τεκμηρίωσης διδακτικών δραστηριοτήτων σε ScratchJr και περιβάλλον ρομποτικής και εκπαιδευτικού σεναρίου

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση της πλατφόρμας Moodle για τη διεξαγωγή και την ανάρτηση εργασιών, για την παροχή εποπτικού υλικού, για συζήτηση μέσω forum, για τη χρήση ανοικτών βιντεομαθημάτων Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού και ρομποτικών συσκευών 														
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>39</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση πλατφόρμας Moodle (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>26</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνθεση τελικού φακέλου ομαδικής εργασίας</i></td> <td align="center"><i>20</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εφαρμογή στην τάξη</i></td> <td align="center"><i>20</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center"><i>20</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>39</i>	<i>Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση πλατφόρμας Moodle (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</i>	<i>26</i>	<i>Σύνθεση τελικού φακέλου ομαδικής εργασίας</i>	<i>20</i>	<i>Εφαρμογή στην τάξη</i>	<i>20</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>20</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>														
<i>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>39</i>														
<i>Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση πλατφόρμας Moodle (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</i>	<i>26</i>														
<i>Σύνθεση τελικού φακέλου ομαδικής εργασίας</i>	<i>20</i>														
<i>Εφαρμογή στην τάξη</i>	<i>20</i>														
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>20</i>														
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>														
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση με δημόσια παρουσίαση (50%)</p> <p>II. Ομαδικές εβδομαδιαίες γραπτές εργασίες και τελική εργασία (50%)</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κόμης, Β., *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, 2005, ISBN 960-209-825-2, σελίδες 320.

Γρηγοριάδου, Μ., Γόγουλου, Α., Γουλή, Ε., Γλέζου Κ., Μπούμπουκα, Μ., Παπανικολάου, Κ., Τσαγκάνου, Κ., Κανίδης, Ε., Βεργίνης, Η., Δουκάκης, Δ. (2008). *Διδακτικές Προσεγγίσεις και Εργαλεία για τη διδασκαλία της Πληροφορικής*, Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Κόμης, Β., *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, 2004, ISBN 960-8105-67-6, σελίδες 370.

Κόμης, Β., Derover, C., Karsenti, T., (2010), *Διδασκαλία με τη χρήση της Τεχνολογίας, προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων*, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, ISBN: 978-960-461-382-3, σελίδες 326.

Μικρόπουλος, Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_740	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής) και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Διδακτική Εννοιών της Φυσικής για την Προσχολική Ηλικία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Δεν προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1579/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/ών με το σχεδιασμό δραστηριοτήτων από τον κόσμο της Φυσικής και η εφαρμογή τους σε πραγματικές συνθήκες τάξης (in vivo) και τη μεθοδολογία τους.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p>

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα προσεγγίζεται το πλαίσιο ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τον κόσμο της Φυσικής για το Νηπιαγωγείο (γνωστική ανάπτυξη, Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, το επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα, βιβλιογραφία Φυσικών Επιστημών για την προσχολική ηλικία). Γίνεται κριτική ανάλυση των στοιχείων ανάπτυξης αυτού του τύπου των δραστηριοτήτων (στόχοι, υλικά, στήριξη, φυσικές έννοιες, αξιολόγηση) μέσα από διαφορετικά μοντέλα ανάπτυξης δραστηριοτήτων. Με βάση τα προηγούμενα οι φοιτήτριες/ές αναπτύσσουν δραστηριότητες με συνεχή συνεργασία με τον διδάσκοντα, τις δοκιμάζουν σε νηπιαγωγεία και τις παρουσιάζουν στο τέλος παρουσία των υπολοίπων φοιτητριών όπου γίνεται εκτεταμένη συζήτηση και σχολιασμός.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Διδασκαλία στην τάξη. Δημιουργία και παρουσίαση ατομικών και ομαδικών εργασιών. 										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη μέσω e-class. Χρήση power-point. 										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση τριών ατομικών εργασιών</td> <td>56</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>43</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Εκπόνηση τριών ατομικών εργασιών	56	Αυτοτελής μελέτη	43	Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	26										
Εκπόνηση τριών ατομικών εργασιών	56										
Αυτοτελής μελέτη	43										
Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια</p>	<ol style="list-style-type: none"> Δημόσια παρουσίαση εργασιών (80%) Προφορική τελική εξέταση (20%) 										

Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ειδικά φυλλάδια εργασίας και ειδικά power-point με βάση τα οποία εξελίσσεται το μάθημα.

Ραβάνης, Κ. (1999). *Οι Φυσικές Επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση. Γνωστική και διδακτική προσέγγιση.* Τυπωθήτω, Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_330	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1408/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα δίδει την ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/-ές να εξοικειωθούν με αντικείμενα, γεγονότα, φαινόμενα, έννοιες, μεθόδους καθώς και το πολιτισμικό περιεχόμενο των φυσικών επιστημών. Συγχρόνως, δίδει την ευκαιρία στους φοιτητές, με βάση το περιεχόμενο του μαθήματος, να σχεδιάζουν και υλοποιούν διδακτικές δραστηριότητες προσχολικής εκπαίδευσης.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/-ής θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζει και εξηγεί φυσικά φαινόμενα τα οποία εμπεριέχονται συνήθως στα προγράμματα σπουδών της Προσχολικής Εκπαίδευσης με τη βοήθεια βασικών εννοιών της φυσικής • γνωρίζει στοιχεία μεθοδολογίας των φυσικών επιστημών και ιδιαίτερα στοιχεία της πειραματικής μεθοδολογίας • γνωρίζει στοιχεία της πολιτισμικής συνιστώσας της γνώσης των φυσικών επιστημών • χρησιμοποιεί έννοιες και μεθοδολογία των φυσικών επιστημών για να επιλύει ποιοτικά προβλήματα φυσικών επιστημών

- χρησιμοποιεί έννοιες και μεθοδολογία των φυσικών επιστημών για να αναλύει εργαστηριακά δεδομένα και να παράγει συμπεράσματα που προέρχονται από αυτά
- χρησιμοποιεί έννοιες και μεθοδολογία των φυσικών επιστημών για να σχεδιάζει και υλοποιεί διδακτικές δραστηριότητες προσχολικής ηλικίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ενότητα 1: Εισαγωγή στις φυσικές επιστήμες και την επιστημονική καλλιέργεια
- Ενότητα 2: Ο πειραματισμός ως βασική μεθοδολογία στις φυσικές επιστήμες
- Ενότητα 3: Ήχος και κύματα
- Ενότητα 4: Η διάδοση του φωτός (Φως και σκιές)
- Ενότητα 5: Η διάδοση του φωτός (Φως και χρώμα)
- Ενότητα 6: Η ενέργεια στο εργαστήριο, στο σπίτι και την κοινωνία
- Ενότητα 7: Σχεδιασμός διδακτικών δραστηριοτήτων φυσικών επιστημών στην προσχολική εκπαίδευση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις (7 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή άσκηση (6 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </table>	Διαλέξεις (7 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	21	Εργαστηριακή άσκηση (6 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	18	Εκπόνηση μελέτης (project)	26	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις (7 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	21											
Εργαστηριακή άσκηση (6 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	18											
Εκπόνηση μελέτης (project)	26											
Αυτοτελής Μελέτη	60											
Σύνολο Μαθήματος	125											

<p>ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις γνώσεως και κρίσεως (πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξης) (40%) 2. Εργαστηριακή εργασία (30%) 3. Έκθεση/Αναφορά (30%)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Hewitt, P. (2004). *Οι έννοιες της φυσικής*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
Κολιόπουλος, Δ. (2014). *Η ενέργεια στην εκπαίδευση*. Εκδόσεις Ίων.
Κουμαράς, Π. (2015). *Μονοπάτια της σκέψης στον κόσμο της Φυσικής*. Εκδ. Gutenberg.
Κουμαράς, Π. (2002). *Οδηγός για την πειραματική διδασκαλία της φυσικής*, Εκδόσεις Χριστοδουλίδη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εκπαιδευτική Ψυχολογία II		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1570/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα ασχολείται με τη μελέτη των θεωριών μάθησης και των εφαρμογών τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει και αναλύει με κριτική προσέγγιση τις κυριότερες θεωρίες μάθησης στην εκπαιδευτική πρακτική.
- Σχεδιάζει μεθόδους έρευνας αναφορικά με τη διερεύνηση των θεωριών μάθησης στην σχολική πρακτική
- Οργανώνει, πραγματοποιεί και αναλύει συνεντεύξεις εκπαιδευτικών για τις θεωρίες μάθησης
- Συγγράφει ερευνητική εργασία για τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών πάνω στην πρακτική εφαρμογή των θεωριών μάθησης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός συνέντευξης και πραγματοποίηση συνέντευξης σε εκπαιδευτικούς
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Συγγραφή ερευνητικής μελέτης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

19. Μελέτη και κριτική διερεύνηση των καθιερωμένων θεωριών μάθησης (συμπεριφοριστικές, γνωστικές, κοινωνικογνωστικές), και των διδακτικών τους συνεπαγωγών
20. Κριτική εφαρμογή των θεωριών μάθησης στη διδασκαλία παιδιών κυρίως της προσχολικής ηλικίας.
21. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην Κοινωνική και Συναισθηματική Μάθηση και στη διδασκαλία κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων μέσα από τη μελέτη αντίστοιχων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
22. Μελέτη περιπτώσεων
23. Σχεδιασμός και διανομή ερευνητικού εργαλείου (συνέντευξη)
24. Ανάλυση ερευνητικών αποτελεσμάτων
25. Συγγραφή ερευνητικής μελέτης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες, ατομικές εργασίες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30
	Ερευνητική εργασία (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9
	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26
	Αυτοτελής Μελέτη	60
Σύνολο Μαθήματος	125	

<p><i>εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p> <p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Παρουσίαση Ατομικής Εργασίας</p>
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i> <i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p> <p>Bigge, M. (2000). Θεωρίες Μάθησης για εκπαιδευτικούς. Αθήνα: Πατάκη Foulin, J.N., Mouchon, S. (2002). Εκπαιδευτική Ψυχολογία.Μτφ. Φανιουδάκη. Αθήνα: Μεταίχιμο. Lefrancois, G.R. (2004). Ψυχολογία της διδασκαλίας. Μτφ. Ι. Αποστολή. Επιμ. Μτφ. Α. Ραφτόπουλος. Αθήνα: Έλλην. Μάνιου-Βακάλη, Μ. (1995). Μάθηση, Μνήμη, Λήθη. Θεσσαλονίκη. Ματσαγγούρας, Η. (2003). Σχολική τάξη. Αθήνα: Γρηγόρης Πόρποδας, Κ. (2003). Η Μάθηση και οι δυσκολίες της (γνωστική προσέγγιση). Πάτρα. Slavin, R. (2006). Εκπαιδευτική ψυχολογία. Θεωρία και Πράξη. Μτφ. Ε. Εκκεκάκη, επιστημ. Επιμ. Κ. Κόκκινος. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p><i>Ξενόγλωσση</i></p> <p>Child, D. (2004). Psychology and the teacher. London: Continuum Good, T.L & Brophy, J. (1997). Looking in classrooms. N.York: Longman. Hayes, D. (2003). Planning, teaching and class management in primary schools. London: David Fulton Press. Joyce, B., Calhoun, E. & Hopkins, D. (2002). Models of learning, tools for teaching. London: Open University Press</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_675	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής & Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες /-ές να γνωρίσουν πως χρησιμοποιούνται λογισμικά και υπολογιστικά εργαλεία στα βασικά στάδια εκπόνησης μιας εμπειρικής εκπαιδευτικής έρευνας και να εξοικειωθούν με τη χρήση τους. Θα έχουν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν μια βιβλιογραφική έρευνα με υπολογιστικό περιβάλλον (βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων), να δημιουργήσουν βιβλιογραφικές αναφορές, να σχεδιάσουν εργαλεία συλλογής δεδομένων (π.χ. Online ερωτηματολόγια), να συλλέξουν δεδομένα με ψηφιακά εργαλεία (ηχογράφηση και βιντεοσκόπηση), να αναλύσουν τα δεδομένα αυτά με χρήση λογισμικών ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διατυπώνουν ένα ερευνητικό πρόβλημα και να επιλέγουν τα κατάλληλα λογισμικά ώστε να

οργανώσουν, συλλέξουν, αναλύσουν και παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους.

- Να διεξάγουν και να αξιοποιούν τα ευρήματα της βιβλιογραφικής επισκόπησης (με παράλληλη πρόσβαση σε έντυπες και ψηφιακές πηγές)
- Να διατυπώνουν ερευνητικές υποθέσεις/ερωτήματα,
- Να διαμορφώνουν το σχέδιο της έρευνας, στο οποίο περιλαμβάνονται ο καθορισμός των μεταβλητών, η συγκεκριμενοποίηση του δείγματος, η επιλογή της τεχνικής
- Να εφαρμόζουν την έρευνα (σχεδιασμός online ερωτηματολογίου) και να συγκεντρώνουν στοιχεία με ψηφιακή ηχογράφηση και ψηφιακή καταγραφή βίντεο
- Να αξιοποιούν σύγχρονες υπολογιστικές εφαρμογές
- Να αναλύουν τα συλλεχθέντα στοιχεία μέσω ποσοτικών/ποιοτικών μεθόδων ανάλυσης χρησιμοποιώντας λογισμικά για απομαγνητοφώνηση, για ποσοτική και ποιοτική ανάλυση δεδομένων.
- Να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα και να τα επαληθεύουν, να τα διαψεύδουν ή να επαναδιατυπώνουν το αρχικό πλαίσιο και
- Να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους με κατάλληλα γραφήματα, σχήματα, κλπ..

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώς) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Η αξιοποίηση των ευρημάτων μιας βιβλιογραφικής επισκόπησης (πρόσβαση σε έντυπες και ψηφιακές πηγές - Google Scholar, Zotero, Academic Search, ERIC, Mendeley)
2. Η διαμόρφωση του σχεδίου έρευνας (καθορισμός μεταβλητών, δείγματος, επιλογή τεχνικών)
3. Η υλοποίηση της έρευνας (σχεδιασμός ερωτηματολογίου με ψηφιακά μέσα – Survey Monkey, Google Forms)
4. Η συλλογή δεδομένων με ψηφιακά εργαλεία (Transana, Observer)
5. Η ανάλυση των συλλεχθέντων στοιχείων μέσω ποσοτικών/ποιοτικών μεθόδων (χρήση και ερμηνεία ποσοτικών τεχνικών ανάλυσης δεδομένων με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού εργαλείου SPSS - χρήση και ερμηνεία ποιοτικών τεχνικών ανάλυσης δεδομένων με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού εργαλείου NVivo)
6. Η παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων (χρήση υπολογιστικών εφαρμογών - αξιοποίηση γραφημάτων, πινάκων, σχημάτων για τη σύνθεση και την απεικόνιση των ερευνητικών αποτελεσμάτων)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διαλέξεις/Εργαστηριακή διδασκαλία Εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων σε εβδομαδιαία βάση</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στις Διαλέξεις/στην Εργαστηριακή Διδασκαλία/στην Επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση λογισμικών γενικής χρήσης • Χρήση λογισμικών δημιουργίας βιβλιογραφικών αναφορών • Χρήση λογισμικών ελεύθερου και ανοιχτού κώδικα • Χρήση λογισμικών επεξεργασίας δεδομένων 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>41</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	45	Αυτοτελής Μελέτη	41	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30													
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	45													
Αυτοτελής Μελέτη	41													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Αξιολόγηση των φύλλων εργασίας του εργαστηρίου (40%) II. Τελική εξέταση (60%)</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Bazeley, P. & Richards, L. (2000). <i>The NVivo Qualitative Project Book</i>. London: Sage Publications.</p> <p>Bazeley, P. (2007). <i>Qualitative data analysis with NVivo</i>. London: Sage Publications.</p> <p>Cohen, L., & Manion, L. (1994). <i>Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής έρευνας</i>, εκδ.: ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ.</p> <p>Creswell, W. J. (2009). <i>Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches</i> (3rd ed.). SAGE Publications, Incorporated.</p> <p>Gibbs, R. G. (2007). <i>Analyzing Qualitative Data</i>, SAGE publications.</p> <p>Howard, K. & Sharp, A. S. (1998). <i>Η Επιστημονική Μελέτη</i>, εκδ.: Gutenberg.</p> <p>Βάμβουκας, Μ. (1988). <i>Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία</i>. Αθήνα: Γρηγόρης.</p> <p>Γιαλαμάς, Β. (2007). <i>Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής</i>. Αθήνα, εκδ.: Πατάκη.</p> <p>Ιωσηφίδης, Θ. (2003). <i>Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες</i>, εκδ.: Κριτική.</p> <p>Κόμης, Β., Εργαζάκη, Μ. (2010). Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων με χρήση λογισμικού στο Μ. Ζεμπύλας, Α. Μιχαηλίδου-Ευριπίδου & Π. Κενδέου (επιμ.), <i>Προχωρημένες μέθοδοι έρευνας</i>. Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, σελ. 561-628.</p> <p>Κυριαζή, Ν. (2002). <i>Η Κοινωνιολογική Έρευνα</i>, εκδ.: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Παναγιωτακόπουλος, Χ. & Σαρρής, Μ. (2017). <i>Η Εκπόνηση μιας Επιστημονικής Εργασίας με τη χρήση των Τ.Π.Ε., Μία ολοκληρωμένη προσέγγιση</i>, εκδ.: ΙΩΝ.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Computers and Education (https://www.journals.elsevier.com/computers-and-education/)</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	-	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και προαιρετικές μικρής έκτασης εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Μάθημα Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1613/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο συγκεκριμένο μάθημα αναλύονται οι κεντρικές θεμελιώδεις έννοιες γύρω από το ζητούμενο της ενταξιακής εκπαίδευσης, με έμφαση στην ενταξιακή προσχολική εκπαίδευση. Συζητούνται, επίσης, οι υποχρεώσεις των επαγγελματιών στην εκπαίδευση -ήδη από την προσχολική βαθμίδα- να προωθούν την ένταξη υπό το πρίσμα των διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών. Στη συνέχεια, η ανάλυση θα εστιάσει σε ερευνητικά- και εμπειρικά-τεκμηριωμένες πρακτικές προκειμένου να εξασφαλίζεται η παροχή μίας υψηλής ποιότητας ενταξιακή εκπαίδευση που θα ανταποκρίνεται στις διευρυμένες ανάγκες όλων των παιδιών. Στο μάθημα,

τέλος, θα μελετηθούν εις βάθος πρακτικές που προάγουν την ανάπτυξη κοινοτήτων πρακτικής σε ενταξιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (α) μεταξύ των συ-νομηλίκων, (β) μεταξύ των παιδιών και των ενηλίκων, (γ) μεταξύ των εκπαιδευτικών αλλά και των άλλων επαγγελματιών που μπορεί να ενεργοποιούνται εντός του σχολείου αλλά και στην περιφέρεια του σχολείου και (δ) μεταξύ του σχολείου και των γονέων/κηδεμόνων των παιδιών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένονται:

1. να κατανοούν, μέσα από θεωρητικές αναλύσεις παραδείγματα καθημερινής ζωής στο σχολείο αλλά και στην ευρύτερη κοινότητα, τις κεντρικές έννοιες που αφορούν το ζητούμενο της ενταξιακής εκπαίδευσης και της προσχολικής ενταξιακής εκπαίδευσης όπως είναι: ο μισαναπηρι-σμός, το κοινωνικό μοντέλο προσέγγισης της αναπηρίας, το ζήτημα της ισότητας, το δίλημμα περί διαφορετικότητας και διαφοροποίησης και το λεξιλόγιο της «ένταξης/ενταξιακής εκπαίδευσης»,
2. να κατανοούν μέσα από τη μελέτη ερευνητικών πηγών την επίδραση που έχουν οι απόψεις και οι στάσεις/αντιλήψεις των εκπαιδευτικών (και άλλων επαγγελματιών) στην εφαρμογή της ενταξιακής εκπαίδευσης, ενώ να εξετάζουν και, στη συνέχεια, να επιχειρηματολογούν ως προς τα σημαντικά οφέλη που έχει η ένταξη για τα παιδιά με και χωρίς αναπηρία,
3. να έρθουν σε επαφή και να εξοικειωθούν με καθολικές πρακτικές-στρατηγικές που μέσα από την έρευνα έχουν αναδειχθεί ότι διευκολύνουν την ιδέα της ανταπόκρισης στις διευρυμένες ανάγκες του παιδικού πληθυσμού σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προάγοντας, έτσι, τη μάθηση, τη συμ-μετοχή και, εν τέλει, την ένταξη για όλα τα παιδιά και
4. να κατανοήσουν τη σημασία της ανάπτυξης κοινοτήτων πρακτικής ως καίριο μοχλό για την προώ-θηση μίας ενταξιακής σχολικής κουλτούρας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

- αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

-Ενότητα 1 & 2: Προσεγγίζοντας τις κεντρικές έννοιες που αφορούν το πεδίο της ενταξιακής εκπαίδευσης

-Ενότητα 3: Οι απόψεις και οι στάσεις/αντιλήψεις των εκπαιδευτικών (και άλλων επαγγελματιών ως επιδραστικός παράγοντας στην εφαρμογή της ενταξιακής εκπαίδευσης

-Ενότητα 4: Ερευνητική τεκμηρίωση ως προς τα οφέλη της ενταξιακής εκπαίδευσης για όλα τα

παιδιά με και χωρίς αναπηρίες

-**Ενότητα 5:** Το ζητούμενο της ποιότητας των εκπαιδευτικών πρακτικών και στρατηγικών στην προώθηση της ενταξιακής εκπαίδευσης

-**Ενότητα 6:** Η χρησιμότητα της συλλογής αξιολογικών δεδομένων στη μάθηση των παιδιών

-**Ενότητα 7 & 8:** Προσεγγίζοντας μέσα από τις αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού και της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής τα ζητούμενα της πρόσβασης και της συμμετοχής όλων των παιδιών στο πρόγραμμα της τάξης, τις παιδαγωγικές διεργασίες και τις αξιολογικές διαδικασίες

-**Ενότητα 9:** Συνεργατικές πρακτικές και ενταξιακή εκπαίδευση – Συνδιδασκαλία μετά γενικών και ειδικών παιδαγωγών

-**Ενότητα 10:** Συνεργατικές πρακτικές και ενταξιακή εκπαίδευση – Συνεργατική εκπαιδευτική διαβούλευση

-**Ενότητα 11:** Η σημασία της ανάπτυξης αποτελεσματικών δια-συνδεδεμένων πρακτικών μεταξύ οικογένειας και σχολείου στην πορεία διαμόρφωση μίας ενταξιακής σχολικής κουλτούρας

-**Ενότητα 12:** Συνεργατικές πρακτικές και ενταξιακή εκπαίδευση – Πρακτικές προώθησης των κοινωνικών σχέσεων μεταξύ των συνομήλικων παιδιών με και χωρίς αναπηρίες

-**Ενότητα 13:** Ο ρόλος του σχολείου στην κάλυψη των ψυχο-κοινωνικών αναγκών των παιδιών με και χωρίς αναπηρίες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (διαδίκτυο, οπτικοακουστικό υλικό, πρόγραμμα παρουσιάσεων Power Point) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>46</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασιών</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	26	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Αυτοτελής Μελέτη	46	Συγγραφή εργασιών	15	Σύνολο Μαθήματος	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	26											
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	35											
Αυτοτελής Μελέτη	46											
Συγγραφή εργασιών	15											
Σύνολο Μαθήματος	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - ερωτήσεις σωστού-λάθους - ερωτήσεις σύντομης απάντησης και - ερωτήσεις ανάπτυξης</p> <p>II. Προφορική ή άλλες εναλλακτικές μορφές εξέτασης για τους φοιτητές ή τις φοιτήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία (80%)</p> <p>III. Υποχρεωτική εργασία που συμβάλλει κατά 20% στη</p>											

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	διαμόρφωση της συνολικής βαθμολογίας για το μάθημα
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Επιλεγμένη επιστημονική αρθρογραφία
- Νομοθεσία και πολιτικές για την ενταξιακή εκπαίδευση σε διεθνή, ευρωπαϊκά και εθνικά πολιτικά κείμενα.
- Brown, W. H., Odom, S. L., & McConnell, S. R. (2008). *Social competence of young children: Risk, disability and intervention*. Baltimore, Maryland: Paul H. Brookes.
- Buysse, V. (2012). Access, participation, and supports. A framework for improving inclusive early education opportunities for children with disabilities. In R. C. Pianta, S. W. Barnett, Justice L. M. & Sheridan, S. M. (Eds.), *Handbook of early childhood education* (pp. 480-506). New York: The Guilford Press.
- Graham, L. J. (2020). (Ed.). *Inclusive education for the 21st century: Theory, policy and practice*. Sydney: Allen & Unwin.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (Επιμ.). (2011). *Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις* (Τόμος Β'). Αθήνα: Πεδίο.
- Zaslow, M., Martinez-Beck, I., Tout, K., & Halle, T. (Eds.). (2011). *Quality measurement in early childhood settings*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Mitchell, D., & Sutherland, D. (2021). *Στρατηγικές διδασκαλίας στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση* (Επιστημονική Επιμέλεια: Α. Βλάχου). Αθήνα: Πεδίο.
- Slee, R. (2020). *Η ενταξιακή εκπαίδευση δεν είναι νεκρή, απλώς μυρίζει περίεργα* (Επιστημονική Επιμέλεια: Α. Κουτσοκλένης). Αθήνα: Gutenberg.
- Spandagou, I., Little, C., Evans, D., & Bonati, M. L. (Eds.). *Inclusive education in schools and early childhood settings*. Singapore: Springer.
- Τσιμπιδάκη, Α. (2007). *Παιδί με ειδικές ανάγκες, οικογένεια και σχολείο. Μια σχέση αλληλεπίδρασης*. Ατραπός: Αθήνα.
- Φτιάκα, Ε. (Επιμ.). (2008). *Περάστε για καφέ. Σχέσεις σχολείου και οικογένειας*. Ταξιδευτής: Αθήνα.
- Φύσσα, Α. (2015). *Συγκριτική αξιολόγηση στρατηγικών-πρακτικών για την προώθηση των εκπαιδευτικών και κοινωνικών διεργασιών ένταξης παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό νηπιαγωγείο: Έρευνα πεδίου*. (Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή). Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_480	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	1	5	
Εργαστήρια	3		
Σύνολο	4		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου και Ανάπτυξης δεξιοτήτων (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://150.140.160.103/moodle/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες της επαγωγικής στατιστικής και την ποσοτική ερευνητική προσέγγιση. Βασική επιδίωξη του διδακτικού αντικειμένου είναι να γνωρίσουν αλλά και να εξοικειωθούν οι προπτυχιακοί φοιτητές/τριες με τους ελέγχους της επαγωγικής στατιστικής για την ανάλυση ποιοτικών και ποσοτικών ερευνητικών δεδομένων τα οποία συλλέγονται κατά τη διερεύνηση κοινωνικών φαινομένων.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράψει τα βασικά στάδια για την διενέργεια μιας ποσοτικής έρευνας. • Επιλέγει την κατάλληλη μέθοδο δειγματοληψίας για την συγκρότηση ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος. • Διατυπώνει κατάλληλες ερευνητικές υποθέσεις ανάλογα με το ερευνητικό πρόβλημα. • Αναγνωρίζει και να εφαρμόζει την βασική διαδικασία ελέγχου υποθέσεων. • Εκτελεί βασικές επαγωγικές υπολογιστικές διαδικασίες ανάλυσης δεδομένων σε ψηφιακό περιβάλλον ανάλυσης δεδομένων.

- Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ανάλυσης που πραγματοποίησε συνδέοντας τα με το ερευνητικό πρόβλημα.
- Προσεγγίζει κριτικά σύγχρονα ζητήματα της Εκπαιδευτικής έρευνας.
- Σχεδιάζει και να υλοποιεί την μελέτη εκπαιδευτικών θεμάτων επιλέγοντας κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

26. Τυχαία Μεταβλητή, συνάρτηση πιθανότητας και αθροιστική συνάρτηση κατανομής της τυχαίας μεταβλητής. Κατανομές: Bernoulli, διωνυμική, Poisson και κανονική.
27. Δειγματοληπτικές κατανομές, πληθυσμός δείγμα και στατιστική συμπερασματολογία και κεντρικό οριακό Θεώρημα και κατανομή Student.
28. Σημειακή εκτίμηση, μονόπλευρα και δίπλευρα διαστήματα εμπιστοσύνης.
29. Έλεγχος υποθέσεων, μηδενική και εναλλακτική υπόθεση, επίπεδο σημαντικότητας ενός ελέγχου και είδη σφαλμάτων στους ελέγχους υποθέσεων. Παραμετρικοί και μη παραμετρικοί έλεγχοι υποθέσεων και έλεγχος ικανοποίησης προϋποθέσεων των δεδομένων.
30. Έλεγχος Student για το μέσο του πληθυσμού, έλεγχος της διαφοράς δύο μέσων τιμών προερχόμενων από εξαρτημένα δείγματα και έλεγχος Student ανεξαρτήτων δειγμάτων.
31. Η κατανομή F, ανάλυση διακύμανσης με έναν παράγοντα, ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων και ανάλυση διακύμανσης με δύο παράγοντες.
32. Ισχύς του ελέγχου, μέγεθος της επίδρασης, προσδιορισμός του μέγεθος δείγματος, μη παραμετρικός έλεγχος υποθέσεων: για ανεξάρτητα (Mann-Whitney ή Kruskal-Wallis test) και εξαρτημένα δείγματα (Wilcoxon test).
33. Η κατανομή chi-square, έλεγχος chi-square καλής προσαρμογής και έλεγχος chi-square ανεξαρτησίας.
34. Γραμμική συσχέτιση μεταξύ δύο ποσοτικών μεταβλητών, μερική συσχέτιση, το γραμμικό υπόδειγμα της παλινδρόμησης, πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση και συντελεστής προσδιορισμού του γραμμικού υποδείγματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διαλέξεις και εργαστήρια, πρόσωπο με πρόσωπο και εργασία σε ομάδες.</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Για την υποστήριξη του μαθήματος και για κάθε διδακτική συνάντηση θα αναρτώνται διαφάνειες και άλλο υποστηρικτικό υλικό στην σελίδα υποστήριξης του μαθήματος στο Moodle. • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων: PowerPoint, Prezi

	<ul style="list-style-type: none"> • Για τα εργαστήρια θα χρησιμοποιηθούν υπολογιστικά περιβάλλοντα ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων, όπως: SPSS, R, PSPP και LibreOffice Calc. 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 εβδομάδες X 1 ώρα την εβδομάδα)</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή άσκηση (13 εβδομάδες X 3 ώρες την εβδομάδα)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες X 1 ώρα την εβδομάδα)	13	Εργαστηριακή άσκηση (13 εβδομάδες X 3 ώρες την εβδομάδα)	39	Σύνθεση τελικού φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων	50	Αυτοτελής Μελέτη	23	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 εβδομάδες X 1 ώρα την εβδομάδα)	13													
Εργαστηριακή άσκηση (13 εβδομάδες X 3 ώρες την εβδομάδα)	39													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργαστηριακών ασκήσεων	50													
Αυτοτελής Μελέτη	23													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>(Δύο) Εργασίες και Δημόσιες Παρουσιάσεις (ΕΔΠ) Γενικός Τελικός Βαθμός= (ΕΔΠ_1+ΕΔΠ_2)/2</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κατσιλλής, Ι. (2006). *Επαγωγική στατιστική εφαρμοσμένη στις επιστήμες και την εκπαίδευση με έμφαση στην ανάλυση με υπολογιστές*. Αθήνα: Gutenberg.

Κατσιλλής, Ι. (1998). *Οι μικροϋπολογιστές στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Gutenberg.

Γιαλαμάς, Β. (2005). *Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής*, Αθήνα: ΠΑΤΑΚΗ.

Γναρδέλης Χ. (2003). *Εφαρμοσμένη Στατιστική*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Δαφέρμος, Β. (2005). *ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕ ΤΟ SPSS*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ΖΗΤΗ.

Black, T. R. (1999). *Doing quantitative research in the social sciences: An integrated approach to research design, measurement and statistics*. Sage.

Chatterjee, S., & Hadi, A. S. (2015). *Regression analysis by example*. John Wiley & Sons.

Cohen, L. & Manion, L. (1994). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Sage.

Kanji, G. K. (2006). *100 statistical tests*. Sage.

Thomas, Q. (2012). *Excel 2010 for Educational and Psychological Statistics. A Guide to Solving Practical Problems*. New York: Springer.

Σημειώσεις και διαφάνειες του διδάσκοντα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_925	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	2	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων, Πρακτική άσκηση		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/PN1569		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα επιχειρεί τη μελέτη συχνών συναισθηματικών και συμπεριφορικών δυσκολιών μαθητών του κανονικού σχολείου και του τρόπου αντιμετώπισής τους από τους εκπαιδευτικούς, σύμφωνα με τις σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις. Επίσης, στοχεύει στη μελέτη των αιτιολογικών παραγόντων των συναισθηματικών και συμπεριφορικών δυσκολιών των μαθητών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, κριτική θεώρηση των στρατηγικών αντιμετώπισής τους στα πλαίσια του σχολείου, μελέτη και σχολιασμός περιπτώσεων μαθητών με δυσκολίες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τις βασικές συναισθηματικές και συμπεριφορικές δυσκολίες των μαθητών

- Προσεγγίζει κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις και τους τρόπους αντιμετώπισης των δυσκολιών αυτών στο σχολείο
- Επιλέγει κατάλληλες τεχνικές αντιμετώπισης και πρόληψης των δυσκολιών αυτών στο σχολείο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετική προσωπικότητα και ανάγκες των μαθητών
- Προαγωγή της ελεύθερης, και κριτικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

35. Περιγραφή, ταξινόμηση, ερμηνευτικές προσεγγίσεις των δυσκολιών
36. Επιθετικότητα/Θυματοποίηση
37. Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με ή χωρίς Υπερκινητικότητα
38. Ντροπαλότητα/κοινωνική απόσυρση/καταθλιπτική διάθεση
39. Δυσκολίες στις σχέσεις με συνομηλίκους
40. Δυσκολίες επίδοσης
41. Χαρισματικοί μαθητές
42. Μοντέλα συνεργασίας σχολικών και εξωσχολικών φορέων για την αντιμετώπιση των δυσκολιών των μαθητών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εφαρμογή στην τάξη</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	30	Αυτοτελής Μελέτη	30	Εφαρμογή στην τάξη	20	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39													
Εργασία σε ομάδες (2 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	6													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	30													
Αυτοτελής Μελέτη	30													
Εφαρμογή στην τάξη	20													

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος	125
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (70%)</p> <p>II. Εφαρμογή στην τάξη. Πρακτική άσκηση (30%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κολιάδης, Ε. (2010). Συμπεριφορά στο σχολείο. Αξιοποιούμε δυνατότητες, αντιμετωπίζουμε προβλήματα. Αθήνα: Γρηγόρη.

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2004). Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Κουρκούτας, Η. & Chartier, J.P. (2008). Παιδιά και έφηβοι με ψυχοκοινωνικές και μαθησιακές διαταραχές. Αθήνα: Τόπος.

Καλατζή-Αζίζι και Ζαφειροπούλου, Μ. (2004). Προσαρμογή στο σχολείο. Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ματσαγγούρας, Η. (2003). Σχολική τάξη. Αθήνα: Γρηγόρης

Slavin, R. (2006). Εκπαιδευτική ψυχολογία. Θεωρία και Πράξη. Μτφ. Ε. Εκκεκάκη, επιστημ. Επιμ. Κ. Κόκκινος. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Evertson, C. & Weinstein, C. (2006). Handbook of classroom management. Research, practice and contemporary issues. London: Lawrence Erlbaum Associates.

Good, T.L & Brophy, J. (1997). Looking in classrooms. N.York: Longman.

Hayes, D. (2003). Planning, teaching and class management in primary schools. London: David Fulton Press.

Porter, L. (2007). Behaviour in schools. London: Open University

Woolfolk, A. (2004). Educational Psychology. N.York: Pearson.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_790	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής) και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις για την διά βίου μάθηση και την εκπαίδευση ενηλίκων.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1458/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στα βασικά ζητήματα σχεδιασμού και αξιολόγησης των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων και γενικότερα των προγραμμάτων μη-τυπικής εκπαίδευσης.</p> <p>Στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες μη-τυπικής εκπαίδευσης ένα σύστημα αλληλοεξαρτώμενων παραγόντων και συντελεστών (όπως για παράδειγμα οι εκπαιδευτές, οι εκπαιδευόμενοι, ο χώρος, ο χρόνος, το αναλυτικό περιεχόμενο) συμβάλλουν στην έναρξη, την εξέλιξη και την ολοκλήρωση των προγραμμάτων. Στο μάθημα εξετάζονται αυτοί οι παράγοντες και συντελεστές, καθώς επίσης και οι τυπολογίες και τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση των προγραμμάτων αυτού του τύπου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορίζει τους παράγοντες και τους συντελεστές των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων,

- καθώς επίσης και τη συμβολή τους στην υλοποίηση ενός προγράμματος.
- Αναγνωρίζει και αναλύει με κριτική προσέγγιση το ρόλο του ευρύτερου πλαισίου και των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών κατά το σχεδιασμό και την αξιολόγηση προγραμμάτων.
  - Περιγράφει τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη κατά τη δόμηση του λογικού μοντέλου (logic model) ενός προγράμματος εκπαίδευσης ενηλίκων.
  - Επιλέγει, ταξινομεί και προσαρμόζει τις παραμέτρους εισροών και εκροών προκειμένου να δομήσει ένα περιεκτικό λογικό μοντέλο για οποιονδήποτε τύπο προγράμματος.
  - Σχεδιάζει τις απαραίτητες ενέργειες διερεύνησης εκπαιδευτικών αναγκών, αξιοποιώντας επιλεγμένα στοιχεία του πλαισίου αναφοράς και του πληθυσμού-στόχου.
  - Οργανώνει τους παράγοντες και τους συντελεστές υλοποίησης με βάση το πλέγμα στόχων ενός προγράμματος.
  - Επιλέγει τύπο και μοντέλο αξιολόγησης με βάση τη στοχοθεσία του προγράμματος και τις συνθήκες υλοποίησης.
  - Δημιουργεί δενδρικές δομές κριτηρίων, αντικειμένων, αξόνων και δεικτών για την αναλυτική αξιολόγηση προγραμμάτων σε διαφορετικά πλαίσια υλοποίησης.
  - Εφαρμόζει κατ' αναλογία τα θεωρητικά σχήματα σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων και σε προγράμματα με άλλους πληθυσμούς – στόχους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

43. Θεσμικό πλαίσιο προγραμμάτων μη-τυπικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης ενηλίκων
44. Κίνητρα και εμπόδια για τη συμμετοχή των ενηλίκων σε προγράμματα διά βίου εκπαίδευσης
45. Ερευνητικά δεδομένα για τη συμμετοχή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικά προγράμματα στην Ελλάδα
46. Παράγοντες σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων
47. Συντελεστές σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων
48. Θεωρία προγράμματος (program theory) και λογικό μοντέλο (logic model)
49. Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών
50. Διαδικασίες οργάνωσης και υλοποίησης προγραμμάτων
51. Τυπολογίες αξιολόγησης
52. Μοντέλα αξιολόγησης
53. Δόμηση καταλόγων αξιολόγησης (key evaluation checklists)

Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες εργάζονται σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων προκειμένου σε τρία από τα μαθήματα να αποτυπώσουν τον πλήρη κύκλο σχεδιασμού και αξιολόγησης ενός προγράμματος της επιλογής τους με βάση προσχεδιασμένο φύλλο εργασίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30													
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26													
Αυτοτελής Μελέτη	60													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (60%) II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (40%)</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Βεργίδης, Δ., & Κόκκος, Α. (επιμ.) (2009). <i>Εκπαίδευση Ενηλίκων: διεθνείς προσεγγίσεις και ελληνικές διαδρομές</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Καραλής, Θ., & Παπαγεωργίου, Η. (2012). <i>Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση προγραμμάτων διά βίου εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ.</p> <p>Καραλής, Θ. (2013). <i>Κίνητρα και Εμπόδια για τη Συμμετοχή των Ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ και ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.</p> <p>Κόκκος, Α. & Συν. (2008). <i>Εκπαιδύοντας τους εκπαιδευτές ενηλίκων – μελέτη αξιολόγησης</i>. Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.</p> <p>Σταμπουλής, Μ. Γ. (2017). <i>Αρχιτεκτονική Σχεδιασμού & Υλοποίησης Προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.</p> <p>Χασάπης, Δ. (2000). <i>Σχεδιασμός, Οργάνωση, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης: Μεθοδολογικές Αρχές και Κριτήρια Ποιότητας</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Caffarella, R. S., & Daffron, S. R. (2013). <i>Planning Programs for Adult Learners -A Practical Guide</i></p>

(3rd). San Francisco: Jossey-Bass.

Jarvis, P. (2004). *Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση: θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Karalis, T. (2016). Cascade approach to training: theoretical issues and practical applications in non-formal education, *Journal of Education and Social Policy*, 3(2).

Karalis, T. (2017). Shooting a moving target: The Sisyphus boulder of increasing participation in adult education during the period of economic crisis, *Journal of Adult and Continuing Education*, 23(1), 78-96.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Εκπαίδευση Ενηλίκων (<http://www.adulteduc.gr/2015-01-24-15-04-00/2015-07-28-15-00-21>)

International Journal of Lifelong Education (<https://www.tandfonline.com/loi/tled20>)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_650	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΜΟΣ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις-Εργασίες	3	5 ECTS	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Ο σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή εκπαιδευτικού υλικού για τη γλώσσα σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα μάθησης.</p> <p>Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίσουν τη σημασία της ενσωμάτωσης της γλωσσικής ετερότητας και της αξιοποίησης των γλωσσικών ρεπερτορίων των παιδιών προσχολικής εκπαίδευσης με στόχο την προώθηση της πολυγλωσσίας και της διαπολιτισμικότητας

- Εξοικειωθούν με τη χρήση κατάλληλων μεθόδων, προσεγγίσεων και σύγχρονων διδακτικών εργαλείων, όπως είναι η πολυτροπικότητα, η διαγλωσσικότητα και η διακειμενικότητα, αξιοποιώντας την πολυγλωσσία της τάξης
- Εξοικειωθούν με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολυγλωσσικού εκπαιδευτικού υλικού για τη γλώσσα στην προσχολική εκπαίδευση
- καταστούν ικανοί να διαχειρίζονται την πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική τάξη του νηπιαγωγείου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής (και αυτοκριτικής)
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγικό: Η διγλωσσία ως φαινόμενο που διατρέχει όλες τις κοινωνίες- η έννοια της διγλωσσίας
- Γνωσιακές θεωρίες, οι οποίες περιγράφουν τη σχέση διγλωσσίας και μάθησης (Jim Cummins)
- «Γλωσσική Αφύπνιση/Επίγνωση», η διδακτική και παιδαγωγική πρόταση του Συμβουλίου της Ευρώπης
- Μέθοδοι και προσεγγίσεις στη διδασκαλία μιας δεύτερης γλώσσας
- Σύγχρονες διδακτικές πρακτικές της γλώσσας και της πολυγλωσσίας (πολυτροπικότητα, διαγλωσσικότητα, διακειμενικότητα, κείμενα ταυτότητας)
- Αρχές και παράμετροι σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού για πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα μάθησης
- Σχεδιασμός πολυγλωσσικού εκπαιδευτικού υλικού και Αναλυτικά Προγράμματα για το Νηπιαγωγείο
- Εφαρμόζοντας την πολυγλωσσική εκπαίδευση στην πράξη μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα εκπαιδευτικού υλικού που έχουν εφαρμοστεί σε πολυπολιτισμικές τάξεις προσχολικής και πρωτοσχολικής εκπαίδευσης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις • Ομαδική συζήτηση • Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass του Πανεπιστημίου Πατρών • χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων,

<p>Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>ιστοσελίδων,κ.λπ.) • χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="708 300 1110 360">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1115 300 1370 360">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="708 367 1110 427">Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1115 367 1370 427">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 434 1110 528">Παρουσίαση εργασίας σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1115 434 1370 528">9</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 535 1110 595">Αυτοτελής μελέτη και εκπόνηση γραπτής εργασίας</td> <td data-bbox="1115 535 1370 595">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 602 1110 663">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1115 602 1370 663">125</td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 669 1110 698"></td> <td data-bbox="1115 669 1370 698"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="708 705 1110 734"></td> <td data-bbox="1115 705 1370 734"></td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Παρουσίαση εργασίας σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Αυτοτελής μελέτη και εκπόνηση γραπτής εργασίας	86	Σύνολο Μαθήματος	125				
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30															
Παρουσίαση εργασίας σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9															
Αυτοτελής μελέτη και εκπόνηση γραπτής εργασίας	86															
Σύνολο Μαθήματος	125															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές;</p>	<p>Γραπτή εργασία σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού με ιδιαίτερη εστίαση στις δραστηριότητες γλώσσας και γραμματισμού για πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα μάθησης και παρουσίαση σε ομάδες.</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Cummins, J. (2005). *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τζακώστα, Μ. (2015). *Γλωσσική εκμάθηση και διδασκαλία σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα: Ενσωμάτωση της γλωσσικής απόκλισης και γλωσσικής ποικιλίας στην τάξη* (Επιμ.). Αθήνα: Gutenberg
- Τσοκαλίδου, Ρ. (2020). *Πέρα από τη δίγλωσσία στη διαγλωσσικότητα*. Gutenberg: Αθήνα.
- Young, A. (2011). Μιλώντας τη γλώσσα: Υποστήριξη των δίγλωσσων μαθητών μέσω της πολυγλωσσικής εκπαίδευσης. Στο Γ. Ανδρουλάκης, Σ. Μητακίδου, & Ρ. Τσοκαλίδου (Επιμ.), *Πρακτικά 1ου Διεθνούς Συνεδρίου «Σταυροδρόμι Γλωσσών και Πολιτισμών: Μαθαίνοντας εκτός σχολείου»* (σσ 132-150). Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.
- Young, A. (2014). Unpacking teachers' language ideologies: Attitudes, beliefs and practiced language policies in Schools in Alsace, France. *Language Awareness*, 23(1-2), 132-150.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_930	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και συζήτηση σε ομάδες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι καλό να διαθέτουν βασικές γνώσεις για τον κλάδο της φιλοσοφίας και για τα βασικά φιλοσοφικά προβλήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=98		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα συζητήσουν ορισμένα βασικά γνωσιολογικά προβλήματα για τη φύση και τις πηγές των πεποιθήσεών μας, και για τη σχέση της γνώσης με την κοινωνική πραγματικότητα.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/-ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα γνωρίζουν τον βασικό προβληματισμό της φιλοσοφίας της γνώσης και τις βασικές γνωσιολογικές θεωρίες

- Θα μπορούν να αξιολογούν επιχειρήματα, είδη δικαιολόγησης, πηγές και θεωρίες γνώσης
- Θα μπορούν να αναστοχάζονται πάνω στην αξία και τους περιορισμούς διακριτών μεθοδολογικών προσεγγίσεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων και πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία -συζήτηση
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Φιλοσοφία της γνώσης ή γνωσιολογία
2. Γνώση
3. Αισθητηριακή εμπειρία
4. Λογική
5. Γλώσσα
6. Συναισθήματα
7. Νους και σώμα
8. Μαθηματικά και φυσικές επιστήμες
9. Κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
10. Εκπαίδευση
11. Αλήθεια

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και συζήτηση σε ομάδες

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) Χρήση εκπαιδευτικών ταινιών (video) 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center">24</td> </tr> <tr> <td><i>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center">15</td> </tr> <tr> <td><i>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</i></td> <td align="center">20</td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center">66</td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	24	<i>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	15	<i>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</i>	20	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	66	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	24												
<i>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	15												
<i>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</i>	20												
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	66												
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Quine W. V. O. & Ullian J.S. (2002). *Ο ιστός της πεποίθησης*. Leader Books.
Russell, B. (2008). *Τα προβλήματα της φιλοσοφίας*. Αρσενίδης.
Ρουσόπουλος Γ. (2010). *Γνωσιολογία*. Gutenberg.
Goldman A. I. (2003). *Knowledge in a social world*. Oxford university Press.
Warburton N. (2014). *Φιλοσοφία: Τα βασικά*. Αρσενίδης.

4^ο ΈΤΟΣ – 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_825	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και μελέτη-ανάλυση κειμένων στην τάξη	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1544/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια αναμένεται να:

- είναι σε θέση να κατανοεί βασικές έννοιες και όρους της αισθητικής και της φιλοσοφίας της τέχνης
- γνωρίζει τα πεδία και τους τομείς μελέτης και έρευνας της αισθητικής
- αντιλαμβάνεται τη συμβολή της αισθητικής στην ουσιαστικότερη κατανόηση τόσο της τέχνης όσο και της αισθητικής εμπειρίας
- έχει εξοικειωθεί με τις σύγχρονες φιλοσοφικές συζητήσεις για την τέχνη και την αισθητική εμπειρία και τους τρόπους με τους οποίους αυτές συνδέονται με και επηρεάζουν την αισθητική αγωγή.
- έχει κατανοήσει την αναγκαιότητα μελέτης και έρευνας της αισθητικής ως θεμέλιου συγκρότησης της αισθητικής αγωγής

- κατανοεί το εύρος του πεδίου και τη σημασία της αισθητικής αγωγής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή σε παραδοσιακές και νεότερες αισθητικές θεωρίες προκειμένου να παρασχεθεί το θεωρητικό πλαίσιο εντός του οποίου έχουν τεθεί και διερευνηθεί ζητήματα σχετικά με την τέχνη, το αισθητικό φαινόμενο και την αισθητική εμπειρία.

Μελετώνται και εξετάζονται βασικές περιοχές και θέματα που απασχολούν την αισθητική θεωρία, διερευνώνται και αποτιμώνται κριτικά θέσεις, απόψεις και εδραιωμένες πεποιθήσεις σχετικά με την έννοια, τη σημασία, το ρόλο και τη λειτουργία της αισθητικής.

Διερευνώνται επίσης οι εσωτερικές σχέσεις μεταξύ αισθητικής θεωρίας και αισθητικής αγωγής, προκειμένου να προβληθεί η λειτουργία της αισθητικής αγωγής ως ενός είδους πρακτικής/εφαρμοσμένης φιλοσοφίας και να αναδειχθούν οι τρόποι με τους οποίους αυτή θεμελιώνεται ως συνεκτικό εκπαιδευτικό πεδίο.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Η τέχνη ως αναπαράσταση και Κριτική των θεωριών της τέχνης ως αναπαράστασης
- Η τέχνη ως έκφραση και Κριτική των εκφραστικοκεντρικών θεωριών
- Παρουσίαση και σχολιασμός σύγχρονων αισθητικών θεωριών
- Αισθητική αντίληψη
- Αισθητική εμπειρία
- Νοηματοδότηση της τέχνης
- Τέχνη και γνώση
- Μοντερνισμός και σύγχρονες προσεγγίσεις της αισθητικής αγωγής
- Μεταμοντερνισμός και σύγχρονες προσεγγίσεις της αισθητικής αγωγής
- Η αισθητική αγωγή ως πρακτική φιλοσοφία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις, μελέτη και ανάλυση κειμένων στην τάξη)</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών

<p align="center">ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 										
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td align="center">30</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td align="center">56</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Αυτοτελής Μελέτη	56	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30										
Αυτοτελής Μελέτη	56										
Σύνολο Μαθήματος	125										
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (85%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής <p>II. Συμμετοχή στη συζήτηση και ανάλυση κειμένων στην τάξη (15%)</p>										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Beardsley, M. C. (1989). <i>Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών</i>. Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Cometti, J.-P., Morizot, J., Pouivet, R., <i>Ζητήματα αισθητικής</i> (2005). Αθήνα: εκδ. Νήσος.</p> <p>Feldman, E.B. (1996). <i>Philosophy of Art Education</i>. Upper Saddle River, N. Jersey: Prentice Hall.</p> <p>Young, J. (2001). <i>Art and Knowledge</i>. London & N. York: Routledge.</p> <p>Μουρίκη, Α. (2003). <i>Μεταμορφώσεις της αισθητικής</i>. Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Πούλος, Π., (επιμ.) (2006). <i>Έννοιες της τέχνης τον 20ο αιώνα</i>. Αθήνα: Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p><i>The Journal of Aesthetics and Art Criticism</i></p> <p><i>Contemporary Aesthetics</i></p> <p><i>The Journal of Aesthetic Education</i></p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_950	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Εφαρμογής	3+2	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες που παρέχονται από τα μαθήματα: <ul style="list-style-type: none"> • Προσχολική Παιδαγωγική. • Διδασκαλία και μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων I, • Σχεδιασμός και Εφαρμογή Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων για το Νηπιαγωγείο I 		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1567/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν το σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για το νηπιαγωγείο, σε επίπεδο α. διαλέξεων και σεμιναρίων, β. εργαστηριακών ασκήσεων και εφαρμογών. Ειδικότερα, το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση σε θέματα διδακτικού σχεδιασμού, οργάνωσης του μαθησιακού περιβάλλοντος, υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνδεση των θεωρητικών</p>

προσεγγίσεων με την εκπαιδευτική πρακτική, καθώς και στη σημασία της προσαρμοστικότητας στις συνθήκες του εκάστοτε εκπαιδευτικού πλαισίου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Ορίζει τους στόχους του προγράμματος διδασκαλίας και να επιλέγει τις μαθησιακές περιοχές και τη μεθοδολογία που θα αξιοποιηθεί κατά τη διδακτική προσέγγιση.
- Αναγνωρίζει τις συνθήκες του εκπαιδευτικού πλαισίου και να προσαρμόζει το διδακτικό πρόγραμμα στο πλαίσιο αυτό.
- Αξιοποιεί τις δυνατότητες που της/του προσφέρει το μαθησιακό πλαίσιο στον σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση του προγράμματος.
- Συνδέει τις θεωρητικές προσεγγίσεις με τις εκπαιδευτικές πρακτικές, τόσο κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση, όσο και κατά την αξιολόγηση του προγράμματος.
- Οργανώνει και να αξιοποιεί το πορτφόλιο του μαθητή στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Υιοθετεί τη συνεργατική μάθηση στο σχολείο και να εφαρμόζει συνεργατικές τεχνικές κατά τη διδασκαλία.
- Σχεδιάζει και να αξιολογεί μέσα από την ανάπτυξη τεχνικών αξιολόγησης στη σχολική τάξη, καθώς και αυτοαξιολόγησης του διδακτικού έργου του.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων και θεματικών προσεγγίσεων (εμβάθυνση)
- Μαθησιακά πλαίσια (σχέδια εργασίας, οργανωμένο πρόγραμμα, διερεύνηση, ρουτίνες)
- Αξιολόγηση (είδη και τρόποι αξιοποίησής της στις εκπαιδευτικές προσεγγίσεις)
- Το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου (2014)
- Η συνεργασία μεταξύ των παιδιών (σημασία ανάπτυξης δεξιοτήτων συνεργασίας και μέθοδοι/τεχνικές)
- Φάκελος εργασιών-Πορτφόλιο μαθητή (οργάνωση και αξιοποίηση)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως
εκπαίδευση κ.λπ.

- Πρόσωπο με πρόσωπο
- Με όλους τους φοιτητές/τριες, σε μικρότερες ομάδες και ζευγάρια

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 														
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center">30</td> </tr> <tr> <td><i>Πρακτική άσκηση/σεμινάρια σχεδιασμού και αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)</i></td> <td align="center">9</td> </tr> <tr> <td><i>Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</i></td> <td align="center">26</td> </tr> <tr> <td><i>Πρακτική άσκηση/εφαρμογές στην τάξη του νηπιαγωγείου/προσομοιώσεις (9 ημέρες X 5 ώρες)</i></td> <td align="center">45</td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη & Σύνθεση τελικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης</i></td> <td align="center">15</td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	30	<i>Πρακτική άσκηση/σεμινάρια σχεδιασμού και αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)</i>	9	<i>Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</i>	26	<i>Πρακτική άσκηση/εφαρμογές στην τάξη του νηπιαγωγείου/προσομοιώσεις (9 ημέρες X 5 ώρες)</i>	45	<i>Αυτοτελής Μελέτη & Σύνθεση τελικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης</i>	15	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>														
<i>Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	30														
<i>Πρακτική άσκηση/σεμινάρια σχεδιασμού και αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)</i>	9														
<i>Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</i>	26														
<i>Πρακτική άσκηση/εφαρμογές στην τάξη του νηπιαγωγείου/προσομοιώσεις (9 ημέρες X 5 ώρες)</i>	45														
<i>Αυτοτελής Μελέτη & Σύνθεση τελικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης</i>	15														
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125														
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%)</p> <p>II. Ατομικός φάκελος Πρακτικής Άσκησης (80%)</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> Αυγητίδου, Σ. (2014). <i>Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες: Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μια συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Gutenberg Harris-Helm, J. & Katz, L. (2012). <i>Η μέθοδος project στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. Κακανά, Δ-Μ. & Σιμούλη, Γ. (επιμ.) (2008). <i>Η προσχολική Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Θεωρητικές και Διδακτικές προσεγγίσεις</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2001). <i>Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω. Μπιρμπίλη, Μ. (2008). <i>Προς μία παιδαγωγική του διαλόγου</i>. Αθήνα: Gutenberg.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_900	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	3 (θεωρία) + 1 (εργαστήριο)	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα αλλά οι φοιτητές/τριες είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις για την κινητική και φυσική αγωγή		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1508/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα παρουσιάζει διεξοδικά το γνωστικό αντικείμενο της φυσικής αγωγής και τη σχέση του με τη σωματική, κοινωνική, συναισθηματική και πνευματική ανάπτυξη του παιδιού. Μελετώνται και αναλύονται επιστημονικές έρευνες που υποστηρίζουν τη σημασία των κινητικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη πολλαπλών και διαφορετικών δεξιοτήτων και στάσεων, σημαντικών για τη μετέπειτα εξέλιξη του παιδιού στη σχολική και την ενήλικη ζωή. Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους/στις τεταρτοετείς φοιτητές/τριες πλήρη και εμπειριστατωμένη εικόνα της σχέσης της φυσικής και σωματικής δραστηριότητας με την ολόπλευρη ανάπτυξη και εξέλιξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας και να τους/τις παρακινήσει, μέσα από την εφαρμογή εργαστηριακών ασκήσεων, να εντάσσουν τη φυσική δραστηριότητα στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη στο χώρο του νηπιαγωγείου αλλά και να επιδεικνύουν θετική στάση στη διά βίου άσκηση και τη φυσική δραστηριότητα.</p>
--

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Σχεδιάζει δημιουργικά και κριτικά «ανοικτές» δραστηριότητες φυσικής αγωγής με βάση τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και τις ανάγκες όλων των παιδιών, και να τις αξιολογεί μαζί τους.
- Ενσωματώνει δραστηριότητες φυσικής αγωγής στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη χρησιμοποιώντας «πολύπλευρη» και «ολιστική» προσέγγιση.
- Συμβάλλει στην ανάπτυξη θετικών στάσεων και εμπειριών των παιδιών σχετικά με την προαγωγή υγείας και τη διά βίου άσκηση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών προγραμμάτων/δράσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

54. Η λειτουργία του ανθρώπινου σώματος
55. Διατροφή και παιδική παχυσαρκία
56. Σωματική ανάπτυξη στην παιδική ηλικία
57. Κινητική ανάπτυξη στην παιδική ηλικία
58. Αρχές ανάπτυξης της φυσικής κατάστασης
59. Μέθοδοι εκπαίδευσης του σώματος στο ελληνικό νηπιαγωγείο
60. Ψυχοκινητική αγωγή και εκπαίδευση
61. Η φυσική αγωγή στο αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου
62. Η φυσική αγωγή σήμερα
63. Σχεδιασμός προγραμμάτων και μέθοδοι διδασκαλίας στη φυσική αγωγή
64. Συνεκπαίδευση παιδιών με διαφορετικές κινητικές δυνατότητες
65. Ο ρόλος της εκπαιδευτικού
66. Συστηματική παρατήρηση και εκτίμηση της κινητικής εξέλιξης του παιδιού

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (θεωρία εμπλουτισμένη με εικόνες, βιντεοπαρουσιάσεις, δικτυογραφία, ατομικές και ομαδικές ασκήσεις, παραδείγματα, εποπτικό υλικό, ασκήσεις εργαστηρίου)</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο)

<p>με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Links σε εξωτερικές ιστοσελίδες (οργανισμοί, μελέτες, προγράμματα) 											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Ομαδικές ασκήσεις, ατομική διερεύνηση, μελέτες περίπτωσης</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις εργαστηρίου</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	30	Ομαδικές ασκήσεις, ατομική διερεύνηση, μελέτες περίπτωσης	10	Ασκήσεις εργαστηρίου	30	Αυτοτελής Μελέτη	55	Σύνολο Μαθήματος	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	30											
Ομαδικές ασκήσεις, ατομική διερεύνηση, μελέτες περίπτωσης	10											
Ασκήσεις εργαστηρίου	30											
Αυτοτελής Μελέτη	55											
Σύνολο Μαθήματος	125											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (70%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων <p>II. Εργασίες, τεστ, σχέδια εργασίας, έρευνες για το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος (30%)</p>											

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Fischer, K. (2011). Εισαγωγή στην ψυχοκινητική. Αθήνα: Έλλην.</p> <p>Folio, R., Fewell, R. (2000). Peabody Developmental Motor Scales. Motor Activities Program. Austin, Texas: PRO-ED, Inc.</p> <p>Gallahue, D. (2002). Αναπτυξιακή φυσική αγωγή για τα σημερινά παιδιά. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.</p> <p>Zimmer, R. (2007). Εγχειρίδιο κινητικής αγωγής. Αθήνα: Αθλότυπο.</p> <p>Zimmer, P. (2007). Εγχειρίδιο ψυχοκινητικής. Θεωρία και πράξη της ψυχοκινητικής παρέμβασης. Αθήνα: Αθλότυπο.</p> <p>Βενετσάνου, Φ. (2014). Γυμνάζοντας παιδιά προσχολικής ηλικίας. Θεσσαλονίκη: Σάλτο.</p> <p>Καμπάς, Α. (2004). Εισαγωγή στην κινητική ανάπτυξη. Αθήνα: Αθλότυπο.</p> <p>Ρήγα, Β. (2017). Σύγχρονα Προγράμματα Φυσικής Αγωγής στο Νηπιαγωγείο, στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστήμιο Πατρών, Σύγχρονες Ερευνητικές Τάσεις στην Προσχολική και την Πρώτη Σχολική Ηλικία. Αθήνα: NewTech Pub, σελ. 255-264.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>European Physical Education Review</p> <p>European Psychomotricity Journal</p> <p>Journal of Teaching in Physical Education</p> <p>Physical Education and Sport Pedagogy</p> <p>Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό</p>
--

4^ο ΕΤΟΣ – 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και προαιρετικές μικρής έκτασης εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Μάθημα Επιλογής Κάθετης Πρακτικής, που αφορά την Πρακτική Άσκηση των Φοιτητών και Φοιτητριών σε Γενικά Νηπιαγωγεία)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Προαπαιτούμενα μαθήματα είναι τα ακόλουθα «Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση», «Έγκαιρη Εκπαιδευτική Παρέμβαση: Μοντέλα και Πρακτικές Υποστήριξης» ή/και «Παιδαγωγική της Ένταξης». Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς αυτά τα τρία μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1612/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το παρόν μάθημα συνδέεται με την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών και των φοιτητριών στο 4ο Έτος Σπουδών, που παρακολουθούν το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις θα προγραμματισθούν ώστε να υλοποιηθούν σε τάξεις γενικών νηπιαγωγείων του Νομού Αχαΐας, όπου φοιτούν παιδιά με και χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες. Το συγκεκριμένο μάθημα ακολουθεί μία ποικιλία εκπαιδευτικών μεθόδων, όπου περιλαμβάνονται διαλέξεις, εκπαιδευτικές επισκέψεις και συγγραφή εργασιών. Ένας από τους στόχους του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να εξοικειωθούν με τον σκοπό, τη λειτουργία, τα είδη/ μορφές και τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής αξιολόγησης στην ενταξιακή εκπαίδευση. Ένας ακόμη στόχος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να μπορούν να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν εργαλεία συστηματικής αξιολόγησης, να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα και, στη συνέχεια, να οδηγούνται στη λήψη διδακτικών αποφάσεων. Πρόκειται για μία διαδικασία η οποία εμφανίζεται ως προαπαιτούμενο για τη διαμόρφωση των ατομικών στόχων (μακροπρόθεσμοι και βραχυπρόθεσμοι στόχοι) που συμπεριλαμβάνονται στο Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες. Ως στόχος του μαθήματος, συστήνεται, επιπρόσθετα, η εκπαίδευση των φοιτητών και των φοιτητριών σε διεργασίες σύνδεσης των ατομικών στόχων των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία με το πρόγραμμα της γενικής τάξης (όπως αυτό καθοδηγείται βάσει του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών για το Γενικό Νηπιαγωγείο). Η διαδικασία αυτή θα διευκολυνθεί μέσα από την εις βάθος κατανόηση και εφαρμολγή των βημάτων που συμπεριλαμβάνονται κάτω από την προσέγγιση της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής αλλά και των Κλιμακωτών Μοντέλων Εκπαιδευτικής Παρέμβασης για την προώθηση της πρόσβασης και της συμμετοχής των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες στις ρουτίνες αλλά και στις δραστηριότητες (δραστηριότητες ελεύθερου παιχνιδιού και δομημένες δραστηριότητες) που διεξάγονται στο πλαίσιο του γενικού νηπιαγωγείου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένονται:

1. να μπορούν να κατασκευάζουν ή/και να χορηγούν εργαλεία αξιολόγησης ώστε να συγκεντρώνουν με συστηματικό τρόπο πολύτιμες πληροφορίες για τη μάθηση και τη συμμετοχή των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία προσχολικής ηλικίας στις ρουτίνες και στις δραστηριότητες της ομάδας-τάξης,
2. να ερμηνεύουν με ορθό τρόπο τα δεδομένα που προκύπτουν από την εκπαιδευτική αξιολόγηση ώστε επαγωγικά να οδηγούνται στη λήψη διδακτικής απόφασης και, κατ' επέκταση, στη διαμόρφωση των ατομικών στόχων (ανάπτυξη του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης του παιδιού),
3. να γνωρίζουν τις αρχές, το περιεχόμενο και τις πρακτικές για να δρομολογούν αλλαγές σε επίπεδο προγράμματος, υποστήριξης και αξιολόγησης, που είναι σύμφωνες με το θεωρητικό πλαίσιο της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής αλλά και των Κλιμακωτών Μοντέλων Εκπαιδευτικής Παρέμβασης και
4. να αναπτύσσουν τις ως άνω ενταξιακές πρακτικές, κατόπιν προσεκτικού σχεδιασμού και συστηματικής εποπτείας, στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης σε γενικά νηπιαγωγεία του Νομού Αχαΐας, όπου φοιτούν και παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

- αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- λήψη αποφάσεων
- σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ενότητα 1: Παρουσίαση μαθήματος και εισαγωγή στις κεντρικές έννοιες
- Ενότητα 2: Σκοπός, στόχοι και χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής αξιολόγησης στην ειδική και στην ενταξιακή εκπαίδευση
- Ενότητα 3 & 4: Τεχνικές-εργαλεία αξιολόγησης και πρακτικές ανάλυσης των δεδομένων – Σχεδιασμός του ατομικού προφίλ ενός παιδιού (ανάγκες, δυναμικό, προτιμήσεις και ενδιαφέροντα), Σχεδιασμός Ατομικών Στόχων και Λήψη Διδακτικών Αποφάσεων
- Ενότητα 5 & 6: Αξιολόγηση της ποιότητας των ενταξιακών πρακτικών σε προσχολικά εκπαιδευτικά πλαίσια
- Ενότητα 7: Η αξιολόγηση και ο σχεδιασμός της διδασκαλίας υπό το πρίσμα της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής
- Ενότητα 8: Η αξιολόγηση και ο σχεδιασμός της διδασκαλίας υπό το πρίσμα των Κλιμακωτών Μοντέλων Εκπαιδευτικής Παρέμβασης
- Ενότητα 9: Παρουσίαση 1^{ης} Εργασίας και Αναστοχασμός
- Ενότητα 10: Διαφοροποιήσεις και προσαρμογές στις ρουτίνες της τάξης – παραδείγματα εφαρμογής
- Ενότητα 11: Διαφοροποιήσεις και προσαρμογές στο ελεύθερο παιχνίδι – παραδείγματα εφαρμογής
- Ενότητα 12: Διαφοροποιήσεις και προσαρμογές στις οργανωμένες δραστηριότητες – παραδείγματα εφαρμογής
- Ενότητα 13: Κατάθεση 2^{ης} Εργασίας και Αναστοχασμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (διαδίκτυο, οπτικοακουστικό υλικό, πρόγραμμα παρουσιάσεων Power Point) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Αυτοτελής Μελέτη	43
	Εφαρμογή Αξιολογικών Εργαλείων και Σχεδιασμός και	42

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Εφαρμογή Ενταξιακών Σχεδίων Διδασκαλίας	
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Δύο υποχρεωτικές εργασίες. Η μία πρόκειται για δημόσια παρουσίαση και εξέταση στο μέσον περίπου των μαθημάτων. Η άλλη αφορά σε κατάθεση γραπτής εργασίας προς εξέταση με το πέρας των μαθημάτων. Η μέγιστη βαθμολογία που μπορεί να λάβει η κάθε εργασία είναι το 50% της συνολικής βαθμολογίας, κατά αντιστοιχία.</p> <p>II. Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης θα ακολουθηθούν για φοιτητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Επιλεγμένη επιστημονική αρθρογραφία
- Αγαλιώτης, Ι. (2011). *Εκπαιδευτική αξιολόγηση μαθητών με δυσκολίες μάθησης και προσαρμογής. Το αξιολογικό σύστημα μαθησιακών αναγκών*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Alper, S., Ryndack, D. L., & Schloss, C. N. (2001). *Alternate assessment of students with disabilities in inclusive settings*. Boston: Allyn & Bacon.
- Bagnato, S. J., Neisworth, J. T., & Munson, S. M. (1999). *Linking assessment and early intervention: An authentic curriculum-based approach*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Graham, L. J. (2020). (Ed.). *Inclusive education for the 21st century: Theory, policy and practice*. Sydney: Allen & Unwin.
- Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2011). (Επιμ.) *Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις (Τόμος Β')*. Αθήνα: Πεδίο.
- Mitchell, D., & Sutherland, D. (2021). *Στρατηγικές διδασκαλίας στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση* (Επιστημονική Επιμέλεια: Α. Βλάχου). Αθήνα: Πεδίο.
- Institute Educational Policy. (2021). *Πρόγραμμα σπουδών για την προσχολική εκπαίδευση [Curriculum for Early Childhood Education]*. Ανακτήθηκε από: <http://iep.edu.gr/el/nea-programmata-spoudon-arxiki-selida>.
- Παντελιάδου, Σ., & Φιλιπάτου, Δ. (Επιμ.). (2013). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Reichow, B., Boyd, B. A., Barton, E. E., & Odom, S. L. (Eds.). (2016). *Handbook of early childhood special education*. Cham, Switzerland: Springer.
- Sandall, S. R., & Schwartz, I. S. (2008). *Building blocks for teaching preschoolers with special needs* (2nd ed.). Baltimore, Maryland: Paul H. Brookes.
- Στρογγυλός, Β., & Ξανθάκου, Γ. (2008) Ο σχεδιασμός του εξατομικευμένου εκπαιδευτικού πλάνου. Στο Α. Κοντάκος & Φ. Καλαβάσης (Επιμ. έκδ.), *Θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού*. Συλλογικός τόμος ΤΕΠΑΕΣ. Αθήνα: Ατραπός.
- Tomlinson, C. A. (2010). *Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας. Ανταπόκριση στις ανάγκες όλων των μαθητών*. Εκδόσεις Γρηγόρη: Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_830	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
Εργαστήριο και Εργασίες	1	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (επιλογής) Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική (για πρόσβαση στη διεθνή βιβλιογραφία/πηγές και επικοινωνία με προσκεκλημένους ομιλητές)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42830		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη μιας ολιστικής διαπολιτισμικής ικανότητας σε συνδυασμό με δεξιότητες επικοινωνίας.

Γνώσεις:

- Πολιτιστική αυτογνωσία.
- βαθιά κατανόηση και γνώση του πολιτισμού (συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών, του ρόλου και των επιπτώσεων των πολιτιστικών άλλων και των απόψεών τους) ·
- Ειδικές πληροφορίες για τον πολιτισμό.
- Κοινωνιογλωσσική επίγνωση

Επικοινωνιακές Δεξιότητες:

- ενεργητική ακρόαση, παρατήρηση και ερμηνεία
- ανάλυση, αξιολόγηση και συσχετίσεις

Στάσεις:

- Ανοχή στην ασάφεια – Αντιμέτωπιση νέων καταστάσεων με προσοχή
- Ανοιχτό πνεύμα - μη-αξιολογική κρίση
- Ευελιξία - Για μετατόπιση πλαισίου αναφοράς
- Εμπιστοσύνη - Σεβασμός και θετική σχέση με τους άλλους
- Προσαρμοστικότητα – Κατάλληλη προσαρμογή σε συγκεκριμένες καταστάσεις
- Ευαισθησία - Ενσυναίσθηση
- Δημιουργικότητα – Εμπλοκή σε αποκλίνουσες σκέψεις
- Περιέργεια και ανακάλυψη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι στόχοι του μαθήματος είναι

- Η ανάλυση του ρόλου της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην οικοδόμηση της ιδιότητας του πολίτη (ανάλυση του εθνοκεντρισμού, νεοφιλελευθερισμού και του κοινωνικού πλουραλισμού).
- Η εννοιολογική αποσαφήνιση των όρων ετερότητα και διαφορετικότητα στην εκπαίδευση
- Η ανάλυση των μοντέλων διαχείρισης της πολυπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας (αφομοίωση, αναγνώριση, ένταξη)
- Η κριτική ανάλυση των γνωστικών παραμέτρων και των περιεχομένων ενός διαπολιτισμικού προγράμματος σπουδών (από τη μίμηση στο σύνθεση και τον αναστοχασμό)
- Η ανάδειξη των σχολικών μονάδων ως κοινοτήτων μάθησης (από τη γραφειοκρατική/ιεραρχική εκπαίδευση στην συνεργατική) για διαπολιτισμική ενδυνάμωση και δράση (εκπαιδευτικών, μαθητών και γονιών).
- Η διαπολιτισμική κατάρτιση των εκπαιδευτικών.

Οι πρόσθετες ικανότητες αφορούν:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη απόφασης
- Ανεξάρτητη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργου
- Σεβασμός στη διαφορά και την πολυπολιτισμικότητα
- Κριτική και αυτοκριτική
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για ένα θεωρητικό και πρακτικό μάθημα που αναλύει τις κοινωνικές και πολιτισμικές διαδικασίες ένταξης των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Το μάθημα έχει θεωρητικό προσανατολισμό και εξετάζει τον εθνοκεντρισμό και τα διαφορετικά μοντέλα διαχείρισης της πολυπολιτισμικότητας/διαφορετικότητας στην εκπαίδευση (αφομοίωση, αναγνώριση, ένταξη). Επιπλέον, εξετάζεται η συμβολή της έννοιας της *Παραγωγικής Διαφορετικότητας* (productive diversity) στην οικοδόμηση της ιδιότητας του πολίτη και μελετώνται οι πολλαπλές διαστάσεις της διαφορετικότητας (υλικές, σωματικές, συμβολικές, τα χαρακτηριστικά του βιόκοσμου, κτλ) σύμφωνα με την προσέγγιση της Νέας Μάθησης (Kalantzis & Cope, 2013). Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην κριτική ανάλυση των βασικών γνώσεων και των περιεχομένων ενός διαπολιτισμικού προγράμματος σπουδών που αναπτύσσεται στο σχολείο. Το σχολείο νοείται ως μια κοινότητα μάθησης που συζητά δυναμικά την αναδιάρθρωσή της, ώστε να βελτιώσει τη διαπολιτισμική επίγνωση και τις επιδόσεις των μαθητών. Τέλος, αναλύεται η έννοια της διαπολιτισμικής ετοιμότητας των εκπαιδευτικών μέσα από την ανάπτυξη και μέτρηση της διαπολιτισμικής ικανότητας και επικοινωνίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - • Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες • Ηλεκτρονικές διασκέψεις με προσκεκλημένους ομιλητές 																
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών. • Χρήση λογισμικού (παρουσιάσεων PowerPoint) • Πολυμέσα • Δημιουργία κοινοτήτων μάθησης με χρήση της πλατφόρμας cgscholar.com 																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική εργαστηρίου</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Επαγγελματικές Ιστορίες ζωής</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Συνεντεύξεις</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασίας</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	7	Πρακτική εργαστηρίου	13	Επαγγελματικές Ιστορίες ζωής	26	Συνεντεύξεις	10	Εκπόνηση εργασίας	30	Σύνολο	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																
Διαλέξεις	39																
Προσκεκλημένοι ομιλητές/videos	7																
Πρακτική εργαστηρίου	13																
Επαγγελματικές Ιστορίες ζωής	26																
Συνεντεύξεις	10																
Εκπόνηση εργασίας	30																
Σύνολο	125																
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Περιγραφή</i></th> <th><i>Ποσοστό (%)</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1st επιλογή</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Τελική γραπτή εξέταση</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>2nd επιλογή</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3 ατόμων)</td> <td>30%</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Περιγραφή</i>	<i>Ποσοστό (%)</i>	1st επιλογή		2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)	20%	Τελική γραπτή εξέταση	80%	Σύνολο	100%	2nd επιλογή		Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3 ατόμων)	30%		
<i>Περιγραφή</i>	<i>Ποσοστό (%)</i>																
1st επιλογή																	
2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή ατομική εργασία (2000 λέξεις)	20%																
Τελική γραπτή εξέταση	80%																
Σύνολο	100%																
2nd επιλογή																	
Έρευνα δράσης (σε ομάδες 2-3 ατόμων)	30%																

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	2 γραπτά τεστ αυτοαξιολόγησης/προόδου ή προφορική παρουσίαση	20%
	Τελική εργασία (6000 λέξεις)	50%
	Σύνολο	100%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Shuang Liu, Zala Volcic, Cindy Gallois. (2011). *Introducing Intercultural Communication: Global Cultures and Contexts*. SAGE.

James Banks. (2012). *Encyclopedia of Diversity in Education*. Sage.

Chan, Jenny & Parr, Graham (2012). *Intercultural teacher education: Challenges and ethical dilemmas on an international practicum*

<https://www.aare.edu.au/data/publications/2012/Chan12.pdf>

Educating Teachers for Diversity: Meeting the Challenge. OECD. http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/education/educating-teachers-for-diversity_9789264079731-en#.WaphDMhJaM8

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Common Ground Journals <http://ee.commongroundpublishing.com/publications/journals#2>)

Journal of Intercultural Communication <https://www.immi.se/intercultural/>

International Journal of Intercultural Relations

<https://www.sciencedirect.com/journal/international-journal-of-intercultural-relations>

Intercultural Communication Education <http://journals.castledown-publishers.com/index.php/ice/about>

ΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_745	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα (αλλά συνιστάται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα «Ανθρωπολογία και Εκπαίδευση»).		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΟΧΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Να ασκηθούν όσοι παρακολουθήσουν το μάθημα αυτό στην επιτυχή εφαρμογή των στοιχείων της ανθρωπολογικής μεθόδου.</p> <p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζει την δυνατότητα (και τα πλεονεκτήματα) χρήσης της εθνογραφίας σε μία σχολική τάξη • Να παίρνει εθνογραφικές συνεντεύξεις • Να “παρατηρεί” • Να αναλύει εθνογραφικά στοιχεία • Να εκτελεί μία μικρής κλίμακας εθνογραφική έρευνα • Ικανότητα να «ακούει» τον «άλλο» • Δύναται να χρησιμοποιεί προγράμματα Η/Υ σχετιζόμενα με την εθνογραφία (Nvivo, Ethnograph)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ευαισθητοποίηση ως προς τα πλεονεκτήματα από την «παρατήρηση» στην σχολική τάξη
- Σεβασμός στους διδασκόμενους

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Παρουσίαση της εθνογραφικής μεθόδου έρευνας (που χαρακτηρίζει κυρίως την ανθρωπολογία, αν και στοιχεία της χρησιμοποιούνται και από άλλες κοινωνικές επιστήμες)
- Χαρακτηριστικά της εθνογραφικής μεθόδου έρευνας
- Άσκηση στην ανθρωπολογική συνέντευξη (και γενικότερα στην συνέντευξη όπως έχει διαμορφωθεί από τις ποιοτικές έρευνες)
- Άσκηση στην παρατήρηση
- Άσκηση στην ανάλυση και ταξινόμηση των στοιχείων που συλλέγει κανείς κάνοντας επιτόπιο έρευνα.
- Εγκυρότητα της εθνογραφίας
- Αναστοχασμός και αυτοπαρατήρηση
- Ηθικές διαστάσεις της εθνογραφίας
- Παρουσίαση προγραμμάτων Η/Υ επιβοηθητικών της εθνογραφίας (Nvivo, Ethnograph)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο, διαλέξεις, συνδυασμένες με εβδομαδιαίες ασκήσεις που πρέπει να εκτελέσουν οι φοιτητές/τριες και που σχολιάζονται μέσα στην τάξη κατά την διάρκεια του εξαμήνου.										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) παρουσίαση προγραμμάτων Η/Υ Nvivo, Ethnograph										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)</td><td>36</td></tr><tr><td>Αυτοτελής Μελέτη</td><td>29</td></tr><tr><td>Εβδομαδιαίες ασκήσεις (12 εβδομάδες X 5 ώρες)</td><td>60</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	36	Αυτοτελής Μελέτη	29	Εβδομαδιαίες ασκήσεις (12 εβδομάδες X 5 ώρες)	60	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	36										
Αυτοτελής Μελέτη	29										
Εβδομαδιαίες ασκήσεις (12 εβδομάδες X 5 ώρες)	60										
Σύνολο Μαθήματος	125										
<i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου</i>											

να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Παράδοση «φακέλου» κατά την εξεταστική περίοδο με τις εργασίες/ασκήσεις που έκαναν οι φοιτητές/τριες καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου. Οι εργασίες/ασκήσεις αυτές θα συζητούνται κατά την διάρκεια του εξαμήνου μέσα στην τάξη και θα προτείνονται βελτιώσεις, ώστε στο τελικό «φάκελο» να παρουσιάζεται όλη η πορεία εξέλιξης/ μάθησης του ασκούμενου. Αξιολογείται η συνολική προσπάθεια του/της φοιτητή/τριας αλλά και η πρόοδος που έχει κάνει κατά την διάρκεια του εξαμήνου.</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Burgess, R. (1982). *Field Research: A sourcebook and field manual*. London: Unwin Hyman Ltd.

Copans, J. (2004). *Η Επιτόπια Εθνολογική Έρευνα*. Αθήνα: Gutenberg.

Ellen,R.F. (1984). *Ethnographic Research: a guide to general conduct*. London: Academic Press.

Glaser, B. & Strauss, A. (1967). *The discovery of the Grounded Theory: strategies for qualitative research*. New York: Aldine de Gruyter.

Πηγιάκη, Π. (1989). *Εθνογραφία*. Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη.

Richards, L.(2000). *Using NVivo Qualitative Research*. Victoria: Sage.

Skinner, J. (ed.) (2012). *The Interview: an ethnographic approach*. London, New York: Berg.

Περιοδικά:

Journal of Contemporary Ethnography

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_635	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Διδακτική Εννοιών της Φυσικής για την Προσχολική Ηλικία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Δεν προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1528/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Προσέγγιση και εμβάθυνση σε ειδική θεματολογία οι οποίες εφάπτονται με την περιοχή της Διδακτικής της Φυσικής για την Προσχολική Ηλικία.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i></p>

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

- Φύλο και Φυσικές Επιστήμες στην προσχολική ηλικία,
- Αναλυτικό Πρόγραμμα Νηπιαγωγείου και ο κόσμος της Φυσικής στο Νηπιαγωγείο,
- Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων από τον κόσμο της Φυσικής στο Νηπιαγωγείο,
- Ζητήματα Αξιολόγησης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Διδασκαλία στην τάξη Συζήτηση 										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη μέσω e-class. Χρήση ειδικών power point. 										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση τριών ατομικών εργασιών</td> <td>46</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>43</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	36	Εκπόνηση τριών ατομικών εργασιών	46	Αυτοτελής μελέτη	43	Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	36										
Εκπόνηση τριών ατομικών εργασιών	46										
Αυτοτελής μελέτη	43										
Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Δημόσια παρουσίαση εργασιών (80%) Προφορική τελική εξέταση (20%) 										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ειδικά φυλλάδια εργασίας και ειδικά power-point με βάση τα οποία εξελίσσεται το μάθημα.
Ραβάνης, Κ. (επιμ.). (2001). *Η μύηση των μικρών παιδιών στις Φυσικές Επιστήμες. Εκπαιδευτικές και διδακτικές διαστάσεις*. Πάτρα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_42835	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Φροντιστηριακές Ασκήσεις, Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Επιλογής) Μάθημα κάθετης πρακτικής άσκησης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Κρίνονται χρήσιμες οι βασικές γνώσεις από τα μαθήματα: «Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής», «Διοίκηση, Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός και Έλεγχος».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1494/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μέσα από την εξέταση και την κριτική προσέγγιση επιλεγμένων θεμάτων εκπαιδευτικής πολιτικής, επιδιώκεται να αναπτύξουν οι φοιτητές δεξιότητες για να αναλύουν σύνθετα εκπαιδευτικά ζητήματα, δεδομένου ότι το μάθημα αυτό συνδέεται με την πρακτική άσκηση των Δ/ετών φοιτητών-τριών στο νηπιαγωγείο, οπότε διαμορφώνεται συστηματικά η επαγγελματική τους υπόσταση ως μέλλοντες/μέλλουσες εκπαιδευτικοί. Επιδιώκεται, επίσης, και ενθαρρύνεται η αξιοποίηση της εμπειρίας τους, που προκύπτει από τις σπουδές τους συνολικά (μαθήματα και πρακτική άσκηση), με στόχο την ανακάλυψη ερευνητικών ενδιαφερόντων στο πεδίο της

εκπαιδευτικής πολιτικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ακόλουθων ικανοτήτων εκ μέρους των φοιτητών/φοιτητριών, με βάση τα ανωτέρω:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
-

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Σύντομη εννοιολογική προσέγγιση στην εκπαιδευτική πολιτική (αναφορά στο κράτος, την εξουσία, την κοινωνία, την οικονομία, την εκπαίδευση και την έννοια της εκπαιδευτικής πολιτικής - συστηματική εξέταση αυτών των θεμάτων γίνεται στο μάθημα "Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής", Δ' Εξάμηνο).
- Η πολιτική του αναλυτικού προγράμματος (Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης). Αναφορά γίνεται στη διαδικασία σχεδιασμού (στόχοι, περιεχόμενο, μέθοδοι, αποτελέσματα-αξιολόγηση) και ανάπτυξης του αναλυτικού προγράμματος.
- Η σχολική κουλτούρα και ο ρόλος της στη λειτουργία του σχολείου και στην ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος μάθησης.
- Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και εκπαιδευτική αλλαγή. Θεωρητικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Το πρόβλημα της έννοιας των εκπαιδευτικών αλλαγών, το περιεχόμενο και η εξέλιξη μιας εκπαιδευτικής αλλαγής, οι περιοχές της σχετικής έρευνας.
- Παγκοσμιοποίηση και εκπαίδευση. Εννοιολογικές προσεγγίσεις στο φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, αναλύσεις και διερεύνηση των επιρροών της παγκοσμιοποίησης στην εκπαιδευτική πολιτική και στις εκπαιδευτικές πρακτικές μέσα από τρία επίπεδα: το πολιτικό,

<p>το οικονομικό, το πολιτισμικό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συζήτηση για τον επαγγελματισμό του εκπαιδευτικού.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο. • Διαλέξεις με τη χρήση power point. Κριτική ανάλυση των θεμάτων που παρουσιάζονται και συζήτηση με τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες. • Ενθάρρυνση των φοιτητών για συνεργασία σε μικρές ομάδες. • Εκπόνηση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες. Οι εργασίες συνδέονται με την εμπειρία τους κατά την υποχρεωτική πρακτική τους άσκηση στο νηπιαγωγείο, στο πλαίσιο των προγραμματισμένων φροντιστηριακών δραστηριοτήτων του μαθήματος. 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Οι διαλέξεις στις παραδόσεις των μαθημάτων γίνονται με τη χρήση power point. Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στις φροντιστηριακές δραστηριότητες που αναπτύσσονται και εν γένει στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (13 μαθήματα Χ 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλεγμένα θέματα, στο πλαίσιο του μαθήματος</i></td> <td><i>39</i></td> </tr> <tr> <td><i>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση υποχρεωτικής ατομικής εργασίας</i></td> <td><i>13</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</i></td> <td><i>13</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td><i>60</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (13 μαθήματα Χ 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλεγμένα θέματα, στο πλαίσιο του μαθήματος</i>	<i>39</i>	<i>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση υποχρεωτικής ατομικής εργασίας</i>	<i>13</i>	<i>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</i>	<i>13</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>60</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
<i>Διαλέξεις (13 μαθήματα Χ 3 ώρες) Προγραμματισμένες φροντιστηριακές δραστηριότητες σε επιλεγμένα θέματα, στο πλαίσιο του μαθήματος</i>	<i>39</i>												
<i>Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση υποχρεωτικής ατομικής εργασίας</i>	<i>13</i>												
<i>Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή</i>	<i>13</i>												
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>60</i>												
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα.</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p> <p>Οι εργασίες των φοιτητών/φοιτητριών συνεκτιμώνται στην τελική αξιολόγηση.</p>												

Αναφέρονται προσδιορισμένα αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	ρητά κριτήρια
---	------------------

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επικαιροποιημένη επιλογή της συνιστώμενης βιβλιογραφίας.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Adams, P. (2014) Policy and Education, London: Routledge.

Βεργίδης, Δ.Κ. & Υφαντή, Α.Α. (Επιμ.) (2011) Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Θεωρητικές Αφετηρίες και Εκπαιδευτικά Προγράμματα για τη Βελτίωση του Σχολείου, Αθήνα: Ύψιλον.

Fullan, M. (2010) The Change Imperative for Whole System Reform, Thousand Oaks: CA: Corwin.

Καρράς, Κ. (2011) Ο Εκπαιδευτικός σε Έναν Κόσμο που Αλλάζει, Αθήνα: Gutenberg.

Κουλαϊδής, Β. & Τσατσαρώνη, Α. (Επιμ.) (2010) Παιδαγωγικές Πρακτικές: Έρευνα και Εκπαιδευτική Πολιτική, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Stoll, L., Taylor, C., Spence-Thomas, K, Brown, C. (2018) Catalyst. An evidence-informed, collaborative professional learning resource for teacher leaders and other leaders working within and across schools, London: UCL IOE Press.

Υφαντή, Α.Α. (2011) Εκπαιδευτική Πολιτική και Σχεδιασμός για ένα Σύγχρονο Σχολείο, Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη.

Υφαντή, Α.Α. (2014) Επιμόρφωση και Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών. Πολιτικές και Πρακτικές στην Ελλάδα, Αθήνα: Διάδραση.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Επιστήμες Αγωγής, Νέα Παιδεία, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, British Journal of Educational Studies, Comparative Education Review, Compare, Journal of Sociology of Education, Journal of Education Policy, European Journal of Education, European Journal of Teacher Education, International Journal of Educational Administration and Policy Studies, School Effectiveness and School Improvement, Teachers and Teaching: Theory and Practice.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_915	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες (+Εργαστήριο)	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποθέτου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1519/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να διευρύνει τη σχέση των φοιτητών/φοιτητριών με τη σύνθετη δυναμική της Λογοτεχνίας στο χώρο του Νηπιαγωγείου, καλλιεργώντας την κριτική τους διάθεση απέναντι στα λογοτεχνικά κείμενα και βοηθώντας τους/τες να εμπλουτίζουν τις (διδασκτικές) μεθόδους/προσεγγίσεις τους αλλά και να κατανοούν αρτιότερα τους τρόπους αντίληψης των κειμένων αυτών από τα νήπια-αναγνώστες.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχουν κατανοήσει την αναγκαιότητα της σχέσης Λογοτεχνίας και Προσχολικής Εκπαίδευσης, • θα έχουν προβληματιστεί για τη θέση της Λογοτεχνίας για Παιδιά στο Αναλυτικό (και στο Ωρολόγιο) Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου, • θα έχουν αντιληφθεί την αξία της συμβολής των νηπιαγωγών στη διάδοση της Λογοτεχνίας για Παιδιά και στην επαφή των νηπίων με τα λογοτεχνικά βιβλία, • θα έχουν έρθει σε επαφή με ποικίλα λογοτεχνικά κείμενα που αξιοποιούνται συχνότερα στο

<p>χώρο του Νηπιαγωγείου (Εικονογραφημένα Βιβλία, Παραμύθια-Μύθους, Παραμυθι(α)κές-Μικρές Ιστορίες, Ποίηση, Θέατρο),</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα μπορούν να οργανώνουν σχετικές δραστηριότητες, με βάση τα λογοτεχνικά κείμενα, και να επιχειρούν διαθεματικές προσεγγίσεις αυτών των κειμένων. 	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>	
<p>67. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών</p> <p>68. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>69. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>70. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>71. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>72. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>73. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>74. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>75. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>76. Ομαδική εργασία (Εκπόνηση ομαδικών εργασιών, Συζήτηση, κ.ά.)</p>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:</p> <p>77. Σχέση Λογοτεχνίας και Προσχολικής Εκπαίδευσης-Γενικές αρχές.</p> <p>78. Η θέση της Λογοτεχνίας στο Αναλυτικό (και στο Ωρολόγιο) Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.</p> <p>79. Η συμβολή των νηπιαγωγών στη διάδοση της Λογοτεχνίας για Παιδιά και ο ρόλος τους κατά την επαφή των νηπίων με τα λογοτεχνικά βιβλία.</p> <p>80. Τα λογοτεχνικά κείμενα στο Νηπιαγωγείο: Εικονογραφημένα Βιβλία, Παραμύθια-Μύθοι, Παραμυθι(α)κές-Μικρές Ιστορίες, Ποίηση, Θέατρο.</p> <p>81. Διαθεματικές προσεγγίσεις-Λογοτεχνικές δραστηριότητες (σε σχέση με: Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογία, Βιβλία Γνώσεων, Διαπολιτισμική Αγωγή).</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Διαλέξεις • Ομαδική συζήτηση • Χρήση οπτικοαουστικού και εποπτικού υλικού 								
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 								
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση Τελικού Φακέλου</td> <td>40</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24	Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15	Σύνθεση Τελικού Φακέλου	40
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24								
Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15								
Σύνθεση Τελικού Φακέλου	40								

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Εργασίας	
	Αυτοτελής Μελέτη	46
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση (προφορική και γραπτή) ομαδικών εργασιών (40%) • Τελική (γραπτή) εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων (συγκρότηση/ανάπτυξη λογοτεχνικών δραστηριοτήτων) (60%) <p>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). • Δομή (και οργάνωση) του γραπτού/προφορικού λόγου. • Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού/προφορικού λόγου). 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γιαννικοπούλου, Αγγελική (2008). *Στη Χώρα των Χρωμάτων: Το Σύγχρονο Εικονογραφημένο Παιδικό Βιβλίο*. Αθήνα: Παπαδόπουλος.

Chambers, Aidan (1991). *The Reading Environment: How Adults Help Children Enjoy Books*. South Woodchester, Stroud, Glos.: The Thimble Press.

Ζαν, Ζ. (1996). *Η Δύναμη των Παραμυθιών*. Μτφρ. Μ. Τζαφεροπούλου. Αθήνα: Καστανιώτης.

Μπρασέρ, Φιλίπ (2005). *1001 Δραστηριότητες για να Αγαπήσω το Βιβλίο: Διηγούμαι, Ανακαλύπτω, Παίζω, Δημιουργώ. (Για παιδιά 2-8 ετών)*. Μτφρ. Εύη Γεροκώστα. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Norton, Donna E. (επιμ.) (2007). *Μέσα από τα Μάτια ενός Παιδιού: Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία*. Μτφρ. Φ. Καπτσίκη-Σ. Καζαντζή. Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Παπανικολάου, Ρούλα & Τσιλιμένη, Τασούλα (²2009). *Η Παιδική Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Ποσλανιέκ, Κριστιάν (1992). *Να Δώσουμε στα Παιδιά την Όρεξη για Διάβασμα: Εμφυχώσεις για να Ανακαλύψουν τα Παιδιά την Απόλαυση του Διαβάσματος*. Μτφρ. Στέση Αθήνη. Αθήνα: Καστανιώτης.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_576	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1568/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που άπτονται της συμβουλευτικής ψυχολογίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφει τις βασικές έννοιες και θεωρίες συμβουλευτικής • Αναγνωρίζει τη σημασία των προγραμμάτων συμβουλευτικής παρέμβασης στα σχολεία • Αναγνωρίζει διαφορές και ομοιότητες ανάμεσα στο ρόλο του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού-συμβούλου • Αναγνωρίζει και επιλέγει κατάλληλες δεξιότητες για τη συμβουλευτική διαδικασία • Εργάζεται ατομικά ή ομαδικά για την επιλογή συμβουλευτικών παρεμβάσεων για την προαγωγή κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών • Ενημερώνεται για προγράμματα συνεργασίας με γονείς

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση μελέτης περίπτωσης και παραδειγμάτων από την συμβουλευτική πρακτική
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Έννοια, περιεχόμενο, σκοποί της Συμβουλευτικής στην εκπαίδευση
- Βασικές θεωρίες Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και εφαρμογές τους στο χώρο του σχολείου (ψυχοδυναμικές, γνωστικο-συμπεριφοριστικές και ανθρωπιστικές προσεγγίσεις)
- Η συμβουλευτική σχέση: Αρχές, δεοντολογία και προϋποθέσεις για άσκηση συμβουλευτικής στο χώρο του σχολείου
- Μέθοδοι και τεχνικές της σχολικής συμβουλευτικής: Ατομική και Ομαδική σχολική συμβουλευτική
- Επικοινωνιακές δεξιότητες συμβούλου-εκπαιδευτικού
- Συμβουλευτική σχέση εκπαιδευτικών-μαθητών με βάση των γνωστικό, κοινωνικό και αναπτυξιακό επίπεδο των μαθητών
- Εφαρμογή προγραμμάτων συμβουλευτικής παρέμβασης για καλλιέργεια κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων στους μαθητές (πχ. αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, δεξιότητες επικοινωνίας, συνεργασία, αυτοέλεγχος, διατήρηση φιλικών σχέσεων κλπ)
- Συμβουλευτική γονέων και εκπαιδευτικών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>39</p>
	<p>Σύνθεση τελικού φακέλου ομαδικής εργασίας</p>	<p>20</p>
	<p>Εργασίες στην τάξη</p>	<p>20</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>46</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτές εργασίες</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δημητρόπουλος, Ε.Γ. (2004). *Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία (Τόμος Α')*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Δημητρόπουλος, Ε.Γ. (2004). *Συμβουλευτική-Προσανατολισμός (Τόμος Β')*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Βασιλόπουλος, Σ., Κουτσοπούλου, Ι. & Ρέγκλη, Δ. (2011). *Ψυχοεκπαιδευτικές ομάδες για παιδιά. Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Γρηγόρης.

McLeod, J. (2005). *Εισαγωγή στην Συμβουλευτική*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Brown, D., Pryzwansky, W.B. & Schulte, A.C. (2006). *Ψυχολογική Διαλεκτική Συμβουλευτική*. Επιστημ. Επιμ. Χ. Χατζηχρήστου. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Μαλικιώση, Μ. (2018). *Συμβουλευτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Πεδίο

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_935	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, συζήτηση σε ομάδες, ατομικές εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής, σεμιναριακό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Είναι επιθυμητή η εξοικείωση με τους βασικούς κλάδους και την ορολογία της φιλοσοφίας.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=98		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στο μάθημα συζητούνται φιλοσοφικά ζητήματα που απασχολούν φιλοσόφους του 20ου αιώνα. Ειδικότερα συζητούνται έννοιες και διακρίσεις, όπως λογική & συναισθημα, κριτική σκέψη, ενσυναίσθηση, προσοχή, μνήμη, μάθηση, οι οποίες εξετάζονται μέσα από το πρίσμα της σύγχρονης γνωσιολογίας, της φιλοσοφίας του νου και της φιλοσοφίας της εκπαίδευσης.</p> <p>Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/-ες θα έχουν αναπτύξει</p> <ul style="list-style-type: none"> - την ικανότητά τους να επιχειρηματολογούν υπέρ και κατά διαφορετικών θέσεων - την ανεκτικότητα τους σε διαφορετικές αντιλήψεις - τις γνώσεις τους σε ό,τι αφορά μερικές από τις κεντρικές θεωρίες της φιλοσοφίας - την δυνατότητά τους να ανιχνεύουν διαφορετικές όψεις της μάθησης - την κατανόηση της σχέσης της κριτικής σκέψης και της ενσυναίσθησης

- την ικανότητά τους να αναστοχάζονται πάνω σε διαφορετικές εκπαιδευτικές μεθόδους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων και θεωριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγή στη μεταφυσική: το πρόβλημα της ύπαρξης του θεού, το πρόβλημα της σχέσης νου-σώματος, το πρόβλημα της ελεύθερης βούλησης
- Εισαγωγή στην ηθική: θεωρία αρετών, ωφελιμισμός, καντιανή δεοντολογική θεωρία
- Εισαγωγή στη μετα-ηθική: ηθικός νατουραλισμός, ηθικός σχετικισμός
- Εισαγωγή στην πολιτική φιλοσοφία: οι έννοιες της ισότητας, της ελευθερίας, της δικαιοσύνης
- Εισαγωγή στη γνωσιολογία: εμπειρισμός και ορθολογισμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και συζήτηση σε ομάδες</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) • Χρήση εκπαιδευτικών ταινιών (video) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p> <p>Συζήτηση σε ομάδες με διαμεσολάβηση της διδάσκουσας (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</p> <p>Προετοιμασία για τις ομαδικές συναντήσεις/συζητήσεις</p> <p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>24</p> <p>15</p> <p>20</p> <p>66</p>

<p>ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Blackburn, S., (1999). *Think: A Compelling Introduction to Philosophy*. Oxford University Press.
Ferry, L. & Vincent J.D. (2005). *Τι είναι ο άνθρωπος*. Κριτική.
Ferry, L. (2008). *Μαθαίνοντας να ζούμε*. Πλέθρον.
Graig, E. (2002). *Philosophy*, Oxford University Press.
Hollis, M. (2009). *Invitation to Philosophy*. Wiley-Blackwell.
Nagel, T. (1989). *Θεμελιώδη φιλοσοφικά προβλήματα*. Σμίλη.
Warburton N. (2014). *Φιλοσοφία: Τα βασικά*. Αρσενίδη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_705	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία).		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42705		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Η ιστορική διαμόρφωση του θεσμού της προσχολικής αγωγής στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα. Η ιστορία του θεσμού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις αντιλήψεις για το παιδί και την παιδική ηλικία.</p>

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα αρθρώνεται γύρω από τις παρακάτω θεματικές ενότητες.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Ανακάλυψη” της Παιδικής ηλικίας και επιπτώσεις της στην αγωγή του παιδιού 2. Απαρχές του νηπιαγωγείου στις Ευρωπαϊκές χώρες 3. Διαμόρφωση και θεσμική κατοχύρωση του νηπιαγωγείου στην Ελλάδα 4. Το νηπιαγωγείο σήμερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης 5. Η σχέση της προσχολικής αγωγής με την οικογένεια 6. Ο ρόλος της προσχολικής αγωγής στην ανάπτυξη του παιδιού 7. Το ζήτημα της ποιότητας και των καλών πρακτικών
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες σε πρακτικά θέματα που σχετίζονται με την προσέγγιση και ανάλυση της ιστορικής και κοινωνικής πραγματικότητας.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων (βίντεο - ντοκιμαντέρ) για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (3 ώρες Χ10 εβδομάδες)</p>	<p>30</p>
	<p>Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων ιστορικής γνώσης - εργασία σε ομάδες (3 ώρες Χ 3 εβδομάδες)</p>	<p>9</p>
	<p>Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες μετά από κάθε μάθημα</p>	<p>42</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη των φοιτητών</p>	<p>44</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα γ) οι εργασίες, ατομικές και ομαδικές δ) εργαστηριακές δραστηριότητες σε ζητήματα που αφορούν κυρίως τοπικά εκπαιδευτικά προβλήματα. 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αυγητίδου, Σ. (1997), *Οι κοινωνικές σχέσεις και η παιδική φιλία στην προσχολική ηλικία. Θεωρία, έρευνα και διδακτική μεθοδολογία στο νηπιαγωγείο*, Αφοι Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.

Bredenkamp, S., Copple C. (1998), *Καινοτομίες στην προσχολική εκπαίδευση: Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές στα προσχολικά προγράμματα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.

Bruer, J. T. (1999), *The Muth of the First Three Years. A New Understanding of Early Brain Development and Lifelong Learning*, The Free Press, New York.

Bruner, J. (1996), *The Culture of Education*, Harvard University Press, Cambridge, London.

Eurydice, Eurostat (2005), *Key Data on Education in Europe 2005*, European Commission, Brussels, Luxembourg.

Kagan, J. (1998), *Three Seductive Ideas*, Harvard University Press, Cambridge, London.

Κυπριανός Π. (2007), *Παδί, Σχολείο, Οικογένεια*, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα

Ρεϊμόν-Ριβιέ, Μπ. (1989), *Η κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού*, Καστανιώτης, Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_890	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Το μάθημα απευθύνεται σε όσους/ες φοιτητές/τριες έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το θέμα οι οποίοι και αναμένεται να διαθέτουν καλές γνώσεις για τη γλωσσική ανάπτυξη και το γραμματισμό κατά την πρώτη παιδική ηλικία (γέννηση – 8)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1489/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη της χρήσης της γλώσσας σε σχέση με το επικοινωνιακό πλαίσιο που πραγματώνεται καθώς και των διαδικασιών που εμπλέκονται στην κατασκευή και κατανόηση των μηνυμάτων. Με άλλα λόγια το μάθημα στοχεύει στη συνειδητοποίηση από τους φοιτητές του πώς ο λόγος και η επικοινωνιακή περίσταση διαμορφώνουν λεκτικά και μορφοσυντακτικά μοτίβα. Η γνώση αυτή θα βοηθήσει τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς προσχολικής εκπαίδευσης να αναλύουν και να συνθέτουν ποικίλα κείμενα, να σχεδιάζουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν σχετικές γλωσσικές δραστηριότητες, να ενισχύουν τη χρήση γραπτών/μονολογικών κειμένων από τα παιδιά και, τέλος, να προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους στις ειδικές συνθήκες της τάξης τους (παιδιά με μητρική γλώσσα άλλη από τη γλώσσα του σχολείου, παιδιά από λιγότερο προνομιούχα περιβάλλοντα κτλ).</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν και αναλύουν ποικίλα είδη προφορικών και γραπτών κειμένων • Να διακρίνουν τους δείκτες λόγου και γλώσσας που διακρίνουν τα προφορικά από τα γραπτά κείμενα. • Να διακρίνουν τα στοιχεία της κειμενικής συνοχής, συνεκτικότητας, της οργάνωσης της πληροφορίας, της προθετικότητας, της διακειμενικότητας. • Να αναγνωρίζουν τους κειμενικούς τύπους /είδη στη βάση των κειμενικών και λεξικογραμματικών τους χαρακτηριστικών. • Να αξιοποιούν τις έννοιες της κειμενογλωσσολογίας για την εφαρμογή πρακτικών γραμματισμού στο νηπιαγωγείο. 		
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <table border="0"> <tr> <td> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i> </td> <td> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> </td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων 		

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα και κείμενο: γλωσσολογικές και κειμενικές προσεγγίσεις • Γραπτός και προφορικός λόγος και γλώσσα • Κειμενικότητα - συνοχικοί μηχανισμοί • Οργάνωση της πληροφορίας • Προθετικότητα • Διακειμενικότητα • Κειμενικά είδη/τύποι • Διδακτικές προεκτάσεις για το νηπιαγωγείο
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td>24</td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td>15</td> </tr> <tr> <td><i>Γραπτή εργασία και παρουσίαση</i></td> <td>46</td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	24	<i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	15	<i>Γραπτή εργασία και παρουσίαση</i>	46	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	40	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	24												
<i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	15												
<i>Γραπτή εργασία και παρουσίαση</i>	46												
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	40												
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	125												

<p>ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (50%) II. Γραπτή Εργασία (50%)</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Αρχάκης, Α. (2006). <i>Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων</i>. Αθήνα: Πατάκης.   Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. (1999). <i>Κείμενο και επικοινωνία</i>. Αθήνα: Ελλ. Γράμματα.   Σε κάθε μάθημα θα δίνεται συμπληρωματική σχετική βιβλιογραφία (άρθρα, κεφάλαια από βιβλία κτλ.)</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_770	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργασίες	3	4	
Εργαστήριο	1	1	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Είναι σκόπιμο οι φοιτητριες και οι φοιτητές να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο μάθημα ΤΠΕ στην εκπαίδευση (υποχρεωτικό Β' έτους) και το μάθημα Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με ΤΠΕ στην πρώτη σχολική ηλικία (Γ' έτους).		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1423/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα κύρια ζητήματα που σχετίζονται με το διεπιστημονικό πεδίο της ενσωμάτωσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία. Επιπρόσθετα, τους οδηγεί να εμβαθύνουν στα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που προκύπτουν από την χρήση των ΤΠΕ σε όλο το εύρος της εκπαιδευτικής πράξης και να αποκτήσουν ικανότητες εκπαιδευτικής παρέμβασης μέσω κατάλληλων εκπαιδευτικών σεναρίων τα οποία ενσωματώνουν με λειτουργικό τρόπο τις ΤΠΕ.</p>

Καταρχήν, παρουσιάζονται και αναλύονται οι κύριες ψυχολογικές προσεγγίσεις (συμπεριφορισμός, γνωστική επιστήμη, εποικοδομισμός και κοινωνικοπολιτιστική προσέγγιση) και η συμβολή τους στην ανάπτυξη υπολογιστικών περιβαλλόντων διδασκαλίας και μάθησης. Στη συνέχεια, περιγράφονται και αναλύονται οι προσφερόμενες δυνατότητες των κύριων κατηγοριών ψηφιακών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων και δίνεται έμφαση στο γνωστικό τους δυναμικό. Τέλος, μελετώνται σύγχρονα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (LMS και Ρομποτική) μέσω των οποίων σχεδιάζονται εκπαιδευτικές παρεμβάσεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναφέρει κύριες κατηγορίες ψηφιακών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων.
- Αναγνωρίζει τη συμβολή των κύριων ψυχολογικών θεωριών στην ανάπτυξη ψηφιακών εκπαιδευτικών εφαρμογών.
- Περιγράφει τις προσφερόμενες δυνατότητες των κύριων κατηγοριών εκπαιδευτικών ψηφιακών συστημάτων και περιβαλλόντων.
- Διασυνδέει το περιεχόμενο ή τις λειτουργίες των εκπαιδευτικών λογισμικών με την ενσωμάτωσή τους ως εργαλεία με γνωστικό δυναμικό στο πρόγραμμα σπουδών.
- Συναρτά την χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών με την αντιμετώπιση συγκεκριμένων διδακτικών ή μαθησιακών προβλημάτων.
- Επιλέγει κατάλληλα λογισμικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα για να σχεδιάσει συγκεκριμένες διδακτικές ή μαθησιακές καταστάσεις.
- Εργάζεται ατομικά ή ομαδικά για την ανάλυση και τη σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών σε πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Σχεδιάζει εκπαιδευτικά σενάρια με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ή ψηφιακού περιβάλλοντος.
- Προσεγγίζει κριτικά το ζήτημα της ένταξης των ψηφιακών τεχνολογιών στην Εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Θεωρίες μάθησης και εφαρμογές των ΤΠΕ στην εκπαίδευση – Εργαλεία με γνωστικό δυναμικό – Προσφερόμενες δυνατότητες των ΤΠΕ
2. Συμπεριφοριστικές θεωρίες και εφαρμογές τους (Προγραμματισμένη Διδασκαλία, Διδακτικές μηχανές και Διδασκαλία με τη Βοήθεια Υπολογιστή).
3. Εποικοδομιστικές προσεγγίσεις και εφαρμογές τους (γλώσσες προγραμματισμού τύπου Logo, Μικρόκοσμοι και ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης, εκπαιδευτική ρομποτική).
4. Θεωρία Επεξεργασίας των Πληροφοριών και εφαρμογές της (Τεχνητή Νοημοσύνη - Έμπειρα

Διδακτικά συστήματα).

5. Κοινωνιογνωστικές Θεωρίες και εφαρμογές τους (Ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης, υπερμέσα, εικονική πραγματικότητα).
6. Κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες και εφαρμογές τους (συνεργατικά περιβάλλοντα μάθησης με υπολογιστή, μαζικά ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα).
7. Υπολογιστικά περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης: συστήματα διδασκαλίας, συστήματα έκφρασης και διερεύνησης, συστήματα καθοδηγούμενης μάθησης.
8. Εφαρμογές οπτικοποίησης, προσομοιώσεων και μοντελοποίησης
9. Εφαρμογές υπερμέσων και εικονικής πραγματικότητας
10. Εκπαιδευτικά παιχνίδια και μάθηση
11. Πλατφόρμες εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (LMS) - MOOC
12. Εργαστήρια βασισμένα σε υπολογιστή και περιβάλλοντα ρομποτικής.
13. Συστήματα συμβολικής έκφρασης, οικοδόμησης και επικοινωνίας (επεξεργασία κειμένου, εικόνας, βάσεις δεδομένων, λογιστικά φύλλα, κλπ.) και εφαρμογή τους στο πρόγραμμα σπουδών.

Το εργαστήριο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Γνωριμία και χρήση εργαλείων του Web 2.0 (blog, wiki, portfolio, forum)
2. Χρήση περιβαλλόντων LMS
3. Χρήση περιβάλλοντος εικονικής τάξης (virtual classroom)
4. Γνωριμία με περιβάλλοντα εκπαιδευτικής ρομποτικής
5. Βασικές αρχές θεωριών μάθησης και διδακτικής με ΤΠΕ
6. Σχεδίαση εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ (χρήση συστήματος LMS)
7. Σχεδίαση εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ (χρήση εκπαιδευτικής ρομποτικής)
8. Υλοποίηση εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ
9. Τεκμηρίωση εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ
10. Σχεδίαση εφαρμογής του εκπαιδευτικού σεναρίου σε τάξη
11. Εφαρμογή στην τάξη του εκπαιδευτικού σεναρίου
12. Προσαρμογές σεναρίου μετά την εφαρμογή στην τάξη
13. Αναστοχασμός: έκθεση αξιολόγησης εκπαιδευτικού σεναρίου

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις), στο εργαστήριο (εργασία ατομικά και σε ομάδες)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση της πλατφόρμας Moodle για τη διεξαγωγή και την ανάρτηση εργασιών, για την παροχή εποπτικού υλικού, για συζήτηση μέσω forum, για τη χρήση ανοικτών βιντεομαθημάτων • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	39
	Εργαστήριο σε ομάδες με χρήση πλατφόρμας Moodle (13 εργαστήρια X 1 ώρα)	13
	Σύνθεση τελικού φακέλου και υλοποίηση ομαδικής εργασίας	33
	Αυτοτελής Μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	125
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση με δημόσια παρουσίαση (50%) II. Ομαδικές εβδομαδιαίες γραπτές εργασίες και τελική εργασία (50%) III. Εφαρμογή στην τάξη (on/off)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Depover, C., Karsenti, T., Κόμης, Β., (2010), <i>Διδασκαλία με τη χρήση της Τεχνολογίας, προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων</i>, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, ISBN: 978-960-461-382-3, σελίδες 326.</p> <p>Αβούρης, Ν., Καραγιαννίδης, Χ., Κόμης, Β, <i>Συνεργατική Τεχνολογία, Συστήματα και μοντέλα συνεργασίας για εργασία, μάθηση, κοινότητες πρακτικής και δημιουργία γνώσης</i>, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, 2009.</p> <p>Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2013). <i>Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Τόμος Α΄</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Αριστοτέλης Ράπτης. ISBN: 960-91503-2-2, σελίδες 280.</p> <p>Roblyer, M.D., Doering, A.H., (2014). <i>Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία</i>, ΙΩΝ. ISBN: 978-960-508-154-6, σελίδες 506.</p> <p>T. Newby, D. Stepich, J. Lehman, J. Russell (2009). <i>Εκπαιδευτική Τεχνολογία για Διδασκαλία και Μάθηση</i>, Αθήνα: ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ.</p> <p>Κόμης, Β., <i>Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών</i>, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, 2004, ISBN 960-8105-67-6, σελίδες 370.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Computers and Education (https://www.journals.elsevier.com/computers-and-education/)</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_767	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να διαθέτουν καλές γνώσεις για τη γλωσσική ανάπτυξη και το γραμματισμό κατά την πρώτη παιδική ηλικία (γέννηση – 8)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1479/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Ο πρώτος/αναδυόμενος γραμματισμός συνδέεται άμεσα με τον αποκαλούμενο οικογενειακό γραμματισμό και το μάθημα αποσκοπεί στην ανάδειξη παραμέτρων που σχετίζονται με το πώς το πρωτογενές περιβάλλον (μπορεί να) χρησιμοποιεί συγκεκριμένες πρακτικές για να ωθήσει τα παιδιά προς την κατάκτηση του γραμματισμού. Πρόκειται για μια επιστημονική περιοχή με ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον, τα πορίσματα του οποίου μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στις διδακτικές πρακτικές που καλείται να αξιοποιήσει το νηπιαγωγείο για να ενισχύσει την πορεία φυσικού γραμματισμού των μικρών παιδιών. Τέλος, επιδιώκεται να αναδειχτούν πρακτικές υποστήριξης της εκπαίδευσης των μικρών παιδιών στο οικογενειακό περιβάλλον και ενίσχυσης της συνεργασίας οικογένειας – νηπιαγωγείου.</p>

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να αναφέρει τους σκοπούς και τους επιμέρους στόχους της έρευνας των πρακτικών οικογενειακού γραμματισμού ιδίως σε ό,τι αφορά παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Να εξηγεί τη συμβολή στην ενίσχυση του φυσικού γραμματισμού προγραμμάτων οικογενειακού γραμματισμού που απευθύνονται σε διάφορες κοινωνικές κατηγορίες και πολιτισμικά πλαίσια
- Να αναφέρεται με επιστημονικότητα σε θέματα οικογενειακού γραμματισμού και να αντιμετωπίζει με γνώση, κριτική διάθεση και συνθετική ικανότητα τις σχετικές έρευνα
- Να διακρίνει και να αιτιολογεί τις διαφορές στις πρακτικές γραμματισμού σε διάφορα οικογενειακά περιβάλλοντα
- Να γνωρίζει ποικίλους τρόπους επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης των γονέων σε θέματα που αφορούν το φυσικό γραμματισμό στο οικογενειακό περιβάλλον
- Να σχεδιάζει και να εφαρμόζει προγράμματα οικογενειακού γραμματισμού μικρής εμβέλειας
- Να σχεδιάζει και να οργανώνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που να στηρίζουν τη συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου και νηπιαγωγείου και τοπικής κοινότητας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οικογενειακός γραμματισμός: ένα διακριτό και διεπιστημονικό πεδίο έρευνας
- Προγράμματα οικογενειακού γραμματισμού
- Αξιολόγηση προγραμμάτων οικογενειακού γραμματισμού
- Πρακτικές γραμματισμού στο οικογενειακό περιβάλλον
- Αντιλήψεις και στάσεις των γονέων για τον πρώτο γραμματισμό
- Φιλαναγνωσία και ενίσχυσή της στο οικογενειακό περιβάλλον
- Συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου
- Συμπερίληψη των γονέων σε δραστηριότητες γραμματισμού στο νηπιαγωγείο

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως
εκπαίδευση κ.λπ.

Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία
σε ομάδες

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>24</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i></td> <td align="center"><i>15</i></td> </tr> <tr> <td><i>Γραπτή εργασία και παρουσίαση</i></td> <td align="center"><i>46</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτοτελής Μελέτη</i></td> <td align="center"><i>40</i></td> </tr> <tr> <td><i>Σύνολο Μαθήματος</i></td> <td align="center"><i>125</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>24</i>	<i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>15</i>	<i>Γραπτή εργασία και παρουσίαση</i>	<i>46</i>	<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>40</i>	<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
<i>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>24</i>												
<i>Εργασία σε ομάδες (5 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</i>	<i>15</i>												
<i>Γραπτή εργασία και παρουσίαση</i>	<i>46</i>												
<i>Αυτοτελής Μελέτη</i>	<i>40</i>												
<i>Σύνολο Μαθήματος</i>	<i>125</i>												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (50%)</p> <p>II. Γραπτή Εργασία (50%)</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δεν υπάρχει ελληνική βιβλιογραφία για το θέμα.

Για το λόγο αυτό σε κάθε μάθημα θα δίνεται η σχετική βιβλιογραφία (άρθρα, κεφάλαια από βιβλία κτλ.)

4^ο ΈΤΟΣ – 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_42810	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Κρίνονται χρήσιμες οι γνώσεις από τα μαθήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ήτοι: "Αρχές Εκπαιδευτικής Πολιτικής", Διοίκηση, Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός και Έλεγχος", "Ειδικά Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής").		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (Αγγλικά με τους σπουδαστές ERASMUS, στις εξατομικευμένες τακτικές συναντήσεις –tutorials-, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1537/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i> <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</i> <i>Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i></p>
<p>Το μάθημα αποσκοπεί στο να αποκτήσουν ο φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις γύρω από εκπαιδευτικά θέματα στη συγκριτική τους προσέγγιση και να κατανοήσουν τις εξελίξεις που συμβαίνουν στα εκπαιδευτικά συστήματα αλλά και τις σχέσεις που αναπτύσσονται στην εκπαίδευση αξιοποιώντας τη συγκριτική μέθοδο.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων</i> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p>

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
---	---

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ακόλουθων ικανοτήτων εκ μέρους των φοιτητών/φοιτητριών, με βάση τα ανωτέρω:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
-

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Η έννοια και η δύναμη της σύγκρισης.
- Το συγκριτικό ενδιαφέρον στην εκπαίδευση.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις στη Συγκριτική Παιδαγωγική.
- Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα.
- Εκπαιδευτικές παραδόσεις σε σύγκριση και η σπουδή επιλεγμένων εκπαιδευτικών συστημάτων σε σχέση με τις παραδόσεις.
- Απόψεις και θέσεις για το άτομο, την κοινωνία και τη σχολική γνώση, με αναφορά σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά συστήματα, μέσα από μια συγκριτική και ιστορική προοπτική.
- Σύγχρονες τάσεις σε εκπαιδευτικά συστήματα διαφόρων χωρών και αναφορά σε επιλεγμένες σχολικές πρακτικές.
-

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο. • Διαλέξεις με τη χρήση power point. Κριτική ανάλυση των θεμάτων που παρουσιάζονται και συζήτηση με τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες. • Ενθάρρυνση των φοιτητών για συνεργασία σε μικρές ομάδες. • Εκπόνηση ατομικών/ομαδικών εργασιών (προαιρετικών) από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες και σχολιασμός αυτών.
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. • Οι διαλέξεις στις παραδόσεις των μαθημάτων γίνονται με τη χρήση power point. • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με

<p style="text-align: center;">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	τους φοιτητές.	
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας, Εκπόνηση προαιρετικών ατομικών/ομαδικών εργασιών	16
	Σχολιασμός εργασιών - Συγγραφή	10
	Αυτοτελής Μελέτη	60
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα.</p> <p>Οι σπουδαστές ERASMUS καταθέτουν, με το πέρας των μαθημάτων του εξαμήνου, γραπτή εργασία στην αγγλική γλώσσα έκτασης 5,000 λέξεων (συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας).</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (100%)</p> <p>Οι εργασίες των φοιτητών συνεκτιμώνται στην τελική αξιολόγηση.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επικαιροποιημένη επιλογή της συνιστώμενης βιβλιογραφίας.

Ενδεικτικά προτεινόμενα βιβλία:

Cowen, R., Kazamias, A.M., Unterhalter, E. (Eds.) (2009) *International Handbook of Comparative Education*, New York: Springer.

Earley, P. & Greany, T. (Eds.) (2017) *School Leadership and Education System Reform*, London: Bloomsbury.

Καλογιαννάκη, Π. (2011) *Συγκριτική Παιδαγωγική*, Αθήνα: Εκδόσεις Ίων.

Καρράς, Κ.Γ., Wolhuter, C.C. (2012) *Η Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών στον 21ο Αιώνα. Σύγχρονες Τάσεις και Προκλήσεις στα Συστήματα Εκπαίδευσης Δασκάλων σε 90 Χώρες*, Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.

Μπουζάκης, Σ. (Επιμ.) (2012) *Συγκριτική Παιδαγωγική. Μεθοδολογικές-Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Διεθνής Εκπαίδευση, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών, Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση, Παγκοσμιοποίηση και Εκπαίδευση*, Αθήνα: Gutenberg.

Phillips, D. & Schweisfurth, M. (2014) *Comparative and International Education*, London: Bloomsbury (2nd ed.).

Προτεινόμενα Επιστημονικά Περιοδικά:

Επιστήμες Αγωγής, Νέα Παιδεία, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Compare, Comparative Education, Comparative Education Review, Current Issues in Comparative Education, European Journal of Education, European Journal of Teacher Education, International Journal of Educational Administration and Policy Studies, Teachers and Teaching: Theory and Practice.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_518	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Εφαρμογής	3+2	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου & Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές είναι αναγκαίο να διαθέτουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες που παρέχονται από τα μαθήματα: <ol style="list-style-type: none"> 1. Προσχολική Παιδαγωγική 2. Διδασκαλία και μάθηση στο νηπιαγωγείο: σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων I 3. Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νηπιαγωγείο I 4. Διδασκαλία και Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων II 		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1594/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν το σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για το</p>

νηπιαγωγείο, σε επίπεδο α. διαλέξεων και σεμιναρίων, β. εργαστηριακών ασκήσεων και εφαρμογών. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές ασχολούνται με την αξιοποίηση ιδεών, γνώσεων και εμπειριών των παιδιών στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με το ρόλο του εκπαιδευτικού, με την αμφίδρομη συνεργασία νηπιαγωγείου - οικογένειας, και με διαδικασίες ομαλής μετάβασης των παιδιών από το σπίτι στο Νηπιαγωγείο και από εκεί στο Δημοτικό Σχολείο. Επεξεργάζονται ζητήματα σχετικά με τη Δια Βίου Μάθηση, τα χαρακτηριστικά του αναστοχαζόμενου εκπαιδευτικού, και την αξιοποίηση της Εκπαιδευτικής Έρευνας, για την επαγγελματική τους ανάπτυξη. Επίσης, ενημερώνονται για τη δομή της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, τις δυνατότητες και προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει την έννοια της δια βίου μάθησης, εξηγώντας το βασικό σκοπό, τους επιμέρους στόχους και τις μορφές της, αναγνωρίζοντάς τη ως μια συνεχόμενη διαδικασία και ως προσωπική θεώρηση.
- Αναγνωρίζει τον πολυδιάστατο επαγγελματικό ρόλο του σύγχρονου εκπαιδευτικού, προσδιορίζοντάς τον ως επιστήμονα και αναστοχαζόμενο εκπαιδευτικό.
- Εκτιμά την αξία της συνεργασίας νηπιαγωγείου-οικογένειας, καθώς και των προγραμμάτων μετάβασης των παιδιών από το σπίτι στο Νηπιαγωγείο και από εκεί στο Δημοτικό Σχολείο.
- Διακρίνει τη δομή και οργάνωση της Α/θμιας Εκπαίδευσης, τις πιθανές εργασιακές προοπτικές και συνδέει την ακαδημαϊκή γνώση με την επαγγελματική ανάπτυξη.
- Σχεδιάζει εκπαιδευτικά προγράμματα αξιοποιώντας τις εμπειρίες, γνώσεις και ιδέες των παιδιών, υποστηρίζοντας ενδιαφέροντα και πρακτικές που προέρχονται από το οικογενειακό πλαίσιο.
- Οργανώνει ημερήσια προγράμματα συνδέοντας δεδομένα από την εκπαιδευτική έρευνα με το πλαίσιο της συγκεκριμένης τάξης και τα αξιολογεί αναπτύσσοντας στοχαστικές διεργασίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Αξιοποίηση ιδεών, γνώσεων και εμπειριών των παιδιών στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

- Συνεργασία νηπιαγωγείου-οικογένειας
- Μετάβαση από το σπίτι στο Νηπιαγωγείο και από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο
- Η δια βίου μάθηση και ο αναστοχαζόμενος εκπαιδευτικός
- Εκπαιδευτική έρευνα και επαγγελματική ανάπτυξη
- Προετοιμασία ένταξης στον εργασιακό χώρο (οργάνωση Α/θμιας εκπαίδευσης, εργασιακές προοπτικές, βιογραφικό σημείωμα)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Με όλους τους φοιτητές/τριες, σε μικρότερες ομάδες και ζευγάρια 	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις που υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση (10 μαθήματα X 3 ώρες)</p>	<p>30</p>
	<p>Πρακτική άσκηση/σεμινάρια σχεδιασμού και αναστοχασμού (3 σεμινάρια X 3 ώρες)</p>	<p>9</p>
	<p>Πρακτική άσκηση/εργαστηριακές ασκήσεις (13 εργαστήρια X 2 ώρες)</p>	<p>26</p>
	<p>Πρακτική άσκηση/εφαρμογές στην τάξη του νηπιαγωγείου/προσομοιώσεις (9 ημέρες X 5 ώρες)</p>	<p>45</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη & Σύνοψη τελικού φακέλου Πρακτικής Άσκησης</p>	<p>15</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (20%) II. Ατομικός φάκελος Πρακτικής Άσκησης (80%)</p>	
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p> <p>125</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κακανά, Δ.Μ., & Σιμούλη, Γ. (επιμ.) (2008). *Η Προσχολική Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα - Θεωρητικές Προσεγγίσεις & Διδακτικές Πρακτικές*. Αθήνα: Επίκεντρο.

Ρεκαλίδου, Γ. (2011). *Αξιολόγηση της μάθησης και αξιολόγηση για τη μάθηση*. Αθήνα: Πολιτεία.

Αρβανίτη, Ε., Βάος, Α., Γασπαράτου, Ρ., Εργαζάκη, Μ., Ζαχάρος, Κ., Ζόγκζα, Β., Καμπεζά, Μ., Καραλής, Θ., Κολιόπουλος, Δ., Κόμης, Β., Κονδύλη, Μ., Κουστουράκης, Γ., Κυπριανός, Π., Μουρίκη, Α., Μπάλιας, Σ., Παρπαρούση, Γ., Πολίτης, Δ., Πούλου, Μ., Ραβάνης, Κ., Ρήγα, Β., Σκοπελίτη, Ε., Στελλάκης, Ν., Σωτηρόπουλος, Λ., & Υφαντή, Α. (2016). *Σύγχρονες Ερευνητικές Τάσεις στην Προσχολική και την Πρώτη Σχολική Ηλικία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών - New Tech Pub.

4^ο ΕΤΟΣ – 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_730	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακή εργασία	3 (2+1)	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τυπικά, δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα. Ουσιαστικά, οι φοιτήτριες/ές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένες/οι με έννοιες και αρχές της αισθητικής και της αισθητικής αγωγής.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1573/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p><i>και Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα εξετάζει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες διεξάγεται η συζήτηση για το περιεχόμενο, το σκοπό, τους στόχους και τον τρόπο άσκησης της αισθητικής αγωγής μέσω της διδασκαλίας των τεχνών.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές αναμένεται να έχουν εξοικειωθεί με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασικές έννοιες και ερευνητικές περιοχές της αισθητικής αγωγής. • Θεωρίες και εκπαιδευτικά προγράμματα αισθητικής αγωγής. • Τα κυρίαρχα εκπαιδευτικά μοντέλα αισθητικής αγωγής. <p>Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσεγγίζουν με κριτικό τρόπο τα διάφορα μοντέλα που εφαρμόζονται στην αισθητική αγωγή. • Σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικές με τις τέχνες, βασιζόμενες/οι στο αναπτυξιακό επίπεδο, τις ιδιαίτερες ανάγκες και το πολιτισμικό υπόβαθρο των παιδιών

- Αξιολογούν την παιδαγωγική επίδραση τέτοιου είδους δραστηριοτήτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ομαδική Εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Σχεδιασμός και Διαχείριση Έργων
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διερευνώνται τα εξής θέματα:

- Όροι και προϋποθέσεις συγκρότησης της αισθητικής αγωγής ως ιδιαίτερου εκπαιδευτικού πεδίου
- Εξέταση και ανασκευή των παρεξηγήσεων και αστήρικτων υποθέσεων πάνω στις οποίες εδράζεται ο εκπαιδευτικός λόγος αλλά και η πρακτική σχετικά με ζητήματα αισθητικής αγωγής.
- Εξέταση διαφόρων τύπων επιχειρημάτων και θεωριών που χρησιμοποιούνται προκειμένου να υποστηρίξουν την αναγκαιότητα της αισθητικής και καλλιτεχνικής αγωγής.
- Διερεύνηση των στόχων που θέτει και των κατευθύνσεων που κατά καιρούς ακολουθεί η αισθητική αγωγή.
- Ανάδειξη της αισθητικής αγωγής ως ανάπτυξης της ικανότητας των ανθρώπων να συλλαμβάνουν, κατανοούν και ανταποκρίνονται σε νοήματα αναδυόμενα μέσα από καλλιτεχνικές εκφραστικές μορφές.
- Παρουσίαση νέων προγραμμάτων και προτάσεις διαμόρφωσης πλαισίων διδασκαλίας της αισθητικής αγωγής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις στην τάξη)

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) Χρήση οπτικοακουστικών μέσων (videos) Σύνδεση με διαδικτυακές σελίδες και πλατφόρμες επίσημων φορέων που προσφέρουν εκπαιδευτικό υλικό σχετικό με το αντικείμενο του μαθήματος 														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Εργαστηριακή εργασία</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σχεδιασμός και εκπόνηση δραστηριοτήτων</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Εφαρμογή δραστηριοτήτων σε σχολική τάξη</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	20	Εργαστηριακή εργασία	20	Σχεδιασμός και εκπόνηση δραστηριοτήτων	20	Εφαρμογή δραστηριοτήτων σε σχολική τάξη	5	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	20														
Εργαστηριακή εργασία	20														
Σχεδιασμός και εκπόνηση δραστηριοτήτων	20														
Εφαρμογή δραστηριοτήτων σε σχολική τάξη	5														
Αυτοτελής Μελέτη	60														
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Φάκελος εργασίας των φοιτητών, ο οποίος περιλαμβάνει:</p> <p>I. Εργαστηριακή εργασία: γραπτές ασκήσεις και mini-projects (50%)</p> <p>II. Εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση ομαδικής εργασίας, η οποία βασίζεται στο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση δραστηριοτήτων και mini-προγραμμάτων αισθητικής αγωγής στο νηπιαγωγείο, στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης των φοιτητριών/ών (50%)</p>														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Addison, N., Burgess, L., Steers, J. & Trowell, J. (2010). <i>Understanding Art Education. Engaging reflexively with practice</i>. London & N. York: Routledge.</p> <p>Eisner, E. W. (2002). <i>The Arts and the Creation of Mind</i>. New Haven & London: Yale University Press.</p> <p>Parsons, M. J. & Blocker, G. (1993). <i>Aesthetics and Education</i>. Urbana & Chicago: University of Illinois Press.</p> <p>Smith, R. & Simpson, A. (1991). <i>Aesthetics and Arts Education</i>, Urbana & Chicago: University of Illinois Press.</p> <p>Ardouin, I. (2000). <i>Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο</i>. Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Μουρίκη, Α.(2003). <i>Μεταμορφώσεις της αισθητικής</i>. Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p><i>The Journal of Aesthetic Education</i></p> <p><i>Studies in Art Education</i></p> <p><i>Art Education</i></p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_881	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ: ΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΩΝ ΝΟΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5 ECTS	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <p>και Παράρτημα Β</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μαθησιακά αποτελέσματα: Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- κατανοήσουν την πολυτροπικότητα της επικοινωνίας και κατασκευής των κειμένων στη σύγχρονη κοινωνία, όπου αξιοποιούνται όλοι οι διαθέσιμοι (γλωσσικοί και μη γλωσσικοί) πόροι με στόχο την προώθηση της πολυγλωσσίας και τη διευκόλυνση της επικοινωνίας
- εξοικειωθούν με τη χρήση κατάλληλων μεθόδων, προσεγγίσεων και σύγχρονων διδακτικών εργαλείων, όπως είναι η πολυτροπικότητα και η διαγλωσσικότητα, στη σχολική τάξη
- εξοικειωθούν με την ανάλυση πολυτροπικών κειμένων
- γνωρίσουν τον τρόπο κατανόησης και παραγωγής πολυτροπικών κειμένων από μικρά παιδιά
- κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους μαθαίνουμε
- σχεδιάσουν δραστηριότητες με βάση τις γνωσιακές διαδικασίες για διευκόλυνση της μάθησης και αντιμετώπιση των σχολικών ανισοτήτων
- καταστούν ικανοί/ες να διαχειρίζονται την πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική τάξη του νηπιαγωγείου
- εξοικειωθούν με την παρουσίαση εργασίας σε ακαδημαϊκό πλαίσιο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Επιλέξτε από τα προηγούμενα

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής (και αυτοκριτικής)
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στο νέο επικοινωνιακό τοπίο και της σύγχρονης κοινωνίας
- Ανάλυση των εννοιών της Παιδαγωγικής των (Πολύ)γραμματισμών και της πολυτροπικότητας στο σύγχρονο πλαίσιο επικοινωνίας και αναπαράστασης αλλά και της κατασκευή των σύγχρονων κειμένων
- Παρουσίαση κατάλληλων προσεγγίσεων και σύγχρονων διδακτικών εργαλείων, όπως είναι η πολυτροπικότητα και η διαγλωσσικότητα
- Παρουσίαση του μεθοδολογικού πλαισίου των Gunther Kress & Theo van Leeuwen (αναπαραστατική, διεπιδραστική, κειμενική μεταλειτουργία) και ανάγνωση

<p>εικόνων με βάση αυτό</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση του τρόπου κατανόησης και παραγωγής πολυτροπικών κειμένων από μικρά παιδιά • Παρουσίαση των τρόπων με τους οποίους μαθαίνουμε (γνωσιακές διαδικασίες) • Σχεδιασμός δραστηριοτήτων με βάση τις γνωσιακές διαδικασίες για διευκόλυνση της μάθησης και αντιμετώπιση των σχολικών ανισοτήτων στη σύγχρονη πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική τάξη του νηπιαγωγείου
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις • Ομαδική συζήτηση • Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού 																		
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass του Πανεπιστημίου Πατρών • χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) • χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες 																		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη και εκπόνηση γραπτής εργασίας</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Παρουσίαση εργασίας σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Αυτοτελής μελέτη και εκπόνηση γραπτής εργασίας	86	Σύνολο Μαθήματος	125							Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30																	
	Παρουσίαση εργασίας σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9																	
	Αυτοτελής μελέτη και εκπόνηση γραπτής εργασίας	86																	
	Σύνολο Μαθήματος	125																	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,</p>	<p>Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με παράδοση και παρουσίαση γραπτών εργασιών κατά τη διάρκεια και στο τέλος του εξαμήνου. Αναλυτικότερα, καλούνται να</p> <p>α) αναλύσουν σε ομάδες πολυτροπικά κείμενα, β) σχεδιάσουν σε ομάδες δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο με βάση τις γνωσιακές διαδικασίες της παιδαγωγικής των πολυγραμματισμών και γ) να παρουσιάσουν σε ομάδες το υλικό</p>																		

<p>Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται προσδιορισμένα αξιολόγησης και εάν είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές;</p>	<p>ρητά κριτήρια και που</p>
---	-------------------------------------

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Kalantzis, M., Cope, B., Στελλάκτης, N., & Αρβανίτη, E. (2019). Γραμματισμοί: Μια παιδαγωγική διαφοροποιημένου σχεδιασμού και πολυτροπικών νοηματοδόσεων (μτφρ Γιώργος Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.

Kress, G. & van Leeuwen, T. (2010). Η ανάγνωση των εικόνων: η γραμματική του οπτικού σχεδιασμού. (μτφ. Φωτεινή Παπαδημητρίου). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Cope, B., & Kalantzis, M. (2009). A Grammar of Multimodality. The International Journal of Learning, 16 (2), 361–425.

Kress, G. & Van Leeuwen, T. (2002). Colour as a Semiotic Mode: Notes for a Grammar of Colour. Visual Communication, Vol.1(3). pp. 343-368.

New London Group. 1996. A pedagogy of multiliteracies: Designing social futures. Harvard Educational Review, 66 (1), 60 – 92.

Serafini, F. & Clausen, J. (2012). Considering Typography as a Semiotic Resource in Contemporary Picturebooks. Journal of Visual Literacy, 31(2), 1-16.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	<i>Προπτυχιακό</i>		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_637	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
Διαλέξεις και Εργασίες		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική / Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1452/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα εξετάζονται οι προϋποθέσεις παροχής προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι διαφορές τους από τα συμβατικά προγράμματα, οι βασικές μέθοδοι για την ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι τεχνικές ανάπτυξης υλικού, καθώς και τα ζητήματα που συνδέονται με τη χρήση νέων τεχνολογιών (e-learning, MOOCs, ανεστραμμένη τάξη).</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφει τους λόγους ανάπτυξης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις διαφορές της από τη συμβατική εκπαίδευση. • Προσδιορίζει τους τρόπους δόμησης και λειτουργίας προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην τυπική και μη-τυπική εκπαίδευση. • Περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά των εφαρμογών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση νέων τεχνολογιών. • Αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. • Εφαρμόζει τις αρχές δόμησης εκπαιδευτικού υλικού εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε διαφορετικά περιβάλλοντα ανοικτών μορφών εκπαίδευσης. <p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p> <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td></td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων															
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα															
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον															
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου															
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής															
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης															
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

82. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση: εννοιολογικοί προσδιορισμοί και θεωρητικές προσεγγίσεις
83. Τυπολογίες ιδρυμάτων και προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
84. Σχεδιασμός συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
85. Τεχνικές ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση
86. Η υποστήριξη και η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση
87. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση
88. Μελέτες περίπτωση προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Ελλάδα
89. Προγράμματα μεικτού και υβριδικού τύπου
90. Νέες τεχνολογίες στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (συστήματα e-learning, MOOCs, ανεστραμμένη τάξη)

Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες εργάζονται σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων προκειμένου σε τρία από τα μαθήματα να σχεδιάσουν εκπαιδευτικό υλικό για εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε αντικείμενο της επιλογής τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint, Prezi) 													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26	Αυτοτελής Μελέτη	60	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30													
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9													
Σύνθεση τελικού φακέλου εργασίας	26													
Αυτοτελής Μελέτη	60													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (60%) II. Παρουσίαση Ομαδικής Εργασίας (40%)</p>													

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Depover, C., Karsenti, T., & Komis, V. (2017). *Pour comprendre les MOOCs: Nature, enjeux et perspectives*. Montreal: Presses de l'Université du Québec.

Καραλής, Θ. (2016). *Εισαγωγή στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: πανεπιστημιακές παραδόσεις*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.

Κόκκος, Α. (2008). *Εκπαιδύοντας τους εκπαιδευτές ενηλίκων: μελέτη αξιολόγησης*. Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Karalis, T. (2016). Cascade approach to training: theoretical issues and practical applications in non-formal education, *Journal of Education and Social Policy*, 3(2), 104-108.

Keegan, D. (2001). *Οι Βασικές Αρχές της Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Τζιμογιάννης, Α. (2017). *Ηλεκτρονική Μάθηση: θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί*. Αθήνα: Κριτική.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Open Education (<https://ejournals.e-publishing.ekt.gr/index.php/openjournal>)

The International Review of Research in Open and Distributed Learning
(<http://www.irrodl.org/index.php/irrodl>)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_840	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία).		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42840		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Η επισκόπηση των σημαντικότερων σταθμών της ευρωπαϊκής ιστορίας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αρθρώνεται σε πέντε θεματικές ενότητες: <ol style="list-style-type: none">
1. Η διαδικασία σχηματισμού εθνικών κρατών
2. Η εξέλιξη του πολιτισμού (εξέλιξη ηθών, κοινοβουλευτισμός)
3. Επαναστάσεις
4. Ακμή και έκπτωση των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων
5. Ευρωπαϊκή ενοποίηση
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και εργαστηριακές δραστηριότητες σε πρακτικά θέματα που σχετίζονται με την προσέγγιση και ανάλυση της ιστορικής και κοινωνικής πραγματικότητας.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικοακουστικών μέσων (βίντεο - ντοκιμαντέρ) για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (3 ώρες Χ10 εβδομάδες)</p>	<p>30</p>
	<p>Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων ιστορικής γνώσης - εργασία σε ομάδες (3 ώρες Χ 3 εβδομάδες)</p>	<p>9</p>
	<p>Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες μετά από κάθε μάθημα</p>	<p>42</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη των φοιτητών</p>	<p>44</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Στην αξιολόγηση συνυπολογίζονται:</p> <p>α) η τελική εξέταση, β) η παρουσία και η παρέμβαση στο μάθημα, γ) οι εργασίες, ατομικές και ομαδικές, δ) εργαστηριακές δραστηριότητες σε ζητήματα κυρίως τοπικής ιστορίας.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Αρβελέρ Ε., Aymard Μ., (2003), Οι Ευρωπαίοι» Β΄ τόμος Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα. Κόκκινος Γ., (2000), (2000), «Αναζητώντας την Ευρώπη. Οι Αντιφάσεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κουλτούρας και η Ιδέα της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης», Εκδόσεις. Μεταίχμιο, Αθήνα Mazower Μ. (2001) «Σκοτεινή Ήπειρος. Ο Ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_850	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες (+Εργαστήριο)	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Οι φοιτητές/τριες είναι σκόπιμο να έχουν εξεταστεί επιτυχώς τουλάχιστον στο μάθημα <i>Ζητήματα δίγλωσσης εκπαίδευσης ή στο μάθημα Θέματα κοινωνικής γλωσσολογίας.</i>		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1547/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/των με βασικές θεωρίες για τη γραμματική, σημασιολογική, πραγματολογική ανάπτυξη της γλώσσας στα παιδιά. Ξεκινώντας από τις ψυχολογικές όψεις της γλωσσικής ανάπτυξης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις κοινωνικές της παραμέτρους. Παράλληλα, συνεξετάζονται θεωρίες απόκτησης ή και εκμάθησης της μητρικής γλώσσας, οι ομοιότητες και οι διαφορές τους, οι μεθοδολογικές προϋποθέσεις και τα αντίστοιχα ερευνητικά ερωτήματα. Με αυτόν τον τρόπο θα αποκτηθεί μια σφαιρικότερη αντίληψη της διαπλοκής των επιμέρους πτυχών της γλωσσικής ανάπτυξης.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν τη σφαιρικότητα των φαινομένων της γλωσσικής ανάπτυξης (σύνταξη, μορφολογία, σημασιολογία, πραγματολογία, επικοινωνία). • Να αξιοποιούν τις θεωρίες μάθησης που συνεπάγονται οι διαφορετικές οπτικές (γλωσσολογικές, ψυχολογολογικές, κοινωνιογλωσσολογικές), οι μεθοδολογικές προϋποθέσεις και τα αντίστοιχα ερευνητικά ερωτήματα.

- Να αναγνωρίζουν και να αιτιολογούν φαινόμενα γλωσσικής ανάπτυξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής (και αυτοκριτικής)
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία (Εκπόνηση ατομικών εργασιών)
- Ομαδική εργασία (Συζήτηση, κ.ά.)

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Θεωρίες μάθησης της γλώσσας (Piaget, Vygotsky)
2. Θεωρία γλωσσικής απόκτησης (Chomsky) και ψυχολογολογία
3. Απόκτηση της σύνταξης και της μορφολογίας
4. Σημασιολογική ανάπτυξη
5. Επικοινωνιακές προσεγγίσεις
6. Η κοινωνιοσημειωτική προσέγγιση της γλωσσικής ανάπτυξης (Halliday)
7. Η γλώσσα του παιδιού σύμφωνα με την κοινωνιοσημειωτική λειτουργική γλωσσολογία
8. Η γλώσσα ως πόρος νοήματος στην προσχολική ηλικία (Painter)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Διαλέξεις • Ομαδική συζήτηση • Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση διαδικτύου (αναζήτηση σχετικών συνδέσμων, ιστοσελίδων, κ.λπ.) 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="715 1653 1034 1711">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 1653 1358 1711">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="715 1711 1034 1771">Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1034 1711 1358 1771">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1771 1034 1854">Εργασίες και Εργαστήριο (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1034 1771 1358 1854">9</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1854 1034 1915">Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας</td> <td data-bbox="1034 1854 1358 1915">21</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1915 1034 1962">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1034 1915 1358 1962">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="715 1962 1034 1995">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1962 1358 1995">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30	Εργασίες και Εργαστήριο (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9	Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας	21	Αυτοτελής Μελέτη	65	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις (10 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	30												
Εργασίες και Εργαστήριο (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	9												
Σύνθεση Τελικού Φακέλου Εργασίας	21												
Αυτοτελής Μελέτη	65												
Σύνολο Μαθήματος	125												

<p>συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Για την αξιολόγηση συνυπολογίζεται η συμμετοχή και οι παρουσιάσεις κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου (40%) και η τελική εξέταση/εργασία (60%).</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης (που ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (πληρότητα πληροφοριών, τεκμηρίωση απόψεων, κ.ά.). • Δομή (και οργάνωση) του γραπτού/προφορικού λόγου. • Γλωσσική σαφήνεια (ακρίβεια, τήρηση των προδιαγραφών του γραπτού/προφορικού λόγου).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Halliday, M.A.K. (1976/2004). Early language learning. A sociolinguistic approach. Στο *Collected Works, V. 4. The Language of Early Childhood* (60-89). London: Continuum.

Halliday, M.A.K. (1980/2004). Three aspects of children's language development: learning language, learning through language and learning about language?. Στο *Collected Works, V. 4. The Language of Early Childhood* (308-326). London: Continuum.

Halliday, M.A.K. (1999). Η γλώσσα και η αναμόρφωση της ανθρώπινης εμπειρίας. *Γλωσσικός Υπολογιστής, 1*: 19-32.

Κατή, Δ. (1992α). *Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί*. Αθήνα: Οδυσσέας. [Κεφ. 4, Η κατάκτηση της γραμματικής· Κεφ. 5, Η κατάκτηση των σημασιολογικών γνώσεων· Κεφ. 6, Η ανάπτυξη πραγματολογικών, κειμενικών και κοινωνιογλωσσικών ικανοτήτων· κεφ. 7, Επικοινωνιακές ικανότητες και εκπαίδευση: γνωστικές και κοινωνικές διαστάσεις].

Κατή, Δ. (1992β). Σημασιολογική ανάπτυξη. Στο *Παιδαγωγική ψυχολογική εγκυκλοπαίδεια*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κατή, Δ. (2003). Από tabula rasa σε πεμπτουσία του ανθρώπου. Η σημασία μιας τομής στις επιστημονικές αντιλήψεις για το παιδί. Στο Δ. Μακρυγιάννη (επιμ.) *Κόσμοι της παιδικής ηλικίας*. Αθήνα: Νήσος, 111-128.

Κονδύλη, Μ. (2003). Η γλώσσα του παιδιού στη στην κοινωνιοσημειολογική λειτουργική γλωσσολογία. Στο Δ. Μακρυγιάννη (επιμ.) *Κόσμοι της παιδικής ηλικίας*. Αθήνα: Νήσος, 129-150.

Κονδύλη, Μ. (2009). Εισαγωγή. Στο Ζαν Πιαζε-Νόαμ Τσόμσκι. *Θεωρίες της γλώσσας, θεωρίες της μάθησης. Μια διαμάχη*. 9-28. Αθήνα: Νήσος.

Μότσιου, Ε. (2014). *Εισαγωγή στην ανάπτυξη της γλώσσας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Painter, C. (1999). Preparing for school: Developing a semantic style as a recourse for thinking: A linguistic view of learning. Στο R. Hasan & G. Williams (επιμ.) *Literacy in society*, 50-85. London/N.Y: Longman.

Πήτα, Ρ. (1998). *Ψυχολογία της γλώσσας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. [Κεφ. 4, Ο παιδικός λόγος, ειδικά σσ. 125-133, Ερμηνευτικά μοντέλα της ανάπτυξης της γλώσσας].

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_660	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές Δραστηριότητες, Πρακτική Άσκηση σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής/Ανάπτυξης Δεξιοτήτων/ Σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επιτυχής παρακολούθηση του υποχρεωτικού μαθήματος «Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης» και του μαθήματος επιλογής «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία Ι». Επίσης, για τη συμμετοχή στο σεμινάριο αυτό συνεκτιμάται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος επιλογής «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία ΙΙ».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.ecedu.upatras.gr/services/site/spoudes.php?sm=12&lessoncode=42660; https://eclass.upatras.gr/courses/PN1478/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα εστιάζεται στην προσέγγιση και ανάλυση του κοινωνικού χαρακτήρα της επιλογής και της οργάνωσης της σχολικής γνώσης και της διαμόρφωσης των διαφόρων μορφών παιδαγωγικής πρακτικής για τη διαχείριση της συγκεκριμένης γνώσης στο πλαίσιο του σχολείου από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Επίσης στόχος των εργαστηρίων που θα πραγματοποιηθούν είναι η κοινωνιολογική προσέγγιση και ανάλυση των πρακτικών οργάνωσης και λειτουργίας</p>

εκπαιδευτικών μονάδων σχολικής και προσχολικής ηλικίας.

Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής/φοιτήτρια που θα το έχει παρακολουθήσει συστηματικά θα μπορεί να:

- Προσεγγίσει και να εξηγήσει τον κοινωνικό χαρακτήρα της επιλογής και της οργάνωσης της σχολικής γνώσης, που συγκροτείται μέσω μιας διαδικασίας αναπλασίωσης και αποτυπώνεται στα αναλυτικά προγράμματα και στα εκπαιδευτικά «πακέτα» των διαφόρων μαθημάτων.
- Εφαρμόσει τις αναγκαίες θεωρητικές γνώσεις για την εξήγηση των τρόπων υλοποίησης της εξουσίας (power) και των αρχών κοινωνικού ελέγχου (control) για την προώθηση της πολιτισμικής «παραγωγής» και της πολιτισμικής «αναπαραγωγής» μέσα από: α) τη διαδικασία συγκρότησης της σχολικής γνώσης, και β) τις παιδαγωγικές πρακτικές που υλοποιούνται για τη διδασκαλία και την αξιολόγησή της.
- Να εξηγήσει και να αναλύσει με την αξιοποίηση της έννοιας της ταξινόμησης από το θεωρητικό πλαίσιο του Bernstein τη συγκρότηση ενός αναλυτικού προγράμματος «τύπου συλλογής» όπως είναι το curriculum που υλοποιείται στην ελληνική υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Προσεγγίσει και να εξηγήσει με την αξιοποίηση της έννοιας της περιχάραξης από το θεωρητικό πλαίσιο του Bernstein τους τύπους των παιδαγωγικών πρακτικών, που μπορεί να εφαρμόζονται για την παιδαγωγική προσέγγιση της σχολικής γνώσης στο πλαίσιο της σχολικής τάξης.
- Προσδιορίζει και να αναλύει τα χαρακτηριστικά των ρόλων του νηπιαγωγού και του διευθυντή σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (όπως είναι τα μονοθέσια δημόσια νηπιαγωγεία στα οποία οι φοιτητές ως μελλοντικοί νηπιαγωγοί θα εργαστούν).
- Προσεγγίσει και να εξηγήσει τις πρακτικές που εφαρμόζονται για την οργάνωση και λειτουργία ενός σχολείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από την πλευρά του ρόλου του Διευθυντή σχολικής μονάδας.
- Παρουσιάζει, να αναλύει και να εξηγεί στο κοινό των συμφοιτητών τα ευρήματα που θα έχουν προκύψει από τη μελέτη συγκεκριμένων βιβλιογραφικών πηγών.
- Σχεδιάζει και να υλοποιεί ένα project, που θα εστιάζεται στη διαμόρφωση των χώρων ενός νηπιαγωγείου και την παιδαγωγική τους αξιοποίηση, με την εφαρμογή των ερευνητικών εργαλείων της παρατήρησης και της συνέντευξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν είναι:

- Αξιοποίηση των μακροκοινωνιολογικών και των ερμηνευτικών κοινωνιολογικών προσεγγίσεων για την ανάλυση και ερμηνεία της εκπαιδευτικής πραγματικότητας.
- Θεωρίες πολιτισμικής αναπαραγωγής και συμβολή τους στην προσέγγιση της σχολικής γνώσης και των παιδαγωγικών πρακτικών.
- Η “Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης” και η συμβολή της στην προσέγγιση της σχολικής γνώσης και των παιδαγωγικών πρακτικών.
- Παρουσίαση και εξήγηση των βασικών εννοιών από τη θεωρία του Basil Bernstein για τη σχολική γνώση και τις παιδαγωγικές πρακτικές (γλωσσικοί κώδικες – νοηματικοί προσανατολισμοί και εκπαίδευση, εκπαιδευτικός κώδικας, αξιοποίηση των εννοιών της «ταξινόμησης» και της «περιχάραξη» για την ανάλυση των curricula και των παιδαγωγικών πρακτικών).
- Αξιοποίηση μελετών για τη σχολική γνώση (αναλυτικά προγράμματα - σχολικά εγχειρίδια – διδακτικό/παιδαγωγικό υλικό) και τις παιδαγωγικές πρακτικές, που επιλέγονται για τη διδασκαλία της στις οποίες αξιοποιείται το θεωρητικό πλαίσιο του Basil Bernstein.
- Η προσέγγιση ενός επιστημονικού άρθρου και η αξιοποίηση των στοιχείων του για τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών.
- Το ερευνητικό project και η υλοποίησή του στο μικροεπίπεδο του σχολείου και της σχολικής τάξης ενός νηπιαγωγείου.
- Εργαστήριο (θεωρία και πρακτική): Ο ρόλος του νηπιαγωγού και του Διευθυντή σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την οργάνωση, διαχείριση και λειτουργία μιας σχολικής τάξης, ειδικότερα, και μιας σχολικής μονάδας γενικότερα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

α) Διαλέξεις του διδάσκοντα.

β) Εργαστηριακές Δραστηριότητες κατά τη διάρκεια των μαθημάτων μέσω των οποίων επιχειρείται η σύνδεση της ύλης του μαθήματος με την εκπαιδευτική πραγματικότητα των σχολικών μονάδων προσχολικής ηλικίας.

γ) Προβολή οπτικού υλικού και σύνδεσή του με την ύλη του μαθήματος.

δ) Μελέτη από τους φοιτητές/φοιτήτριες επιστημονικής βιβλιογραφίας με βάση τη θεματολογία του μαθήματος και παρουσίαση των ευρημάτων τους στους συμφοιτητές τους.

ε) Εργαστήρια παρακολούθησης του σχολικού πλαισίου και της λειτουργίας σχολείων προσχολικής αγωγής. Συζητήσεις με νηπιαγωγούς, στελέχη εκπαίδευσης και διευθυντές σχολείων για τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας εκπαιδευτικών μονάδων σχολικής και προσχολικής εκπαίδευσης.

στ) Εκπόνηση εργασίας μεγαλύτερου εύρους (project), που θα αφορά την παρατήρηση και την ανάλυση της οργάνωσης και παιδαγωγικής αξιοποίησης του σχολικού πλαισίου ενός συγκεκριμένου νηπιαγωγείου.

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center"><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Power Point παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων, αξιοποίηση οπτικο-ακουστικών μέσων για την παρουσίαση εμπειρικών παραδειγμάτων, αξιοποίηση του διαδικτύου για την εύρεση συμπληρωματικής βιβλιογραφίας, χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας</p>																			
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th align="center"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (3 ώρες X 7 εβδομάδες)</td> <td align="center">21</td> </tr> <tr> <td>Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων (3 ώρες X 3 εβδομάδες)</td> <td align="center">9</td> </tr> <tr> <td>Εργαστήριο τρόπου μελέτης επιστημονικής βιβλιογραφίας, τρόπων υλοποίησης project και παρουσίασης βιβλιογραφικού χαρακτήρα εργασιών από τους φοιτητές (3 ώρες X 3 εβδομάδες)</td> <td align="center">9</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες</td> <td align="center">12</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη & ανάλυση επιστημονικής βιβλιογραφίας</td> <td align="center">20</td> </tr> <tr> <td>Πραγματοποίηση και συγγραφή project</td> <td align="center">40</td> </tr> <tr> <td>Πρακτική άσκηση σε σχολεία.</td> <td align="center">14</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις (3 ώρες X 7 εβδομάδες)	21	Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων (3 ώρες X 3 εβδομάδες)	9	Εργαστήριο τρόπου μελέτης επιστημονικής βιβλιογραφίας, τρόπων υλοποίησης project και παρουσίασης βιβλιογραφικού χαρακτήρα εργασιών από τους φοιτητές (3 ώρες X 3 εβδομάδες)	9	Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες	12	Αυτοτελής μελέτη & ανάλυση επιστημονικής βιβλιογραφίας	20	Πραγματοποίηση και συγγραφή project	40	Πρακτική άσκηση σε σχολεία.	14	Σύνολο Μαθήματος	125	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																			
Διαλέξεις (3 ώρες X 7 εβδομάδες)	21																			
Σεμινάρια παρουσίασης και συζήτησης πρακτικών θεμάτων (3 ώρες X 3 εβδομάδες)	9																			
Εργαστήριο τρόπου μελέτης επιστημονικής βιβλιογραφίας, τρόπων υλοποίησης project και παρουσίασης βιβλιογραφικού χαρακτήρα εργασιών από τους φοιτητές (3 ώρες X 3 εβδομάδες)	9																			
Ατομική εργασία των φοιτητών για συγγραφή απαντήσεων σε εργαστηριακού χαρακτήρα δραστηριότητες	12																			
Αυτοτελής μελέτη & ανάλυση επιστημονικής βιβλιογραφίας	20																			
Πραγματοποίηση και συγγραφή project	40																			
Πρακτική άσκηση σε σχολεία.	14																			
Σύνολο Μαθήματος	125																			

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα πραγματοποιηθεί με τρεις αλληλοσυνδεμένους τρόπους:

α) Με την εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας, που θα αφορά την μελέτη επιστημονικής βιβλιογραφίας, που θα εστιάζεται είτε στη σχολική γνώση και την παιδαγωγική της προσέγγιση είτε στις πρακτικές παροχής εκπαίδευσης στους μαθητές (30% στον τελικό βαθμό).

β) Με την αξιολόγηση της ποιότητας των εργασιών των φοιτητών σε Εργαστηριακές Δραστηριότητες, που θα πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων (20% στον τελικό βαθμό). Και,

γ) Με την πραγματοποίηση μιας τελικής συστηματικής εργασίας (project), που θα αναφέρεται στην παρατήρηση και την ανάλυση του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας μιας συγκεκριμένης μονάδας προσχολικής αγωγής. Ειδικότερα για την πραγματοποίηση αυτής της εργασίας ο κάθε φοιτητής/φοιτήτρια θα χρειαστεί να μεταβεί σε κάποιο νηπιαγωγείο και να συνεργαστεί με τη νηπιαγωγό για να μπορέσει να παρατηρήσει, να καταγράψει, να εξηγήσει και να αναλύσει (χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες θεωρητικές έννοιες που θα έχει διδαχθεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος) τις παιδαγωγικές πρακτικές που αναπτύσσονται σε αυτό (50% στον τελικό βαθμό).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Bernstein, B. (1991). *Παιδαγωγικοί Κώδικες και Κοινωνικός Έλεγχος*. Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Σολομών, Ι., & Κουζέλης, Γ. (Επιμέλεια) (1994). *Πειθαρχία και Γνώση*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.

Witty, G. (2007). *Κοινωνιολογία και Σχολική Γνώση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο.

Μυλωνάς, Θ. (χ.χ.). *Κοινωνική αναπαραγωγή στο σχολείο. Θεωρία και εμπειρία*. Αθήνα: Εκδόσεις Αρμός.

Charlot, B. (1999). *Η σχέση με τη γνώση. Στοιχεία για μια θεωρία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Fischer, L. (2006). *Κοινωνιολογία του σχολείου*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Blackledge, D., & Hunt, B. (2002). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Giddens, A. (2002). *Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Hughes, M., & Kroehler, C.J. (2014). *Κοινωνιολογία. Οι Βασικές Έννοιες. Νέα Αναθεωρημένη Έκδοση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Φάκελος με νόμους, διοικητικά έγγραφα και εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας που προσδιορίζουν, αφενός, το καθηκοντολόγιο και το ρόλο του Νηπιαγωγού και του Διευθυντή σχολείου, και, αφετέρου, τον τρόπο οργάνωσης, διαχείρισης, διεύθυνσης και λειτουργίας σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

American Sociological Review

British Journal of Sociology of Education

Contemporary Sociology

Current Sociology

International Studies in Sociology of Education

International Journal of Sociology of Education

Italian Journal of Sociology of Education

Journal of Family Issues

Journal of Health and Social Behavior

Journal of Sociology

Mobilization

Qualitative Sociology

Research in the Sociology of Education

Rural sociology

Sociology of Education

Social Problems

Society

Sociological Perspectives

Social Research

Sociological Research Online

Symbolic Interaction

The Sociological Quarterly

The Sociological Review

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_870	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1491/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο μάθημα αναδεικνύονται ζητήματα που αφορούν στη σύνδεση παιδαγωγικών προσεγγίσεων με την εκπαιδευτική πράξη. Μέσα από τη μελέτη ορισμένων από τα πιο γνωστά συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης εξετάζονται μεταξύ άλλων οι αντιλήψεις για τα χαρακτηριστικά της παιδικής σκέψης, την ενεργό δράση του παιδιού, το σεβασμό στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του. Η επαφή με το έργο των κλασικών παιδαγωγών όχι μόνο αποκαλύπτει ότι πολλά από αυτά που θεωρούμε σήμερα «δεδομένα» για την εκπαιδευτική πράξη είναι αποτελέσματα προσπαθειών εφαρμογής και αναπροσαρμογής αυτών των βασικών θέσεων, αλλά μας επιτρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα και σε μεγαλύτερο βάθος τις σύγχρονες προσεγγίσεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει τα βασικά χαρακτηριστικά διαφορετικών συστημάτων προσχολικής εκπαίδευσης.
- Χρησιμοποιεί διαφορετικές πηγές (επιστημονικά άρθρα, κεφάλαια βιβλίων, σχετικά sites) και

κατηγοριοποιεί τις πληροφορίες που προσφέρουν βάσει συγκεκριμένων αξόνων.

- Συνθέτει τα δεδομένα που επεξεργάζεται προκειμένου να αναδείξει τις θεωρητικές παραδοχές που εφαρμόζει κάθε σύστημα για τα χαρακτηριστικά της παιδικής σκέψης, την ενεργητικότητα του παιδιού, το σεβασμό στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του και τη διδακτική αξιοποίηση του παιχνιδιού.
- Αντιπαραβάλλει διαφορετικά συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης ως προς το ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο, τους στόχους, τις μεθόδους και το ρόλο του εκπαιδευτικού.
- Συνδέει τις βασικές παραδοχές που προκύπτουν για τη διδασκαλία και τη μάθηση με σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις.
- Αναπτύσσει και υποστηρίζει τη δική του/της εστίαση στις διαδικασίες που διευκολύνουν τη διδασκαλία και τη μάθηση των μικρών παιδιών προτείνοντας πιθανές εφαρμογές στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Η προσέγγιση του Froebel και οι «νηπιακοί κήποι».
- Η μέθοδος Montessori για την προσχολική εκπαίδευση.
- Το παιδαγωγικό πλαίσιο του Decroly και το σχολείο Ermitage.
- Οι παιδαγωγικές αρχές του Claparède και το «Σπίτι των μικρών».
- Η παιδαγωγική σκέψη του Dewey και η έμφαση στην εμπειρία.
- Το Νηπιαγωγείο στη σύγχρονη εκπαιδευτική και κοινωνική πραγματικότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις και εργασία σε ομάδες

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center">Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. για επικοινωνία, ανάρτηση σημειώσεων και εργασιών) Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) 												
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις και παρουσιάσεις εργασιών (13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td align="center">39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td align="center">14</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας</td> <td align="center">12</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη και συγγραφή εργασίας</td> <td align="center">60</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις και παρουσιάσεις εργασιών (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	14	Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας	12	Αυτοτελής Μελέτη και συγγραφή εργασίας	60	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις και παρουσιάσεις εργασιών (13 μαθήματα X 3 ώρες)	39												
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	14												
Προετοιμασία & παρουσίαση εργασίας	12												
Αυτοτελής Μελέτη και συγγραφή εργασίας	60												
Σύνολο Μαθήματος	125												
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική παρουσίαση επιστημονικών κειμένων (20%) II. Παράδοση Εργασίας με βάση την ανάλυση των κειμένων και τις συζητήσεις στη διάρκεια των μαθημάτων (80%)</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Houssaye, J. (επιμ) (2000). <i>Δεκαπέντε παιδαγωγοί. Σταθμοί στην ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης</i>. Αθήνα: Μεταίχιμο.</p> <p>Ντολιοπούλου, Ε. (2003). <i>Σύγχρονα προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω.</p> <p>Κουτσουβάνου Ε., Cuffaro, H., Shapiro, E., & Kamii, C. (1999). <i>Θεωρία και μεθοδολογία της προσχολικής εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Husson, J. Gallien, G., Fonteyne, L., Claret, A., & Degand, J. (1961). <i>Το σχολείο με τη ζωή για τη ζωή. Το παιδαγωγικό σύστημα Decroly. Αρχές- Πρόγραμμα- Μέθοδος</i>. Αθήνα: Δίπτυχο.</p> <p>Mooney, C. G. (2000). <i>Theories of Childhood: An Introduction to Dewey, Montessori, Erikson & Piaget</i>. St. Paul: Redleaf Press.</p> <p>Lillard, A. S. (2007). <i>Montessori, the Science behind the genius</i>. New York:Oxford University Press.</p> <p>Claparède, E. (1911). <i>Experimental Pedagogy and the Psychology of the child</i>. UK: Thoemmes.</p> <p>Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2001). <i>Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω.</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_570	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ 2014-2020		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να διαθέτουν βασικές γνώσεις διδασκαλίας στην προσχολική εκπαίδευση		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1586/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα απευθύνεται στους φοιτητές του Η' εξαμήνου και σκοπός του είναι η ενδυνάμωση των φοιτητών στις εκπαιδευτικές πρακτικές που προτείνονται από το αναλυτικό πρόγραμμα και η ενίσχυση της προετοιμασίας τους για το επάγγελμα του νηπιαγωγού.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να πραγματοποιεί δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο • Να πραγματοποιεί σχέδια εργασίας ή θεματικές ενότητες • Να καταγράφει και να σημειώνει με κριτική και αναστοχασμό παρατηρήσεις από την καθημερινή πρακτική στο νηπιαγωγείο • Να αξιολογεί και να αυτοαξιολογείται καθώς και να σχεδιάσει δράσης παρέμβασης • Να αξιοποιεί τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την επικοινωνία, το παιχνίδι και την ομαδικότητα στο νηπιαγωγείο • Να μπορεί να καταγράφει και να αξιολογεί δραστηριότητες που οργανώνει ο ίδιος ή άλλοι

- Να αντιλαμβάνεται την «αποστολή» του ως νηπιαγωγού

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το αναλυτικό πρόγραμμα: βασικές αρχές, μαθησιακές περιοχές, σχεδιασμός και υλοποίηση δραστηριοτήτων
- Ο ρόλος της/του νηπιαγωγού ως ερευνητή
- Η μέθοδος project
- Δομημένες κι ελεύθερες δραστηριότητες
- Αξιολόγηση κι αναστοχασμός πρακτικών στο νηπιαγωγείο
- Καταγραφή και παρέμβαση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη διαλέξεις, εργαστήρια και εργασία σε ομάδες</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint)</p>											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής γραπτή εργασία</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24	Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15	Αυτοτελής γραπτή εργασία	86	Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις (8 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	24											
Εργασία σε ομάδες (3 από τα 13 μαθήματα X 3 ώρες)	15											
Αυτοτελής γραπτή εργασία	86											
Σύνολο Μαθήματος	125											

<p>επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Δημόσια παρουσίαση ημερησίου προγράμματος (30%)</p> <p>II. Γραπτή Εργασία σχεδιασμού κι εφαρμογής μιας θεματικής ενότητας (70%)</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i> <i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p> <p>Harris-Helm, J. & Katz, L. (2012). <i>Η μέθοδος project στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση: Μικροί ερευνητές</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Συνώδη, Ε. & Αμπαρτζάκη, Μ. (2011). <i>Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Κουτσουβάνου, Ε. & Αρβανίτη –Παπαδοπούλου, Τ. (2011). <i>Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και διδακτική μεθοδολογία</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Μπιρμπίλη, Μ. (2008). <i>Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου: Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Χρυσάφιδης, Κ. (2009). <i>Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης</i>. Αθήνα: Δίπτυχο.</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΕΑΠΗ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_877	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Διδακτική Εννοιών της Φυσικής για την Προσχολική Ηλικία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Δεν προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PN1533/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 		
<p>Στο μάθημα πραγματοποιείται συστηματική επεξεργασία βασικών εννοιών της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και επιχειρείται η εφαρμογή τους σε ζητήματα της εκπαιδευτικής πραγματικότητας όλων των σχολικών βαθμίδων.</p>		
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώντας) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> </td> <td style="width: 50%; border: none;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> </td> </tr> </table>	<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>	

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα αυτό είναι οι εξής:

- Η Διδακτική στα πλαίσια της παραδοσιακής Παιδαγωγικής.
- Η συγκρότηση της σύγχρονης Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών.
- Οι κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις της διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών.
- Εμβάθυνση στις θεμελιώδεις έννοιες της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών.
- Εκτεταμένη χρήση εφαρμογών και παραδειγμάτων από πληθώρα ειδικών διδακτικών αντικειμένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διδασκαλία στην τάξη Συζήτηση										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη μέσω e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>36</td></tr><tr><td>Εκπόνηση ατομικών και ομαδικών εργασιών</td><td>46</td></tr><tr><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>43</td></tr><tr><td>Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>125</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	36	Εκπόνηση ατομικών και ομαδικών εργασιών	46	Αυτοτελής μελέτη	43	Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125
	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>									
	Διαλέξεις	36									
	Εκπόνηση ατομικών και ομαδικών εργασιών	46									
	Αυτοτελής μελέτη	43									
Σύνολο (25 ώρες ανά πιστωτική μονάδα)	125										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	1. Δημόσια παρουσίαση εργασιών (80%) 2. Προφορική τελική εξέταση (20%)										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ραβάνης, Κ. (2016). *Εισαγωγή στη Διδακτική και τη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
Επιλεγμένα ερευνητικά άρθρα σε ειδικά διδακτικά αντικείμενα των Φυσικών Επιστημών.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_880	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις θεωρίας (3) και εργαστηρίου (2)	5	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων, Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1436/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση των βασικών αρχών σχεδίασης λογισμικού που στηρίζεται σε συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς, μαθησιακούς και διδακτικούς στόχους, προτεραιότητες και απαιτήσεις μαθητών και εκπαιδευτικών. Παιδαγωγική και τεχνολογική αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού. Μέσα από τα επιλεγμένα παραδείγματα λογισμικών προσεγγίζεται το θέμα της σχεδίασης εκπαιδευτικού μαθησιακού περιβάλλοντος που αφορά:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Αξιολόγηση αναγκών και καθορισμός απαιτήσεων χρήστη b. Διδακτικές και παιδαγωγικές προδιαγραφές c. Εννοιολογικός και λειτουργικός σχεδιασμός d. Σχεδιασμός διεπιφάνειας χρήσης εκπαιδευτικής εφαρμογής, σχεδιασμός οθονών e. Ανάπτυξη σεναρίων με βάση τη διεπιστημονική και διαθεματική προσέγγιση f. Ζητήματα ένταξης στο σχολικό περιβάλλον g. Θέματα παιδαγωγικής, διδακτικής και τεχνικής αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζει τις βασικές αρχές Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Εκπαιδευτικού Λογισμικού • Εφαρμόζει διαδομένα μοντέλα σχεδιασμού διδακτικών παρεμβάσεων όπως το ADDIE model.
--

- Σχεδιάζει και να υλοποιεί αλληλεπιδραστικό εκπαιδευτικό λογισμικού για φορητές συσκευές.
- Σχεδιάζει και να υλοποιεί δραστηριότητες με τη χρήση τεχνολογιών Web 2.0 (με έμφαση στα Wikis).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού εδράζεται σε μια συγκροτημένη διεπιστημονική προσέγγιση που τοποθετείται στο σημείο σύγκλισης διαφόρων επιστημών και τεχνολογιών (επιστήμες της εκπαίδευσης, διδακτική, γνωστικές επιστήμες, πληροφορική, τεχνολογία λογισμικού και πολυμέσων, τεχνητή νοημοσύνη, κλπ.).

Εβδομαδιαίο πρόγραμμα

1. Εισαγωγή

2. Εκπαιδευτικό Λογισμικό

3. Μοντέλο σχεδιασμού ADDIE

4. Μοντέλο σχεδιασμού ADDIE: ανάλυση

5. Μοντέλο σχεδιασμού ADDIE: σχεδιασμός- αξιολόγηση

6. Αρχές Mayer για το σχεδιασμό Εκπαιδευτικού Λογισμικού

7. Σχεδιασμός Wiki δραστηριοτήτων West & West: Δραστηριότητες οικοδόμησης γνώσης

8. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων West & West: Δραστηριότητες Κριτικής Σκέψης

9. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων West & West: Δραστηριότητες Πλαισιωμένης Εφαρμογής

10. MOOC

11. Διαχείριση έργου

12. Κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού

13. Κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού

Περιεχόμενο εργαστηρίου

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με περιβάλλοντα οπτικού προγραμματισμού εφαρμογών για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο περιβάλλον MIT App Inventor το οποίο επιτρέπει την ανάπτυξη εφαρμογών για φορητές συσκευές. Επιπρόσθετα, θα συζητηθούν οι βασικές αρχές δημιουργίας πρωτοτύπων αλλά και το μοντέλο ADDIE. Επίσης θα συζητηθούν και άλλα λογισμικά που μπορούν να ενσωματωθούν στην εκπαιδευτική πράξη.

1. Εισαγωγή / Περιήγηση στο περιβάλλον δημιουργίας εφαρμογών App inventor / Εγκατάσταση/ Γεγονοστραφής προγραμματισμός. Βασικές αρχές όπως υλοποιούνται στο App Inventor
2. Δημιουργία απλής εφαρμογής (γάτα). Χρήση βασικών αντικειμένων (εικόνα, πλήκτρα, media) αλλά και λειτουργιών όπως accelerometer
3. Πρόγραμμα ζωγραφικής

4. Δημιουργία απλών παιχνιδιών (έλεγχος σύγκρουσης, κίνηση, συντεταγμένες) /Χωροευαίσθητες εφαρμογές
5. Σχεδιασμός πρωτοτύπων με το Lumzy
6. Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογής. Καταγραφή απαιτήσεων/ Σχεδιασμός / Ανάπτυξη-Υλοποίηση/ Εγκατάσταση / Αξιολόγηση
7. Άλλα λογισμικά (Class Dojo, Power my Learning, Edshelf)
8. Δημιουργία ερωτηματολογίων /δημοσκοπήσεων. Εισαγωγή δεδομένων και απλή ανάλυσή τους
9. Δημιουργία απλών εφαρμογών. Σκανάρισμα barcode, απάντηση σε SMS, μετατροπή κειμένου σε ομιλία και αντιστρόφως, άνοιγμα ιστοσελίδων / URL
10. Δημιουργία γραφημάτων με Google Chart API (απεικόνιση γραφήματος, τροποποίηση παραμέτρων)
11. Ανάπτυξη πλάνων για εφαρμογή στην τάξη
12. Συζήτηση σχολιασμός πλάνων / Αξιολόγηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις Εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων με χρήση διαδεδωμένων εφαρμογών</p>									
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση υπηρεσιών Web 2.0 (Google Drive) 									
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Εργασίες</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </table>	Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)	65	Εργασίες	40	Αυτοτελής Μελέτη	20	Σύνολο Μαθήματος	125	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις (13 από τα 13 μαθήματα X 5 ώρες)	65									
Εργασίες	40									
Αυτοτελής Μελέτη	20									
Σύνολο Μαθήματος	125									
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτή εξέταση (25 ή 50%) 2. Σχεδιασμός και υλοποίηση δραστηριότητας με τη χρήση wikis ή/ και υλοποίηση εκπαιδευτικής εφαρμογής με το AppInventor, διαφορετικής από αυτή που θα χρησιμοποιήσετε στη δραστηριότητα (προαιρετικά, από 25% το κάθε σκέλος). 3. Μελέτη και παρουσίαση συγκεκριμένου προβλήματος του πεδίου (25%, Υ). 4. Εφαρμογή δραστηριότητας στην τάξη που θα διαμεσολαβείται από εφαρμογή που θα έχετε αναπτύξει στο εργαστήριο του μαθήματος (25%, Υ) <p>Αν γίνουν και οι 2 προαιρετικές εργασίες οι φοιτητές απαλλάσσονται από τη γραπτή εξέταση.</p>									

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Alessi, S.M., & Trollip, S.R. (2001). *Multimedia for learning: Methods and development* (3rd ed., pp. 138-179). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες*, Αθήνα: GUTENBERG.

Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην Εκπαίδευση, Μια Κοινωνιο-Επικοινωνιακή Προσέγγιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σολομωνίδου Χ. (2006). *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία Επικοινωνιασμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ν. Αβούρης, Χ. Καραγιαννίδης & Β. Κόμης (επιμέλεια, 2008), *Συνεργατική Τεχνολογία, Συστήματα και Μοντέλα Συνεργασίας για Εργασία, Μάθηση Κοινότητες Πρακτικής και Δημιουργία Γνώσης*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Tapscott, D., & Williams, A.D. (2006). *Wikinomics: How mass collaboration changes everything*. NY: Penguin.

West, J.A. & West, M.L. (2009). *Using Wikis for Online Collaboration*. San Francisco: Jossey-Bass.

Wolber, D., Abelson, H., Spertus, E., & Looney, L. (2014). *App Inventor 2: Create Your Own Android Apps*. O'Reilly Media, Inc.

Duffy, T., & Kirkley, J. (2004). *Learner-Centred theory and practice in distance education cases from higher education*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ESC_910	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Βιωματική διδασκαλία, Ασκήσεις, Διαλέξεις, Εργασίες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Συνιστάται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση τουλάχιστον δύο από τα μαθήματα: «Διδακτική της κίνησης και του ρυθμού», «Κινητικό και θεατρικό παιχνίδι», «Ψυχοκινητική και φυσική αγωγή στην προσχολική ηλικία».		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ως reading course με γαλλική ή αγγλική βιβλιογραφία)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.upatras.gr/courses/PN1509/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα στηρίζεται στη βιωματική διδασκαλία με εμπλουτισμένη θεωρία σχετική με τις γνωστικές περιοχές της σωματικής έκφρασης, της θεατρικής έκφρασης και της δραματοποίησης στην προσχολική εκπαίδευση. Οι τελειόφοιτοι/τες φοιτητές/τριες θα αναπτύξουν τις προσωπικές τους ικανότητες έκφρασης και θα αποκτήσουν τις απαραίτητες θεωρητικές βάσεις και τις πρακτικές εμπειρίες για την αποτελεσματική διδασκαλία και εμπύχωση διαφορετικών μορφών δραματικής τέχνης. Ο εναλλακτικός τρόπος παράδοσης του μαθήματος, βασισμένος στην ενσώματη μάθηση (embodied learning), συμβάλλει στην ανάπτυξη ομαδικού κλίματος, στην προώθηση της ενεργητικής συμμετοχής και μάθησης και στη δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος για την ενεργοποίηση της σωματικής και θεατρικής έκφρασης των φοιτητών/τριών.</p>

- Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:
- Χρησιμοποιεί το δυναμικό και τη δημιουργικότητά του/της για την οργάνωση θεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων.
  - Οργανώνει παιδαγωγικές δράσεις που στηρίζονται σε διαφορετικές μορφές δραματικής τέχνης.
  - Εφαρμόζει τις πολλαπλές δεξιότητες που χρειάζονται για την εμπύχωση δημιουργικών δραστηριοτήτων.
  - Χρησιμοποιεί τεχνικές οι οποίες θα βοηθήσουν τα παιδιά να ανακαλύψουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, να εκφραστούν ελεύθερα με ποικίλους τρόπους, να κατανοήσουν τα συναισθήματα των άλλων, να επεξεργαστούν τις συνέπειες μιας δράσης και να επικοινωνήσουν πιο αποτελεσματικά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

91. Καλλιέργεια της δυναμικής της ομάδας
92. Σωματικές τεχνικές (χαλάρωσης, αναπνοής, στάσης, τοποθέτησης και ευθυγράμμισης του σώματος, τεχνικές Alexander, Feldenkrais, Chladek και body control, ορθοφωνία)
93. Ανάπτυξη τεχνικών και εκφραστικών στοιχείων της κίνησης του ανθρώπινου σώματος
94. Γνώση-αίσθηση-αντίληψη του σώματος και του χώρου, προσανατολισμός, επίπεδα, άξονες, κατευθύνσεις, χρόνος, ταχύτητα, ρυθμοί, δυναμική, ύψος
95. Μορφές δραματικής τέχνης στο νηπιαγωγείο (εκφραστική κίνηση, χορός, κινητικό θέατρο, μιμική/παντομίμα, ταμπλώ-βιβάν, αυτοσχεδιασμός, αντικειμενοθέατρο: κούκλες, σκιές, μάσκες κ.ά.)
96. Στάδια της δραματοποίησης
97. Ιστορίες, μύθοι και παραμύθια
98. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως εμπυχωτής
99. Σεναριογραφία, σκηνοθεσία, σκηνογραφία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο (το μάθημα είναι βιωματικού χαρακτήρα)</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του μαθήματος μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του Πανεπιστημίου Πατρών • Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων (PowerPoint) • Χρήση οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο, δρώμενα,

<p>Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>παραστάσεις)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Links σε εξωτερικές ιστοσελίδες 																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Βιωματική διδασκαλία</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Καλλιτεχνική δημιουργία</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Βιωματική διδασκαλία	40	Διαλέξεις	15	Ομαδική εργασία	10	Ατομική εργασία	10	Καλλιτεχνική δημιουργία	20	Αυτοτελής Μελέτη	30	Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Βιωματική διδασκαλία	40																	
Διαλέξεις	15																	
Ομαδική εργασία	10																	
Ατομική εργασία	10																	
Καλλιτεχνική δημιουργία	20																	
Αυτοτελής Μελέτη	30																	
Σύνολο Μαθήματος	125																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Καλλιτεχνική δημιουργία (60%), η οποία περιλαμβάνει συγγραφή και δραματοποίηση ενός πρωτότυπου θεατρικού κειμένου για παιδιά προσχολικής ηλικίας ή για εκπαιδευτικούς, βασισμένο στην ύλη του μαθήματος και τη σύγχρονη βιβλιογραφία</p> <p>II. Δημόσια παρουσίαση ομαδικής εργασίας (20%)</p> <p>III. Δημόσια παρουσίαση ατομικής εργασίας (20%)</p>																	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Collectif. (2004). *Imaginations pour expression corporelle des petits*. Paris: Nathan.
- Hendy, L., Toon, L. (2001). *Supporting drama and imaginative play in the early years*. Buckingham, Philadelphia: Open University Press.
- Άλκηστις. (1989). *Το αυτοσχέδιο θέατρο στο σχολείο. Προετοιμασία για τη δραματοποίηση*. Αθήνα: Άλκηστις.
- Γκόβας, Ν. (2002). *Για ένα δημιουργικό νεανικό θέατρο. Ασκήσεις, παιχνίδια, τεχνικές. Ένα πρακτικό βοήθημα για εμψυχωτές θεατρικών ομάδων και εκπαιδευτικούς*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Παπαδόπουλος, Σ. (2010). *Παιδαγωγική του θεάτρου*. Βόλος: Δημήτριος Ν. Παντελής.
- Ρήγα, Β. (2004). *Η σωματική έκφραση στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Τσιάρας, Α. (2016). *Η αυτοσχέδια θεατρική έκφραση στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Παπαζήση.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Performance Research
 Studies in Theatre and Performance
 TDR: The Drama Review
 Theatre, Dance and Performance Training
 Εκπαίδευση και θέατρο